

BETHLENFALVI
GRÓF THURZÓ GYÖRGY LEVELEI

NEJÉHEZ

CZOBOR-SZENT-MIHÁLYI CZOBOR ERZSÉBETHEZ.

KÖZREBOCSÁTVA

ID. GR. ZICHY EDMUND,

ÁRVAI URADALMI TELJHATALMU IGAZGATÓ

MEGBIZÁSÁBÓL.

MÁSODIK KÖTET.

1601—1616.

BUDAPEST,
AZ ATHENAUM R. TÁRSULAT KIADÁSA.
1876.

CCCI.

1601. Január 1.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Az Ur Isten ez következő új esztendőben, szerelmes gyermekkel egyetemben, azokval az jókval adjon meg, melyeket az te Uradtul és Istenedtül kívánsz, és adjon sok új esztendőket békével és boldogul érned. Istennek hála, én jó egészségben vagyok. Adgya Isten hogy felöletek is hasonló jó hirt érthessek és hallhassak. Az itt fenn való dolgaimat, úgy mint az ljethavai jószágomban, ma elvégezvén és az új udvarbirót helyére állatván, holnap Árvában indulok. Adgya Isten, hogy onnét megjűvén láthassuk egymást jó egészségben. Az koldusok felől, ezt gondolánk, hogy jó volna cselekedni, hogy egyike közülök menne be az ispitálban, és mind éjjel nappal erősen füstölne fenyő maggal, az után a többi is mennének be, de se szentegyház elejében, se az városban ne járjanak. hanem az várbul adgyanak, az mint ez ideig attanak, élést szegényeknek. Az városban meg kell tiltani hogy senki házokhoz ne fogadgya őket. Im küldtem valami képeket, melyeket Prágából hoztanak. Az Sentis (*igy*) csinálja táblákra őket, úgy az mint az én író házamban vannak afféle képecskék táblákra csinálva, és addig míg Isten haza viszen készítse el őket. Most nem lévén édes lölköm egyébről immár miről írnom, ajánlom miud magamat, mind téged édes szívem, az én uram és Istenem jó és szent gondviselésiben, ki adgya hogy gyermekinkkel egyetemben láthassalak jó egészségben. Amen. Irtam Letaván 1. Januarii 1601.

Az te szerelmes urad és társod
Thurzo György.

CCCII.

1601. Január 2.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes lölköm. Ma, Istennek hála, jó egészségben Létaván felkelvén, ebédet Tepleczén ettem. Komám urammal és asszonyommal anyámmal, Istennek hála, mindnyájan az mi kis csacsogó leányunkkal egyetemben jó egészségben vannak. Adgya, az Ur Isten szent fiáért hogy felöletek is mind fejenként hasonló jó hirt érthessek és hallhassak. Ugyan ott Tepleczén értem egy latornak mi módon lett fogságából való kiszabadulása, és mint bocsátkozott alá az várbul. Csodálom hogy némelyek embereknek vélik magokat, ha tekintjük kevés emberséghez való illendő dolgok találkoznak nálok. Nem gondolván hiteket, tisztességeket ily hitvány rozsz vigyázásban vannak. Kérlek azért szerelmes atyámfia mindeniknek jelentsd meg én szómmal, hogy ha embereknek és tisztességbeli személyeknek tartják magokat, különben vigyázzanak az várban, főképen tudván azt hogy fejedelmem és uram rabja vagyon az várban; még az mostani dolgot is, mint emésztik meg, az idő megmutatja, de hogy ennél nagyobb ne essék, én a mind egy s máskülönb, mert kiki elhiggye hogy tisztességével, fejével, is jószágával játszik, ki talán nagyobb egy részegségnél, aluvásnál és egynehány itcze bornál vagy sernél. Ezeket még is hogy szolgálímnak tudtokra adgyad és értékre, kérlek és intelek mint atyámfiát. Asszonyom anyám, mint szerelmes és édes anyád neheztel reád, hogy nem jöttél ő kegyelméhez, én mentettelek, gondolom hogy el megyen hozzád Bicsére. Magad is mentsd édes szivem magadat asszonyomnál. Ma immár, Isten velem lévén, itt hálok Belányon Pongrácz uramék falujában, holnap Árvában megyek, onnét is irok. Kérlek édes szivem lölköm, szerelmes atyámfia te

is írj, mind magad, s mind gyermekink egészségei felől. Ezeknek utána az én Istenem jó gondviselésében és oltalmában ajánllak benneteket. . . Ex Belán 2. Januarii 1601.

Az te szerelmes urad és társod
Thurzo György.

CCCCIII.

1601. Január 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utána... Ezen órában, szekereimet oda hátra hagyván, érkeztem ide Árvában jó egészségben, mely dolgot, mint énnékem szívem szerint való szerelmes én édes atyámfának, akartam mindgyárost megírnom és tudtodra adnom, szekeremet sem várván meg, holott talán jobb papirost találhattam volna ennél; de bizonyos vagyok benne, hogy ezen az papiron irt levelem is, kedves leszén nálad. Kérlek mint szerelmes atyámfát, hogy te is írj énnékem, mint és hogy leszesz. Adgya az irgalmasságnak ura és Istene, hogy egymásnak mind magunk s mind gyermekink egészségei és állapotjuk felől jó és kedves híreket írhasunk, és láthassuk egymást jó szerencsés egészségben. Ezeknek utána az Úr Istennek jó és szent gondviselésében ajánllak benneteket magammal egyetemben. . . Irtam Árván 3. Januarii Anno 1601.

Az te szerelmes urad
Thurzo György.

CCCIV.

1601. Márczius 7.

Szerelmes én édes szivem . . . Dicsértessék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok. Az kezem is jobbadán vagyon. Az fejdelem levelét hogy az tisztartó megküldte jól cselekedte. Ez után is ha az fejdelem levele érkeznék, kérlek én édes lölköm, késedelem nélkül küldd utánam. Az mely ezüstöt küldtél édes szivem Guzithnak az fodor támasztónak megcsináltatására én magamnak leszen gondom reá, hogy szépen megcsináltassam. Kérlek én édes atyámfia irj énnekem gyakorta egészséged felől. Adgya Isten, hogy minden jót irhass. Én is az szerint cselekeszem. Az Ur Isten jó és szent gondviselésében ajánllak benneteket . . . Irtam Nemsován 7. martii hajnal előtt, 1601.

Az te szerelmes urad és társod
Thurzo György.

CCCV.

1601. Márczius 8.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Magam felől azt írhatom, hogy ma mint egy négy órakorban délután érkeztem ide Nagyszombatban jó egészségben, kiért dicsértessék az Ur Istennek az ő szent neve. Az doktort mingyárást elküldöttem vala, erősen követe, hogy megbocsássak neki, hogy gyermekének betegsége miatt fel nem jühetett, de

most kész felmenni valamikor érte küldesz. Azért, szerelmes én édes szivem, adgya az Ur Isten, hogy szükséges ne legyen hanem az Ur Isten inkább doktor nélkül meggyógyítván tartson meg sokáig szent fiáért jó szerencsés egészségben, de ha mégis betegeskedel, nem árt felvitetned, és azért küldtem fel innét ezt a lovast sietséggel, hogy ha érte akarsz küldeni, ne késsél édes lölköm az elküldéssel. Mégis szólj vele nyavalyád felől és az fiam viszketegsége, és az leányom betegsége felől. Az Imruskót hogy semmivel ne kenjék, az Istenért is kére az doktor, hogy megirjam, mert azt monda, hogy igen ártalmas volna neki. Az mikor azért édes szivem az doktorért küldesz, csak kocsit küldj, és ne szekeret, könnyebbségnek okáért; és az kocsival küldd érette Chepeni Lőrinczet az porkolábot, adass költségére neki az udvarbíróval tiz forintot. Az mikor meghozza az doktort, az mi megmarad az tiz forintból, vigye haza az udvarbíró. Ha az doktor osztán elvégezi dolgát, adass az udvarbíróval neki munkájaért negyven forintot, és az apotekariusnak fizetess meg az orvosságokért. És ismeg ugyan azon kocsin, és Gajdelről hozass hat lovat Chepeni Lőrincztől, bocsásd édes lölköm szépen haza az doktort. Az mi az elébbi tiz forintból megmarad, ahoz adgyon annyit költségére ismeg Csepeninek az udvarbíró, hogy tiz forintra tültsék. Most kedig az mikor érte küldesz, azt az hat szekeres lovat küldd érette, az mely otthon maradt. Adgya az Ur Isten az ő szent fiáért az Jézus Krisztusért, hogy az doktor is használhasson, és egészséged felől gyermekinkkel egyetemben, irhass gyakorta kedves hirt énnékem. Hogy kedig gyakorta írj, felette igen kérlek, mint én édes szerelmes atyámfiát. Az minemü narancsnak, ugy mint harminczkettőnek és három pomogrannak tehettem itt szerét, ezen lovastól meg küldtem. Adgya Isten egészséggel el költened. Talám azonban az öreg citronokkal is elérkeznek. Most már nem lévén egyebről miről írnom, ajánllak az én kegyelmes Uram és Istenem jó és szent gondviselésében, magammal

és gyermekinkkel egyetemben, ki adgya hogy láthassuk egymást nagy jó egészségben . . . Irtam Nagy-Szombatban 8 die martii 1601.

Az te szerelmes társad, ki
ugy szeret mint tulajdon magát
Thurzo György.

Asszonyomnak anyámnak kérlek édes atyámfia mond
én szómmal szolgálatomat.

CCCVI.

1601. Márczius 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes én édes atyámfia, csak ezen órában érkezvén ide Pozsonban, az kik az tyukokat hozták utánam, nem akarnám őket levelem nélkül bocsátanom. Én, Istennek hála, jó egészségben vagyok. Adgya az Ur Isten szent fiáért, hogy az te egészséged felől is hasonló jó hirt irhass. Az gyűléshez immár hozzá kezdtenek. Adgya Isten hogy minden jót végezhesünk. Édes lölköm, kérlek írj énnékem egészséged felől fogadásod szerint gyakorta; lám én sok dolgaim között is irok gyakorta. Az Ur Isten jó és szent gondviselésében ajánllak benneteket, ki sokáig éltetvén, adgya azt, hogy láthassuk egymást jó egészségben. Pozsonyban irtam, 10. martii 1601.

Az te szerelmes társod és urad
Thurzo György

CCCVII.

1601. Márczius 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Leveledet mai napon vettem, úgy mint böjt első vasárnapon. Bizony én édes atyámfia az magad egészsége felül az mit irsz, nagy szívem fájdalmával olvastam, de bizván az én Uram és Istenem kegyelmes jóvoltában elhittem azt, hogy az mostani beteges állapotodat jóra és jó egészségedre fordítja ő szent felsége. Mindazonáltal hogy az doktort Nagyszombatból felhivassad és felvitessed, felette igen kérlek, úgy hogy mind magad s mind gyermekink egészségek felől szólhass vele, az mint az előtt is megírtam. Én Istennek hála jó egészségben vagyok. Adta volna az Ur Isten, hogy magad is hasonló jó hirt irhass egészséged felül. Narancsot az előtt is küldtem, és most is küldtem. Adgya Isten egészséggel elkötened. Az gyűlés dolga ezben vagyon, hogy az urakban itt soha senki nincsen. Sokat kívánnak, az felét sem adhatná meg nyomorodott országunk. Ha valamikor szükséges volt itt jelenlétem, most bizony felette igen szükséges. Adgya Isten, hogy minden jót végezhesünk. Kérlek én édes szívem irj gyakorta énnekem egészséged felől. Engedgye az Ur Isten hogy magad és gyermekink felől kedves dolgokat irhass. — Ezeknek utána, az én uram és Istenem jó és szent gondviselésében ajánllak benneteket, ki adgya hogy láthassuk egymást nagy jó egészségben. Ex comitiis Posoniensibus 10. martii 1601.

Az te szerelmes urad és társod
Thurzo György.

Post scripta. Szerelmes én édes szívem lölköm. Hogy immár az levelet becsináltam vala, juta eszemben hogy malozát is küldjek. Azért im küldtem egy palaczkkal. Az Ur Isten adgya

jó egészséggel elköltened. Azt is írhatom, hogy az szegény Forgách János megholt, keveset élhete az uraságban és új házasságban. Zrini uramat holnapután várjuk be. Egyéb új hireink mostansággal nincsenek. Az Ur Isten csak azt adná, hogy te meggyógyulván, egészséged felől jó hirt írhatnál, és azzal az én szomorú szívemet megvigasztalhatnád, kit Isten adgyon hogy hamar legyen. Asszonyom anyámval ajánlom szolgálatomat. Azt is írhatom, hogy Forgách Sigmond uram felvette az széchéni kapitánságot. Adgya Isten, hogy szerencsés lehessen tisztében.

CCCVIII.

1601. Márczius 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én, Istennek hála, jó egészségben volnék, csak hogy az sok kilis miatt vagyok nagy kinban; de az énnekem jó egészségemre leszen, az mint az emberek beszélik és az itt való doktorok mondják. Istenemnek adok hálákat azon, hogy idején ide jöttem volt, mint némely nem barátim. Forrót akartak volna önteni alám, és hiremben nevemben tisztességemben megalázni és kisebbíteni; de az Ur Isten úgy hozzá segíté, hogy igazságom lévén, és az emberek hamisan rágalmazván, — én kitisztulván, ők szégyenben maradtanak; körül ha az jó Isten haza viszen, szóval többet szólok szerelmes atyámfia veled. Az gyűléshez jó módjával hozzá nem kezdetünk, nem hogy véget remélhetnénk hamar. Asszonyom anyámnak ajánljad kérlek én szómmal szolgálatomat, doktor uramnak azonképen. Adgya az Ur Isten, hogy az jámbor használhasson, és egészégtek felől írhas kedves és örvendetes hirt énnekem Ezeknek utánna az jó és kegyelmes Uram és Istenem, jó

és szent gondviselésében ajánllak benneteket, magammal egyetemben, ki adgya, hogy láthassuk egymást nagy jó szerencsés egészségben. Amen . . . Irtam Posonban 14 martii 1601.

Az te szerelmes urad és társod
Thurzo György.

CCCIX.

1601. Márczius 17.

Szerelmes én szivem lölköm, az mig élek énnekem mindenkorra egyetlen egy atyámfia . . . Az gyűlés felől azt irhatom, hogy az ország azt az adót és segítséget ígérte meg, az melyet tavaly adott; ma adják fel az írást, immár nem tudjuk, hogy ha ő felsége megelégszik-e vele vagy nem? Ha megelégednék, hamar vég lenne az gyűlésben. — Az minemü virágmagok felül irtam volt, szerelmes szivem ez levelem előtt, azt elfelejtette volt Pozsgay megküldeni, hanem most megküldtem. — Asszonyom anyámnak ajánlom sok szolgálatomat. Most immár nem lévén egyébről mirül irnom, ajánllak az én Uram és Istenem jó és szent gondviselésében, ki adgya szent fiaért, hogy láthassuk egymást nagy jó egészségben . . . Irtam Posonban martiusnak 17. napján 1601.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCX.

1601. Márczius 20.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az ország kapitánsága felül irsz édes szívem ; de még errül engem soha senki meg nem talált, s nem is végeztem semmit senkivel felőle. Ezután mihez tartsam magamat, ha megtalálnának felőle, megtanít az Isten és az idő, és csak azt kelletik cselekednünk, az mi Istenünknek neve dicséretére, országunknak javára, és magamnak, teneked édes lölköm, és gyermekinknek tisztességekre és előmenetekre következhetik. Azon azért időnek előtte nem szükség édes lölköm fejedet törnöd és bánkodnod. Komám uramnak és sógor uramnak az izenetedet megmondtam ; ő kegyelmek is szolgálatjokat ajánlják. Asszonyomnak anyámnak is ajánlom tiszta szívből való sok szolgálatomat. Áldgyon meg az irgalmas és kegyelmes Uram és Istenem szent fiáért minden kívántajavaival, és adgya, hogy láthassuk egymást nagy jó egészségben . . . Irtam Posonban 20. martii 1601.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCXI.

1601. Márczius 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Készerítettém édes atyámfia ezért drabantomat Bichére bocsátanom, hogy az Ballonokat, ugy mint az gyalogját arra Trenchin vármegyén által akarják Erdélyben bocsátani,

noha én azon volnék, hogy az fejdelemmel elvégezném, hogy arra ne bocsátnák őket, de nehezen cselekesznek mást; az német tanácsok az mit egyszer elvégeznek, abban állnak meg. Azért az mi az én jószágomat illeti, az tisztartónak is megirtam mihez tartsa magát, hogy az szegénység felette nagy kárt ne valljon. Azért kérlek édes szívem, hadd meg te is az tisztartónak, hogy az én hagyásimban szorgalmatosan járjon el. Az várban az drabantokat az porkolábok megtöbbsítsek, ha értik hogy arra mennek és közel lesznek Bichéhez. Talán kedig addig oda másznak, én is haza érkezem, kit engedgyen az jó Isten. Kérlek édes lölköm irj énnekem egészséged felől . . . Datum Posonii 22 martii 1601.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Az Ballon nyolczszáznál több nem leszen.

CCCXII.

1601. Márczius 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Magam felől szerelmes lölköm azt irhatom, hogy, dicsértessék az Ur Isten, jó egészségben vagyok. Az mi kívánságinkra és írásinkra ő felsége ma ad választ, reményljük, hogy immár az gyülés igen sokára nem vonódik, hanem hamar való napon vége leszen, kit engedgyen az Ur Isten. Az Ballonokat, mind addig fútam az fejedelmet, hogy immár Trenchin vármegyére nem bocsátják; ha arra mentek volna, elég sok kárt cselekedtek volna. Illésházyra elég neheztelése vagyon az fejdelemnek, mi leszen végi, az idő megmutatja. Homonnai

Bálint uramat, Homonnai Györgyné asszonyomval és az fiával tegnap békéltettem meg. Nádasdy uram tegnap előtt érkezett ide, az köszvény miatt gonoszul vagyon, az szál-lásrul sem mehet ki. Komám uram szolgálatját ajánlja ; állapátja szerint egészségben vagyon. Sógor uram azonképen. Asszonyomnak anyámnak, szerelmes szívem, mond én szóm-mal tiszta szivbűl való fiui szolgálatomat. ... Irtam Poson-ban martiusnak 25. napján 1601.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCXIII.

1601. Márczius 27.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Di-csértessék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok, csak hogy az sok számtalan dolgok miatt elég nyughatatlan vagyok ; de hiszem Istent, hogy ez hiten immár meg leszen az gyűlés-nek vége, ki ha meg leend, én semmit sem késem itt, mert csak alig várom, mint szintén az fogságból hogy ha-mar innét megszabadulhatnék. Zrini uram bátyám tegnap érkezék ide be nagy későn, vocsorán nálam volt. Hogy ott az ubvarbiró hozzá lát az vetéshez, jól cselekeszi ; kérlek, édes lölköm, mond meg neki én szómval, hogy ha kevesebbet vet ez esztendőben hogy nem mint tavaly, jó néven nem veszem, de ha többet vet, megköszönöm neki. Mostansággal az frigy tractálásában vagyunk foglalatosok. Adná Isten hogy menne véghez jó módjával. Most egyébrül nincs mirül irnom... Datum Posonii 27. martii 1601.

Az te szerelmes társod és urad,
ki nem különben szeret, mint
tulajdon magát, szivét, lölkét és életét
Thurzo György.

CCCXIV.

1601. Ápríl 26.

Szerelmes én édes szivem... Én Istennek hála jó egészségben vagyok, csak hogy számtalan sok dolgaim miatt sokat nem írhatok. Holnap még haza nem mehetek, hanem szombaton otthon leszek, ha az Ur Isten egészséget ad. Isten adgya hogy jó egészségben találhassalak. Az esztergami kapitány küldött constantinapoli selmet és aranyat. Az levelet megnyitottam volt, ha bánni fogod, erősen megcsókollak érette... Ex Pucho 26. aprili 1601.

Az te szerelmes urad és társod
ki ugy szeret mint magát
Thurzo György

Énnékem Bécsben kelletik mennem, az mint, ha haza viszen az Ur Isten, magamtul édes lölköm megérted.

CCCXV.

1601. Május 7.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én tegnap érkeztem ide Bécsben jó egészségben. Az Ur Isten én édes lölköm téged is sokáig éltessen jó egészséggel és minden lölki és testi jovaival megáldjon szerelmes gyermekikkel egyetemben. Egyéb sok számtalan dolgaim között el nem akarván feletkezni, te hozzád mint én szivemhez való szeretetemről, ez levelecskémmel akaralak meglátogatnom, melyet az postára küldvén, akarnám tiszta szivbül hogy ha hamar kezedhez juthatna. Az én velem való tractatus még ugyan el sem kezdetett ma, hanem az írásomat sok szó-

val elejben adván ő felségének dolgomat be adtam. Az hadakozó tanácsval is szóltam. Mi válaszom leszen írásomra, abbul az Isten és az idő megtanít, mihez kellessék magamat tartanom. — Kérlek szerelmes szivem ird meg énnekem mint és hogy vagy . . . Datum Viennae 7. maj. 1601.

Az te szerelmes urad és társod, ki szintén ugy
szeret, mint szintén életét és tulajdon magát,
Thurzo György.

CCCXVI.

1601. Május 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Mikorra lehessen innét megválásom, nem tudom. Még az én írásomra, csak egyik articulusra is nem tudtak ez ideig választot adni, melyekre ha reá lépnek-e vagy nem, bizonytalan vagyok benne. Csak az nagy bizodalomban vetették reménységeket, hogy frigy leszen, de félő hogy meg ne csalja az reménység őket. Az Ur Isten tehet csak ezekkel jót, az nagy gondviseletlenség miatt. Ha hamar nem leszen válasszom, elunván az sok költséget az itt való nagy drágaság miatt, ketteit kocsimnak haza bocsátom, csak két szekérrel maradok itt. Ha szintén akaratom volna is az kapitánság felvételére, az minemű késedelmesez ezek dolgokban, én nem látom módját, mint vehetném tisztességesen fel. Mindazonáltal az Ur Isten megtanít, mit kellessék cselekednem, ha írásimra választot adnak . . . Irtam Bécsben. 13. máj. 1601.

Az te szerelmes urad, ki ugy szeret
mint szivét, lölkét, magát és életét,
Thurzo György.

CCCXVII.

1601. Május 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Dicsértessék az Ur Isten, én jó egészségben jutottam ide Nagyszombatban, de az érseket itt nem találtam, és azért Pozsonba kell sietnem, minthogy ott vagyon az érsek. Az szemfájás ellen való vizet, és az dinnye magot megküldtem. Adgya az Ur Isten én édes lölköm, hogy az dinnyében is ehessél jó egészségben... Tirnaviae 4. maji. 1601.

A te szerelmes társad és urad, ki én édes
szivem ugy szeret mint szintén tulajdon magát,
Thurzo György.

CCCXVIII.

1601. Június 27.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az én hozzád mint én lölkömhöz való szeretetem kényszerite arra, hogy mint én szivemet levelem által meglátogassalak, főképen minthogy szálon megy alá Tepliczéről, tiszta sziből kívántam értenem, mint és hogy mehettetek haza; kérlek azért, mint én édes szerelmes atyámfát, ird meg énnekem vagytok-e mindnyájan jó egészségben? Adgya az Jézus Krisztus, hogy jó és kedves hirt irhass egészségtek felől. Az vendég házakat — kérlek édes szivem készítessed el, és Gyurcsánszkynek is meghadd, hogy élésbül fogyatkozás ne legyen. Halat az halásztoktól halásztasson; Letaváruul és az bicsei hajnikok is nyulat, halat, rákot hozzanak, és az otthon

való szakács tésztából való étkeket kiszíthet. En is, ha az Ur Isten egészséget ad, pénteken estvére vagy szombaton jó reggel otthon leszek. Vendégeket ezeket várom : Dersffy Miklós és Ferencz uramékat, asszonyomékkal egyetemben, Balassa Sigmond uramat asszonyommal, Balassa Imre uramat és Osztrozith uramékat. Ezt azért írom meg édes szívem, hogy az házakat ahoz képest tudhassad elkészíttetni. Az képiró is egy ideig kiköltözhetik. Ezeknek utána ... Datum in Nagyfalu 27. junii 1601.

Az te szerelmes urad és társad, ki úgy
szeret mint magát, szívét, lölkét és életét,
Thurzo György.

CCCXIX.

1601. Július 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Bizony szerelmes én édes atyámfia, az egy bűneimnek való lethaniátul bocsánatátul és az örök élettül megválva, semmit ugy nem kívántam az én Uramtul és Istenemtül, mint hogy egészséged felül jó és örvendetes hirt hallhassak és érthessek. Mai napon azért hozza meg Wiszovszky az te leveledet, melybül kitetszik, hogy az én Istenem mégis probájában és meglátogatásában vagy ; de mégis hogy magad kezeddél irtál, bizony meg nem irhatom, mennyire az én busult és bánatos szívetet azzal megvigasztaltad. De hogy bánatos szívetet szintén megcsendesedhessék, az bizony lehetetlen dolog, minthogy még is mind írásodból s mind annak értelmébül én édes lölköm megtetszik erőtlenséged és betegséged. Hallgassa meg az jó Isten mind az magam s mind

az te szibül való könyörgésenket, és engedgye az ő szerelmes egyetlen egy szent fiáért, hogy meggyógyulhass, és én velem egyetemben mind holtig szeretettel végan és jó kedvvel lakhass. Amen. Az ország kapitánsága dolga nem vélem, hogy véget érhessen, minthogy az én igaz és méltó kívánságomra nem akarnak menni, hanem Prágában halogatnak ; de én is ma egyátaljában való választ adtam nekik. Azután megértvén akaratjokat, én is hozzád mint én szivemhez és lölkömhöz sietek ... RaptimViennae 3. julii 1601.

Az te szerelmes urad és társod
ki ugy szeret, mint szívét, lelkét és életét,

Thurzo György.

CCCCXX.

1601. Július 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Hogy ilyen beteges állapotodban kelleték eljűnnöm, meg nem irhatom szerelmes lölköm minemő nagy szivem fájdalmára vagyon ; de bízom az én Istenemben, hogy meghallgatván tiszta szibül való könyörgésimet, ő szent felsége ez mostani betegségből meggyógyít, és szent fiáért az várandó vendéget is békével és örvendetesen megadgya. Én utánam szerelmes én édes atyámfia ne sápolodjál se bánkódjál, mert azzal magadnak inkább ártasz hogy nem mint használsz. Megadgya azt az Ur Isten, hogy téged is meggyógyít és engemet is magadhoz jó egészségben meghoz. Az utbúl irtam hugomnak Osztrozité asszonyomnak, minthogy ő neki is nehézkes korában volt hasonló hideglelésből való nyavalyája,

hogy hozzád menne, és ha mit tudna, azbúl az mi ő neki is használt, jó tanácscsal lenne. Jó volna édes szivem Révay Jánosnéért is küldened, ő is afféle beteges emberek körül jó tud forgódni, de főképen ajánllak az én Uramnak és Istenemnek, ki szent fiáért gyógyítson meg... Irtam sietséggel Belluson 25. julii 1601.

Az te szerelmes urad és társod, ki ugy szeret
mint szivét, életét és tulajdon önön magát,

Thurzo György.

Doktor uramnak mondd én szómmal édes szivem szolgálomat. Az fodorra való csipkés nyomtatást az én asztalomon felejtette az jó sült István diák, kérlek édes lölköm kerestessd meg, és minthogy lovas jün utánam, holnap után küldd attúl meg. Engedgye az Ur Isten, hogy felőled jó és kedves hirt hozhasson. Amen.

CCCXXI.

1601. Július 29.

Szerelmes én édes szivem lölköm... Én édes szivem, az minthogy egészséged levén, szivemnek te voltál vigasztalója és öröme ; most immár az betegséged szivemnek nagy szomorúságára és lölkömnek fájdalmára vagyon. Főképen minthogy semmi bizonyost nem érthettem ez óráig egészséged felől, könyörgök az én Istenemnek tiszta szíbul, hogy kegyelmességébül és jó vóltábül, egészségedet megtérítse, és én szomorodott szivemet azzal megvigasztalja, és bánatomat örömmre fordítsa. Tegnapi napon érkeztem ide Bécsben.

Noha még semmit nem értettem ő felségétül az hercegtül, de ha az szerint akarják az tisztet adni, az mint az secretarius beszéllé, hogy császár írta az hercegnek : bizonyos légy benne édes szívem, hogy ezt az tisztet fel nem veszem ; inkább akarom most ő felségének császárnak neheztelését felvennem, hogy nem országom veszéscéért, és gyalázattal való tisztviselésemért haragudjék reám. Immár csak ő felségétül az hercegtül várok. Az Isten és az idő megtanít, mihez kellessék magamat tartanom. Ezeknek utána ajánllak az testi és lelki fő orvosnak, az én megváltó Jézus Krisztusomnak, ki szent vére hullásaért gyógyítson meg, és adgya, hogy láthassuk egymást nagy jó egészségben . . . Irtam Bécsben szomorú és bánatos szívvel, várván az én Istenemnek rajtad való könyörülését, és hirt kívánván gyógyulásod felől értenem és hallanom. 29. julii 1601.

Az te szerelmes urad és társod, ki úgy
szeret, mint szívét, lölkét és életét,
Thurzo György.

CCCXXII.

1601. Október 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Többet írnék én édes lölköm, szerelmes atyámfia, de az sok gond és dolog nem szenved. Istennek hála én jó egészségben vagyok. Az fejedelemnek parancsolati jöttön jönnek, az melyekben kívánja hogy siessék. Azért holnap innét Komáromból be megyek, Isten velem lévén, az táborban. Kanizsa felől jó reménység vagyon, hogy Isten kézben adgya. Az török sem

sok az mely ingerkedik az mi táborunkkal, hiszem Istent, hogy megszégyeníti ökö. Asszonyomnak anyámnak ajánlom szolgálatomat . . . Irtam Komáromban 11. octobris 1601.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.

CCCXXIII.

1601. Október 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Discsértessék az Ur Istennek szent neve, én ide Sentére jó egészségben jutottam. Innét szekereken megyek Seleig és ott várom meg az szálakat; ezt az szálást kedig azért bocsáttam fel, hogy egészségem felül édes lölköm tudósítsalak. Adgya az Ur Isten, hogy az ti egészségtek felül is, hasonló jó hirt hallhasak és érthessek. Az vármegyéknek és az uraknak egyik része immár által ment az Dunán. Én is Ujvárbán menvén, az Isten és az idő megtanít mihez kellessék magamat tartanom. Kérlek édes atyámfia, írj te is gyakorta énnekem egészség felől, és én utánam ne bánkodjál se szomorkodjál; mert azal sem énnekem, sem magadnak nem használsz. Az mely Isten ez ideig minden utaimban oltalmam és vezérlöm volt, azon Isten megtart és megoltalmaz az te szerencsédre. Most én édes egyetlen egy szívem nem lévén egyébrül az mirül irjak . . . Ex Sempte 9. octobris 1601.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.

CCCXXIV.

1601. Október 17.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hogy oly gyakran az mint kívántatnék szerelmes atyámfia nem írhatok, semmi idegenségnek ne tulajdonítsad, hanem csak annak, hogy semmi módunk nem volt az levelek elküldésében, holott bizvást csak egy ember sem járhatott az táborbul. Ezt is az levelemet akarnám hogy lehetne, hogy kezeden juthatna, édes szivem. Magam egészsége felől azt írhatom, hogy Istennek hála alkalmas egészségben vagyok. Ez elmúlt hétfőn volt rettenetes nagy harcunk az ellenséggel, úgy annyira, hogy én alig voltam erősb és retteneteseb harczon és viadalon, mint ez vala. Főképen az mely seregben én voltam, az ellenség inkább mind lövéssel, s mind penig ostromlással rajtunk volt, és noha sok jámbor sebesedett és holt is meg közöttünk, de mégis dicsértessék az Ur Itsennek szent neve, mink lőnk nyertesek; holott az harczon nem keves ellenség veszett, az többi közül az budai bassa, és Memhet kibaja, ki boszniai bassa is volt, el vesztettek, és egyéb sok fő török. Az mieink közül is noha vesztettek, de az ki nevezetes ember volt volna, több nem veszett szegény Osztrozitt Mátyásnál és Vasárdi Bálintnál. Sebes sok vagyon közöttünk. Én magam is elég nagy szerencsére maradtam, holott egy törököt vagdalok vala, az lova el esvén vele, én is által estem rajta, azonban az több török is reám érkezett, és keményen vagdaltak hozzám, ki mind kötösömön s mind panczél ingemen meg tetszik. Azután az Isten és egy jámbor szegény legény segített meg. Egyéb nyavalyám Istennek hála semmi nincsen, hanem az egyik lábamat az ló heverte meg az esésben, az fáj, de azbul sem lesz semmi dolgom; most is affelől lovan járhatok. Az lo-

vam is sebes, meglőtték. Az ellenség még most is, szivem, előttünk táborban vagyon, de az mint besánczoltattuk magunkat, nem vélem hogy immár semmit is árthassanak. Kérlek én édes szivem, én miattam ne bánkodjál se tünődjél, az mely Isten ez ideig megoltalmazott, azon ezután is megoltalmaz, és megadgya, hogy egymást hamar való napon nagy jó egészségben meglátjuk. Kérlek édes lölköm, irj te is egészséged felől, hogy én is érted, egészségedért az Ur Istennek hálákat adván örülhessek rajta. Predikátor uramnak mond én szómmal édes lölköm köszönetemet. Az Ur Isten jó és szent gondviselésében ajánllak magammal és gyermekinkkel egyetemben.... Irtam az Sárret mellől való táborban Fejérvárnál 17. octobris 1601.

Az te szerelmes társod,
Thurzo György

CCCXXV.

1602. Február 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én Istennek hála, édes szivem, jó egészségben vagyok. Adgyon az Ur Isten édes szivem teneked is jobb egészséget, hogynem mint ez ideig, és tartson meg azon jó egészségben nagy sok esztendeig. Az hó igen olvad, és az föld igen feketélik. Ez után mint mehetek Árvában szánon, holnapi napon az Isten megmutatja. De minthogy az poros uton Báthory István szánon járt, mi is az szánon Isten segítségével talán elvontathatunk. Adgya az Ur Isten... Ex Letava 10. februarii 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXXVI.

1602. Február 11.

Köszönetem után, én édes atyámfia. Az szegény Dávid János halálán lévén, czukerkandit fejéret, narancsot és malozát kér. Kérlek édes szivem küldj neki, rózsá liktarismot is külgj neki, — de ugy veszem eszemben, hogy csak Isten orvosa. Többet irnék lölköm, de sem pennám, sem papirosom, sem tentám nem volt. Ezt is . . . . .*) olvashatod meg édes szivem. Az Ur Isten éltessen sokáig jó egészségben . . . Ex Mojs 11. februárii 1602.

Az te szerelmes társod,
Thurzo György.

CCCXXVII.

1602. Július 23.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Most csak azt akarám értésedre adnom, hogy Istennek hála ide az hegyre jó egészségben jutottam. Az széna későn szárad, mert oly hives itt : z szél, hogy szabadon az subát elszevedhetjük. Holnap estvének előtte haza nem megyek. Ha valami levél érkezik az fejedelemtől, kérlek édes lölköm, küldd ide. Az mely két levelet küldtél ide ő felségének sehon semmi oly nincs benne írva, az kire hamar választ keltenék adnunk. Éltessen az Jezus Krisztus . . . Ex Javornik 23. julii 1602.

Az te jóakaró urad és társod,
Thurzo György.

---

*) Néhány szó olvashatlan.

CCCXXVIII.

1602. Szeptember 1.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Jutván eszemben — szerelmes lölköm — kérésed, hogy egészségem felől gyakorta irjak, ez dologbúl is akarván kedved szerint cselekednem, azon leszek, hogy mennél gyakrabban lehet, irjak. Istennek hála, tegnap Forgách Sigmond uramnál sógoromnál és asszonyomnál hugomnál hálván, ide érkeztem Vecsére nagy jó egészségben. Ma Pogranyt ide várom Holnap és holnapután az ország népét megmustrálván, az tábor után bocsátom őket Pogranyval. Az Commissariusok is holnap elérkeznek, végezhetek-e vagy nem, azt is megírom. Fejérvár még az keresztyének kezében vagyon. Az mi táborunk azon vagyon hogy megsegítsék. Az Ur Isten szerencséltesse őket, és szabadítsa meg az benne való megszorult keresztyénséget. Most egyébrül nem lévén az mirül irjak... Datum in Weche 1. Septembris 1602,

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

P. S. Adta volna Isten, hogy jobb hírt írhattam volna ; de úgy kell lenni, mint Isten akarta. Fejérvárat ez elmúlt csötörtökön megvette az török. Három ezer keresztyén volt benne, kiknek egyik részét, az nagyobb részét levágták. Ezután mint leszen az dolog megírom. Ezen órában érkezék ide Pográny uram, ő hozá az hírt.

CCCXXIX.

1602. *Szeptember 2.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Vetem szerelmes lölköm leveledet az fejér ruha számával egyetemben. Istennek hála, hogy jó egészségben vagytok, — én is Istennek hála jó egészségben vagyok. Az ország hadát én ma megmustrálom. Az Commissariusokrúl még nem végezhettem. Csak postán is Bécsben kelletik mennem. — Ez után is adgya Isten... Datum in Ujvár 2. Septembris 1602.

Az te szerelmes jö társod,
Thurzo György.

CCCXXX.

1602. *Szeptember 3.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Discsértessék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok. Az mint tegnap is megirtam én édes szivem, az Commissariusokkal én soha semmit nem végezhetek, minthogy semmi pénz nem vólt velek. Hanem vagy akarom, vagy nem, Bécsben kelletik az fejedelemhez felmennem, de ott nem késsem, hanem szombatra általán fogvást ismét alá jövök, hogy az vármegyéket megmustrálhassam.

Fejervárnak megvétele után mi leszen szándéka az ellenségnek, még nem tudjuk, de megértjük bizonyosan, noha az a hire, hogy Esztergamot akarná megszállani. Az Ur Isten szégyenitse meg ökök és segélje az ő benne bizókat.

Rákóczy mit ír az adósság felől, édes lölköm, az maga leveléből megérted. Azért, ha aranyat küld, egyéb aranyát ne vétesd el szolgálátul, hanem mind körmöcsiz. Ha tallért küld, csak igaz és jó tallérok legyenek. Száz pénzen egy tallért elvehetni, de ne drágábban, és az aranyakat az melyeket az tallérokért akarna adni, száz nyolczvanöt pénzen tudjanak egyet. Az Rákóczy uram levelét az adós-levele mellé, mely az fekete ládában vagy, kötesd össze. Kérlek édes szivem írj te is ... Irtam hamarsággal 3. Septembris 1601

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXXI.

1602. Szeptember 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Megírtam vala édes szivem, hogy ugymint tégnapelőtt indulék Ujvárból ide Bécsben. Azért Ujvárból nyolcz órákorban reggel elindulván, és Vecsén evén ebédet, úgy jöttem postán, hogy tegnap hajnalban három óra után érkeztem ide Bécsben, Istennek hála jó egészségben. Gondolhatod édes lölköm, hogy husz mélföldet elmenni ily keves időig, ha nem fáradság-e; de minthogy úgy veszem eszemben, hogy minden jót végezhetek, nem gondolok az fáradsággal; de Isten után, ha mi jót végezhetek is, csak annak köszönöm, hogy Krenspérgh megholt, és az prágai hadakozó tanács is, úgy mint Pecz uram itt vagy. Mint végezhetem dolgomat, ezután is édes lölköm értésedre adom. Az török még Fejérvárnál vagy... .... ezután mi leszen szándéka, meg írom, ha megértem. Most nem lévén miről egyebről édes szivem írnom ... Irtam hamarsággal Bécsben 5 Septembris 1602.

Az te szerelmes társod,
Thurzo György.

CCCXXXII.

1602. Szeptember 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Di-csértessék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok. Ezen órában érkeztem Bécsből ide Kér nevű faluban. Bécsből is irtam volt édes lölköm egy levelet, de nem tudom, hogy ha a posták megvitték-e? Istennek hála, ott sok jót végeztem, mert öt hó fizetést szereztem az szegény vitézlő népnek, úgy mint: pénzül három hóra való fizetést, és posztól hármat. Ez jövő esütörtökön visznek be az tisztben, ugymint Újvárbán. Az Commissariusok lesznek: Illésházy uram és az komáromi kapitán, Szuhaj uram és Personalis. Az dézsmát is meghatta ő felsége hogy meg adgyák, minthogy az vöröskőit és az modrit nem adhatták. Az holott az dióssi dézsmát és az Somolyánhoz tartozandó jószágból valót, azonképpen az liptóit és árvaít ígérték. Meglátom ha hasznos-e? ha látom hogy jó jövedelme leszen megelégszem vele, ha nem, az magyar pozsoni kamarának jobbat kölletik helyette adni. — Mindazonáltal, hogy idején hordókat készíttessen az biesei tisztartó, megirtam Gyurchánszkynak, te is édes lölköm hadd meg, hogy szorgalmatos gondot viselleyenek az hordók elkészítésére. Az magam személyemre is, ez elmúlt első napjátul fogvást octobernek megcomputálván, az öt hó pénzt megadgyák, az másfélszáz lovasra azonképen; de az másfélszáz gyalogra, nem akarták megadni, minthogy csak most fogadtam meg őket. Az ujbári érsekségnek jövedelméből, két ezer forintot is rendelt ő felsége, hogy készpénzül adgyanak, mindennapi szükségemre. Ezben végeződött el dolgom. Az Ur Isten áldgya meg minden igyekezetimet, ez keresztységnek való szolgálatomban. Magad kedig én édes szívem, ezen ne bánkódgyál se törődgyél. Az Ur Isten meghall-

gatván könyörgésidet, megöltalmaz és megtart. Az hadakozásnak ideje is hamar elmulván, haza viszen hozzád én lölkömhöz nagy jó egészségben. Az minémű ajándékot vehettem édes szivem Bécsben te számodra, megküldtem, kérlek, vedd tőlem, mint az ki te hozzád, mint szerelmes attyafiához való szeretetből küldte, jó néven, és koptathasd el jó egészség en, adgya az Ur Isten. Az kréta az felső ládácskában vagyon, mellyet ki kell venni. Az török tábor még Fejérvárnál vagyon, erősen épített; minden az Baranyaságnak és Somodságnak népét reá hajtották az építésre, némelyek azt beszélék, hogy Esztergamot akarja megszállani, némelyek hogy Palotát, Veszprémet, Szent-Mártont megvevén, Pápára akar menni, és onnét rabolni; se egyikhez, se másikhoz ne segítse az Ur Isten, hanem fordítsa javára az keresztyénségnek minden gonosz szándékát és akarattyát. Ha mi bizonyos hirem leszen ez után is édes lölköm, értésedre adom. Az liptói és árvai dézmának kiszedésire kit kellenék rendelni, az ki igazán és hasznosan el tudna benne járni, kérlek édes szivem szölly Gyuresánszkyval felőle, mert innét én senkit nem küldhetek, az ott fén való szolgálók közül kellekik rendelni. Az kik fognak tetszeni, kérlek édes lölköm add értésemre. Most immár nem lévén egyebrül az mirül irják . . . Ex Kér 9. Septembris 1602.

A te szerelmes urad,
Thurzo György. 3

CCCXXXIII.

1602. Szeptember 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Dicsértessék at Ur Isten, én jó egészségben vagyok. Azt írják, hogy az török tábor Fejérvár alúl megindult volna, és Esztergom fele jünne. Pestell (?) Rablót husz ezert akarván bocsátani, megirtam vice-ispán uramnak, hogy portáktúl sietséggel gyalogot vegyen fel és vigyázásban legyen. Ha mi bizonyosbat értek, azt is megírom. Én magam is holnap Ujvárhoz megyek. Az vármegyék lovasit várván, ha jünnének, ezféle késsedelembül semmi jót nem várhatok. Többet írnék, édes szivem lölköm egyetlen egy atyámfia, de sok dolgaimtúl nem érkezhetem hozzá. Irj te is kérlek édes szivem egészségd felől . . . Ex Kér 11. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXXXIV.

1602. Szeptember 12.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Istennek szent neve dicsértessék, én jó egészségben vagyok, és itt Nyárhidnál vagyok táborban, csak adná Isten, hogy az vármegyék hamar gyülnének ide. Az török rablása felől való hir, tudom édes lölköm, hogy szintén oda fel is elhatott, de csak az esztergomi német kapitán csalárdsága volt; mind az egész föld meg futamodt, de Istennek hála az törökben még soha senki sines Pestnél, nem hogy általköltözött volna. Az

pribékek és rabok azt beszélík, hogy török császár az vezért tisztí vesztésege alatt hivattya vissza, minthogy az mely diákja reá támadott, igen rabollya országát. Budán az hajókat igen erősítettí, talán azokon akarja egyik részét népének alá bocsátani. Most egyéb hírt ennél nem írhatok . . . Datum Nyárhídnál való táborban, 12. Septembris 1602.

Az te szerelmes társod,
Thurzo György.

CCCCXXV.

1602. Szeptember 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm, egyetlen egy atyámfia, az mennyi örömem vólt levedednek olvasásán, bizony két annyi bánatom következett értvén és hallván ez tisztemben bejüvösemnek miatta nagy bánatodért és szívedben való busulásodért; lölköm édes atyámfia, ezben való busulásodban hármát gondold jól meg, mingyárást megtalálod magadban, hogy nem kell azon busulnod és bánkódnod. Egyiket : hogy Istennek végezése és akarattya, melyhez az császárnak is akarátja következik. Istene és fejedelme ellen embernek tusakodni, ez minthogy nem méltó, szívem, úgy veszedelmes is. Másodikat : azt is megvéhlheted, hogy ez világi élet, mint-hogy nem sokáig tart, hanem elmulandó, ha ezben az életben ugy nem rendellyük életünket az mint illík, hogy Istenünknek, hazánknek és az keresztyénségnek szolgáljunk, mi haszon életünkben ? Utolszor : az mely drachmát adott és rendelt az Isten, hogy kereskedgyem vele, az itélet napjára való számadásra, elrejtsem-e, elgyujtsam-e ? mint

álhátnék elő az én igaz birám, és reám bizott drachmának urának elejben? Magatoknak ennek felette mit adhatok s mit hagyhatok azonképen gyermekimnek jobbat az jó hirnél névnel és becsületnél? Utolszor azt is meggondold édes szívem, hogy ez nem sokáig tart. Az Ur Isten majd kiszólitja az hadat, az tábor is leszáll, minthogy az tél is elközelget, az törököt is, az mint bizonyosan értem, nem vélem hogy erre az földre jőjjön, hanem Kanizsa fele megyen, kiknek ott is igyekezeteket rontsa, és pogányságokat nem szenvedvén, szégyenítse az jó Isten. Azért is meg nemsokára édes lölköm hozzád megyek, örömmel és szeretettel látjuk egymást, és jótéteményiért Istenünknek hálákat adunk. Mindczekért én édes szívem ne búsulj, se ne törd magadat, ha Istenedet, engemet és magad jó egészségedet azonképen igen szeretsz. Ma hoztak be az tiszttben nagy pompával. Isten adgya mind végét s mind az mostani kezdetit minden jóra. Az dézmák dolgából legyen vesztességgel Gyuresánszky, csak legyen készen az hordókval; ha sok borunk lesz, legyen hova töltenünk és veled édes lölkem Bicsén is meginnunk. Az galóczát melyet küldtél édes szívem, szeretettel és jó néven vettem. Adgya Isten, hogy küldhess sokat nagy jó egészségben. . . . Datum in Ujvar 14. Septembris Ao. 1602.

A te szerelmes társod,
Thurzo György.

CCCXXXVI.

1602. Szeptember 15.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Posgai Istvánt adóssággal akarván Bécsben Henkel Lázárhoz küldenem, nem akarván szerelmes én édes szívem hozzád

levelem nélkül bocsátanom, magam felől azt irhatom, hogy Istennek hála, jó egészségben vagyok. Az tábor mind az töröké Fejervárnál s mind az miénk Győrnél helén vagyon. Mi következik ezután szerelmes lölköm, tudásodra adom. Én is tegnap Litassi Pállal és Bosnyák Tamással harmadfél száz lovast bocsátottam szerencsét próbálni. Az Ur Isten áldja meg utjokat, és hozza meg őket szerencsésen s jó egészségben. Bécsben édes lölköm a mit akarsz vétetni, csak Pozsgai Istvánnak add eleiben. Lám meghattam, hogy Gyuresánszky száz forintot adgyon, az kivel az leányom szükségire való aprólékot vétethetsz. Ha egyéb vásárlásra és magad s gyermekünk szükségekre akarsz valamit hozatni, adass Gyurcsánszkytul szent Mihályi kántornak jövedelméből annyit, az mennyi szükség. Most egyébről nem lévén az miről irjak... Irtam Ujvárbán 15. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXXXVII.

1602. Szeptember 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Men-
nél többször irok édes szivem, tudom hogy annál kedvesb ná-
lad, mint én szerelmes atyámfánál. Azért édes lölköm most
egyebet nem irhatok, hanem Istennek hála jó egészségben
vagyok. Gondom bizony sok, de mindazokhoz is hozzá segít
az jó Isten. Hirünk nem igen jó jüve ez estve. Két felől is
hogy az töröknek mindennemű szándéka az volna, hogy Bu-
dánál általköltöztvén, Vácra jőjjön, onnét Nográdra, Szé-
csénre, Palánkra; ki ha úgy leszen, azokat bizony minthogy

semmirekelők, mind semmivé teheti, és ha Erdélyre megyen az is nehezen állja meg. Az Ur Isten szégyenítse meg, és gonosz akarattját szándékát fordítsa az mi javunkra. Az mely csatát, úgy mint harmadfél száz lovast bocsátottam tegnapelőtt, talán az Ur Isten megálgya őket, és jó szerencsével járván, nyelvet kaphatnak, az kitől mindent megérthetünk. Az magad és gyermekink egészségei felől hogy gyakorta írj, kérlek én édes lölköm . . . Irtam Ujvárbán 16. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXXXVIII.

1602. Szeptember 17.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Hála legyen az Ur Istennek, én is jó egészségben vagyok. Az minemű hireim voltanak tegnap édes szívem megirtam. Ha az Ur Isten az harmadfél száz lovassomat békességgel és szerencsésen meghozza, melyekről ma és holnap bizonyos hirt hallok, az minemű hirt hoznak, mingyárost édes lölköm értésedre adom. Hogy az vetésre és gazdálkodásra is édes szívem szorgalmas gondod vagyon, mint szerelmes én édes társomtul nagy jó néven vettem. Az mivel az jó Isten megáld bennünket gondviselésünk után, ez szintén úgy illet tégedet mint szintén engem. Méltó azért édes szívem, ha én otthon most nem lehetek, hogy magad is láss hozzá. Posgai Istvánt tegnap bocsátottam Lévára az pénzért, onnét Nagyszombatban megyen és onnét hozzád Bichére. Az mint tüle is megirtam, valamint szintén akarod édes lölköm, úgy rendeld az vásárlást magad és gyermekink szükségére, minthogy onnét

Bécsben megyen. Gyurcsánszkynak is meg vagyon hagyva, hogy az szent-mihályi kántornak jövedelmébül adgyon annyi pénzt, az mennyit parancsolsz. Ezzel ajánllak . . . Datum in Ujvár 17. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad

Georgius Thurzo.

CCCXXXIX.

1602. Szeptember 18.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes lölköm. Nagy sietséggel ezeket akarám megírnom. Istennek hála jó egészségben vagyok. Az mi táborunk Győr-ről ma jött által Komáromnál. Eszergamhoz száll innét az Dunán. Az török Budánál költözik által. Szándéka az, hogy az apró kastélokak semmivé tegye, és az földet elrabollja. Az mi hadunk nem sok ; tudom hogy ha súlyosan lesz az dolog, által futnak az Dunán. Az Ur Isten oltalmazza meg az földet még rettenetesb rablástul az előbbeni-nél. Most irtam az vármegyéknek, hogy tréfára ne vegyék, hanem feltámadgyanak és oltalmazzák magukat. Én is csak ezen órában jöttem meg Komárombul az Marsalltul, itt sokat nem késsem, hanem az táborban megyek. Az Ur Isten hallgassa meg hiveinek kiáltásikat és könyörgéseket, és szégyenitse meg az pogányságot. Jó volna Árvából alá hozatni vagy kétszáz oláh puskást, lennének még is itt alatt. Minthogy tudom, hogy füstönként feltámadnak, ne lennének ott váraim szintén pusztán. Ez két vagy három hétig elvállik, kirül szólhatsz édes szivem Miklós uramnak és Gyur-

csánszkyval. Az Ur Istennek jó és szent gondviselésében ajánllak benneteket... Irtam későn estve Ujvárbán 18. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXL.

1602. *Szeptember 20.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Elhittem azt édes szivem, hogy mennél gyakrabban látod és olvasod leveletem, annál kedvesebb dolgot cselekeszem nálad, azért nem akarván most is az alkalmatosságot elmúlatnom, minthogy az élés dolgából kellek az vármegyéknek irnom: magam egészsége felül akarék ez levelemben, mint én szerelmes lölkömnek, irnom. Dicsértessék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok. Adgya az Ur Isten szent fiáért, hogy te felőled is, mint szerelmes atyámfia felől. hasonló jó hirt hallhassak és érthessek. Az török, bizonyos dolog, hogy rabolni akar, vagy ide Ujvár felé, vagy Nógrad felé. Egyikhez se segítse az Ur Isten. Az én szolgálót Dominekit szabadította meg az Isten az rabságból; tegnap elszaladván, jüve ide szegény. Ő is azont beszéli az török szándéka felől. Az táborban is hoztak négy tatárt, azok is azont vallják; de jó az Isten, és semmivé teheti az ellenségnek gonosz szándékát és igyekezetit. Most egyébrül nem lévén az mirül irjak... Ex Ujvár, 20. Septembris. 1602.

Az te szerelmess urad,
Thurzo György.

CCCXLI.

1602. Szeptember 21.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Istennek hála én jó egészségben vagyok. Naponként elég sok gonosz hírek jönnek. Ez éjjel is érkezék Marsalk uram levele, melyben azt írja, hogy az ellenség ezt az helyt, ugymint Ujvárat akarná megszállani; elég készületlenül és mód nélkül találja, ha úgy leszen is. Mindazonáltal az mennyire építhetem, én építetem, és ha úgy leszen, embereket hagyván benne, az Ur Istennek gondviselésére bízom őket, enmagamnak az mezőn kelletik lennem. Ha úgy leszen, hogy ezt az helyt szállja meg az ellenség, bizony messze megyen fel rablani, kihez az Ur Isten ne segítse. Most vagyon immár ideje, hogy minden ember feltámadgyon, és tehetségünk szerint Isten után oltalmazzuk magunkat. Én felőlem kedig édes szívem semmit ne gondolkodgyál se sápolódgyál. Az mely jó Isten ez ideig megoltalmazott, azon kegyelmesen ez után is megtart és megoltalmaz az te szerencsédre. Csak hívjuk Istent segítségül, és tik is velünk együtt az Ur Istenhez kiáltsatok és ötet segítségül hívjátok, nem rövidült meg az ő szent keze, hogy meg ne segíthetne. — Az ő fülei nincsennek bedugulva, hogy meg ne hallgathatna. Kicsoda az, az, ki az (Istenben) bizott volna és megszegyenült volna? Meghallgat ő szent felsége bennünket és az ellenséget megszegyeníti és megveri, és az keresztyénséget hatalmassága által megoltalmazza, és megadgya hogy egymást hamar való napon jó egészségben meglátjuk . . . Datum Ujvárban 21. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.

CCCXLII.

1602. Szeptember 21.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes szívem, vettem leveledet, melyet nagy örömmel és vigasztalással olvastam, értvén egészségednek állapottyát. Adgya az Ur Isten, én édes lölköm, hogy ezután is sokszor hasonló jó hirt irhass egészséged felől, azonképen gyermekink felől is. Én is, dicsértessék az Ur Isten, jó egészségben vagyok, és ezt az helyt ugymint Ujvárat éjjel és nappal építetem, hogy ismég azt hozák ez éjjel hirül, hogy az ellenség Nógrádra, Palánkra, Gyarmatra és Szécsénre akarna menni. Énnékem is vagyon ott kin két csatám; hiszem Istent, hogy bizonyos hirt hoznak. Az végbeliek fizetésével megérkeztenek, és ma mustrálják az én seregemet, elég rosz posztót hoztak. Immár Bicsén egy bótot kel csináltatnom, és posztóműtőé (?) lennem, minthogy harmadfélezer forintára posztóval, az én részemre többet kezdenek adni. Immár nem gondolnék vele, ha jó posztó volna, de semmirekellő, Karafia, haja és ezekhez hasonló. A mit adnak azt jó néven kell vennünk. Dobó uramat, írják, hogy megholt volna, kinek halálán bizony nem keveset bánkódtam, minthogy jó barátom volt; ugy kellett lenni mint Isten akarta és rendelte. — Az pizstrángot, mint szerelmes én édes lölkömtül, nagy jó néven vettem, és egészségedért, mint én szerelmes szívemért lölkömért én édes Czobor Erzsébetemért, elköltöm. Adgya Isten, hogy ezután is sokszor küldhess nagy jó egészségben. Komám Uramnak Dersffy Miklós uramnak és fiamnak Preni István uramnak irtam leveleket. Módod levén édes szívem az elküldésben kérek küldd meg. — Most egyébrül nem levén az mirül irjak . . . Datum in Ujvár 21. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXLIII.

1602. Szeptember 23.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes lölköm, sok dolgaím miatt sokat nem írhatok. Istennek hála jó egészségben vagyok. Az gonosz hírek valamenynyire megcsendesedtenek. Az török Vácot megvevén és megégetvén, minthogy az mieink kimentek volt belőle, azután oda szállott Pesthez ; mi leszen szándéka ezután csak Isten tudgya, és az idő megtanít bennünket. Engem holnap megmustrálnak. Ma pénzt, posztót adtak. Talán nem kellek Bácsben venni az leány-asszonyoknak posztót, minthogy annyit adtak az jó és rossz posztóban, hogy én bizony nem tudom hova tegyem. Most én édes szivem nem levén az miről irjak, áldgyon meg az Jézus Krisztus . . . Ex Ujvár 23. Septembris Anno 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

P. S. Immár megírtam vala az levelet, hogy ismeg két levelet hozának, melynek egyikét irtad édes szivem e hónap 3. napján, az másodikat kedig 4-én. Hála legyen az Ur Istennek, hogy jó egészségben vagytok. Én is, dicsértessék az Urnak szent neve, jó egészségben vagyok ; nem szükség sem az én egészségemen, sem az mostani állapoton édes szivem sápolódnod, mert mindeneknek jó végét adgya az Ur Isten. Mert tegnapi napon is minthogy ezer hajdu általjüvén az Tiszán, éjfelekorban ütöttek az Tokaj városunkra, hogy azt felduljak, ott mint az várbeli gyalog s mind annak kivüle valók, az kik ott voltanak s mind az én szolgálaim, az kiket nyulat fogni küldtünk volt, sokáig harcizoltanak velek, és az városból kiérték, az után Széchy uram is az katonákkal reá érkeztek

és többet nyolczszáznál vágta le benne, az többit elevenen fogták, kiért áldott legyen az Ur Istennek szent neve, hogy így szegyenitette meg az árulókat. Irják azt is Zakmárrul, hogy Radull és Forgách uram hadai Nagy Andrást is ma egy hete hogy megverték volna, ki noha még nem bizonyos hír, de adgya Isten, hogy ugy legyen. Veselény uram dolgára, az mennyire lehet, nagy örömet gondom leszen, hogy segítsék az árváknak, az levelet ismég megküldtem. Az ott való gazdálkodásra és egyéb dolgokra, hogy gondod vagyon, köszönöm, mint én szerelmes társomnak. Az mi az oda fel való vármegyék segítségét illeti, én azokhoz keveset bizom, de az Ur Isten hozzá segít ő nálok nélkül is. Itt vannak egynéhány vármegyéknek követi. Holnap válaszsza elbocsátom őket, de nem sok köszönettel. Édes lölköm kérlek, ha engem szeretsz, én felőlem ne gondolkodgyál, se ne törd magadat, mert nyavalyát ha szerzesz vele magadnak, engemet megszorítasz, és országunk oltalmára sem viselhetek ugy osztán gondot az mint kívántatnék. Új híreknek se higgy édes lölköm, bizony mindeneket én igazán megírok. Adgya Isten irhassak minden jó és kedves híreket.

CCCXLIV.

1602. Szeptember 24.

• Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Di-csértessék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok, adgya az Ur Isten, én édes lölköm, hogy én is felőled hasonló jó hirt hallhassak és érthessek. Gyurcsánszkynak kellek hamarsággal írnom az deszkák felől, kérlek édes lölköm, szólj neki, hogy egyebet ne cselekedgyék, hanem az császár deszkáiban sietséggel küldgyön alá, minthogy igen szorgalmaztatták.

Az minemü hireim jöttek az töröknek szándékja felől, Pograní uram leveléből édes szívem megérted, hasonlóképen írja Nádasdy uram is. Engemet mégis az föld oltalmáért itt hattak, hogy vigyázzak; vagyok mintegy másfélezer lovassal. Az Ur Isten hadakozik érettünk ez után is, hiszem Istent, hogy megszegyeníti ellenségünket és szerencsétlenni hadakozásunkat. Kérlek én édes lölköm írj gyakorta egészségtek felől, lám én gyakorta irok... Datum Ujvárbán 24. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXLV.

1602. *Szeptember 26.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az török tegnapi napon indult el az alföld felé. Im már nem tudgyuk, ha rabolva megyen-e alá. Házat nem száll, mert áldgyu nincsen vele. Hanem Egerből hoztanak alá öt ágyut; mi szándéka az ellenségnek, megtanít az idő. Azért immár ott az vármegyében semmit nem kell félni, sem tartani semmitől. Az szegénység házához szállhat, és dolgához láthat. Ha mi oly szándéka volna az ellenségnek — kit immár nem vélek hogy lehessen ez földre ez esztendőben — én mingyarást értésére adom Viceispán uramnak. Most én édes szívem nem lévén egyebrül az mirül írjak... Irtam Ujvárbán 26. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXLVI.

1602. Szeptember 26.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Most édes szívem csak ezt akarám értésedre adnom, hogy az ellenség elindulván, igyenesen Constantinápol felé ment, nincsen jól dolguk ott alatt az árulóknak. Én is holnap az táborban indulok jó idején, mind az egész sereggel. Gondolom, hogy ott sokáig nem késsünk, hanem Isten velünk lévén, szerencsét megyünk Tokajjal próbálni, kihez segítsen az jó Isten bennünket, és adgya, hogy minden jó híreket irhasak mind magam felől s mind az keresztyén tábor felől, Amen. Ezeknek utánna... Irtam hamarsággal Ujvárbán 26. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXLVII.

1602. Szeptember 26.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes szívem, vettem leveledet, örömmel hogy kezéd irását láttam, de ismég gondolkodással és szomorúsággal, minthogy azt irod, hogy csak alkalmas egészségben vagy. Ha azt ír nád édes lölköm, hogy igen jó egészségben vagy, az volna, szívem, énnekem mind kedves s mind gyönyörűséges hírem. Fordítsa azért az Ur Isten alkalmas egészségedet, én édes szívem, igen jó egészségre, és tartson meg sokáig, az én jó szerencsémre. Az Vízkelety uram ki-

vánságát értvén, hattam szivem teljességgel az te jó akaratodra. Valamint s valahogy rendeled az só és sindel elküldését, azt hattam teljességgel lölköm te reád, noha én vagyok gazda, de szivem te vagy gazdasszony ; nem csak ily kicsin dologból, de nagyobbúl is bizvást parancsolhatsz és rendelhetsz, lölköm. Ha mi jót végezhetsz édes szivem komám urammal Dersffy urammal, add értésemre. Szolgálatomat mondván ő kegyelmének ez levelemet is küldd meg, vagy add meg ő kegyelmének. Az mi táborunk Pesten alul mind együvé szállott. Az ellenség tegnapelőtt szemlátomást se regeket rendelvén, szárazon bövségesen vitt be élést Budára. Az mieink noha eleget löttek reájok, de semmit nem árt-hattanak nekik. Ez után az Ur Isten hiv benne (?), mint és hogy rendeli hadakozásunknak állapotját. Ha megfizetnek semmit nem késvén, ismég az táborban kelletik mennem, és ez után is mi állapotban leszen táborunk, megirom. Kérlek én édes lölköm irj te is gyakorta... Irtam Ujváratt 26. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXLVIII.

1602. Szeptember 27.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Dicsértessék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok. Marsalk uram hivataljára, mai napon indulok az mellettem való vitélő néppel Esztergam alatt való táborban. Az Ur Istennek elég hálákat nem adhatunk róla, hogy az ellenségnek elvevén szivét, és másutt rendelvén ellenséget neki, rólunk elfordítván, nem nagy kárvallásunkkal vitte el rólunk, és az vég-

házakat, kik elég készületlenek és romlottak voltak, az alfölddel egyetemben, mind az megszállástul, s mind derék rablástul megoltalmazta, az mint Nádazdy uram leveléből, mellyett neked szerelmes szivem oda küldtem, megértheted. Most immár leszen ideje, hogy az ellenségnek ártsunk; csak az vármegyék tartanak meg az más hóra is az lovasokat. Ez ideig azért nem vettem táborban őket, hogy az rablástúl féltettem az földet. Bizonyos dolog kedig, hogy ha ez Nyárhid mellett való tábor nem lett volna, kétség nélkül ez földöt az török mind elrablotta volna; de az két tábor közö nem mert eljönni. Ez után hova megyünk Esztergam alul, és mit próbálunk, édes szivem azt is értésedre adom. Adgya az Ur Isten szent fiának érdemeért, hogy az ellenségnek mindenképen ártassunk, és neked édes lölköm mindennemű jó és örvendetes és kedves hirt irhassak. Ez után édes lölköm az levelek küldésében így cselekedgyél. Onnét Bicséröl csak ide hozák az leveleket Ujvárbán, és itt adgyák az porkoláb Somody Gergely kezében, ő osztán ennekem valahon leszek megküldi, az embert itt tartóztatván, az míg választ irok; megjüvén az válasz tülem, az embertül felküldi, de meg kell hagyni az követnek, hogy másuva ne szálljon itt Ujvárbán, hanem ide az én kezemhez, mert igen kezdték itt pestisben az sok futott nép halni. Azonképen Nyitrán, Komjatin is, Sellyén és ez környékben igen halnak. Tegnapelőtt itt nyolcz ember holt meg, tegnap öt, ma még nem tudom ez éjjel mennyi holt meg. Szükség hogy az követek őrizkedgyenek, hogy valahogy az pestist fel ne vigyék. Én magam is örülöm, hogy be kelletik mennem az táborban, illyen dögös helyből. — Kérlek én édes szerelmes atyámfia, írj gyakorta ennekem egészségték felől... Irtam Ujvárbán éjjel három óra tájában, 27. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXLIX.

1602. Szeptember 28.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Ez éjjel is irtam egy levelet, melyben minden dolgokat bőségesen édes szivem megirtam, mindazonáltal az követet nem akarván késlelnem, el akarám bocsátanom. Leveledet édes szivem szeretettel vettem. Isten fogadgya, hogy irtál egészséged felől. — Istennek hála most jó egészségben vagyok, és igen szép seregekkel megyek az táborban. Az Ur Isten áldgya meg minden igyekezetünket és szándékunkat. Dersffy Ferencz, ha jámbor és jó volna, jámborúl és jól cselekednék ; de látor jámborúl nem tud élni. Megveri az Isten érette. Most egyébrül hirtelen nem levén az mirül irjak.. Irtam Kőbölknál való táborban 28. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCL.

1602. Szeptember 29.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Dicsértessék az Ur Isten, én tegnap Esztergam mellett való táborban jüvén, ott nem hagyának semmit késnem, hanem mingyárust ide Ebedhez küldének, ki bizony elég fáradsággal és nyughatatlansággal lett meg. Mai napon az egész tábor ide érkezik és költözik. Bizony szép és erős had. Magyart sok az ideje hogy együtt ennyit nem láttam. Az török még Szolnoknál vagyon. Megláttyuk mit mivel és mely

felé megyen. Mit kellessék ez után cselekednünk, az idő és az alkalmatosság megtanít, de hiában nem mulattyuk időnket, hanem Istenünkért, hazánkért és az keresztyénségért mindent cselekeszünk. Az Ur Istent ott imádságtokkal együtt velünk kérjétek, hogy áldgya meg igyekezetünket és tegyen szerencséssé bennünket. Szerelmes lölköm, noha sok számtalan dögaim vannak, mindazonáltal el nem mulatom, hanem az mikor hozzá érkezhetem, örömetst irok, mentül gyakrabban lehet. Kérlek, mint szerelmes atyámfát, írj te is gyakorta egészséged felől... Irtam Ebednél való táborban 29. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLI.

1602. Szeptember 30.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Az mi táborunknak állapotja felől egyebet nem irhatok, hanem az Ur Istent híván segítségül, ma ugymint estve fele indulunk meg, mind az az egész táborral Buda felé, akarván azt, ő szent fiának jó voltában bizván, megszállanunk és megvennünk; kihez segítsen ő szent felsége bennünket. Az török tábor Szolnok felé ment, onnét némelyek azt beszélik, hogy Erdélyre ment volna, némelyek pedig, hogy Péterváradára menvén igényesen Constantinápolban megyen. Az Ur Isten csodálatosképen vivé el ezt az ellenséget rólunk, holott többen volt százezernél. Ez után is ő legyen erős és viaskodó éretünk. Most egyébrül immár nem levén az mirül irjak . . . Irtam Ebednél való táborban sietséggel 30. Septembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLII.

1602. Október 2.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . .
Budát mai napon szállottuk meg, oly képen hogy az benne való török ellenség tegnap semmit sem tudott benne. Nem sokan is vannak benne, az élés is szűken vagyon közöttök, és pestisben felette igen hálnak benne, úgy annyira, hogy egy nap negyvenig is meghal. Soha jobbkor szállása nem történetett volna, és nagy reménysége is vagyon Marsalk uramnak, hogy Isten az keresztyénségnek ismég kezében adgya, kit engedgyen az Ur Isten az ő szent neve dicséretiért. Mai napon az megszállást is igen könnyen engedte meg, és nem sok harczczal. Nádasdy uramat rendelték volt én velem edgyütt az előljáróban. Csak ezen órában fáradva leszállván lovamrul, az te én hozzám való szeretetedért, akarám mingyárást ezt az levelecskét írnom, és az itt való állapotot mint én szerelmes lölkömnek értésedre adnom. Kérlek én édes szívem, írj te is gyakorta egészséged felől, hogy értvén egészségedet, sok dolgaim között vigasztalhassam magamat, és Istenemnek hálákat adván, örülhessek rajta. Az predikátornak én szómmal mint szerelmes komámnak, mond köszönetemet . . .
Irtam Buda alatt való táborban hamarsággal 2. Octobris 1602.

Az szegény Litassy Pál Esztergamnál tegnapelőtt éjjel, mintegy éjfélkorban, hogy az hidon által mentenek, az lova rettegő lévén, és megijedvén, szegénynyel az hídrul beugrot az Dunában. Halva fogták ki az szegényt a vízből; kinek halálát noha sok vitéz emberrel egyetemben én is szívbűbánom, főképen hogy így történt halála szegénynek; de úgy kellett lenni, mint az jó Isten akarta és rendelte. Ha onnét

felől vagy levelet irsz, avagy embert küldenél, és azt akarnád
édes szívem, hogy ugyan ide jönné, Esztergamtúl hajón jűjön
alá, mert másképen az fejérvári török miatt igen félé volna.

Az te szerelmes urad
Thurzo György.

CCCLIII.

1602. Október 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . .
Dicsértessék az Ur Isten, az mint tegnap is megíram, én jó
egészségben vagyok. Most csak azt akarnám, mint én édes
szerelmes atyámfának, értésedre adnom, hogy ez elmúlt éjjel,
hála legyen az Ur Istennek, az Budának viz-várasát az jó
Isten kezünkben adá, az mellyet azelőtt sok veszekedéssel,
két hétre vettünk volt meg. Bizunk az Ur Istenben, hogy,
kegyelmes szemmél tekintvén reánk, megáldgya igyekezetünket
és az többit is kezünkben adgya. Csak hogy több ma-
gyar gyalog kellenék. Im irtam az vármegyéknek, hogy
mennél hamarább lehetne gyalogot küldenének. Adná Isten,
hogy magok jovaért és megszabadulásokért cselekednének
valamit. Ezeknek utána . . . Irtam Buda alatt való táborban
3. Octobris 1602.

A te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLIV.

1602. Október 4.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Az te leveledet én édes szerelmes atyámfia, az melyet szent Mihály havának 28. napján irtál Bicsérül énnekem, itt Buda alatt való táborban atták meg énnekem. Hálákat adok az Ur Istennek azon, hogy jó egészségben vagy szerelmes lölköm, gyermekinkkel egyetemben. Dicsértessék az Ur Isten, én is jó egészségben vagyok. Az itt való állapot Istennek hála még ez ideig jól volt. Tegnapelőtt ide szállván, az Ur Isten ugyanazon éjjel a viz-várást kezünkben adá, az mint az előtt is megirtam. Ma ismég Érdet az ellenség az mely benne volt az mi hitünkre az keresztyénségnek kezekben bocsáttak, és immár az is Istennek hála kezünkben vagyon. Immár Adon felé bocsáttunk, és azt is hitre kérttük, ki mennek-e azok belőle vagy nem, és miben leszen dolgok, az idő megmutatja. Ha az idő szenvedí és hamarsággal és szerénsséggel bánunk vele, bizony Budát is, hiszem Istent, hogy kezünkben adgya az jó Isten. Az madarakat és az pisztrángot, melyet küldtél, mint én édes szerelmes atyámfia, szeretettel és igen nagy jó néven vettem. Az madarak az hosszú ut miatt és az időnek melegsége miatt, mind megvesztenek de az ebben az te én hozzám való jóakarodat, nézem inkább, szerelmes szivem, hogynem mint az madarakat; és az pisztrángot Isten, egészségemet adván, egészségedért el is költöm. Adgya az Ur Isten, szerelmes én édes atyámfia, hogy ezután is gyakorta küldhess és irhass énnekem nagy jó egészségben. Szolgáim tegnap érkezének csatárul, Istennek hála jó szerencsésen jártak. Tizenhárom elevent, és tevéket, lovakat, azonképen egyéb-féle marhát is hoztanak. Adgyon az Ur Isten jó szerencsét

ez után is mindnyájunknak. Az Ur Isten ő szent gondviselésében és oltalmában ajánllak benneteket . . . Irtam Buda alatt való táborban. 4. Octobris 1602.

A te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLV.

1602. Október 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . .
Istennek hála, az mint tegnap is megírtam, én jó egészségben vagyok. Adgya az Ur Isten szent fiáért, hogy te is én felőlem és én is te felőled, gyakorlatossággal egymás felől hasonló jó hirt hallhassunk és érthessünk. Az itt való állapot felől azt írhatom, hogy Istennek hála, naponként az jó Isten szerencséteti igyekezetünket. Ez elmúlt éjjel az Ur Isten ismét az török hidat, mely Pestről Budára volt az Dunán, kezünkben adta, melyet elvagdaltván az Dunán alábocsátottanak; mely hid igen nagy kárunkra volt. Ez után, Isten segítsége velünk lévén, mind Pesthez s mind Budához könnyebben férhetünk. Az gyalogságban nem sok kár esett az hid elvagdolásakort. Az Ur Isten ezután is áldgya meg az keresztyéneknek minden szándékukat és jó igyekezeteket. Most immár egyébről nem lévén az miről irjak . . . Ex catris ad Budam positis 5. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLVI.

1602. Október 6.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Ez ideig mint volt Buda megszállásával dolgunk, mindenképen szerelmes szívem megírtam. Ez mai napon ismét azt írhatom, hogy az Ur Isten ismét ujonnan való jó szerencsével áldott meg bennünket, holott ez elmúlt éjjel ustromval az Ur Isten Pestvárosát kezünkben adta, nem sok ember halálával. Énnekem egy vajdám veszett, ugymint Barbély László nevű, egyéb szegény legények is vesztenek, de ez így szokott járni és lenni. Hála legyen pedig az Ur Istennek, hogy az is kezünkben vagyon, annál jobb és bizonyosb reménységünk vagyon, hogy Budát is hamar való napon kezünkben adgya az Ur Isten. Engedgye a jó Isten, hogy immár ez után írhas-tam, hogy Budát is kezünkben adta az Ur Isten, és egymás felől édes lölköm hallhassunk minden jó hirt . . . Ex Castris ad Budam positis 6. Octobris 1602.

Az te szerelmes társod,
Thurzo György.

CCCLVII.

1602. Október 8.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Minthogy bizonyos követem, úgy mint Zmeskal Jób talál-kozáék, az mely által írhattam, el nem akarám mulatnom, hanem most is édes lölköm levelem által akarálak meglá-togatnom. Magam egészsége felől azt írhatom, hogy Isten-

nek hála jó egészségben vagyok. Adgya az Ur Isten, hogy az magad és gyermekink egészsége felől is hasonló jó hirt hallhassak és érthessek. Budának megvételében, dicsértessék az Ur Isten, igen jó reménységünk vagyon. Mondgyák, hogy Kanizárul és Szigetbül jünnének segítségül, de azok, Isten velünk lévén, semmit sem árthatnak. Most egyébrül nem levén az mirül irjak... Datum ad Budam in Castris ibidem positis 8. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLVIII.

1602. Október 9.

Köszönetemnek és magam ajándékának utánna... Én oly gyakorta írok, hogy talán az olvasását leveleimnek édes szíved megunod. De mi legyen az oka, hogy igen igen ritkán látom édes lölköm leveledet, nem tudom, kin nem keveset búsulok is. Talám beteg állapottal vagy, és nem írhatasz? Azért felette igen kérlek édes lölköm, ha engem szeretsz, írj gyakorta énnekem egészséged felől, hogy értvén egészségedet, az Ur Istennek hálákat adván, örülhessek rajta. Az itt való állapot, hála az Ur Istennek, még igen jól vagyon, nagy reménységünk lévén, hogy az Ur Isten hamar való napon Budát is kezünkben adgya. Pesten eleven törököt, bába és gyermek nélkül, többet ötszáznál fogtanak, marhát számtalan sokat; de mind csak az német töltődik vele, minékünk soha semmi hasznunk belőle. Immár egynehány magyart öltenek meg miatta. Ez után az szegény magyar sem fogja keményen, ha így kezdenek cselekedni szegényekkel. — Rákóczy Zsigmond nem tudom hogy ha az 4000 aranyat szent

Mihály napjára megküldé-e vagy nem? Én Ujvárbul is irtam felőle neki. Azért kérlek édes szivem add értésemre, hogy ha megküldte-e vagy nem, tudgyam én is magamat mihez tartanom. Most én édes lölköm és ez világon való minden gyönyörűségem, egyébrül nem lévén mirül irjak... Irtam Buda alatt való táborban 9. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.

CCCLIX.

1602. Október 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Két leveledet vettem én édes szivem tegnapi napon Posgaj Istvántúl, minden kettőbül írásodbul értem, hogy édes lölköm jó egészségben vagytok, kin minemű örömem és vigaságom volt, az Isten tudgya, hálákat is adván ő szent felségének érette. Hogy ezután is azon jó egészségben megtartson sokáig benneteket és minden jovaival megáldgyon, tiszta szibül kívánom. Hála legyen az Ur Istennek, én is jó egészségben vagyok. Hogy az halászatra édes lölköm gondod vagyok, mint szerelmes szivemtül, igen nagy jó néven vettem. Azért az mit legjobbnak ítélisz édes szivem az haltartás dolgában azont cselekedgyed, de azban édes atyámfia bizonyos lehetsz, hogy leányomat szent György napjának előtte haza nem adom, minthogy dolgaim mia, ha akarnám is hozzá nem készülhetnék. Rákóczy adósságára gondom vagyok, immár innét is irtam neki, ha meg nem küldi másképen is gondot kelletik arra viselnünk, hogy kárt ne valljunk. Az császármadarakat, mint én édes szerelmes társomtul, igen nagy

jó néven vettem. Az Ur Isten adgya, hogy ezután is küldhess nagy jó egészségben. Az második leveledben irsz édes szivem, az mely kelt 4. napján mindszent havának, hogy egy egész héttül fogvást, snmmi leveletem nem láttad. Bizony édes szivem noha minden nap, az mikor kedig hozzá nem érkezhetem miatt harmad és negyed napon egyszer irok, valahova lesznek leveleim ; de ezután azon leszek, hogy leveleim hamarább, hogy nem mint ez ideig, kezedhez juthassanak. Kérlek azon én édes (szivem) irj te is gyakorta egészséged felől énnekem, kinél énnekem soha kedvesb dolgot nem cselekedhetel. Budának megvételében igen lassan kezdenek procedálni. Mátyás herczeget is várjuk ide, ha valami haszna leszen ide jüveteliben. Mindazonáltal nagy reménységünk vagyon ő szent felségében, hogy megvigasztalván bennünköt, az mi nyomorodott hazánkban királyunk lakó helyét kezünkben adgya ő szent felsége. Adgya az irgalmasságnak Ura és Istene hogy ezután minden jó hirt irhassak... Irtam hamarsággal Buda alatt való táborban 10. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo Ggörgy.

CCCLX.

1602. Október 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok, adgya az Ur Isten én édes szivem, hogy te felőled is hasonló jó hirt hallhassak és érthessek. Az vezér Budának segítéségére tegnap érkezett, ők túl Dunán vannak és mi innét.

Pestre hogy népet akart bevinni Marsalk uram, maga mellé Nádazdy urammal együtt engem választott volt, mintegy hat száz lóval. Az népet bevivén Pestre, seregünket semmiképen el nem hozhatánk vissza, minthogy az dereka az töröknek elérkezett vala Pest fele, hanem mintegy negyven lóval jöttünk el Marsalk urammal, bizony sok harczczal és vesződéssel, ugy annyira, hogy közöttünk egynehány megsebesedett. Az inasom Gazi is sebes, meg is öltenek némelyeket. Egy grófnak is fejét vették közülünk, csak az egy Isten tarta és hozza el bennünket. Azután nagy harczok voltak az ellenséggel; mi közülünk is noha vesztenek, de az török közül két annyi vészett. Az mi seregünket, az melylyel Pest fele mentünk volt, ez elmúlt éjjel hajókon hozattuk által, mert szárazon semmiképen el nem jöhettek volna. Az török nem sok lehet, huszonöt vagy harmincz ezeren lehet. Azok is szöktön szöknék, és az én csatáim fogton fogják és hozzák őket. Ma is harmincznégy elevent és tevéket 9. hoztanak el, benne fő embereket és jancsárokat. Az éhség is igen nagyon köztök, és az mely diákja az török császárra támadott, az most is nem messze Constantinapoltul egy városát vette meg, elég vesződésben vannak az árulók. Mi még Istennek hála, jó reménységben és állapotban levén, elhittük hogy az Ur Isten az ellenséget megrémitvén, Budát kezünkben adgya. Egyébtől nem tartok, hanem hogy rablót oda az mi földünk fele ne bocsásson, kirül irtam az vármegyéknek, hogy alkalmazzák magokat. Szerelmes én édes lölköm, azt ítélvén magamban, hogy az én leveleimet későre viszik meg, minthogy az magad leveleidet is későre adgyák meg énnekem, az én tetszésem az volna, hogy ez után lovast bocsátanál. Lám Marsóczkynak az porkolábnak lóra fizetek, az szolgálai és egyéb szabadosok is eljűhetnek, melyek jűjjenek lovon Esztergomig, onnét jű megyen az ember, azokkal ide jűhetnek, vagy lovon akarják vagy vizen. Ugy osztán gyakrabban olvashatod édes lölköm leveletem, én is gyakrabban lát-

hatom az te leveledet. Megirtam az ujbári porkolábnak is, hogy Ujbárban ne tartóztassa az követeket. Adgya az irgalmasságnak Ura és Istene... Irtam Buda alatt való táborban 14. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXI.

1602. Október 15.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az mint azelőtt is megirtam vala, édes szivem, most sem irhatok egyebet az keresztyénségnek tábora felől, hanem hogy az török tábor mégis túl Dunán vagyon, és mi innét vagyunk. Istennek hála minckünk élésünkben semmi fogyatkozásunk nincsen, és az elkezdett dolgunkban is az Ur Isten áldását várván, minden jó reménységünk vagyon, hogy szerencsésen véghez vihetjük. Az török táborban kedig, nagy éhség és szükség vagyon, ugy annyira, hogy még az számárhús is kedves nálók. Sokáig hogy itt maradhasson nem véljük. Pestet még nem lövette; mi leszen akarattya ez után, megmutattya az idő. Az mi csatáink minden órában jó szerencsével járnak. Az Ur Isten ezután is legyen velünk, és szegyenitse meg az hitetlen pogányokat. Szerelmes én édes lölköm, az minthogy én is gyakorta irok, te is hogy gyakorta irj énnkem, kérlek mint szerelmes szivemet, kinél énnkem soha kedvesb dolgot nem cselekedhetel. Adgya az Ur Isten, hogy egymásunk felől minden jókat hallhassunk és érthessünk. Ezeknek utánna... Irtam Buda alatt való táborban 15. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Az te Thurzo Györgyöd.

CCCLXII.

1602. Október 17.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Istennek legyen nagy hála én jó egészségben vagyok, és az Budamegvételében óránként jobb-jobb módot ad az Ur Isten; mert ez elmúlt éjjel is egyik erősségét Budának, ugyanint az mely mellett hajói és sajkáai voltak, és az melyen vizre jártanak marhájokkal, megvettük. Immár az árulóknak oly módon vizek sem lesznek, és úgy is kezünkben adgya Budát az jó Isten. Ma kiűtöttek volt az törökök, nagy harcok volt az mieinkkel, én is Nádazdy urammal ott voltunk Marsalk urammal. Az törökben, Istennek hála, sok hült el, az mieinkben nem sok veszett. Horváth Lászlót bocsáttam volt szerencsét próbálni; ezen órában hozák meg, hogy huszonnégy törököt, és sok lovat ösvért hoznak. Így az Ur Isten minden órában áldgya dolgainkat. Aznak is tulajdonítom édes szívem, hogy te is tiszta szibül imádkozol szerencsémért. Hallgassa meg az jó Isten én érettem való imádságodat, és az enimet is éretted, azonképen az több sok jámbor imádságit is, és adgya hogy egymásunk felől minden jót hallhasunk és érthessünk. Hogy kedig Kubantúl édes szívem irtál egészséged felől, és az minemű élést küldtél, nagy jó néven vettem téled, kérvén azon, hogy ezután is írj gyakorta egészséged felől édes szívem az te én hozzám való szeretetedért. Az élést kedig az te jó egészségedért, szeretettel rólad édes szívem emlékezvén, elköltöm. Most egyébről nem levén az mirül írják . . . Irtam Buda alatt való táborbul 17. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXIII.

1602. Október 19.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az török tábor még itt vagyon Pestnél, de az Ur Isten, az mint a pribékek és rabok beszéllek, megrémiti őket, és itt nem késvén elmennek, mert az éhség miatt sem maradhatnak meg. Buda megvételésében az Ur Isten naponként jó módot mutat, és nagy reménységünk vagyon, hogy az Ur Isten hamar való napon kezünkben adgya. Egyébképen mind jól volna dolgunk, csakhogy az hitván marhán kapván az emberek, annit használtak vele, minthogy Pesten is pestisben haltnak, hogy reájok ragadván, pestisben keztenek az emberek itt az táborban halni. Az Ur Isten vegye el kegyelmesen rólunk ostorát. Az Rákóczy adóssága felől irtam egy levelet Rákóczynak, megvárom minemő válaszom leszen, ha meg nem adgya, módom vagyon az jószága elfoglalásában, azban semmi fortélt nem találhat. Bizony nem illenék hozzá, hogy sem az én vele való jótéteményemet, sem az maga kötés-levelet és fogadását nem tekinti, így halogattya az keves pénznek megadását. Az minemű levelet irtam bizonyos embertől neki: gondolom hogy ha nem egyéb, de az szégyen is reá készeríti, hogy megtérítse. Szerelmes én édes szivem, ez világon minden gyönyörűségem, kérlek azon írj gyakorta énnékem egészségéd felől, én is akképen cselekszem. Adgya az Ur Isten . . . Irtam Buda alatt való táborban 18. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
György Thurzo.

CCCLXIV.

1602. Október 20.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes lölköm. Vettem az te leveledet, melyet irtál az szálasoktul, az kik az portáktul való zabot és kenyeret hozták. Hogy irtál énnekem, mint én lelkemtül, nagy jó néven vettem tüled, hogy ezután is gyakorta irj énnekem, kérlek mint én szerelmes szivemet, én is azonképen cselekszem. — Az itt való állapot felől azt írhatom, hogy ez jüvendő hétben minden dolgunk elválík; nincs mindazonáltal semmi kétségünk az mi Istenünkben, hogy könyörülvén rajtunk meghallgat bennünket és megvigasztal bennünket, az ellenséget kedig megszégyeníti. Szerelmes szivem, minthogy ott fen igen drága az bor, itt alatt hattam hogy vegyenek hatszáz vagy hétszáz akót. Azért ottfen szentgyörgyi bort vegyenek akót 200. az modriban is 200., és abrak bornak vegyenek kétszáz akó bort az hon legolesóban találni. Ott többet ne vegyenek, hanem többet itt alatt szerzek és vétetek, minthogy édes szivem itt alatt olcsóbban találunk. Hanem pénzt gyűjtsek és készítsenek, minthogy az minemü pénzt az fejedlem adott fizetésemben, azt itt az borra kellett adnom. A helett más pénzt kellett ismég otthon az katonák fizetésére szereznem. Most én édes szerelmes lölköm szivem, egyébrül nem lévén az mirül irjak... Irtam Buda alatt való táborban 20. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXV.

1602. Október 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Mai napon akartuk az Budát megustromoltatni, de ismég márul holnapra haladott. Az Ur Isten adgya, hogy szerencsésen mehessen véghez igyekezetünk, és holnapi napon adgya az Ur Isten, szent fiának érdemeért, Budát kezünkben, hogy neked is édes szívem jó és kedves hirt irhassak felőle. Hogy édes lölköm gyakorta irsz énnekem, mint szerelmes szívemtől nagy jó néven vettem. Én is hasonlóképen cselekeszem. ... Irtam Buda alatt való táborban 22. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXVI.

1602. Október 23.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az itt való állapot felől, szerelmes én édes szívem, azt irhatom, hogy tegnapi napon ustromlák meg Budát. Ez egy ustromval még meg nem veheténk. Mind az ellenségben s mind az mieinkben az sok lovas miatt hulottanak, ez után az Ur Isten megadhattya, és ez után való ustromink talám szerencsések lesznek. Pestet is az ellenség mai napon hajnalban ustromlotta, de azt sem vehette meg, az Ur Isten ez után is tartsa meg az keresztyénség jóvára. Mondgyák azt is, hogy a kanizai, pécsi, szigeti és egyebbünett való ellenség egyben gyűlvén, ide az mi táborunk fele akarna jünni, ki ha

ugy leszen, sokan nem lehetnek, kétség nélkül az Ur Isten megszégyeníti őket. — Kérlek mint szerelmes lökömet irj te is egészséged felől gyakorta énnekem, kinél soha kedvesb dolgot nálam nem cselekedhetel. ... Irtam Buda alatt való táborban 23. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo Grörgy.

C CCLXVII.

1602. Október 24.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Dicsértessék az Ur Isten, engem az jó Isten naponként különb-különbféle jó szerencsékkel áldott meg ez ideig, holott mai napon is két csatát hozott meg az Ur Isten szerencsésen. Az egyike huszonkilencz törököt hozott, az másik csata is még huszonegyet, kiért áldott legyen az urnak az ő szent neve. Ez után is ő szent fölségében vetettem minden reménységemet, el is hittem, hogy segítségem én vezérlóm leszen az én Uram és Istenem. Az ellenséget mondgyák hogy az kik innét az Dunán vannak, azok egyben gyűlvén reánk akarnának jünni, de az mennyin azok lehetnek, az Ur Isten velünk lévén, nem árthatnak. Ez után való ustrominkat kedig áldgya meg az irgalmasságnak Ura és Istene és... Irtam Buda alatt való táborban 24. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXVIII.

1602. Október 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az Ur Isten óránként jó szerencsékkel látogat. Tegnap is két szolgám, Segyej és Szent-Mártonj érkeztenek az csatából. Fő törököket és egy csauszt hoztanak. Az száma az raboknak 64. Adgyon az Ur Isten ezután is hasonló jó szerencsékkel látogasson szent fiáért bennünket. Magam egészsége felől édes lölköm azt írhatom, hogy jó egészségben vagyok; az itt való állapot felől kedig egyebet nem írhatok, hanem hogy a németek igen megesmerték magokat, holott azt mondgyák, hogy magyar gyalog nélkül semmiképen ők Budát meg nem vehetik. Magyar gyalogot kedig keresnének, ha kaphatnának. Ez után mint adgya az Ur Isten dolgainkat édes lölköm megírom. Adgya az Ur Isten hogy minden jó hirt írhasak . . . Irtam Buda alatt való táborban sok dolgaim közt hamarsággal 25. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXIX.

1602. Október 26.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én is Marsowszki szolgáját nem akarván itt sokáig késlelnem, noha csak tegnap irtam, de mindazonáltal most is akarván egészségem felől írnom, azt írhatom, hogy Istennek hála, jó egészségben vagyok. — Az mint tegnap is megírtam, az törö-

köket az én katonáim hozton hozzák. Az fejdelemnek az ajándékot, úgy mint egy török zászlót és egy szép kereded pizast attunk. Énnekem az csauszt, ki fő rab, atták ajándékon. Az madarat és az kolbászokat, mint én édes egyetlen egy szivemtül és ez világon minden gyönyörüségetmül, nagy jó néven vettem. Adgya az Ur Isten, hogy ezután is küldhess gyakorta nagy jó szerencsés egészségben. Énnekem kedig, ha volna mit küldenem, bizony édes szivem örömet és szeretettel küldenék, de hiszem Istent, hogy magammal egyetemben azbul az mivel az jó Isten itt az táborban megáldott, vihetek hamar való napon ajándékot, ki magammal egyetemben, elhittem édes lölköm, hogy kedves leszen nálad. Az Ur Istentül várjuk áldomását, hogy Budát kezünkben adván, az benne bizó keresztyénséggel és táborunkat megvidamítsa és megvigasztalja. Most egyébrül nem levén az mirül irjak . . . Irtam Buda alatt való táborban 26. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXX.

1602. Október 28.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az táborunk állapattya felől . . . azt irhatom, hogy az ellenség még is az pesti mezőben vagyon. Tegnap előtt Marsalk uram én és Nádazdy uram, mentünk vala be Pestre, és az gyalogságot kibocsátta volt Marsalk uram hogy az sánczokat megüssék, de mód nélkül és ok nélkül, el nem érkeztén még az török sánczához, az gyalogság megfutamodt. Eörsy Péter

elejben állván, tartóztatni akarta őket ; ötet szegint mindad dig tiprák, hogy ki is tiprák az lelket belőle. Tegnap kísértük el szegént temetni Esztergam felé. Egy német kapitánt is Kroc nevűt meglövének, az is megholt. Ennyi hasznunk lön azban az kiütésben. Az török ásattya az falnak alját, de az mieink Istennek hála immár reá találtak, az sem felelmes immár. Az felföldi hadat minden nap várjuk. Az végbelieknek, az kik az én kapitánságom alatt vannak, még most sem fizettek meg. Az ország népének, és az vármegyék népének, majd kitelik idejek, azok is elmennek, és ugy csak enmagam maradok ; mint leszen azért Budának megvétele, gondolhatod édes szivem. Hozták hírül, hogy az török, ugy mint kanizai, pécsi, szigeti, bosnai, posgai és egyebünnet valók, ide jünnének Budának segítségére. Mi is vigyázunk és készen várjuk őket, bizván az Ur Istenben, hogy többet ártunk mi nekik, hogynem mint ők minékünk. Az török tábor felől beszéllek, hogy nem késik, hanem elmegyen, vigye az ördög őket az pokolnak fenekére. Most egyebet nem tudván az mirül irjak... Irtam Buda alatt való táborban 28. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXI.

1602. Október 29.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az minemü orvosságot küldöttél édes lölköm nagy jó néven vettem tőled, de az mint édes szivem irod, az igaz orvos, és minden betegségnek gyógyítója az jó és kegyelmes Urunk és

Istenünk az Jézus Christus. Annak gondviselésére hattam édes atyámfia magamat, veled egyetemben, azonképen szerelmes gyermekinkkel egyetemben.

Az madarakat és sóldort, mint én édes egyetlen egy atyámfiatul nagy jó néven és szeretettel vevén, igen köszönöm is. Az madarakat, kérlek édes szívem, ha küldesz, hamar hozzák, mert mind megvesz.

Az ittvaló állapot felől, édes atyámfia, azt irhatom, hogy ez éjjel mentette meg az Ur Isten Pestet az megszállástúl, mert az sánczokból az áldgyukat mind kivevék az törökök, kibül azt reméljük, hogy immár nem késik, hanem elviszi az ördög őket; kik ha elmennek, azután jobb módot ad az Ur Isten, minden dolgainknak véghez való vitelésben.

Az bor megvételéről irtam Gyurcsánszkyknak. Edes szívem, te is mind az bor megszerzéséből, és egyéb dolgokból is viselj oly gondot, hogy ezután is mind nekem s mind neked édes szívem hasznunkra következhezzék. Most immár nem lévén az mirül egyebrül írják . . . Irtam Buda alatt való táborban 29. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXII.

1602. Október 30.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok. Ezen órában azt végezék, hogy Nádasdy urammal engem az egész magyar haddal együtt Adon alá bocsátanak, ugy hogy azt, Isten segítsége velünk lévén, megvegyük, kihez az Ur Isten

szent fiaért segítsen bennünket. Mint, hogy jártunk, ez után édes lölköm megírom. Most egyébrül nem lévén az mirül irjak . . . Irtam Buda alatt való táborban sietséggel 30. Octobris 1602.

Az te szerelmes urad,
Georgius Thurzo.

CCCLXXIII.

1602. November 2.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Minthogy az Ur Isten kegyelmességét hozzánk megmutatván, az mint az előtt is édes lölköm megírtam vala, ketten Nádaszly urammal, és egy Mersperg német urral ő felsége arra választott vala, hogy Adonra menjünk és azt megvegyük: azt az Ur Isten kezünkben adá, holott az ellenség megrémülvén, csak azt sem várta hogy derékképen megszálljuk, hanem megrémítvén Isten ökö, az helt kezünkben adák, holott én lattam mind lovas s mind gyalog hadnagyokat. Az honnét tegnapi napon nagy későn és fáradtan megtérvén, minthogy sietve jöttünk, értvén az ellenségnek jüvését, és Fejérvárnál való táborát, ma ismég az Ur Isten az török tábort elvivé tőlünk, mely az ellenség miatt itt tovább nem késhelett, és immár Budának megvételeben az Ur Isten mindenképen jobb alkalmatosságot és módot ad, holott az budai városban is az éhség felette igen vagyon, ugy annyira, hogy csak tizednapig is, az idő jó lévén, az Ur Isten megvigasztalhattya az keresztyén tábort és Budát kezünkben adgya. De ezekben való örömem bizony nagy bánatomra fordula, holott édes szívem mai napon vevén leveledet, im értem, hogy vasárnaputl fogvást, az mint Gyuresánszky is írja, be-

teges állapattal vagy, kin bizony mely nagy bánatom s mind szívem fájdalma vagy, én meg nem irhatom. Az fő orvost, az Jézus Christust kérem, hogy téged édes szívem meggyógyítson, és énnekem megtartsa, és az én bánatos és bús szívemet, szent fiáért, az te jó egészségeddel megvigasztalja. Én édes lölköm, kérlek ird meg hamarsággal, mint és hogy vagy? könnyebbitett-e az Ur Isten? mert ha felettebb beteg volnál, minden emberek szavával sem gondolok, hanem hozzád megyek, ha szintén hiremben nevemben megkissebbedem is, minthogy hitemmel vagyok neked köteles, tudom mivel tartozom, mint én lölkömnek és szerelmes társomnak. Adgya az irgalmasságnak Ura és Istene, hogy minden jó és kedves hirt irhass énnekem én édes lölköm egészségednek állapattya felől, kin én is az Ur Istennek hálát adván, megvigasztaltassam bánatomban. Ezeknek utánna... Irtam bánkódva Buda alatt való táborban 2. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXIV.

1602. November 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok. Adná az Ur Isten, hogy te felőled is hasonló jót hallhatnék; de mig valami jót nem hallok egészséged felől, minthogy beteges állapotod felől irtál vala énnekem, addig bizony sem szívem nem nyughatik, sem kedig nyugodalmasan nem lehet lelkem. Irj azért édes szívem egészséged felől hamar, hogy szomorú szívemben megvigasztaltassam.

Az Ur Isten Nádazdy urammal és egy tótországi generállal, úgy mint Herbersteiner urammal, tegnapi napon ismét új áldomásával áldott meg, holott az ellenségnek ki Fejérvárnál volt feljűvését táborunk felé értvén, reá mentünk vala, és azokat Istennek segítségével felvetvén, nagy jó szerencsével álda meg Isten bennünket. Négy zászlót és elevent hatvannál többet fő fő törököket hoztunk ; az kik meghaltak azok is nem kevesen vannak. Így álda meg az jó Isten tegnap is bennünket. Adonnak megvételének utánna ismét az jó Isten, az szabad hajduk által, kik az én kapitánságom alatt vannak, két kastélt adott kezünkben, az melyek az Duna mellett voltak, ugymint ; Földvárat és Paxot. Így áldotta meg az jó Isten ez esztendőben az magyar nemzetiséget. De viszontag az míg mi oda voltunk az utra, az török Budáról kiűtött és az német lancznethekben, és az szegén vármegye gyalogiban többet ötszáznál vágta le az sánczokban. Egy német fő lovas hadnagy is Zkrineczky nevű ott veszett és gróf Mansfeldnek az öcsce. Mi módon leszen ez után Budának állapotja, az Isten tudgya, és az idő megmutattya. Most egyeből nem levén az miről írjak... Buda alatt való táborban 3. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXV.

1602. November 6.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Nagy örömem volt azon édes szívem, hogy egészségednek állapotja felől jó és kedves hirt irtál énnekem, kinél bizony enne-

kem soha semmi kedvesb dolgom nem lehet mint az, mikor az én szerelmes szivemről ez világon való gyönyörűségemről jó és kedves hirt hallhatok és érthetek. Adgya az Ur Isten, hogy sok esztendeig hasonló jó hirt irhass énnekem. Istennek hála, én is jó egészségben vagyok. Mostansággal az minemű jó nyereséggel áldott meg az jó Isten, azbul való kótyavetye dolgából vagyunk foglalatosak. Itt az én sátorom előtt hánnyák az kótyavetyét. Énnekem az vitézek egy rabot engettenek választani, szivem, olyan mint komám Miklós uram; valamikor látom, mindenkor eszemben jut. Immár háromezer forintot ígért, ha megadná, annál jobb volna. Sok időtül fogvást nem találkozott ily nagy nyereség, holott ily fő-emberek hullottanak volna, és rabbá estenek volna. Az Ur Isten adgyon ezután is az keresztyénségnek hasonló sok jó szerencséket. Im értem édes szivem, hogy az vármegye most akar küldeni gyalogokat. Ha akkor nem küldtek, az mikor kívántatott, bár most se küldtek volna, csak heában való költség és heában való fáradság. Mi állapotban rendeli az Ur Isten Budának megvételét az Isten tudgya. Erővel nehezen vesszük meg az mint látom, hanem ha beszorítván éhséggel veszük meg, holott az német uraim igen lassan kezdtek látni dolgokhoz. Balassa uraimék úgy hadakozzanak az morvaiakkal és az kecskékkel, (?) hogy meg ne bánják. Az madarakat, mint én édes szivemtől lölkömtől szerelmes társomtól, nagy jó néven vettem. Az Ur Isten éltesen . . . Datum in Castris ad Budam positus 6. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXVI.

1602. November 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Most egyebet nem irhatok, hanem hogy az Ur Isten az csatákat most is szerencsélteni. Tegnap 9 törököt hoztak, és tegnapelőtt négyet. Azután folyvást hogy itt vagyok az táborban, az vasárnapi nyeresegtől megválva, kétszáz töröknél többet hoztak sátoromhoz. Magam, Istennek hála, jó egészségben vagyok, de Budának megvételében kétséges vagyok, holott igen lassan látnak hozzá az emberek. Adgya az Ur Isten . . . Datum Buda alatt való táborban 9. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Az pestis igen vagyon az táborban, magam szolgálaimon is volt immár egynehányon. Az Ur Istenben bizom, ki hivatalomban mellettem leszen és kegyelmesen mególtalmaz és megtart.

CCCLXXVII.

1602. November 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Az itt való állapot felől egyebet nem irhatok, hanem hogy az mint módgyát látom, nincsen semmi módgya, hogy Buda ez esztendőben kezünkben jüjjön, holott az népünk is elfogyott, pénzek sincsen, az idő sem szolgál. Hanem ha berekeszhetik kastélokval inkább hiszem, hogy ha módgyok le-

szen benne, hogy azt cselekeszik. Mihent innet megszabadulhatok, semmit sem késvén, hozzád mint lölkömhöz elsietek és hogy akaratom ellen tovább kellett itt késnem, előtted magamat megmentem. Az madarakat és az galóczát, mint én édes szerelmes társomtul, szeretettel és nagy jó néven vettem, és az te jó egészségedért el is költöm. Az Lator Orzsinék ha mie volna azbul örömet segitenék, de az mi ötet illetné, sehon semmie nincsen: sem háza, sem semmie. Ha volna valamie, az ki ötet illetve, éretted édes szivem örömet segítségére lennék neki; de azt vélem, hogy csak ki akarta túled édes lölköm magát beszélleni. Most én édes lölköm, ez világon minden gyönyörűségem, nem lévén az mirül egyebrül irjak. . . . Buda alatt való táborban 10. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXVIII.

1602. November 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Jakossith uram sok időtül folyvást itt levén az táborban, ő felsege akarattyábúl haza akarván menni, nem akarám az jó alkalmatosságot elmulatnom, hanem ez levelecském által akaralak mint én szerelmes atyámfiaát meglátogatnom, noha csak tegnap is irtam az inastul Eörsitül. Istennek hála, én jó egészségben vagyok. Adgya az Ur Isten, én édes lölköm, hogy te felőled is hasonló jó hirt hallhassak és érthessek. — Budát im semmi módgyát nem látom, hogy immár megvehessék, holott az jó üdőt elmulatván, most immár sem izek sem szelenczéjek az borbélysághoz. Azonképen az hadakozáshoz is

pénzek nincsen, népek elfogyott, elkedvetlenedett elbetegesedett az pestis miatt és egyéb betegségek miatt is, az lovaknak szénájok és füvek elfogyott. Az urfiak mind haza menének, ahoz képest azt vélvén, hogy az tábor eloszol, az szegénység is az élés hozástul megszűnt, és élésbül is megszűkültünk. In summa: az hazamenésre mindennek nagyobb gondgya vagyon, hogynem mint az itt maradásra. Az fejdelem is látván, hogy minden ember haza megyen, ő sem késhtik im sokáig, hanem ő neki is elkelletik innét menni. Ha az Ur Isten addig megtart, énnekem is elkelletik vele együtt indulnom. Esztergomtul tudom hogy engem Ujvár felé bocsát. Ujvárban kedig az nagy pestis miatt be nem merek mennem, hanem hozzád én szivemhez és szerelmes lölkömhöz elsietek. Adgya az Irgalmasságnak Ura és Istene . . . Irtam Buda alatt való táborban 11. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXIX.

1602. November 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Hála legyen az Ur Istennek édes szivem, én jó egészségben vagyok. Az pénz dolgát az mi illeti, nem ugy kellett volna rendelni az mint redelték. Mert az zabra és árpára való pénzt soha nem rendeltem én főképen Árvában, az szent-mihály kántorából, hanem karácson kántorából. Azért mind Árván s mind egyebütt onnét az karácson kántora jövedelmébül rendeljék az árpára és zabra való pénzt, és ne az Szent-Mihály kántorából, kirül irtam Gyurcsánszkinak is. Hogy az vaj árát jó

borra rendelted én édes atyámfia, azt jól cselekedted, csak-hogy asszonyom anyám pénzét talám nem kellett volna bántani; de mindazonáltal valami neked tetszik édes szivem, énnekem is tetszik az. Én is édes lölköm immár az jó borra haza sietek; holott az mint régen megirtam, mi Budát meg nem veheténk, hanem Pestben népet hagyván, és hogy azokban az kastélokban is az Duňa mellett, melyet Isten kezünkben adott, Pográni uramat alá bocsátván, úgy rendeltük, hogy azokban is népet rendeljen. Magunk az egész táborral holnap elindulunk. Holnap után Esztergam alá megyünk. Ott egynehány nap késvén, el oszol az tábor. Én is nem késvén, az mint felül is meg irtam, főképen hozzád édes szivem, az után az jó borra, csak posta módon haza sietek. Az pisztrángot mint én szerelmes lölkömtül nagy jó néven vettem. Adgya az Irgalmasságnak Ura és Istene... Irtam hamarsággal Buda alatt való táborban 13. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXX.

1602. November 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Azt irtam vala hogy úgy mint mai napon innet az táborbul elindulunk, de néminemű dolgokért, főképen Pestnek elrendeléseért, el nem indulhatunk, hanem ismeg holnapra hagyánk. Adgya az Ur Isten... Irtam hamarsággal Buda alatt való táborban 14. Novembris 1602.

Az te szerelmes társod,
Thurzo György.

CCCLXXXI.

1602. November 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Mai napon hogy ide érkeztem Esztergam alá, adák meg édes szívem leveledet. Istennek hála, hogy jó egészségben vagy én édes szívem. Istennek hála, én is jó egészségben jutottam ide az táborban. Holnap, ha az Ur Isten egészséget ad, az egész táborral innét által megyünk az hidon. Ott végezvén arrul, mely utra bocsássák haza az fégyveréseket, és hogy az vár-megyéknek is kárt ne tegyenek, csak szekereken hozzád én lölkömhöz elsietek. Ujvárbán az nagy pestis miatt be nem merek menni. Lovaimat, szolgálmat az falukra rendelem. Az huos madarakat mint én szerelmes atyámfiatul és én édes szívemtül, nagy jó néven vettem, és egészségedért el is költöm. Adgya az Irgalmasságnak Ura és Istene... Irtam Esztergam alatt való táborban 16. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Préni István uramnak fiainak irtam választot, meg-irtam neki, hogy mikorban leszek otthon, hogy otthon találjam, azért írja, hogy az hideglelés miatt beteges. Az én levelemet kérlek édes szívem add meg szolgáljának. Szerelmes szívem, hogy elvégeztem vala ez levelem irását, érkezék az hricsói ember az madarakkal és leveleddel. Hála legyen az Ur Istennek, hogy egészséged felől jó hirt irsz. Az madarakat, mint szerelmes lölkömtül, szeretettel és igen nagy jó néven vettem.

CCCLXXXII.

1602. November 20.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Istennek hála, én ide mai napon érkeztem Ujvárbán nagy jó egészségben. Az pestis itt nincs annyira az mint irták. Talán az volt oka, hogy hirdették, hogy kívánták volna, hogy ide be nem jöttem volna, és az itt való állapotot meg nem tekintetem volna. Itt elrendelvén dolgaimat, és megtérvén Komárombul, az hova az fejedelemhez kellett kiszágudnom, semmit nem késem, hanem hozzád én lölkömhöz felsietek. Adgya az Irgalmasságnak Ura és Istene, hogy én édes szívem lölköm, találhassalak nagy jó egészségben. Az minemű rabjaink vannak ott Bicsén, kérlek édes lölköm, egytül megválva, az mint megírtam az porkoláboknak, küldgyék mind Léta-vára ökö, nem akarnám hogy az uj rabok az kiket felviszek czigánságot tanuljanak tülök. Az ferdő-ház mellett való bótcskában ha valahogy kemenczét csinálhataának, az fő-rabokért igen akarnám. Kérlek édes szívem, ha megcsinálhatyák, csak paraszt kályhákkal is csinálják meg, hogy készen találjam, mint én édes szívemtül lölkömtül és ez világon minden gyönyörűségemtül, nagy jó néven veszem. Ez után édes szívem ne levelemet hanem magamat várj magadhoz. Engedgye az Ur Isten, hogy jó egészségben látván egymásunkat, vigan és szeretettel lehessek veled édes lölköm sok fáradságim után. Amen. Istennek jó és szent gondviselésében ajánlak benneteket... Irtam Ujvárbán 20. Novembris 1602.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXXIII.

1603. Február 1.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Tegnap előtt, úgy mint csütörtökön, érkeztem ide Prágában jó egészségben. Az nagy havak miatt az hegyekben, és Morvátul folyvást felfakadván az föld sok sár víz miatt, csak Isten tudgya minemű kinval, vesződéssel és nehezen jöttem; négy szekeres lovamat kellett elhagynom az utban, kiknek tudom hogy soha semmi hasznokot nem vehetem ez után. Itt való létemben az főtanácsokval tegnap nagyobb részre elég bőségesen szóltam, mindenik erősen biztat, hogy jó válaszom leszén, ki ez napokban elválík, ha leszén-e vagy nem? Itt mintha ember uj Prágát látna, soha semmi nincs az régi rendtartásban, énnekem mindenből ujonnan kell hozzá tanulnom. Mátyás herczeg urunkat itt értem, még egy ideig itt lsszen, azután az impériumban megyen. Az mi gyülésünkben ki leszén fő, még nem végezték el; némelyek Maximilianus herczeget akarják, némelyek kedig az gréczi herczeget; ki leszén, ezután megláttjuk. Itt minden rettenetes drága, csak hogy az bor olcsó, mert tizenegy tallér akója, és az zabnak méczí egy tallér. Ha sokáig itt kezdnek késlelni, megüresedik az erszény. Most én édes szívem lölköm, ezeket akarám értésedre adnom. Minthogy az lovasokban, az melyeket az paripákkal ide felküldtem volt, az helnek drága volta miatt haza kellették küldenem, kérlek mint én szerelmes atyámfíát, ír te is énnekem egészséged felől, mert addig nem nyughatík szívem, az mig egészséged felől jó és örvendetes hírt nem hallhatók és érthetek. Adgya az Ur Isten... Irtam Prágában 1. februarii Anno 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXXIV.

1603. Február 6.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Magam felől azt irhatom, hogy Istennek hála jó egészségben vagyok. Császárral szemben voltam, elég kegyelmesen ajánlotta magát ő fölsége. Az titok tanácsok is minden jóval ajánlják magokat. Ma vagy holnap válaszom leszen írásimra és propositióimra. Jó-e az válasz, vagy nem, azt még nem tudom. Ha jó válaszom leszen semmit sem késem, hanem haza sietek. Adgya az Irgalmasságnak Ura és Istene, hogy jó szerencsés egészségben találhassalak benneteket. Azon mindazonáltal nem kicsin bánatom vagyok, hogy mégis az melledre nem jól érzed magadat, az mint Gyurcsánszky írja. Sógor uramhoz Czobor Mihályhoz császár ő fölsége igen nagy kegyelmességgel mutatta magát. Ha itt akart volna ő kegyelme maradni, mindgyárust komornikává tette volna császár; de ez után sem marad hátra, csak éltesse az Ur Isten ő kegyelmét. Most én édes szívem lölköm, nem levén egyebrül az mirül írják... Irtam Prágában 6. Februárii 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXXV.

1603. Február 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Én Istennek hála, jó egészségben vagyok, csak hogy Prágában való létemet eluntam, költségemet azonképen, de hiszem

Istent, hogy immár ez héten kiment Isten belőle, és válaszm levén, én is hozzád, mint én szerelmes társomhoz és szivemhez lölkömhöz, elmehetek, és onnét veled egyetemben, ha az Ur Isten annyi egészséged ad, Pozsonban az gyűlésre elmehetünk. Adgya az Irgalmasságnak Ura és Istene, hogy láthassuk egymást vigan és jó egészségben.

Mátyás herczeg még itt vagyon, ő is elunta az itt való lakást; azbúl ítélheted édes szivem, hogy császárnak öcsce levén, mégsem lehet válasza, hanem itt tartóztatták. Énnem kedig, hogy ez ideig válaszm nem lehetett, nem csoda. Bizony édes lölköm, csak alig várom hogy láthassalak; ha lehetne nem mennék, hanem repülnék, de az mint fölül is megírom, elhittem, hogy ez héten megmenekeszem ez prágai temlecből. — Tegnap mind az egész titok-tanácsok nálam voltak ebéden. Most immár nem levén egyebrül az mirül írjak . . . Irtam Prágában 13. Februarii 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXXVI.

1603. —

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes lölköm, értem Stupiczkitül, hogy még is ágyadban fekszel. Bizony azt reménylettem, hogy vigan haza menvén, téged is jó egészségben talállak, és nyájaskodván mint lölkömvel veled fáradságomat elfelejtem; de én édes szivem, nagy bánattal értettem még is erőtelen völtodat, és beteges állapotodat. De minthogy egy test és egy vér vagyok veled, az Ur Isten is azt akarta, hogy ha te beteges állapottal

vagy, én is az szerint legyek. Holott egészséggel Prágából eljüvén, tegnapi éjjel oly fájdalom, sőt köszvének mondhatjuk, esék lábamban úgy mint az isbékban, hogy magam ingyen sem járhattam, de azzal édes lölköm nem gondolván, még is hozzád siettem. Ma ismég gonosz szerencsémre egy vizben úgy dőltenek, hogy, ha az Ur Isten nem oltalmazott volna mind magamnak s mind az többinek szerencsén volt dolgok, az kik abban az szekerben ültenek. Az mennyire az lábam meggyógyult volt, az ez dőléssel ismég megbántódván, hogy ne fájna, bizony fáj, de hogy valami más nyaválám történt volna, az Istennek hála nem ; kit, ha az Ur Isten egészséget ad, holnap estvére magad is édes lölköm meg látsz, akármely későn érkezem is vacsorára. Adgya Isten hogy te, is én édes szívem, engem jobb egészségben, én is tőged azonképpen jobban, hogy nem mint értem, láthassalak. Az fejedelem hadnagyának ott alatt édes lölköm vettess jó ágyakat, szépen tisztítsák meg, hogy tiszta és meleg legyen. Adgya az Jézus Christus hogy egy, kettő, három, négy csokolással láthassuk egymást jó egészségben. Ex Szolna, ma szombaton Anno 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Ha későn érkezném, küldgyenek édes szívem élémbe paraszt ember lovasokat fáklyákkal, mert az beszterczei hidon megyek, és onnét az predmérre, nem örömet dölnek úgy mint ma.

CCCLXXXVII.

1603. *Augusztus 26.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek, édes lölköm, én jó egészségben vagyok, az lábaimon való sebek is immár jobban vannak. Hírem most semmi oly nincsen az kit méltó volna megírnom. Bánffy György uram öcsém tegnap érkezék ide, az menyegzőben volt Dersffy Ferenczcel. Öcsémtől Zrini Miklóstul hozott levelet; minthogy tefelőled is ír, az levelet édes lölköm in specie oda küldöttem. Mit hallott felőled azt nem tudom, hanemha azt hallotta volna, hogy ismég uj vendéggel áldott volna meg Isten, ugymint reménséggel; de nem vélem hogy jó postája volt ő kegyelmének. Írását gondolom hogy nehezen olvashatod meg. Komám uramtul Dersffy Miklóstul hoztak mai napon egy levelet, hogy az köszvény miatt igen gonoszul volna, tudom hogy asszonyomnak anyámnak is megírta. Az Ur Isten gyógyítsa meg ő kegyelmét ... Írtam hamarsággal sok dolgaim közt (Ujvártt) 26. Augusti 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXXVIII.

1603. *Augusztus 28.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Noha csak tegnapi napon is írtam, mindazonáltal te hozzád én szívenhez való szeretetem arra készerít; hogy gyakorta írjak. Most azért az magam egészsége felől azt írhatom, hogy, di-

csértessék az Ur Isten, jó egészségben vagyok. Az lábaimon való sebeknek is gyógyulásukat reménylem. Dulo Gergely uram komám küldvén dinnyéket, nem akarván édes szivem nálad nélkül elköltenem, im küldtem azért negyvennégyet. Adgya az Ur Isten egészségben elköltened őket, mindazokkal az kiknek küldesz benne. Uj hírem most semmi oly nincsen. Asszonyom anyámnak kérlek mondd édes lölköm én szómval tiszta szivbül való fiui szolgálatomat, és hogy az magatok egészsége felől gyakorta írj énnékem, felette igen kérlek, mint szerelmes atyámfát. Az öszvérest se késleljed ott fen sokáig, hanem mind az kosarakkal egyetemben bocsásd ismét vissza ; mert az öszvérek is majd az táborban szükségesek lesznek. Ezeknek utánna ... Ujváratt 28. Augusti 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCLXXXIX.

1603. Szeptember 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Akarám én édes szivem értésedre adnom, hogy én ide Dreto-mára érkezvén, oly nagy szélvész támadta, hogy ingyen tovább sem mehettünk, hanem ki kellett az szárlul költöznünk, és paraszt ember lovain Ujhelig vontatnunk. Miulta szálon járok, még soha egyszer ez nem történt vala rajtam. Hamar akarván járnom, az nagy szél miatt így kellett elkésnem. De Isten akarattya ellen nem tehetünk. Szerelmes én édes szivem, immár Isten segítségébül Ujvárban elmenvén, kérlek azon mint lölkömet, hogy én utánnam sokat ne törődgyél.

Azon Isten az ki ez ideig gondomat viselte, kegyelmesen megadgya, hogy megjüvén, nagy örömmel megláttuk ismét egymást... Irtam Dretomán 10. Septembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXC.

1603. Szeptember 12.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Édes szívem. Az nagy szelek és árviz miatt elég vesződéssel jühettem alá vizen Galgóczig, itt evén tegnap ebédet, úgy jüttem hamarsággal ide Ujvárbán, és estve felé érkeztem ide, Istennek hála jó egészségben, lábaintul megválva, kik bizony nem igen jól vannak az sütés miatt. Ma küldtem az pesti borbélcért Komáromban, talán Isten után használhat. Itt édes lölköm számtalan sok levelet találtam. Az táborban is hivnak hamarsággal; minthogy az ellenség is elközelget, én ellentartó nem lennék az elmenetelben, csak az fizetés megérkeznek, de gondolom, hogy azzal sem késnek immár, hanem elérkeznek, az mint bizonyosan irják Prágából. Most én édes lölköm nem lévén egyebrül az mirül irjak... Datum Ujváratt 12. Septembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXCI.

1603. Szeptember 20.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm. Egészségem állapottya felől egyebet nem írhatok, hanem hogy Istennek hála jó egészségben vagyok. Az lábaim, noha még az sebek be nem gyógyultanak, de azokat is meggyógyította az jó Isten. Az mi táborunk felől kedig én édes szívem szerelmes lölköm azt írhatom, hogy még ezideig el nem érhettem ökö. Ma Pesten alul ment, és ott egy mélföldön Pesten alul szállnak táborban; azon vannak, hogy az élést be ne eresztenék Budára, kit ha véghez adna az Ur Isten vinnünk, Budának megvételébül is jó reménységünk lehetne. Az mi táborunk, Istennek hála, igen szép tábor, és sok jó vitéz ember vagyon benne, és naponkint mind szaporodik. Ma is másfél ezer fegyveres megyen az táborban és három ezer német gyalog, én is leszek közel három ezeren. Az Ur Isten áldgya meg minden jó igyekezetünket, úgy hogy jó véggel és jó szerencsésen jár hassunk. Kérlek édes szerelmes szívem te is írj énnekem gyakorlatossággal... Irtam Vác mellett való táborban 20. Septembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXCII.

1603. Szeptember 24.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Tegnap előtt vettem az Káposztás-Megyernél való felső táborban az te leveledet, melyet bizony nagy örvendetes szív-

vel olvastam, értvén hogy jó egészségben vagy gyermekinkkel egyetemben. Adgya az Ur Isten, hogy ezután is hasonló jó és kedves hirt irhass énnekem egészségtek felől, melyben hogy meg is tartson az jó Isten benneteket, és minden lelki és testi javaival meg is áldgyon, tiszta szívből kívánom. Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok, mióta az pesti borbél bánik velem az lábaimon való sebek is immár jobbadán vannak. Az mint édes lölköm megírtam vala, engem az táborban hivatott vala Marsalk uram nagy sietséggel, sőt Mátyás herczeg urunk is keményen parancsolta hogy elsiessenek, minthogy az ellenséggel az mi táborunk meg akarna vinni. Én bizony elég sietséggel mentem vala mennél többet magammal lehetett. Az táborban érkezvén, ugymint az fölsőben, Marsalk uram az második táborban hivata, mely Budán alul vagyon, és jelente hogy az ellenséggel való megvívásában módgya nem volna, hanem hogy bizonyos számú katonákat ott hagyván, én vissza jühetek, és az mikor megfizetnek, úgy menjek osztán az táborban. Én is az vármegyék lovásával egyetemben ezerhatszáz lovasnál többet hagytam az táborban és kétszáz gyalogot, én magam az újváriakkal ma érkeztem ide Ujvárra jó egészségben. Az végbelieket is Forgách Zsigmond urral haza bocsáttam. Immár várjuk az fizetést, mely mihent érkezik ismeg sietvén az táborban kelletik mennem. Így fárasztott heában alá az jó Marsalk. Több hasznom nem lett ott való létemben, hanem hogy az alsó táborban megyen volt kétszáz puskás lovasom gróf Sulczczal, az budai lovas és jancsár kiütöttek volt reájok az Dunáru, melyekre reájok menvén az vármegyékből kiszedett puskás lovasim úgy mint kétszáz, megfutamították az törököt és sokat vágtak le benne, fő-törököket is fogdostunk, nagyobb része az jancsárnak az Dunában veszték, kiért legyen áldott az Urnak az ő szent neve. Az török volt egygyel mással 400. Az ellenség immár felérkezett Buda felé, és naponként többen-többen gyülekezik. Az mi táborunk azonképen

többül, de az ellenséget nem kevesnek mondgyák lenni; de mindazoknál erősb az mi Istenünk az ki nem hadgya az ő benne bizó hiveit, és megrontja, megszegyeníti az ellenséget. Szerelmes én édes lölköm, az kétezer forint felől mit végzesz komámmal Dersffy Miklós urammal, kérlek add értésemre. Minthogy Illésházy uram talám megjün Prágából, örömost téríteném ő kegyelmének. Most egyebről nem levén az miről irjak... Irtam Ujvárott 24. Septembris Anno 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXCIII.

1603. Szeptember 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek én jó egészségben vagyok, az lábaim is, legyen dicséretes az ő szent neve, mind naponként jobban vannak. Az mely gyümölcsöt küldöttem, hogy jó néven vetted, édes szivem, akarom és örülöm. Most is az minemű birsalmának szerét tehettem im küldöttem. Az Ur Isten adgya édes lölköm jó egészségben elköltened. Az minemű dinnyét és halat küldöttél édes lölköm, köszönöm, mint én szerelmes lölkömnek. Noha nem az kertben termett, és nem oly sárga mint az itt való, mindazonáltal ez fejr két dinnye bizony kedvesb énnálam itt való kétszáz sárga dinnyénél, ha mind nádméznél edesebbek volnának is. Adgya az Ur Isten, hogy sok esztendeig küldhess énnekem nagy jó egészségben mind hasonló dinnyéket s mind halakat. Sentist édes szivem minthogy alá nem küldhették, és maga is nem vetvén, alá nem jühetett, ha bevet, adgyanak két állatot melléje és küldgyék

alá, az hársfa 70. deszkával egyetemben. Az jámboroknak munkájokat hiában ne hadgyák, hanem megfizessétek szépen őket; akárhon is pénzért örömet mielhetnek az jámborok. Az vajat Vajda Kristófné asszonyomnak megadattam... Irtam Ujvárat 25. Septembris Anno 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXCIV.

1603. Szeptember 27.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm. Noha csak tegnap is irtam, de ez elmult éjjel veled lölkömmel álmodván, nem türhetem, hanem módomból levén az level elküldésben, nem akarám Kencsy uramat hozzád én szivemhez levelem nélkül bocsátanom, kérvén azon, hogy az te én hozzám való szeretetedért irj énnekem egészséged felől, hogy értvén jó egészségedet, hálát adván az Ur Istennek, tiszta szívből örülhessek rajta. Hirem rosz semmi oly nincsen egyéb, hanem két csatám érkezék, az egyik tiz törököt hozott és tizenöt paripát, az másik négy törököt hozott. Adgya az Ur Isten, hogy ezután is az keresztyének győzedelmesek lehessenek, és jó szerencsével jár hassanak... Irtam Ujváratt 27. Septembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCXCV.

1603. Szeptember 28.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Az mi táborunk felől most semmi olyast nem írhatok. Az török azon volna, hogy hidat csinálván az Dunán által, az mi táborunkra reá menvén, megharczolna vele, kit ha véghez viszen is, és az hidat megcsinálja, kétség nélkül ellihitem, hogy az Ur Isten megszégyeníti ökö, noha még az szerecseneket is reánk hozták. Nagyobb része mezitelenek és egyéb szerszámok nincsen parittyánál. Hiszem Istent hogy eljüvén az derék, még az subát is magokra vennék, ha kaphatnák, és noha parittyával jüttek reánk, de nem levén Isten velek, nem leszen oly hasznos az mint szent Dávidnak Góliát ellen. Kérlek én édes szivem lölköm írj te is énnekem egészséged felől... Irtam Ujváratt 28. Septembris Anno 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Azt is írhatom, hogy ismég egy csatám érkezett. Istennek hála, tizenkét törököt hozának. Hoztak egy szerecsenparittyát is, azt az herczegnek küldém fel ma Bécsben.

CCCXCVI.

1603. Szeptember 30.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Hogy komám uramtul az kétezzer forintot megszerzetted, és ő gyelme is megadta, az jóakaratot ő kegyelmének, mint sze-

relmes komám uramnak megszolgálom, teneked kedig én édes szerelmes szívem lölköm köszönöm, és fáradságodat igen nagy jó néven vettem. Táborunk felől ugyan csak azont irhatom édes szívem, az kit tegnap irtam. Ha mi oly hirem le-szen mingyárást megirom. Az mikor Illésházy uramnak megakarod lölköm az pénzt küldeni Gyurcsánszky által, én szömmal ő kegyelmének erősen megköszönje, hogy kéresemre pénzét szükségem korán meg nem tartotta tülem ő kegyelme. Valamibül ismég parancsol ő kegyelme én is örömet szolgállok ő kegyelmének. Az én kötésleveletem kedig hozza meg Gyurcsánszky. Komám uramnak szóló leveletem, kérlek édes szívem, küld meg ő kegyelmének. Ezeknekutánna... Datum Ujváratt 30. Septembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Post scripta. Immár megirtam vala ezt az én leveletem, hogy érkezék az lengyel az paripával. Istennek hála édes szívem hogy jó egészségben vagytok. Az Ur Isten adgya, hogy ezután is hasonló jó hirt irhass. Az ágy-melegítőnél te magad édes szívem kedvesb volnál, de az Ur Isten megadgya azt is, hogy egymást jó egészségben látván, együtt is nyughatunk nagy jó egészségben, kit engedgyen szent nevének dicséreteért. Amen. Amen. Édes szívem, ha az lengyel oda megyen, ott ne késlelvén, mennyen haza az jámbor.

CCCXCVII.

1603. Október 4.

Köszönetemnek és magam ajánlásának átánna... Lölköm, az minemű betegeskedésed irod, nem egyébnek ítélhetem arénánál, azért talám jó volna azzal az orvossággal él-

ned édes lölköm, az melyre az pesti borbély tanított volt. Az fürödést is adgya az Ur Isten jó egészségedre és használata, asszonyommal leányomval és az aprókval egyetemben. Édes szivem, én is jó egészségben vagyok; az lábaim immár annyira vannak, hogy lóra, paripára ülven, immár az mezőn is szabadon járhatok. Csak az fizetést hozná el az Isten, én sem késném, hanem elsietnék az táborban. Ő maga az fejedelem írja, hogy az fizetést megvárjam. Csatáim Istennek hála még ez ideig jó szerencsével jártanak, tegnap is tizenöt törököt, lovakat, öszvéreket, és barmot is hoztanak; de Boxa Mátét bocsátám volt csatára, magokkal elegyedvén együvé, nem úgy jártak az mint hattam vólt, rosszul is vették hasznát, megverték őket. Az én szolgálóimban Szüdi János és Macskási Ferencz vesztenek oda és az vén trombitásom, ezeknek kivüle Verebéli János váczí katona és egy Csik Balás esztergami vajda vesztenek el szeginyek. Lovász, lovaslegény mintegy 28. Így járnak azok, az kik úgy nem járnak, az mint nekik hadgyák, és szót nem fogadnak. Az Ur Isten ez után ez kárunkat fordítsa szerencsés győzedelemre. Az mi táborunk felől most semmi olyast nem írhatok. Komám uramnak szóló levelemet kérlek én édes szivem, küld meg, és az én bizodalmas asszonyomnak anyámnak én szómval mondd sok szolgálatomat. Az halászatot az mi illeti, im értem édes lölköm, hogy haszon kívül halásztanak. Csak értem mely udvarbíró idejében halasították meg az tókot, én kárt nem akarok vallanom, hanem azt akarom, hogy jövedelem helén maradjon, kirül Gyuresánszkynak is irtam. Kérlek én édes szivem lölköm írj gyakorlatossággal... Irtam Ujváratt 4. Octobris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Édes lölköm, most egyéb gyümölcsöt nem küldhettem, hanem im valami kevés birsalmát küldtem.

CCCXCVIII.

1603. Október 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utána... Az mi táborunk felől azt írhatom, hogy mind az két fél nagy csendességben és békességben vannak. Az Tatárok egyben-
veszvéen az Törökökkel, mind az két félben sok elhulott, és az Tatárok rabolván az Török birodalmában, úgy mentek hazájokban. Az Ur Isten ezután is hasonló zűrzavart támaszszon közikben, és szegyenítse meg őket szent fiáért így. Az mi táborunk együtt lévén, ez esztendőben hiszem Istent, hogy nem kelletik félünk sem rablástul sem kedig vár:szállástul. Az én gyalogim, Istennek hála, jó jártanak. Nyolcz öreg hajókat és két sajkát vertenek fel, úgy mint az törökét. Ma boscátok ismeg két csatát, adgyon Isten jó szerencsét nekik. Magamnak immár az táborban kölletik mennem, minthogy ez... az fizetéssel megérkeznek Komáromban, az mint írjak; ha ismeg valahogy az napi... el nem mulatnak. Ha valahogy az táborban ez esztendőben nem kelletnék mennem ez... megírván, ha egészséged szenvedné. Kérlek édes lölköm, ird meg énnekem, ha el jühetnél-e Semptére az öcsém várában, úgy hogy ha érteném erre való akaratodat, és ha nem szánod értem való fáradságodat, én ezután megírnám, mikorra kelene Semptére jümmöd. Én is édes szívem innét elmenvén hozzád, két vagy három nap együtt lévén, ismeg Isten segítségébül haza bocsáthatnálak. Ez csak magadnál lévén, mi akaratod, kérlek én édes szívem lölköm add értésemre. Mi tagadás benne, tudgya az Isten, hogy úgy tetszik, mintha immár egy egész esztendeje vólna, hogy nem láttalak. Csak alig várnám, hogy az Ur Isten azt adná, hogy láthatnálak nagy jó egészségben... Irtam Ujváratt 5. Oktobris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Csak értsem édes szívem az ide alá jüvésebben akaratodat, én megírom osztán ha kelletik-e alá jünnöd, és ha módunk leszen benne, és mikor, az egymással való szembenlételre, úgy hogy jó móddal cselekedvén, az emberek szavátul is megójuk magunkat.*)

CCCXCIX.

1603. Október 7.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Dicsértessék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok. Az lábaimon való sebek is minden napon jobban vannak. Hiszem Istent, hogy immár azbul is meggógyít és megvigasztal ő szent fölsége; most is minden nap lóra ülvén, dolgaimhoz láthatok. Minthogy kedig azon vagyon az mi táborunk, hogy Isten segítségé velünk levén az ellenséggel megviunk, holott annélkül is az ellenség az elébbeni veszedelme miatt és az tatároknak túlök (való) elmenetelek miatt nem kicsin félelemben és rémülésben vannak, és naponként táboruk kissebbedvén: nincs kétségünk az mi Istenünkben, hogy megszógyeniti általunk ökök. Immár csak az felföldi, úgy mint Kassa tájárul való vitézlő népet várjuk, melyeket mihent értem, hogy az mi táborunkhoz elközelgetnek, én is — mennél többed magammal elmehetek — innét az táborban megyek. Az Ur Isten szent fiaért áldgya meg és szerencséltesse minden igyekeztünket. Az én hajdúim ismeg, hála legyen az Ur Istennek, jó szerencsésen jártanak, holott kétezer lovas törökre találván, és azokval megvíván, sokat hullattanak el az ellenségben. Egy német urat is Chernemell nevűt, mely Fejérváratt vészett volt el tavaly, megszabadítottanak, és török császár leveleit, azonképen az portán való vezérékét és passákét elhoz-

---

*) A levél egy része, a papir szakadozottsága miatt, olvashatlan.

ták, és jó nyolcz törököt hoztanak, kiért legyen áldott az Urnak az ő szent neve. Az harczon az hajdúságban nyolcznál több el nem vezett; de az nyereség így jár, kevés kár nélkül nem lehet. Egyebet én édes szivem lölköm most táborunk felől nem tudok mit írnom. Adgya Isten, hogy ezután is minden jó és kedves hireket ír hassak. Az otthon való gazdálkodásnak állapotját Isten után reád én lölköm biztam, és kérem az én Istenemet, hogy megtartván jó egészségben sokáig, áldgyon meg minden lölki és testi jovaival, és engedgye szent fiáért az Jezus Krisztusért, hogy láthassuk egymást vigan, szeretettel és nagy jó egészségben. Amen. Minthogy kedig az táborban kelletik mennem, ha az Ur Isten megtart, ott sokat nem késhetem, mert az fizetésért ismeg vissza kelletik az táborból jünnöm, mely mikor érkezik el Bécsből, magam sem tudom, mert csak napról napra halogatják. Akkor megírom osztán édes szivem, megláttjuk és az üdö is megtanít, az hozzám való alájüveteledben, édes lölköm, mi módunk leszén; addig azért édes szivem váarakodnunk kelletik . . . Írtam Ujváratt 7. Octobris Anno 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCC.

1603. Október 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én édes szivem lölköm, akarám értésedre adnom, hogy én tegnapi napon elindulván, ma érkeztem ide az Garam-torokhoz jó egészségben. Ma Marost szállok, holnap Váczhöz, onnét az táborban megyek. Valami lovas hajdúkat bocsáttam volt

csatára, csak Isten tudja honnét valók találkozáván melléjek, mód nélkül jártanak. Felverte az ellenség őket. Menyien vesztenek szegínyek, még nem tudhattuk. Szegény Berkeszy Gergely is nem nyughatván, elment az hajdúkkal, és legutóbb ötöt fogták el szegínyt. Az mely szolgája és lova maradott, im azt haza küldöttem. Feleségének és gyermekinek elég keserves hír leszen; de úgy kell lenni mint Isten akarja. Nem akarám azért én édes szívem az szegín legint hozzád lölkömböz levelem nélkül bocsátanom. Az frigyét vátig és választig tractálják. Ez estve érkezett egy török követ Esztergomba, az ki az frigy felül jött, edgyütt ettem vacsorát velek. Véghez megyen-e az békesség, vagy nem, — csak Isten tudja. Kérlek én édes szívem lölköm irj te is gyakorlatossággal énnekem egészséged felől... Datum hamarsággal az Garam toroknál 11. Octobris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCI.

1603. Október 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az mitáborunknak állapottya felől azt irhatom, hogy által akarván az mieink az hidat az ellenségre csinálni, sánczot csináltattanak volt ott, az hon az hidnak az végít akarták által vetni, és az én alattam való ország-gyalogját, Nádazdy uramét és Kolonits uramét, vetették oda az sáncz hányásra, és az sánczban való lételre voltak mintegy hatszázan. Az kikre az egész török császár hada reájok menvén, csak az Isten őltalmazta Kolonits uramat is, hogy oda nem vészett, az

gyalogokban kedig veszték szeginyekben háromszáz fele, mint-hogy meg nem segítették szeginyeket. Így vesztették őket szeginyeket mód nélkül. Anélkül is kevés az magyar nemzet-ség, így hamarébb elfognak, ha mind így kezdenek cselekedni. Én is hólnap, az Ur Isten velem lévén, be megyek az táborban, minthogy hamarsággal hivatnak is. Engedgye az Ur Isten hogy én édes szivem lölköm ez után jobb és kedves híreket irhassak. Ezeknek utánna . . . Irtam Váczott 14. Octobris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCII.

1603. Október 19.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes én édes szivem lölköm. Sok számtalan dolgaim és foglalatosságaim miatt sokat nem irhatok, hanem én édes szivem magam felől azt irhatom, hogy Istennek hála jó egészségben vagyok, és az sütések is immár meggyógyulnak. Mentünk vala szerencsét próbálni Nádazdy és Kolonits uramékkal, voltunk mintegy másfélezer lóval, ez elmúlt pénteken, de az török elnem jüve, mert az Kolonits uram kozáki közül, az ki tatár volt beszökött az törökökhöz, és megmondta ott való létünket. Ha mindenestül az török tábor reánk feleledett volna, Isten tudgya csak mint jártunk volna, de az Ur Isten mindnyájunkat mégis békével elhoza. Ma ismeg az török tábor az elébbi helyből megindulván, Szent-Gellért hegye között és Buda között szállott táborban; mint leszen

ez után dolgunk, az Ur Isten és az idő megmutattya. Adgya az irgalmasságnak ura és Istene . . . Datum in castris in insula Vaciensi positus 19. Octobris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCIII.

1603. Október 20.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az mi táborunk állapattya felől édes lölköm egyebet nem írhatok, hanem hogy az ellenség az előbbi helyből megindulván táborát az Kelen földére, ugymint Buda és Szent-Gellért között szállította. Onnét hova legyen szándékja, azt nem tudom. Engemet Szent-Endréldhez szállítanak ma táborban, minthogy ott csinálták az hidat által, és egy erősséget is csináltak. Azt feltik, hogy az ellenség reá menvén valahogy azt meg ne vegye, és az hidat, ki nem jó volna, túlünk el ne szakaszsa. Mint és hogy leszen ez után dolgunk, onnét is én édes lölköm megírom. Most én édes szívem, nem levén egyébrül az mirül irjak . . . Írtam az váczsi szigetben való táborban 20. Octobris Anno 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

P. S. Immár megírtam vala ezt az levelemet, hogy én édes lölköm második leveled is érkezék. Isten fogadgya én édes szívem, hogy abbul is kedvemet nem szeged, hanem gyakorta irsz énnekem. Az Nagy Miklós komám kárát bánom s mind szánom, nem jó az kegyetlenség, nem használ ember

vele. Frivaldszkyt, én édes lölköm, bátor bocsássd el jó kezeségre, de ha addig adósságát mind pénzből s mind vetésből meg nem fizeti még Isten haza viszen, bizonyos legyen benne, hogy akasztófával fizet. Az halászatból való káromat es lássa Gyurcsánszky kinek kell megfizetni, mert én kárt nem akarok vallanom. Az fürödést adgya az Ur Isten édes lölkömi egészségedre, és engedgye ő szent felsége, hogy sokáig lehess én velem egyetemben nagy jó egészségben.

CCCCIV.

1603. Október 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Uj hirt innet egyebet nem irhatok, hanem hogy az szécseniek ma egy főrabot csauszt hozának, de minthogy nem csak magok voltanak, kétszáz harminczkét forintot attam érette, de ha élhetünk, úgy veszem eszemben, hogy nem lesz káros. Sok leveleket találtanak nála, az melyeket az második táborban Marsalknak küldöttem. Az török felette igen oltalmazza magát, úgy annyira, hogy az csaták inkább mind heában járnak. Az miben leszén végi táborunknak, és ez esztendőben való hadakozásunknak, azt senki egyéb nem tudgya az egy Istennél. Ha mi oly hirem leszén, mindgyárást én édes szívem értésedre adom... Irtam Szent-Endréd mellett való táborban 22. Octobris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCV.

1603. Október 23.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az mi táborunk felől egyebet nem írhatok, hanem hogy az mint veszem eszemben, ez az mostani hadakozásunk csak ebben kezd elmulni, holott az török túl az Dunán vagyon elég erős helyen, és mi innét; sem az ellenségnek nincsen módgya, hogy jó alkalmatossággal reánk jühessen, azonképen minékünk sincsen módunk, hogy velek megvíhassunk. Hirdetik, hogy hidat akarna által csinálni reánk, az mint ez elmúlt éjjel is hoztak vala hírül, hogy immár csinálják az hidat, de noha semmi nem vólt az hírben, mindazonáltal csak vigyázásban aluvás nélkül mulatánk el ez elmúlt éjelt. Nem is tarthat immár sokáig az tábor, mert az ő kalendariom szerint, Szent-Demeter napja, mához tizennégy nap; tovább immár annál az török sem késhet, és minékünk is el kellettik oszlanunk. Mely időt hogy az Ur Isten adgyon veled egyetemben édes lölköm jó egészségben érnünk, úgy hogy egymást láthassuk jó egészségben, az Ur Istent, tiszta szívből könyörögvén ő szent felségének, kérem, kit hiszek hogy meg is ad ő szent fősége szent fiáért. Forgách Sigmond urnak sógoromnak ma ebéd felett gonosz hirt hozának, kis leányát kivette az Ur Isten ez világbul. Elég bánatos és szomorú szívvél menne el ma innét tülem az táborbul. Most immár... Irtam Szent-Endrédnél való táborban 23. Octobris későn estve 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCVI.

1603. Október 26.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Magam egészsége felől én édes lölköm azt irhatom, hogy egészségben vagyok. Tegnap mentem volt szerencse próbálni, Nádasdy és Kolonich uramékkal; hála legyen az Ur Istennek jó szerencsével jártunk. Hetven eleven törököt, és sok öszvért, lovat hoztunk; adgyon az Ur Isten ezután is jó szerencsákat szent fiáért. Az rabok és az pribékek azt beszéllik, hogy az török táborában immár itt nem késik, hanem Székesfejérvár felé megyen; mit akar mielni uttyában, rabolni, avagy Palotát, Veszprémet meg akarja-e szállani? azt nem tudhattuk. Ha az ellenség erős helyen nem volna, és módunk volna az általmenetelben, ezeket az Ur Isten magok romlására hozta volna, de hogy sehon semmi kárt nem tehettek ez esztendőben országunkban, az is nem keves jóvára és hasznára vagyon országunknak és az keresztyénségnek. Préni Istvánné leányom ír egy levelet, melyet édes szivem mostan megküldöttem, énnekem is azt írja, hogy igen beteges állapattal vagyon. Az Ur Isten gyógyítsa meg.

Berkeszyt szegínyt sebesen fogták vólt el, levágták; azt immár nem kellettik feleségének és gyermekinek szegínyeknek ide ki várni, vagy szabadulását remélleni.

Én édes szerelmes szivem, lölköm, ez világon minden gyönyörűségem és örömem, az sajtokat melyeket küdtél felette igen köszönöm, és tüled mint szivemtül nagy jó néven vettem. Az madarakat ide nem hozhatták, mert megvesztek, az jóakaratot mindazonáltal abból is igen köszönöm. Innét nem tudok lölkem mit küldenem, hanem az Ur Isten immár hamar az hadat leszállította, és magamat magadnak viszem én édes szerelmes atyámfia. Adgya az irgalmasságnak ura

és Istene, hogy láthassuk egymást hamar való napon nagy jó
egészségben. Ezeknek utánna... Irtam Szent-Endrédnél való
táborban 26. Octobris 1603.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.

Czobor Örzsébet.

Édes lölköm. Azt is irhatom, hogy mint császártul s
mind az herczegtül eléggé búcsúszom, erősen tartóztatnak ök
is levelek által, de én most is egyátaljában megírtam, hogy
tovább nem maradhatok.

CCCCVII.

1603. November 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála
legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok. Az mint
kedig minapiban megírtam vala, engem ő felsége nagy ke-
mény parancsolattal ide Bécsben hivatott vala, az miért hi-
vatott kedig, holnap leszen tanácsunk felőle. Az többi között
az Illésházy uram dolga leszen, császár urunk ő felsége ide
bocsátotta reánk, ugymint az magyar tanácsra, az dolgot.
Mint és hogy leszen dolga szegínynek, megírom mindgyárost.
Mátyás herczeg urunknak ő fölségének én az írást és bucsu-
zásomat ma beattam. Mi válaszom leszen felőle, az idő meg-
mutattya. Én mindenképen azon vólnék, hogy az jó tisztül
megmenekedgyem. Nem is lehetséges, hogy ilyképen fizetet-
lenül szolgálhassak, az mint az herczegnek szóval is bővsé-
gesen megmondottam. Az mi táborunk még helén vagyon.
Immár sokáig a tábor nem tarthat, hanem elkelletik oszlani.

Én is azon vólnék, hogy semmit se késném, hanem hozzád én szívemhez és lölkömhöz elsiessék. Adgya az irgalmasságnak ura és Istene, hogy láthassuk egymást vigan és nagy jó egész-ségben... Irtam Bécsben 3. Novembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Az madarakat mint én lölkömtül felette nagy jó néven vettem. Adgya Isten, hogy sok esztendeig küldhess jó egész-ségben. Én is ajándékot viszek magammal egyetemben érette.

CCCCVIII.

1603. November 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes lölköm. Magam felől azt irhatom, hogy Istennek hála jó egészségben vagyok, noha az lábaim az kövön való sétálá-sim miatt, valamennyire fájdalmasak; de a felől vagy fájnak, vagy nem, ugyan meg kell lenni az járásnak. Personalist megfogták, és az várban vitték be fogságban. Illésházy uram is, nem bizván dolgához, csak harmad magával ki ment az városbul, ha meg nem jön, és meg nem mentheti magát, bizony ő neki is nem jó leszen dolga. Bizony az kik itt fenn voltunk az tanácsok közül, elég búsult szívvvel vagyunk, hogy magya-rok lévén, ily dolog történt rajtok. De néha az ember maga oka gonosz szerencséjének. Mint és hogy lett kedig az dolog, levelemben meg nem irhatom, nem is jó mindenkor akár mit irogatni, minthogy őket is az irogatás vesztette. Én itt már nem késsem, hanem bucsuzásomra választot várván, Ujvár felé megyek alá; ha az tábor eloszol addig, semmit ott nem késvén, hozzád én lölkömhöz azon leszek hogy elsiessék.

Az fizetésnek csak hire sincsen. Lehetetlen dolog, hogy én szolgálhatnék ez után, ha akarnám is nincs módom benne az fizetetlenségért. Az kétezer forintot nem kell megküldeni Illésháznak avagy Trencsínben, addig az mig engem az Ur Isten haza nem viszen... Irtam Bécsben 5. Novembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCIX.

1603. November 8.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utána... Sokféle dologért hivatott vala fel ő fölsége. Szegény Illésházy uram is nem várván végét az ő felsége akarattyának, az kirül nem most, hanem ez elmúlt gyűlésben Pozsonban, és Prágában azután végeztenek vólt, és csak ki kellett volna mondani, ki menván Bécsbül, hon legyen nyavolyás nem tudom. Jóságát mindenét az adjudicata szerint el akarják az Fiscus számára foglalni. Maga személyének mint leszen dolga, csak Isten tudgya. Felette igen nagy haragja vagyon Császárnak reá. Personalis maga gonosz szerencsájének oka lön; sokszor más embereknek vermet ásván, ő maga esett bele. Megfogván azért Bécsben, ez elmúlt éjjel vitték alá fogva Posonban. Azon könyörög, megesmervén vétkét, hogy csak életét engedgye meg, és törvényt ne láttasson reá, bár mindenét elvétesse ő fölsége, és csak annyit hagyjon neki, hogy feleségével gyermekivel élhel meg ne haljon. Megengedi-e ő fölsége életét vagy nem, azt nem tudom, de jóságát annak is mind elfoglalják. Az én magam bucsuzása felől egyéb válaszom

nem lón, hanem császárra igazítottak; de azt itt is úgy találták Bécsben, hogy méltó okai vannak bucsuzásomnak, holott az mit végeztenek is velem Prágában, soha semmiben meg nem állották. Én is felküldtem ugyan Bécsből Prágában, és egyáltalában megírtam, hogy ő fölségét nem szolgálhatom, bizonyos okait is megírván. Immár onnét várok választot, az én német secretáriusomat bocsátottam Prágában. Szolgálatomban adtanak valami kevés pénzt és ezüst mivet, de az pénznek nagyobb részét itt Bécsben az adósságomban adtam az áros-embereknek, az többit az szolgálaimnak kellett adnom fizetéseikben. Vásárlottam is valami keveset, rólad is édes szívem el nem feledkeztem, az leány-asszonyoknak is az pázsitszinű posztót, sárga selyem prémmel, megvettem; melyeket, ha az Ur Isten az táborbul megment, magam megviszek. Az vitézlő népnek még most sem adtak csak egy hó pénzt is, hanem Pograni uramat hattam Bécsben, hogy sollicitálja, ha mit szerezhetne szegínyeknek. Engem ő felsége úgy bocsátott el Bécsből, hogy ha az tábor el nem oszlott, hogy mindgyárost ismeg oda mennek. Immár én nem látom módgyát, hogy sokáig hadakozhassunk. Noha Buda felé által költözött az mi hadunk, de meg ví-e az ellenséggel, vagy nem, kétség. Akarnának az mieink várat is szállani, de az idő az sem engedi hogy véghez vihessük. Ha azért az tábor el nem oszlott, ismeg oda kel fáradnom, minthogy mind szolgálaim, lovaim és szekercim ott vannak, de ha eloszlott, semmit sem késem, hanem hozzád én édes szívemhez és lölkömhöz fel sietek. Az Ur Isten adgya... Írtam Fissement 8. Novembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCX.

1603. November 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én édes szerelmes lölköm. Tegnap napon megírtam vala, hogy az táborban indulok, az mint el is indultam vala, de Esztergamnak innét találtam társzekereimre, lovaimra és szolgál-imra, az kiket haza bocsátottanak az táborbul, minthogy immár az tábor oszlani kezdett. Mindazonáltal Hatvan felé bocsátottanak bizonyos számu lovast és gyalogot, ha valahogy hirtelen lajtorják által megvehetnék. De az minemű hidegek vannak, igen félek rajta, hogy heában járnak, és félő, hogy sok az német gyalogokban hideggel meg ne haljon. Azért nem levén sem népem, sem sátorom az táborban, vissza kellett ide Ujvárbán jünnöm. Csak várom az német tábornak eloszlását, semmit sem késem, hanem hozzád én lölkömhöz felsietek. Adgya az Ur Isten szent fiáért, hogy találhassalak nagy jó szerencsés egészségben... Irtam hamarsággal Ujvárratt 14. Novembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXI.

1603. November 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az Ur Isten az mi Hatvan alatt való hadunknak is jó szerencsét adott, mert az hónap 19. napján, az ellenség mihent vette észében hogy öreg áldgyúval lövik, szót adván ki belőle, hitre

megadta, úgy hogy az fő-törökök egy egy paripán, és az gyalogja puskástul szablyástul feleségekkel és gyermekekkel, jühessenek ki, és békével elmeihessenek. Lovuk és marhájok azonképen az benne való élés hogy az keresztyénségnek maradgyon. Nem látom immár semmi módgyát, mint maradhasanak immár tovább táborostúl, hanem reméllem, hogy eloszlanak immár, és én is az fejedelem parancsolattya szerint, minden seregeknek commissariusokat rendelvén, és elbocsátván elrendelt helyekre ökököt, hozzád én szerelmes szivemhez és lölkömhöz felsietek. Adgya az irgalmasságnak ura és Istene... Irtam Ujváratt 22. Novembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Horvát Lászlót bocsáttam volt csatára. Hála legyen az Ur Istennek, jó szerencsével járt. Az bácsiakat felverték, és három zászlót és 18 elevent hoztanak, az agájokat is elhozták.

CCCCXII.

1603. November 23.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek, én alkalmas egészségben vagyok. Az lábaim is ismeg könnyebben vannak, de semmi nagyobb terheességemre nincsen, mint hogy hozzád én szerelmes atyámfiához és lölkömhöz kívánságom szerint el nem mehetek. Noha minden szándékom az volt, hogy elinduljak ez héten, de ismeg mai napon érkezék az marsalk levele, az melyben három dologrul ir. Egyikrül, hogy szekereken mindgyárust elegendő élést küldgyek utánna az táborban; másodikrül, hogy valahon mi vitézlő nép vagyon, hogy utánna küldgyem, mint-

hogy Egert meg akarja szállani; harmadikrul, hogy én magam is ha lehetséges és egészségem szenvedni utánna menjek. Mely írása Marsalk uramnak elég sok gondot szerze. Holott társzekereimet az borokkal felküldtem, de mindazonáltal várakodván két vagy három napot, ha ugyan megkezdí szállani Egert, nincs mit tennem, de reá viszen az tisztesség hogy oda menjek. De ha tisztességesen elmulathatom és megmenthetem magamat, azon leszek, hogy sok fáradságim után megnyugodván, inkább, hozzád én szerelmes lölkömköz, menjek és siessek. Adgya az Ur Isten... Irtam bus szívvvel megolvassván az Marsalk levelét estve 8 órákorban Novembernek 23. napján Ujváratt 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Itt Ujváratt igen kezdenek halni pestisben. Az Ur Isten könyörüljön szegényeken és mindnyájunkon.

CCCCXIII.

1603. November 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm. Azt irtam vala tegnapi napon, hogy az Eger alá való táborban hivatnak. Nem lehetséges is leszen vala, hogy ha elmentek volna is, hogy mostansággal oda mehettem volna. De az mint ma hozák hírül, hogy Nádazdy uram is visszajüött, és haza megyen az táborbul, azért immár én sem megyek sehova. Talán megváltoztattyák az jámborok az Eger alá való menést is, hanem hozzád mint én lölkömhöz felsietek, és immár ezután talán csak két levelemet sem ol-

vasod édes szivem, hanem magam felmenvén, az mit írásban kellenék írnom, azt nyájaskodván veled én lölkömmel, magam megbeszéllem. Adgya az Ur Isten, szent fiának érdemeért, hogy láthassuk egymást nagy jó egészségben. Császár szarvas-gombát kéret tülem nyersét, és az mely öreg volna; kérlek én édes szivem, mind Thúróczban s mind Liptóban küldgy el hamarsággal. Az Viceispánoknak is irtam felőle, szerezzenek és hozzanak onnét afféle szarvas-gombát. Talám addig mig az Ur Isten felviszen, oda érkeznek vele Bicsére, és én osztán onnét hamarsággal felküldeném Császárnak. Kérlek édes szivem, erre viselj szorgalmatos gondot... Irtam nagy hamarsággal Ujvárat 25. Novembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXIV.

1603. November 26.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Magam felől azt irhatom, hogy, dicsértessék az Ur Isten, jó egészségben vagyok, és csak azt várnám, hogy immár hamarébb az tábor cioszlana, semmit sem késvén, hozzád én lölkömlöz felsietnék. Immár is kedig oszlani kezdett az tábor, mert tegnap az csehországi fegyveresek mentek ezen. Ma ismeg az impériumbeli fegyvereseket várom ide. Az marsalk mikorra jün el utánok, még nem tudom, de immár ő sem késik. Az kik Hatvan fele mentenek volt, azok felől sem hallottunk semminemű hírt. Csak azok érkeznének, az többbit ingyen sem várnám, hanem mindgyarást felmennék. Minthogy az ujvári sereggel Thuri. Ferencz oda vagyon, azonképen Po-

grani Bécsben sollicitálja a véghetetlen fizetést, csak ez helt is nem tudom kire bíznom, míg onnét Thuri Ferencz Hatvan felől el nem érkezik.

Minap irtam volt, édes szivem egy levelet, melyben azt irtam vala, hogy két vizát küldtem fel; de akkor szerét nem tehették, most azért immár szerét tevén, mind az előbbeni levelemmel egyetemben az két vizát felküldtettem. Adgya Isten... Irtam Ujváratt 26. Novembris 1603.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXV.

1604. Január 2.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az gonosz hírekhez képest én itt sokat nem késém, hanem csak szerdára is azon leszek hogy otthon lehessenek, Osztrozith uramnak meleg szállása és háza legyen, kérlek. Immár nem csak Füleknek az várása, de mind Szécsén, Gyarmat és Palánk oda vannak; de jó az Isten, ugy cselekeszik velünk, mint igaz és jóakaró kegyelmes Urunk és Istenünk, és nem bűnünk szerint fizet mincünk. Ezen azért édes lölköm ne törödgyl, jobbra adgya még az jó Isten dolgunkat . . . Ex Árva 2. Januarii Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXVI.

1604. Január 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Mennél többször irok édes szívem, annál gyakortabb való írásra készerit az te hozzád én szívemhez tiszta szivből való szeretetem. Most azért egyebet nem irhatok, hanem hogy, dicseréssék az Ur Isten, én jó egészségben vagyok. Mai napon megyek az lehotkai, krivai és nyzsna-falvai majorokban, majorságinkat meglátogatnom, ha az Ur Isten ezen egészségben megtart, ma ismeg visszatérek, és holnap ebédig itt dógaimat elvégezvén, ebéd után elindulok, és Nagyfaluban hálván, azon leszek, hogy minekelőtte az öreg szánokkal elérkeznének, hogy elől az apró szánakon, hozzád én lölkömhöz siessek. Adgya az irgalmasságnak ura és Istene, hogy találhassalak édes szívem nagy jó egészségben. Imriskónak neki való levelet küldtem. Ezután olvasókönyvecskével játszódgyék. Az irgalmas és kegyelmes Urunk és Istenünk tartson . . . Irtam Árva várában 3. Januarii 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXVII.

1604. Márczius 4.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes lölköm. Minthogy hamarsággal hívnak Pozsonban, Tatai Gáspárt kelleték Bicsére bocsátanom, hogy az uthoz

készüljön. Ha az Ur Isten egészséget ad, ez jövő szerdán
avagy csütörtökön általán folyvást elindulok. Én is holnap
vacsora előtt jó idején ott leszek Tepliczen. Adgya az Ur
Isten . . . Ex Árva 4. Martii 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXVIII.

1604. Márczius 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Mi
az nagy gonosz utnak miatta, nem előbb, hanem ez elmúlt
vasárnap estvére érkeztünk ide Posonban. Az mennyi szám-
talan sok dolgaim vannak, bizony meg nem írhatom, ugyan
el is fáradtam bele. Az herezeg még itt ben nincsen, hanem
csütörtökön jön alá. Az mikor akarod és kedved leszen az
lejüvetelre, én édes lölköm, mindenkor szeretettel és bizony
nagy örömmel látlak, mindazonáltal az mikorra be akarnál
édes lölkem jünni, kérlek egy vagy két nappal előbb add ér-
tésemre, tudgyalak édes lölköm szerelmes szívem várni . . .
Írtam sok számtalan dolgaim közt Posonban 16. Martii 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXIX.

1604. Márczius 12.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Itt az várasnak egyik része megége. Az komám szállása is megégett, de más szállást rendeltünk ő kegyelmének, nem messze az én szállásomtól. Az gyűlés csak most kezdetett el, ezután mikor végezendik el, csak Isten tudja. Elég neheztelések és méltó való panaszok vagyon mind az egész vármegyéknek, csak lenne valaki, az ki meghallgatván, az sok nyomoruságot el is venné rólunk. Az Ur Isten adgyon oly szent lelket az mi fejedelmünknek, hogy legyen valamikor jobb állapotya szegény nyomorodott országuunknak. Amen. Az Ur Isten éltesen . . . Ex Comitibus Posoniensibus 22. Martii Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXX.

1604. April 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az gyűlés innár elvégezödvén, innét Pozsonból ma elindulván, holnap Ujvárbán megyek, és vasárnapon, hétfőn és kedden ott levén, azután mindgyarást hozzád sietek, ugy hogy husvét napjára általán fogvást otthon lehessek, kit mint szerelmes lölkömnek akarék tudtodra adnom . . . Irtam Posonban 9. Aprilis Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXI.

1604. Május 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Locumtenens uram nagy betegen hozatta ide magát. Az német commissariusok is mai napon ide érkezvén, megláttuk velek egyetemben, ha valami jót végezhetünk-e vagy nem. Zrinyi Miklós uramnak öcsémnek, ma leszen talán ide Sopronban jüvetele. Nádasdy uram leányával ez jüvő vasárnapon leszen kézfogása, kiket az Ur Isten az új házaságban áldgjon még minden jókkal. Kereszturon leszen az kézfogás, ki ide két kis mélföld. Ugy immár nem kelletik Sárvárra fáradnom, hanem mindgyárust, ha az Ur Isten egészséget ad, az jüvő hétfőn Keresztúrrúl házamhoz térvén, hozzád én lölkömlöz sietek. Adgya az kegyelmes Ur Isten ... Írtam Sopronban 10. Május reggel négy óra után Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXII.

1604. Május 31.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Ezen órában érkeztem ide Podluzanra, későn estve, ez mai napon az rettenetes ég dörgésben és esőben semmi szerencsénk nem lőn, mert az predméri hidon négy szekeres lovam hullott be, csak mind meg nem bénulának. Az uton Kaszánál az ereszkedőn, az magam szekeres lovaim elragadván az szekeret, ha

hamar ki nem ugrottam volna, az mint eldőle az szekér, ha benne lettem volna, sercs nélkül nem lehetett volna. Premi Gábornak az ruháját, mentéjét és dolmányát is, az szekér mind elszaggatta, de meg nem sérült. Toposs Bálintnak és Abaffinak sérüle meg az kezek, de azbul is nem leszen semmi nyavályájok. Az henczi (?) hegyen ismeg az kocsimnak az kereke mind elvála, még most sem érkeztek el, hanem oda hátra vannak, talán ez éjjel megérkeznek azok is. Ezek nem történtek volna, ha az udvarbiró és egyéb hazug emberek el nem hitetnek vala, hogy kicsin az Vág vize, és hogy szálon nem mehetek alá; oly szálviz vólt, csak olyat kellett volna kívánni. Az Ur Isten adgyon ez után ez utban minden jó szerencséket. Az Horvát Gáspár levelét vissza küldtem. Legyen nálad édes szivem addig, míg Isten haza hoz. Az én leveletem vigyék Liptóban Horvát Gáspár házához, onnét megviszik neki Krakóban. Az Trencsin vármegye viceispánjától és Osztrozith András uramtul érttettem ma, hogy Vlehicbky, az melyet komám uram részegsége miatt megveszöztetett volt, az kamarára ment panaszozni komám uramra; hogy utjában megfogta komám uram és impiedialta az ország végezése szerint való adót akarván kiszedni, Vlechichkit, és harmad napig fogva is tartotta, káptalan által citáltatni is akarja komám uramat. Kérlek édes lölköm ezeket jelentsd meg komám uramnak, értse ő kegyelme az dolgot és vegye eleit... Irtam fáradva gyertya világnál Podluzánt utolsó Május 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXIII.

1604. Jūnius 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én, hála legyen az Ur Istennek, tegnap érkeztem ide Ujvárra jó egészségben, de sietvén, az nagy hamarságban egy szekérlóvom holt meg; de minden gonosz szerencsém azon mulék el. Az tisztül én immár bizonyosan elválok. Holnap és szombaton felöstökömrre is itt leszek, azután bucsut vevén, innét Semptére megyek, onnét Cancellarius urammal Sopronban. Az fejedelemnek érkezett ismeg ujonnan parancsolattya, elkelletik, akaratom ellen is, mennem. Boraimat, rabjaimban egynehányat és marhámiban is egy részt, felküldtem. Az menynyi szükség, annyit hagyjanak az rabokban Bicsén, az többbit küldgyék Létavára. Uj hirt egyebet nem irhatok, hanem hogy az töröknek egynehány fele nagy hada leszen és tatárja is, de hogy ő maga személye szerint kijönne az török császár, még az bizontalan... Irtam hamarsággal Ujváratt 3. Junii 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXIV.

1604. Jūnius 4.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Ma is irtam egy levelet, most ismeg másodikat írom. Az sátorokat felküldvén, kérlek édes lölköm fótozásokra és csinálásokra

adass az mi szükség leszen. Legyenek addig készen, az mig az Ur Isten haza viszen. Adgya az Ur Isten... In Ujvár 4. Junii 1604.

A te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXV.

1604. *Június 4.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes atyámfia. Akarám értésedre adnom, hogy itt Ujvárban sok számtalan dolgaim és foglalatosságim levén, Istennek kegyelmességébül azokban mai napon immár véget vetvén, ez jó tisztül és Ujvártul elbúcsuzván minden rendbeliektül, holnap napon ki megyek belőle; az Ur Istennek hálákat adván, hogy tisztességgel megválhaték az jó tisztül. Holnap azért az búcsuzás után mindgyarást elindulván, ez jövő csötörtökre kancellarius urammal Sopronban kelletik lennünk. Ott azon leszek, hogy dolgainkat elvégezhessük hamarsággal, és hozzád én lölkömhöz siethessek... Irtam Ujváratt 4. Junii 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXVI.

1604. Október 8.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . .
Akarám szerelmes lölköm értésedre adnom, hogy az halászathoz semmi jó szerencsénk nem lehet, mert az sok eső miatt, az ki legöregebik tó volt, azt meg nem halásztathattam, mert annyi víz jött reá, hogy az jövő péntekig alig megyen ki az víz annyira belőle, hogy alkalmatossággal halászhassuk, és immár ez okért azt az öreg tót nem előbb, hanem ez jövő pénteken fogjuk halászni, azt is úgy, hogy ha esők nem lesznek. Az új tóban, az melyet tegnap meghalásztattam, és az melybe tavál ismeg az halat bebocsáttattuk, nem hogy nőtt volna az hal, de még inkább kisebbedett. Abbul csak egy pénz hasznót sem remélhetünk; de mégis kihalásztatván, jó leszzen a cselédnek bőjtre. Az másik tóból igen szép halat halásztunk ki, úgy mint pontyot harmincz képét, egynehány szép csukát és öreg pontyokat is. Kárászt igen szépet ugyan feleset. Remélvén, hogy a legnagyobb tót ma halásztathatom, abbul akartam szép halakat oda haza küldeni. Azért nem küldtem tegnap, de ezután is helére hozzuk, noha halad valamennyire. Dersffy Miklós uramat komámat ma ide várom ebédre, Osztrozith uramat is itt tartóztatom ebédre. Vacsorára haza megyek hozzád én lölkömhöz szálon; kérlek édes szivem, ha szálon megyek, várjanak szekérrel az parton bennünket. Adgya az Ur Isten . . . Irtam Bánfalván 15. Octobris 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Talán Osztrozith uram is ott hál nálunk Bicsén, hadd meg édes szivem, várjanak vacsorára bennünket, és tiszta szállása is legyen Osztrozith uramnak.

CCCCXXVII.

1604. November 7.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én ide érkezvén nagy későre Zábrivára az nagy gonosz ut miatt, akaralak édes szivem ez levelecskémmel meglátogatnom, kívén mint lölkömet, hogy írj énekem egészséged felől. Forgách Sigmond uram asszonyommal hugommal oda megyen, kérlek édes szivem, hogy gazdálkodgyanak neki, de tékozlás ne legyen, ahhoz uz udvarbiró lásson és gondot viseljen. Lovakat adgyanak neki, az kik elvigyék az nitrai püspök uram falujáig, ki Trencsin mellett vagyon. Ha Nagy Miklóson fog állani, nem fogja az Szent-György bort kémelleni, de az udvarbiró az ő akarattjára ne hadgya. Az fő asztalhoz, két három négy pohár fő-bort ha adnak, elégséges. Az uraim asztalához ott alatt, képes szerint adgyanak bort. Lám jó az én ivó borom, tudom hogy azt örömet fogja innya. Forgách uram. Annak kivüle ha képes szerint fő-borokat adnak is, én nem bánom, csak tékozlás ne legyen. Most egyébrül nem levén az mirül irjak... Datum in Terchova 7. Novembris 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXVIII.

1604. November 7.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én Istennek kegyelmességéből jó egészséggel érkezvén komám uramhoz, találám itt sógoromot Forgách Sigmond uramot,

mind hugom asszonynyal. Minthogy pedig itt nem mulatnak, szándékjok ma estvére hozzád való menetelre ; gazdálkod-
gyanak azért az uraim, lám egynehányan vadnak otthon, jól ő
kegyelmének, sőt mivel szálon mennek, estvére külgy az Vágra
szekereket eleikben. Isten éltesen sokáig jó egészségben. Ex
Tepla 7. Novembris Anno 1604.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

P. S. Im egy madarat küldtem, édes szívem. Isten ad-
gya jó egészségben elköltened. Császár madarat is küldtem
hatot. Talám ugy adgya Isten, hogy én sem késsem immár
sokat.

CCCCXXIX.

1604. November 8.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Ide
érkezhén Nagy-faluban, Istennek hála, jó egészségben, az mi-
nemű hirt ír az rosomberki posta-mester, komám uramnak
Dersffi urnak oda küldtem, ugy hogy megolvashván, oda küld-
gye az én levelemmel egyetemben ; mint és hogy jár az két
had egymással csak Isten tudgya, mi dolgunk csak az vigyá-
zás és imádkozás. Isten adgya kegyelmesen jó végét ez há-
borunak, szent fiáért. Forgách Zsigmond uramnak sógorom-
nak, asszonyomnak anyáinnak és asszonyomnak hugomnak
szolgálatomat ajánlván . . . Ex Nagyfalú 8. Novembris 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXX.

1604. November 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Istennek hála én ide Árvában érkeztem jó egészségben tegnap este. Itt az várat elég rendtartás nélkül találtam. Éjjel nappal azon vagyok, hogy jó állapotban hozzam és rendeljem. Sáros-vármegyei viceispán írja, hogy Sáros az öt szabad várossal és több vármegyékkel egyetemben Bochkaihoz hajlott. Szepes várat Lippay Balás most vitatja. Az rossz király képét kívánja, hogy kezében adgyák. Némelyek azt mondgyák, hogy ki is adták volna. Ha mi olyas hireim lesznek ez után is édes szívem tudtadra adom... Ex Árva 9. Novembris Anno 1604.

Az te jóakaró és szerelmes urad,
Thurzo György.

Osztrozith uramnak szóló levelemet kérlek szerelmes atyámfia küld meg neki. Bochkainak ez jövő szombaton leszzen gyűlése Kassán. Én is embereimet oda küldöm, hogy értessem mit végeznek.

CCCCXXXI.

1604. November 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Itt én jó egészségben volnék, de az átkozott udvarbíró csak egy cseppnyire sem készült hozzá, és nem is teljesítette be semmiben az én rendelésemet és parancsolatimat. Ma is az

gonosz emberen enmagam egy pálczát törtem el. Annyi gondviseletlenség volt az várban, hogy harmad napi élés nem volt benne. Az Isten adta hogy feljöttem volt. Soha rutabban nem veszett volna egy vár mint ez, ha az ellenség reá jött volna. Szepest, azt írják, hogy igen lőttetik. Immár ugy vagyon-e, vagy nincsen, ma vagy ez éjjel megérttem. Kérlek . . . Ex Árva 9. Novembris 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXXII.

1604. November 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az rosamberki postárul az minemü hirem ezen órában érkezett, hogy megolvassa Dersffy uramnak komámnak küldtem, ugy hogy azután neked küldgyc. Megolvásván küldd az ott való szolgálmnak édes szívem, értsék ők is miben vagyon az dollog. Ha Szepes várát megveszik, minthogy az ott való vármegyének nemesi immár oda esküdtek, bizony Liptó vármegye is oda hajol; azután ezen leszen az sor. Puska-porom itt keves lévén Létavárul kelletik valami keveset hozatnom. Az helett ismeg pénzen mást kelletik oda venni. Azért hon találhatnának és min mázsáját tudakoztassad, az ott való szolgálk által. És ha mely szolgálk érkeznek, főképen Bécsbül Abaffy, hadd meg édes lölköm, hogy éjjel és nappal siesenek ide; mert én addig innét sehova nem mehetek, mig szolgálmban ide nem érkeznek. Az Ur Isten élteszen so-
káig . . . Ex Árva 9 órakor estve 9. Novembris Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXXIII.

1604. November 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Istennek hála én jó egészségben vagyok, és vátig rakatom éléssel és egyéb szükséges dolgokkal az várat. Csak Isten hozná el Abaffyt, és az több szolgálaim is jünnének fel. Szepess várat még meg nem vették. Liptó vármegyének irtak az hajdu-hadnagyok. Még fejet nem hajtottak nekik, hanem azt irták, hogy ily hamar oly nagy dolog felől választot nem adhatnak. Irtak az herczegnek is, hogy segítséggel legyen nekik. Az kassai gyűlésre is hívják őket. Arra azt irták, hogy későn hozták az levelet, azért az gyűlésre nem érkezhetnek. Mint adgya az Isten ezután az dolgot, csak ő tudja . . . Ex Árva 10. Novembris 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXXIV.

1604. November 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az sok gonosz hírek között, az kiknek hallásátul csak meg nem epedek, ez is elég rosz és semmirekellő hir, hogy szolgálaimban valami rosz csatán elvesztenek, és az többi halogatják feljüvéseket, kiknek ismeg ujonnan irtam, hogy felsiessenek jünni. De ez sok gondaim között azzal vigasztalom magamat, hogy Istennek hála jobban és könnyebben vagy. Engedgye, szerelmes lölköm, az jó Isten, hogy egyszer immár meg-

gyógyulhass és jó egészségben lehess. Az sok gonosz hírek között egyebet nem írhatok, hanem hogy vigyázásban levén, az mi oly állandó és fő-marha vagyon, vigyék Létavára, ugy hogy ha szükség mutattya, magad is édes szivem gyermekkel késedelem nélkül felmeheess. Az több dolgokrul irtam Nagy Miklósnak és az udvarbirónak. Assszonyomnak anyámnak szolgálatomat ajánlom... Ex Árva 10. Novembris Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXXV.

1604. November 12.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az mi az dolgot illeti, az melyről irsz, ha Isen éltet, arrul egymással beszélgethetünk. Az Szent-Márton ludgyát nagy jó néven vettem mint szerelmes lölkömtül. Adgya az Ur Isten, hogy esztendőre jobb örömmel és nagyobb nyugalommal ehessünk az Szent-Márton ludgyában, hogynem mint mostan. Ezeknek utánna... Irtam Árvában 12. Novembris Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Esztergom felől mi hir vagyon oda alá, kérlek hamar-sággal add értésemre.

CCCCXXXVI.

1604. November 12.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek, hogy jobban vagy. Az gonosz hireken nem szükséges édes szivem sápolódnod, mert egészségednek ártasz vele, jó az Ur Isten, az ki az gonoszt is kegyelmesen jóra fordította. Azért azon fellettébb édes szivem ne törd magadat. Az minemű enni való élést küldöttél, mint én édes szerelmes atyámfiaatul, nagy jó néven vettem, és egészségedért el is költöm. Csak az Ur Isten hozná el Horváth Lászlót és Abaffyt, hogy ezt az helt jó állapotban hagyhatnám, és hozzád én lökömhöz mehetnék. Adgya az Ur Isten szent fiáért, hogy jó egészségben láthassuk egymást. Hliniczkiéknek fő marhá-jokat bevehetni Létavára, csak hogy párnával és heában való portékával ne töltsék az várat... Ex Árva 12. Novembris 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Posgaj István irt énnekem egy levelet, azért azt az levelet hozza fel az szolgája Márton éjjel és nappal egy lovon.

CCCCXXXVII.

1604. November 12.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én hála az Ur Istennek jó egészségben vagyok, és itt az várat éléssel és egyéb szükséggel rakatom; csak az Ur Isten azok-

ban az szolgálomban hozna immár fel, az kik az veszedelemtől megmaradtanak, hogy lenne kit itt fen hagynom, az mikor alá mennék. Az vármegyék mindenestül Bochkaihoz hajoltanak, immár Liptón az sor. Azokat is, haragos írásimmal, ha nem tartóztattam volna, ez ideig régen Bochkaihoz hajoltanak volna. Ezután is nehezen állják meg. De Basta az fejdelem táborával Besztercze-Bányára érkezvén tegnapelőtt, gondolom hogy sokat megtartóztat az elhajolástul. Az gyűlés mely mai napon Kassán kezdettetik, megtanít bennünket, mi akaratjok. Én édes szívem, én gyakorta irok, de te még egészséged felől egyszerűen többször nem irtál; oly vélekedésben vagyok, hogy ismeg nehezebben vagy, mert ha könnyebben volnál, lehetetlen hogy ne írál. Kérlek azért... Datum in Árva, 12. Novembris 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXXVIII.

1604. November 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Egyéb hirt nem írhatok, hanem hogy Basta az ő népével az hajdúk ellen megyen. Az hajdúk is készen várják, is naponkint szaporodnak. Mi leszen vége, csak az egy Isten tudgya, Ha megvínak, az mely fél győzedelmes leszen, az leszen nyertes. Ma Liptóban jüttenek egynéhány száz lóval, hogy esküttessék az vármegyét; oda hajolnak-e vagy nem, az egy Isten tudgya, noha énnekem azt írják, hogy semmiképen oda nem hajolnak. Én is itt az várban hármat letettem, és minden felé vigyáztatok. Mint járnak az liptóiak, megértvén,

tudtodra adom. Lengyel király követe is megyen Kassára az Bochkai gyűlésre... Irtam Árvában, 13. 9. Novembris Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXXXIX.

1604. November 15.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én Istennek hála alkalmas, sőt egyébhez képest jó egészségben vagyok. Az Toposs levelét hogy édes szívem megnyitottad és meg nem olvastad, értém. Hogy megnyitottad édes lölköm nem bánom, de hogy meg nem olvastad, azt bánom. Mert én édes lölköm nincs énnekem oly titkom, az kit én tetőled titkolnék. Ha valami gonosz hírem nem érkezik, és az Ur Isten ez mostani egészségben megtart, azon leszek hogy ez jövő szerdán vagy csötörtökön innét elinduljak. Adgya Isten... Datum in Árva 15. Novembris 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György

CCCCXL.

1604. November 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Minemű állapotban legyen Liptó vármegye, az Szent-Ivániak levéléből megérted. Immár csak azon válik el, ki leszen és mely fél a viadalban nyertes.

Az négyszáz itcze vaj elég most édes lölköm Létavára. Az többit ha eladhatnák, hogy az pénzt borra fordíthatnánk, igen jó volna. Most egyébrül nem levén mirül irnom... Ex Árva, 16. November 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Az Szent-Ivániak levelének mását küldtem, ő magát az levelet komám uramnak küldtem.

CCCCXLI.

1604. November 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Magam felől édes lölköm azt irhatom, hogy Istennek hála jó egészségben vólnék, csakhogy az egyik szememen árpa költ, de az kicsin nyavalya, meg kell aratni. Mátyás herczeg urunk levelét hozták tegnap estve nyolcz órakerban. Bécsben hivat ő fölsége, az több tanácsokat is hivattya ez hónap 17. napjára, hogy Bécsben legyünk. Ma 16. napja levén, hogy mehetek tizenhetedik napjára, itélheted. Azért én megírák ő fölségének, hogy későn hozták az ő fölsége levelét, én reám nem vethet ő fölsége. Osztrozith uramnak szóló le-

velemet kérlek küld meg édes lölköm. Én elunván itt várnom szolgálmat, talán ott találom őket Bicsén. Az várat mennél jobb módgyával itt hagyván, alá megyek és immár itt nem késem. Adgya az Ur Isten... Árvában 16. November 1604.

Az te jó akaró urad,
Thurzo György.

CCCCXLII.

1604. Deczember 29.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes szivem, magam felől azt irhatom, hogy Istennek hála jó egészségben vagyok. Hirül azt írják, hogy az török Szécsénnek az külső hostattyát megégezte, azonképen Füleknek az varosát is. Golonich uram most jön immár vissza Bastátul, de késő jütte is. Az itt való tárháznak kúcsát édes lölköm oda küldtem, talán valamit alá vitetsz, azért küldtem oda. Az udvarbiró írja, hogy jobb egészségben vagy. Adná az Ur Isten, én édes lölköm, hogy igazat írna... Ex Létava 29. Decembris Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Jakosith uramnak szóló levelemet küldgyék. Az szövétekeket nem küldé meg Hencz.

CCCCXLIII.

1604. Deczember 31.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Ez este hogy immár lefeküdtem volt, adák meg énnekem szerelmes szivem leveledet. Látván kezed írását, bizony tiszta szívből örültem rajta ; de ismeg megkeseredém, holott azt olvasám, hogy ismeg én édes lölköm gonoszul vóltál. Mindazonáltal hálákat adok az én kegyelmes Istenemnek érette, hogy ismeg megkönnyebbitett, és kérem azon ő szent fölégét, hogy az ő szent fiáért, az Jézus Krisztusért, és vére hullásaért, melyet elsőbben környülmétélése korán érettünk ki öntött, könyörülvén rajtunk, immár meggyógyítson, engem megvigasztaljon és én szerencsémre sokáig jó egészségben meg is tartson. Horvát Gáspárnénak, te szóddal édes szivem mihent az várban fel megyek, iratok, és az selmekért vont aranyért és ezüstért pénzt is küldök, hogy Krakóból meg-hozzák. Az árvai méz felül azt értem édes lölköm, hogy egy részét megolvasztván, az várban hatták volna, és az viaszát az szövetnekek csinálására küldte vólt az udvarbiró Almanak. Minden dologbul vissza cselekesznek. Mindeneknek jó végére menvén, mint én szerelmes lölkömmnek, értésedre adom. ... Költ Belán, karácson havának utolsó napján, hajnal előtt, Anno 1604.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXLIV.

1605. Január 1.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az Ur Isten ez következő uj esztendőben szent fiáért, megtérítván egészségedet, tartson meg és áldgjon meg jó egészséggel, és minden lelki és testi jókkal, szerelmes gyermekinkkel, egyetemben.

Tegnap napon későn estve érkeztem ide Árvára jó egészségben. Minthogy tiszta szívből kívántam én édes szívem egészségednek állapottyát értenem, ez levelem által azon kérlek, mint szerelmes én édes atyámfia, add értésemre, mint és hogy érzed magadat? Adgya az irgalmasságnak ura és Istene hogy hallhassam és érthessem azt felőled, hogy immár ugyan jól vagy, és az előbbeni jó egészségedet az jó Isten ismeg megtérítette, hogy én szomorúságomban, vigasztaltathatnám meg. Uj hirt egyebet nem írhatok, hanem császárul igen szép levelet hoztak, melyben kegyelmességét ajánlja, és hívségre int Golonichné asszonyomnak nem fia, hanem leánya lett. Az selemért és vont-aranyért és ezüstért Krakóban holnap elküldök... Ex Árva, 1. Januarii, ugy mint új esztendő napján Anno 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXLV.

1605. Január 2.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Most is egyebet nem irhatok, hanem hogy Istennek hála jó egészségben vagyok. Révay Péter uram sógorom tegnap jüvén hozzám ide Árvában, ma ebéden is itt leszen, azután ismeg haza megyen. Hozá Golonich uram nekem ujonnan irt levelét, melyben azt írja, hogy az pártosok és Szécsénben való magyar hajduság, Szécsénben való németséget levágván, immár Filekkel egyetemben Szécsén is oda volna. Az vármegyéket azon kéri, hogy feltámadgyanak melléje, Thurócz és az bányavárosok is feltámadtanak. Itt is holnap leszen gyűlés felőle, méltó hogy innet is az mint lehet megsegítsük. Mi leszen vége az sok háborúnak, csak az egy Isten tudja. Magadon lölköm nem csodálkozom, minthogy talán beteges állapotod az írást nem engedi; de szolgálaimra boszankodom, hogy parancsolatom szerint egészséged felől semmit sem irnak. Én pedig eléggé búsulokodom és gondolkodom is, hogy nem érthetek semmit is állapotod felől. Kérlek édes szívem, ha magadtul az írás nem lehetne is, de mégis hadd meg az porkoláboknak avagy az udvarbirónak, irjanak egészséged felől, mint és hogy vagy. Adgya az Ur Isten... Ex Árva 2. Január 1605.

Az te szerelmes urad
Thurzo György.

CCCCXLVI.

1605. Márczius 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm. Magam felől azt irhatom, hogy Istennek hála jó egészségben vagyok, csak hogy az itt való lételt és várást, költséget és sok fáradságot, gondot, tisztán eluntam, és az mikor szintén gondoltam volna, hogy megszabadulhatok innét, tegnap ide érkezvén, az istentelen hamis és álnok törököknek, hasonló magokhoz követek, csak írás által akartak tractálni velünk. De mi látván cigánságokat, Dóci István és Csuti Gáspár uramékat bocsáttuk levelünkkel Budára, és megirtuk nekik, hogy még ez jövő szerdáig itt őket megvárjuk, ha eljűnnek és végezni akarnak jó jóval; hon kedig nem, megirtuk nekik: hogy mint Isten, angyalok és ez világ előtt protestalunk, hogy ők, és nem mi adunk okot az békességnek felbontására, és sok gonoszra, azonképen vérontásra, és az szeginség nyomoruságára. Reméljük, hogy az hitetlen árulók nem veszik tréfára az dolgot, hanem eljűnnek, kik ha eljűnnek, két nap vég leszen az békesség ben és mindgyarást haza sietve igyekezem hozzád, én lölkömhöz mennem. Ha nem jűnnek is, úgy is megmenekedem innét és haza mehetek. Adgya az Ur Isten, hogy láthassuk egymást nagy jó egészségben. Az mosóczi prédikátor dolgát Révay Péter urammal sógorommal is elvégeztem, hogy hozzánk békével eljűhessen, kirül mind ő kegyelme s mind én irtam az prédikátornak; kérlek édes szivem, küld meg az levelkét neki Mosóczban. De igen kívánja azt, hogy az házat megépíttessük Szent-György napig, hogy lehessen tisztességes maradása és lakása. Minthogy kedig igen méltót kíván, az építé s felől irtam Gyurcsánszkýnak és az udvarbirónak. Kérlek téged is édes lölköm, légy segítséggel és hivassd hozzád Antoniust, s fundálja

meg az házat jó módgyával. Az fa-szoba felett egy nyári házat, avagy szobát kamarát csinálhatni fábul. Az bótocska felett ismeg egy szobát és kamarát kőbül avagy fábul. Ide elől osztán egy folyosót. Oda hátra való kü-építést is hamar megcsinálhatni és szépen az pitvarral az alsóval berekeszhetni négyszegre az udvar fele, hogy az udvarra is azon jár hassanak az házbul ki, és oly nyilván ne álljon; valamint azont Antoniussal egyetemben és az ottvaló kőművesekkel és ácsokkal legjobban lehet és mennél hamarabb úgy fundálják csinálják meg az házat, úgy hogy legfeljebb Szent-György napig készen legyen. De úgy csinálják, hogy állandó legyen. Ha az házat tapasztani kellett, könnyű arra tapasztót Zsolnán fogadni. Az udvarbíró rendeljen az én pénzemből az háznak és épületjének segítségére f. 50., ahoz meszet, téglát, és fát is az mennyire lehet adgyon. Gyurcsánszky uram és az Hrabovszkyak, Hliniczkiek, azonképen az több nemesek és az egyházhoz való szegénység is segítséggel lehetnek, úgy hogy ha Gyurcsánszky és az udvarbíró akarni fogják és jól forgolódnak, Szent-György napig megkészíthetik; ki-bül Istennek és énnekem az után, kedves dogot cselekesznek. Magad is édes lölköm és ez világon minden gyönyörűségem, megolvasván nekik az levelemet, az mit irtam az épület felől, szorgalmaztassd őket, hogy jól és hamarsággal forgolódgyanak az építésben. Míg kinyílik az üdő, addig az ácsok faraghatnak és készíthetnek. Magam is irtam nekik ezen dologrul egy levelet, de erre az írásra halasztottam abban is. Forgách Sigmond uram sógorom tegnap hált Léván, ki jött Kassáru, elég zürzavarban hatta ott az alföldet. De csak az törökkel végezhezzük el az békességet, mindgyarást alább hadgyák az hajdúk az dolgot. Az skófum-aranyra és ezüstre pénzt adtam Csútinak hogy Budán vegyen, melyet magam megviszek, ugyan be sem vétetek. Adgya az Ur Isten... Datum Ujvárbán 16. Martii 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXLVII.

1605. *Ápril 1.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Előtalálám Mitni Gyurkát, beszéllé, hogy az hitván asszony-állat nem akart eljönni, azért hogy valami tisztartónak felesége beteges, attul nem jühetett el. Bár adná az Ur Isten, hogy ne lenne szükséges. Mindazonáltal ha könnyebben nem éreznéd édes szivem magadat, ismeg ujonnan küldgy érette, talán azonban az a beteg asszony is, az mely miatt el nem jühetett, meggyógyul. Egészséged felől kedig engem édes lölköm gyakorlatossággal tudósits... Irtam Illaván 1. Április 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Ezt az Tribellnek szóló leveletem, kérlek, küldgyed hamarsággal édes szivem Gajdelre, onnét vigyék meg neki Beszterezebányára.

CCCCXLVIII.

1605. *Ápril 3.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én Istennek hála jó egészségben vagyok. Nyitra vármegyének végezésektül várunk, feltámadnak-e nagy nem? kiknek gyűlések hónap után leszen. Ha azok fel nem támadnak, mineküink is csak oltalmaznunk kelletik magunkat, holott az hit-

ván hajdúság ez éjjel is csak másfél mélföldön innét Bántul rablott és pusztított falukat . . . Ex Baan 3. Aprilis Anno 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCXLIX.

1605. *Ápríl 5.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én Istennek hála jó egészségben vagyok. Várunk csak Poson és Nitra végezésektül, feltámadnak-e vagy nem? mi is azoknak végezésekhez alkalmaztattyuk magunkat. Irja Golonich, az ország kapitánya, hogy tisztet viszen Nográdban és Viscgrádat akarná megsegíteni, holott a pártosok és törökök vannak az alsó várában. Mikor jön meg onnét, azt nem tudom. Azt írja, hogy ha megjű, akkor leszen szemben velünk, és hogy addig egyet értsünk Nitra és Poson vármegyékkel. Mi következik annyi ide s tova való futozásából az jó kapitánnak, az üdő megmutatja. Az pártosok az környülünk falukon való nyargalástul és dülástul valamennyire megszüntenek. Asszonyomnak hugomnak szolgálatomat ajánlom. Az Ur Isten áldgya meg ő kegyelmét egy szép fiu-magzattal, nagy jó egészségben . . . Ex Baan 5. Aprilis 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Az kaiszi barackz-fiatalt meg küldtem, szépen ültesse el az kertész.

CCCCL.

1605. *Ápríl 27.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes lölköm, akarám értésedre adnom, hogy Illavára jutván, tegnap találának ott az fejdelem postája, ő felsége levelével, melyben azt írja, hogy az vitézlő népet is hátra hagyván, éjjel nappal siessek ő fölségéhez. Ha Illésházy uram írása szerint cselekedtünk volna, nem nyertünk volna benne. Azért Ujhelybül szekereken és kocsikon sietvén megyek valahon találom ő fölségét, de gondolom hogy Znaïmban leszen, az mint az posta beszéli. Az morvaiak immár edgyet értenek velünk, és levelet is adtak magokra, szintén úgy mint az austriaiak; Morvában azért immár bizvást járhatni. Ha irsz azért édes szivem énnekem, Kauka jószágára ne jöjjön az követ, hanem Magyar-Baradra; ott megértvén hon leszen az fejdelem, bizvást elhozhattya az leveleket; mert az Kauka jószágában Klobukon 20. láncz vagyon, és többre is fogad hozzájok, azok most is hozzá lövődöztenek az herczeg postájához, de az mit nyer vele magának tartsa. Jakosith urammal fiammal leányom is az Vág partra jött volt, és szemben volt velem. Gondolom, hogy hozzád megyen meglátogatni. Fiam uram is szolgál, csak parancsolj neki édes szivem. Én édes lölköm, azt is irhatom, hogy Illésházy uram nagy becsületesen fogadott és vigan tartott. Hálni mindazonáltal az szálra jüttem vala. Im irtam az felföldre, kérlek édes szivem hamarsággal küld Liptói-Ujvárban; megirtam az asszonnak és kértem, hogy hamarsággal elküldgye Kassára. Az titulusát az levelnek, Hosszutótinak is irtam, talán ő is otthon leszen... Irtam az szálon 27. Április, nyolcz órán reggel, Beczkónál 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCLI.

1605. Jūnius 2.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek én szerencsésen jártam. Ma hajnalban, nem vigyázván az itt való én tülem nem választott urak, erővel megvettem az várat, ember-halál nélkül, csak egy sebesedett meg. Az itt való urakat az létavai váramban viszem vendégségben. Itt megrendelvén jól az dolgot, holnap felmegyek az várban. Utamban 18. hajdút az Bjeli Stecz népéből fogtunk. Áldott legyen az Urnak az ő szent neve, ki egy felől megkeserített, más felől kegyelmesen megvigasztalt. Engedgye az irgalmasságnak ura és Istene... Irtam Bitsén, felette pusztá és romlott várban 2. Junii 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCCLII.

1605. Jūnius 28.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Akarám édes lölköm értésedre adnom, hogy Christianus, az német szabóval, Teplicére érkeztenek utánnam. Egyebet a felől nem irhatok, hanem az békességtől császár nem idegen, de ha békesség nem leszen, bizony csak az császár hada miatt is, ha több nem lenne is ez országban, el kellenék veszni ez szegín magyar országnak. Császár személye szerint Bécsben jün, ha az békesség véghez nem megyen. Maximilianus herczeg az sléziai, morvai, cseh-országi, luzáciai és tiroli ha-

dakkal, ki bizonyosan leszen több 75 ezer embernél, Trenchinhez jön, és az vármegyéken által Kassa fele. Mátyás herczeg az impériumbeli haddal, az Alsó- és Felső-Austriából valóval, hispániai király és pápa, azonképen olasz herczegek hadával, és az Basta hadával, melyeket mind ujonnan megfogadtanak, Ujvárhoz száll táborban; Basta leszen mellette, és Maximilianus mellett Rosswurm. Az gréczi herczeg, stíriabeli, karintiabeli, carnióliai haddal és Baváriai herczeg hadával, Dunán tul száll táborban. Bizonyosan beszélik és írják is, hogy ez jövő hónapban ez három helen leszen százhetvenöt ezer ember. Mindenik táborban elegendő álgypor, és várak városok megszállásához való rendelt eszközök lesznek, kiket Christianus szemével is látott. Az Ur Isten fordítsa inkább békességre dolgunkat szent fiáért. Prágából az minemü . . . leveleket küldött Forgách Sigmond uram, im megküldtem; az hova szólnak adassd meg édes szívem, és küld meg őket. Ha az herczegtül avagy császártul levelek érkeznek, szépen kicsinen, csak hogy a pecsét meg ne bomoljon, más magad leведьben, ha szintén Kassára való menésem is történnék, küldgyék jó bizott ember által utánnam. Minthogy engemet is választottanak pro commissario, hogy az békességet tractáljam, szükség hogy ha mit irnának az fejedelmek értsem akarattyokat. Egészséged felől, kérlek édes szívem írj gyakorta énnekem. Az békesség szerzésre ezeket választották Commissáriusokká: engem, Illésházy, Forgách Sigmond, Nyari Pál, és Naprady uramékat. Adgya Isten hogy menjen véghez. Ezeket édes lölköm kérlek add értéére Miklós uramnak is, értse ő is, miben vagyon az dolog, ő meg irtetheti (.) az több fő uraimnak is. Adgya az Ur Isten szent fiáért . . . Irtam hamarsággal Terchován, 28. Junii 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Ugy értem, hogy az morvai és sléziai had Trencsin segítéségére jünnek. Ha bejünnek az vármegyében, mint és hogy kellessék eleikben küldeni, hogy jószágunkban kárt ne tegyenek, főképen, ha az mi jószágunk fele ide feligyekeznének: jó Dersffy urammal és Balassa Sigmond urammal arrul Nagy Miklós uramnak edgyet érteni. És mi állapotban leszen Trencsinnek dolga, adgyák értésemre.

CCCCLIH.

1605. Június 28.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Akarám édes lölköm értésedre adnom, hogy mai napon estvére ide érkezvén Nagyfaluban, érkézék levele Bochkaj fejedlemnek. Irja, hogy az török császár ha immár elérkezett Nándorfejervárra, edgyütt vezérével, és kér azon mind engem, s mind Dersffy uramat komámat, hogy siessünk, és valami jót végezzünk, kirül im irtam az fejdelmeknek is. Mely leveleket hogy jó modgyával és okkal küldgyenek Morvában, az Istenért azon szorgalmatos gondotok legyen, mert ha kezében akadnának az levelek, és én Kassán levén hirekre lenne, én gonoszul járnék. Az leveleket kedig, ugyan nem lehet egyéb benne, hanem el kelleik küldeni; tudom hogy jó modgyával elküldhetni az leveleket, hogy más kezében nem akadnak. És azért immár az Ur Isten velem levén, holnap után elindulok, Thurzó Miklós urammal öcsémmel, és Dóci István urral innét az várban holnap, és onnét holnapután Kassára. Az Ur Isten adgyon szent fiaért utunkban jó szerencsét és módot is mutasson benne, hogy jó modgyával vihessük véghez az dolgot, ki legyen az keresztyénségnek és országunknak megmaradására. Ha fejdelmek levelei érkezenek, csak ide

Árvában küldgyék jó módgyával, innen utánam küldik Kas-
sára . . . Irtam hamarsággal Nagyfaluban 28. Junii 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

Komám uram Dersffy Miklós Szent-Miklóst vár ben-
nünket holnap után estvére.

CCCCCLIV.

1605. *Július 1.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én Is-
tennek hála ezen órában érkeztem komámmal Dersffy Miklós
urammal és Thurzó Miklós urammal öcsémmel ide Szt-Péterre
jó egészségben. Bochkaitúl jószágomra, hogy ne bántsák, meg-
hozták az oltalomleveleket ; de nem jó senkinek mutogatni idő-
nek előtte, hanem csak akkor, az mikor be akarnának jószágom-
ban az hajdúk jünni ; mert azt írja benne, hogy az ő hűsége alá
adtam magamat, kiben semmi sincsen, nem is leszen. Csak haj-
dúi ellen kell tartani, de hogy most fő-emberek látnák, nem
jó volna, mert semmi jó ítéletben nem lennének felőlem. Im
én édes szívem, elég gyakorta irok, kérlek . . . Ex Sancto-
Petro 1. Julii 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCLV.

1605 *Július 1.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az kik Morvában voltak jobbágyinkban, azokat meg kell fogni és meg is büntetni; afféle latrok miatt jószágunkban is kárt vallhatnánk az morvaiak miatt. Innét semmi oly hirt édes lölköm nem irhatok. Ma ide Káposztafalvára jutottam, Szepesi jószágban, holnap után be megyek Kassára. Az mint az emberek biztatnak, talán nem lesz ennyire fáradtságunk, kit engedgyen az Ur Isten szent fiáért. Thurzo Kristóf uram öcsém is Szepesben ment, ő is be akar járni velünk Kassára. Minden szép öltözeti marhái oda vannak. Ha ez előtt oda nem állott, immár most későre állott oda, minthogy minden oda vagyon. Csak egy kocsin ment Szepesben, Dengelegi hajdúi késértették mintegy negyven lóval. Komám uram azt mondá, hogy asszonyom anyám oda megyen Létavára hozzád, azért mind asszonyomnak anyámnak, s mind asszonyomnak hugomnak kérlek mond én szómmal szolgálatomat. Az Ur Isten édes szivem lölköm éltesen sokáig... Ex Káposztafalva 1. Julii 1605.

Az te szerelmes szived lölköd,
Thurzo György.

CCCCLVI.

1605. *Július 4.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Mi Istennek hála ide Kassára jó egészségben jutottunk ez elmúlt vasárnapon estvére. Tegnap ugyan sok beszédem volt

az fejdelemmel. Az után ebéden felettéb ittunk is, ugy annyira, hogy idejét sem tudom, hogy annyira részeg lettem volna. Ma ismeg sokáig való beszélgetésem vólt az fejdelemmel. Azon vólnék, hogy Isten velem levén, békességre viném az dolgot. Császár követi is itt vannak, Forgách Sigmond uram és Pográni uram, több urakért is küldött az fejdelem, nem késlel itt, hanem elbocsát; semmi hitet, sem kötelezést nem kíván tőlem, ha kívánna is kedig nem cselekedném. Édes szivem lölköm, énnekem egészséged felől semmit sem irsz, kérlek... Irtam Kassán 4. Julii 1605.

Az te szerelmes társod

Thurzo György.

CCCCLVII.

1605. *Július.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes lölköm. Én ide jutottam Berenben, Istennek hála jó egészségben. Ő felségének az mi kegyelmes urunknak, oly nagy hada vagyon itt és egyebütt is, kinek sok számát soha az előtt nem tudtam, sem reménlettem. Ha békességre nem megyen az dolog, derék veszedelem következhetik belőle oly az, melyhez hasonló soha sem volt, sem leszen; azért imádkozással és Istennel való fohászkodással kelletik az nyomorult állapotnak eleit venni. Az Ur Isten velünk lévén, az Ur Isten jó és kegyelmes engedelmeiből, ugy leszen dolgunk, az mint ő szent fölsége akarja és rendeli... Datum in Beren — Julii 1605.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.

CCCCLVIII.

1605. Deczember 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én egyébképen jó egészségben volnék, csakhogy az sok udvarlástul, és az gonosz időhöz is képest, az lábaimat bántja valamennyire az köszvény, de hiszem Istent, hogy hamar való napon ismeg lábaimon járok, minthogy immár is gyógyulásra tért az lábaim fájdalma. Értem szerelmes atyámfia, az hajdúság minemü szándékkal legyenek jószágunkhoz; ha szívem, úgy történik is, el kell szenvednünk, mert Isten méltán büncinkért bocsátja reánk, de ez világ itéleti szerint méltatlan szenvedgyük az hajdúságtul. De nagyobb csodám nem lehet rajta, honnét legyen ez, hogy egyfelől békességről tractálnak, mindkét felől békességben hogy legyenek, azt végezték, és annak felette Forgách Sigmond uram ma ide Bécsben elérkezvén, Illésházy uramat is mondgya, hogy bizonyosan az több követekkel egyetemben itt leszen ez jövő szerdán vagy csütörtökön. Ha ide jön megkérdem ő kegyelmétül, mit vétettem én oly nagyot az magyar nemzetségnek, hogy így fizetnek sok szolgálatimért és költségimért? Értvén azért gonosz szándékjokat, jónak ítélem lenni, hogy az fő-uraimban oda melléd édes lölköm bocsássak. Az mi magam dolgát illeti kedig, gondot viselvén magamra, és Istenemben vetvén főképen reménységemet, ha Illésházy uramat ide hozza az Ur Isten, az békesség felől ha mi jót ad végeznünk, én is azon leszek, hogy hozzád, én szerelmes szívemhez és lölkömhöz, elmenjek, megoltalmaz az jó Isten, ő szent fölsége leszen velem. Az hajdúságnál az mint lehetne szép szóval kellenék törekedni, ne pusztítnák és ne égetnék jószágunkat; ha használ, jó, ha nem Isten neki. Az ott való és árvai szolgálóinkat intsed édes szívem én szómmal, legyenek az várakban szor-

galmatos vigyázásban, és maradgynak meg az én hozzám való hivségben, kiért én is háladatlan nem akarok nekik lennem ... Irtam Bécsben 10. Decembris Anno 1605.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCCLIX.

1606. Január 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna .... Az árvai dolgot im értem mind az te leveledből s mind az magunk szolgálainkból is, miben legyen. Ha senki nem mehet Létavárul oda, mit tehetünk róla? Tudom hogy oly jámborok lesznek szolgálaink, hogy ha az átkozottak jószágunkat elpusztították is, de az várat ellenök megőrizik, és meg is oltalmazzák. Az mi kedig kárunkat illeti, Isten nélkül az hiven semmi sem esik, csak (oda) adással kelletik azért szenvednünk szent fölségétül ; más az, nemcsak magunkon esett, hanem sok jámboron ; harmad az, nem latorságomért szenvedem, hanem koronás királyomnak, kinek én is hittel egynehányszor köteles vagyok megtartott hivségeimért, az kihez az kik elállottanak is, ismég hozzá folyamnak és hozzá térnek. Nem hagy azért az Ur Isten bennünket, mindennapi szükségünkre gondgya leszen, és ha Istene és lelke leszen az fejdelemnek is, mostani ajánlások szerint is, nem hadnak szívem megnyomorodhunk. Im Isten segítségével az békesség is reménlem bizonyosan ez héten véghez megyen. Az mint szent Jóbnak, az Ur Isten majd minden kárunk helett tiz annyi áldomásával leszen. Én ezekkel vigasztalom magamat ; te is

édes lölkem ne búsulj, bizzuk Istenre dolgunkat, ki nem hagy igaz ügyünkben. Az napot, ugy mint februáriusnak második napját immár az békesség-szerzésben semmivé tettük, attul nem kellett tartani. Im irt Illésházy uram Rákóczy Lajosnak az árvai páráink, és szegénységünknek nyomorúságok felől; megolvastam az levelet, nincs semmi véték az írásban. Én is irtam neki, mind az két levelet meg kell hamarsággal küldeni Rákóczy Lajosnak valahon leszen. Megirtam azt is neki, hogy az hajdúkat kivigye mingyárust Trencsin megyébül. Megcselekeszi-e? nem tudom. Azért én édes lölköm add értésemre, ki mennek-e, vagy nem? mert ez héten elhitttem hogy békesség tractátusának, jó módgyával vége leszen. Az békesség véghez menvén ez héten, én is az jövő héten haza indulok, tudgyam magamat menetelemben mihez tartanom; mert noha békesség leszen, de mégis nem örömet lennék szemben hajdú uraimmal. Elég nagy munkánk és fáradságunk vagyon az jó békességnek véghez való vételében. De minthogy láttuk jó végét, nem szánjuk fáradságunkat munkánk,at és költségünket. Bizony én édes szívem, immár esztendőnek tetszik, hogy nem láttalak, de az üdő az mint hozta, most ugy kell lenni. Nem késem azért immár, hanem hozzád én szerelmes szívemhez és lölkömhöz haza sietek. Adgya az irgalmasságnak ura . . . Datum Viennae 11. Januarii 1606.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.

CCCCCLX.

1606. Jūnius 18.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az gyalogokat hogy az tūrócziak elidegenítették, igen jámborul és jól cselekedtek, de azért jól megemlékezzenek az jámborok felőle, hogy ily jó akarattal vannak hozzánk. Mert ha fel jüttek volna is, heában lett volna feljüvések és káros is, minthogy minden kétség nélkül az békességet megadgya az Isten, és heában nekik fizetni nem jó lett volna. Nem szükség azért én édes lölköm többet fogadni, és azzal az szegínséget terhelni. Mert ha szivem békesség nem lenne is, minthogy ismeg szent Jakab napját hattuk és végeztük, hogy addig mind török magyar békével legyen, nem szükség addig semmit is félni, noha az békességet elhittem bizomosan hogy megadgya az jó Isten. Az süveget, arany ezüst fonalat és islogot is megveszem, és édes szivem meg is viszem. Stup-jaczky mit irjon, az maga levelébül édes szivem érted; azért, ha ki akarná is az élést vinni az várbul, nem kell neki azt megengedni. Az bicsei porkolábot nem tudom mi lölte. Mind-addig epéskedhetik, hogy magának tehet kárt vele. Ha Isten haza viszen, ha nem akar szolgálni, erővel nem tartom az jámbort, de kapu fátul nem illenék hogy bucsúzzék, és ugy menne el. Ha pomogramot találnak édes lölköm, örömet küldök, de most itt nehezen találni. Czitromot ez minapiban nem küldtenek, az hitván emberek elfelejtették; de most küldtem. Adgya az Ur Isten... Datum Bécsben 18. Junii 1606.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.

Az gyalogoknak, az melleket most fogattanak és meg is esküdtettenek, az bicsei, létavai bírák és jószág fizethetnek, kevesbe ntelik nekik.

CCCCLXI.

1606. *Június 23.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az mi az hajdúsággal és Bochkai urammal való békességnek állapotját illeti, noha tegnap Apollótul és annak előtte Török Páltul mindenekről irtam, mindazonáltal most is azt irhatom, hogy az békesség megleszen. Miért nem kellenék meglenni, én okát nem látom, holott valamit kívántanak, az keresztyénségnek javáért és megmaradásaért, és az keresztyénségben való vérontásnak eltávoztatásaért, mindenekre reá lépett és megengedett ő felsége, mindeneket Tiszáig oda engedvén Bochkainak. Hanem Tokajt is kívánja; arrul is minden jót végeztünk, az országnak kívánságin való articulusokon kedig, mindeneken szépen megegyesettünk és végeztünk. Az török is megírta Bochkai uramnak, hogy véghez menjen az békesség, holott az kazul miatt, es azok miatt az kik ellene támadtanak, ez esztendőben ide feles hada semmiképen nem lehet. Ugy vagyon, hogy megírta volt Bochkai uram Kassáru Illésházy uramnak, hogy addig semmit se végezzen, míg Révay és Lónyai fel nem érkeznek melléje; de azután irt levelet, hogy végezzen csak, hogy az instructio mellől el ne álljon. Lám az szerint elég jó és kedves választja vagyon. Az míg az békesség elvégződik kedig, ismeg Szent Jakab napját hatták, hogy mind az két fél békével legyen. Az articulust is, hogy az ki Szent Jakab napig nem áll melléje, hogy azután jószágát eladgyák, semmissé tette, végezvén velünk róla Illésházy uram. In summa, én bizonyos vagyok benne, hogy egyáltalában megleszen az békesség; ki ha most meg nem lenne, bár senki ezután se remélje, se el ne hídgye, hogy meg leszen.

Csodálkozom azont, mi legyen az oka, hogy az hajdúság Liptóvármegyében bejűtt. De az mint Illésházy uramnak

irják, azok nem sokan vannak, csak 600 írják hogy vannak. Azokat Árva megyében be nem bocsáthatták, holott bevágatván az utakat, könnyen ellenek állhatni. Én reám hogy harag vagyok, azt én elhittem. Isten velem lévén senki éltelen nem lehet, nem is árthat. Mindazonáltal nem árt embernek készen és vigyázva lenni. Árvában azért küld fel édes lölköm Kéry Lászlót és Kossútót az ifjabbikat, még is legyenek többen az várban, nem árt ha az létavai és bicsei jószágbul fogadott negyven, avagy ötven gyalogot is küldtek fel. Legyenek vesztég és jól vigyázzanak az várban. Boronzát, sajtot, vaját, és egyébféle élelmet is szerezzenek az várban. Oda Létaván is kedig édes szívem, mindeneköt az fele fejerbül való élelmet mind bicsei s mind létavai jószágunkból oda fel takartass. Hiszem Istent nem leszen szükséges, de még is jó az vigyázás és jó rendtartás. Az kapu-épületit is csinálják, és fát bőven hordassatok az várban. Az kút-ásásban is legyenek szorgalmatosok az hevérek, és az mely pritott hust elköltött az udvarbiró, mást prítasson helyette. Gondolom hogy immár én sem késsem, hanem ez héten elvégeződván telleséggel az tanácsot is, haza megyek. Holicsra menván elsőben, az után mely utra kellessék mennem, az üd és alkalmatosság meg mutattya ; nem is jó azt tudni soknak és hirdetni, merre leszen menetelem. Engemet édes lölköm ne félts. Az Isten és az ő szent angyali vannak és lesznek velem, és az te érettem való imádságod is segítnek és mególtalmazzanak. Az sok gonosz hirrel ne gondolj édes szívem, sokat beszélnek az emberek, de ha Isten haza viszen, ismeg megcsendesednek azok az hirek. Az Istenért búsulásnak és bánkódásnak hagyj békét. Ismeg magadnak betegséget és nagy nyaválát találssz vele. Hiszem én az én Istenemet, hogy megleszen az békesség, és azt is megadgya, hogy hamar való napon egymást nagy jó egészségben megláttyuk. Az én leveletem édes szerelmes lölköm küld Árvában, és magad is írj nekik az én ez levelemben való írásom szerint, mihez

tartsák magokat. Ezen órában jüvén meg az tanácsbul, Tokaj dolgábul is minden jókat végeztünk. In summa : mindenek jó módgyával, az ország és Bochkay kívánsági szerint véghez mentenek ; nem szükség azért az békesség dolgábul kételkedni. Ez jüvő hétfőn, ha valakit küldenél utánmam édes szivem, csak holott fele jüjjön Morvára az ember, főképen ha felő vólna, tudgyam magamat én is utamban mihez alkalmaztatnom. Ezeknek utánna ... Datum Viennae, Austriae, 23. Junii 1606.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCLXII.

1606. Augusztus 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Az békesség dolga mind törökkel és Bochkay pártjával véghez megyen nemsokára jó módgyával. Sehneczre küldött ő felsége valami pénzt Toposs Istvántul az selmeczi németeknek fizetésekre. Kérlek édes szivem, szolgálímmal beszélgetvén, találjatok jó és békességes módot az pénz beküldésében, kirül szóval izentem Toposs Istvántul bővebben. Én édes szivem lölköm, ajánllak ... Datum Vienae 13. Augusti 1606.

Az te szerelmes urad
Thurzo György.

CCCCLXIII.

1606. *Augusztus 28.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Illésházy urammal ma ebédem Hricsón voltam, vigan lakott. Az békességben vég vagyok. Mágochy uram Filekre jön fel, az többi : Tökölj, Homonnaj György, és az nemes ember Hoffman, Péter diák erre memmek alá szálakon. Miben legyen az dolog, magamtul édes lölköm megérted. Holnap ebédig az pénz olvasásért és egyéb dolgaimért itt leszek. Vacsorára haza megyek az várban ; mert ott vagyok az én házam, az hon te vagy édes szivem. Az többit magamtul megérted. Adgya az Ur Isten... Ex Bitse 28. Augusti 1606.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCLXIV.

1606. *Szeptember 5.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes lölköm, akarám értésedre adnom, hogy Ujhelyből Nagyszombatban érkezvén, Tököli és Homonnaj, Hoffmann és Péter deák uramékat ott találtam, de velek szemben nem voltam, hanem értvén, hogy Mágochy uram is hétfőn reggel Nagyszombatban érkezik, jó reggel felkelvén, eljöttem onnét, és tegnap estve érkeztem ide Bécsben, nagy jó egészségben. Illésházy uram is hétfőn érkezett Nagyszombatban, ott nem késvén, feljönnek ide Bécsben. Adgya az Irgal-

masságnak ura és Istene, hogy minden jót és csendes békességre valókat végezhesünk. Az vezér törökkel és tatárral Budánál vagyon ; bizonyos, hogy igen félelmes az tatárok rablásátul, holott az vezér ugyan megmondotta, hogy semmiképen nem tartóztathattya őket az rablástul. Mely dolgot értvén, Czobor Mihály uram sógorom ismeg oda ment az vezérhez, hogy ha lehet megtartóztassa őket. Innét Althánt bocsátották, hogy gonosz szándékjoktul megtartóztassák őket. Nyáry Pál uram Kassára menvén az vezértül való válaszszaal mindgyárust megindul. Kassáru ide feljün, immár utban vagyon. Orve Tamást bocsátotta sógorom Czobor Mihály uram Illésházy uramhoz, hogy siessen feljünni és végezni az békességet, holott az tatárnak rablásra vagyon szándékja. Eleget beszélgettem utamban Orve Tamással felőle. Forgách Sigmond uramnak, hogy sok suplicátiojára az Báthori István tiszttét atták volna Prágában. Az bátyja cancellarius solicitálta, az kassai kapitánságot is kérte. Im-már meglátjuk itt Bécsben mit végezünk felőle. Ezeknél ez levelemben egyebeket nem tudtam írnom... Datum Viennae 5. Septembris 1606.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

P. S. Szerelmes szivem. Nem levén most mibül kedveskednem, im szép citromokat küldöttem. Az Ur Isten adgya, édes szivem, nagy jó egészségben elköltened. Tribell uram levelét, kérlek édes lölköm, küld Lipésére.

CCCCLXV.

1606. Szeptember 15.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok. Az békeség immár véghez megyen bizonyosan, mind az törökkel, s mind az Bochkay pártjával; kiért legyen áldott az Ur Istennek szent neve. Én azon leszek, hogy egyebekre bizván az törökkel való frigy tractálást és az várak kézhez való vételeket, haza siessek. Adgya az Ur Isten, hogy hamar legyen, és egymást láthassuk vigan és nagy jó egészségben... Ex Hospitio Viennae 15. Septembris 1606.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCLXVI.

1606. Szeptember 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az békesség, hála legyen az Ur Istennek, már jó állapotban vagyok. Ez napokban jó véget vetvén benne, az törökkel való frigy-tractátushoz kezdnek, reménljük hogy annak is jó végét adgya az Isten. Itt elég sok jámbor vagyon az magyar nemzetségből, úgy annyira, hogy talán soha egyszer Bécsben ennyi magyar nem volt, miut mostan vagyon. Hogy eddig megírtam vala az levelet érkezék More András, kinél bizony soha kedvesb emberem mostanában nem érkezhetett volna, minthogy leveledből azt értem, hogy, hála legyen az Ur Istennek, jó egészségben vattok, melyben hogy sokáig bódogul és jó egészségben megtartson az Ur Isten benneteket, tiszta szívből kívánom. Balássy Sigmond uram, bár én reám ne

vessen sem felesége komám asszony. Lám megizentem neki, hogy az öcscsének megadgya marháját és jószágát, azonképen Czobor Pálné asszonyomnak is, ki büne hogy szót nem fogad. Az mit beirtak az articulásokban, semmiképen azt immár meg nem változtatták, minthogy az elébbeni végezést csak egy punctban sem akarjuk változtatni vagy emendálni. Ő cselekeszik gonoszul, és én legyek vétkes. Arrul is megismerhetné magát, hogy semmi előtt is fut, és ott is fél, az hol nem kellenék félni. Hiszen atyafiak; az mint egyben veszteket, úgy ismeg meg is békéljenek. Az vetést hadd megédes lölköm csépeljék ki mindenütt. Jobb, legyen az várakban, mert ha szintén nem tudom mint végezzük is az békeséget, de sok az lator hajdú, félő hogy ez után is kárt ne tegyenek. Zólyom felől biztatnak hogy ide adgyák, meglátjuk mi válaszungk leszen. Káthait megfogták Kassán, még egyebeknek is jut benne; az többit is megbünteti az Isten. Zrini uram is ma jött be ide Bécsben. Pestisben itt igen halogatnak; ott is értem Trenesinben, Ujhelben hogy halnának. Jó ember oltalmazkodni, azért meghagyjad édes lölköm, hogy oda ne járjanak, és az oda való emberektől oltalmazkodgyanak. Az török rablásátul nem oly félelmes, mint az hajdúk latorságátul; hiszem adott Isten okosságot, és eszedben veszed édes szívem, mikor kellettik Létavára menni. Az vetésre és egyéb majorságra viseljenek az tisztartók szorgalmatos gondot. Illésházy uram igen beteg volt, az guta ütötte meg; de most immár jobbadán vagyon. Nem jó lett volna, ha addig megholt volna, míg az békesség véghez nem ment volna, mert az többi igen furfant fejű emberek. De azok is megszeliidülnek. Most egyebrül nem levén az mirül irjak... Irtam Bécsben sok számtalan dolgaim közt 16. Septembris 1606.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

P. S. Illésházy uramnak izentem volt, ha kell-e félni Trencsin vármegyében az hajdúságtól? azt izente, hogy semmit sem kell tartani tőlök, mert megírta, hogy oda senki se menjen az hajdúk között. Jó volna ha fogadnak, de mindazonáltal nem árt vigyázni és csépeletetni. Most Gömör vármegyében megvítak az hajdúk az parasztsággal, sok veszett az hajdúkban és az parasztságban is.

CCCCLXVII.

1606. Szeptember 18.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Magam felől azt irhatom, hogy Istennek hála, jó egészségben vagyok. Az békességnek is minden kétség nélkül jó végét adgya az Isten. Az hajdúság hogy be ne jűjjon Trencsin vármegyében, azt írja Illésházy uram, hogy megírta nekik; fogadgyák-e vagy nem szavát, az üdő megmutatja. De ha szintén oda jünnének is az vármegyében, egy ideig az menyit az én jószágomra rendelnek benne, kedveket kell keresni, azonképen az árvai jószágunkbelieknek is, míg Isten haza viszen; akkor hiszem Istent, hogy az békesség is meg lévén, inkább birhatunk velek. Mit tehetünk róla én édes szivem, ha egy részint elpusztul jószágunk? Várjunk csak Istentül, az Ur Isten azbúl való kárunkat és fogyatkozásunkat ismeg megjobbítja és helére hozza. Ideig okos embernek jó elszenvedni mindeneket és elmulatni; az üdő sokat szokott magával hozni. Hadd meg édes szivem, hogy szorgalmatos gondot viseljenek az tisztartók az vetésre és egyéb épületekre, azonképen az gazdálkodásra. Im elég nagy fáradságunk vagyon az békesség szerzésben; csak immár az

törökkel mehessen véghez az békesség; de félelmes, hogy valami rablást ne míveljen. Nincs jobb annál, hanem hogy az mi vetést adott Isten, azt kicsépeljék, és jó bizott helekre rakják. Im én édes lölköm egynehány narancsot küldtem, vedd tülem jó néven és hogy jó egészségben elkölthessed, tiszta sziből kívánom. Gondolom, minthogy nagyobb dolgozon általmentünk, hogy immár mindeneknek jó vége leszen, úgy hogy én is haza mehetek. Adgya az Ur Isten... Irtam Bécsben, sok számtalan dolgaim közt 18. Septembris 1606.

Az te szerelmes urad és tarsod,
Thurzo György.

CCCCLVIII.

1606. Szeptember 23.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Magam felől azt írhatom, hogy dicsértessék az Ur Isten én egyébképen jó egészségben vólnék, csak hogy az sok gondot, fáradságot és Bécsben való lakást és költséget bizony tellességgel szívem eluntam. Az békességben immár bizonyosan mind az törökkel s mind az Bochkai partyával jó vég leszen. Immár mind tanácsban s mind az ő felsége udvarában edgyütt vagyunk és edgyütt tractálunk mindenekről. Az törökkel való tractátusra engemet is, azon vannak, hogy elküldgyenek; de én kézzel lábbal azon leszek, hogy megmentsem magamat, és inkább hozzád, én szerelmes szívemhez, haza siessek. Az hajdúságnak leszállítására nagy gondunk vagyon, és annak jó módgyával való véghez vitelére legnehezebb módunk vagyon. Addig kedig, míg az törököt le nem szállíttjuk és haza nem igazíttjuk, edgyütt az haj-

dúkkal, sem végházakat sem nagyobb városokat nem vehet kezéhez ő felsége. Félelmes azért, hogy az átkozott hajdúk miatt jószágunkban és majorságunkban, minthogy hirtelen le nem szállithatni őket, kárt ne valljunk. Éjjel és nappal azért csépeljenek, és valami az vetésből marad, az várakban vigyenek. Az barmoknak is valahon bizonyos békességes helt kellenék szerezni; mert az istentelen hajdúk, ha beférközhetnek Trencsin vármegyében, félelmes, hogy mind el ne hajtsák. In summa: jobb idején mindenekre gondot viselni, hogy nem mint gondviseletlenség miatt nagy kárt vallani. Az urak és az nemesség is, magyarok és az szomszéd országbeli követek is, mind itt vannak; számtalan sok költségben vagyunk mindnyájan, minthogy itt minden fellette igen drága. Az vetésre és egyéb gazdálkodásra az tisztartók hogy szorgalmatos gondot viseljenek, és idején az kölcsön adott magot és egyéb szent-mihályi adót hogy kiszedgyenek az szegínségtől, én szómmal kérlek édes lölköm, keményen hadd meg az tisztartóknak. Most én édes szívem ... Datum Viennae, Austriae 23. Septembris 1606.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCLXIX.

1606. Szeptember 29.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én Istennek segítségéből ma, ugymint Szent-Mihály napjára innét megindulok. Októbernek 6. napján mindnyájan együtt leszünk Komáromban. Engedgye Isten, hogy az törökkel való békesség is jó módgyával mehessen és keresztyénség-

nek hasznával véghez. Innét Pozsonyra megyek, onnét Sementére és úgy Komáromban, mert az győri uton sok fegyveres és német gyalog vagyon. Csalóközre nem mehettém, mert nagy partok vannak, és az hidakat meg nem csinálták, azért kellett Sementére kerülnöm. Itt kedig igen halnak pestisben, nem mertem tovább itt késnem, nem is lett volna jó sokáig itt laknom. Adgya az Ur Isten, szent fiáért az Jézus Krisztusért, hogy mindeneket jó módgyával elvégezvén, láthassuk egymást szeretettel vigan és nagy jó egészségben... Irtam Bécsben, Szent-Mihály napján 1606.

Édes lölköm, ma vettem meg az ajándékot, az mellet nyertél volt rajtam Létaván, az kabanbul való csontnak eltörésén, mely ajándékom, tudom édes szívem, kedves leszen, és én magam megvizsem, de úgy adom meg, ha Bicsén találalak.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

P. S. A mi vásárlást irtál fel édes szívem az leányunk számára, hogy megvettem, meghaladta az nyakbavetővel egyetemben az melyet vettem, az négy ezer forintot, valamint adhattuk és fizethettyük meg az puszta jószágbul. Ez után való költségünk nem kevesebet fog tenni; boszuságomban azt kívánom, hogy minden leáninknak érhessük együtt örömeiket, és lehessen az többire is hasonló költségünk.

CCCCLXX.

1606. Október 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az törökkel való békességnek tractátusához immár Isten segítségével hozzá kezdünk. Nyáry Pál és Czobor Mihály sógorom uramék mentek az vezérhez, talán valamely végházat visszavehetünk tőlök; mi válaszszaal járnak megértjük. Az töröknek gonoszul vagyon dolga: az Kazul egy felől, más felől az kik ellene támadtanak pusztították és ronttyák országát. Kevesen is vagyon, mert huszezer fegyverfogható emberénél több nincsen. Mind azokból az okokból azt itélem, hogy Isten segítsége velünk lévén, jó módgyával véghez vihettjük az törökkel való békességet is, kit adgyon Isten hogy hamar lehessen, ugy hogy én is téged én szerelmes szivemet és lölkömet láthatnálak hamar nagy jó egészségben. Szerelmes szivem, Illésházy uram mit irjon az hajdúk felől, az maga levelébül megérted. Azért hadd meg az szolgálóinknak, értsenek egyet az vármegye óltalmazásában az vármegyével, és azon legyenek, hogy semmiképen az vármegyében be ne bocsássák, azonképen az mi jószágunkban az árulókat. Most én édes szivem... Datum Komáromban 10. Octobris 1606.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Ő felsége igen szép hada vagyon mellettünk; engem én édes szivem semmiből ne félts, csak légy jó egészségben, és rólam, ha engem szeretsz, ne gondolkodjál, se érettem ne törd magadat.

CCCCLXXI.

1606. Október 12.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az békesség tractátusa is az törökkel jó állapotban vagyon. Tegnap jött Budáról egy Omer vajda nevű török. Levelekkel igen szorgalmaztatták az békességet. Nyáry Pál és Czobor Mihály uramék is megtértek az vezértül. Jó véggel jártak. Holnapután gondolom hogy magunk is szemben leszünk Illésházy urammal és az vezértül megjött urakkal. Hadunk szép vagyon, és nincsen semmitül félelmes dolgunk; csak azon kérlek mint szerelmes lölkömet, az bánatnak hagy békét. Hamar való napon együtt levén egymással, azután csak nyugodgyunk szeretettel, és vigan éljük világunkat. Én igen gyakorta írok édes szivem, de édes lölköm én ritkában látom levelidet. Kérlek az te én hozzám való szeretetedért, írj gyakorta énnekem, főképen egészséged felől, kinél bizony soha énnekem kedvesb dolgot nem cselekedhetel. Az hajdúkat semmiképen be nem kell az vármegyében bocsátani. Illésházy uram is küldött innét lovast és gyalogot, hogy az vármegyével együtt ellenek álljanak, kirül mint Osztrozith uramnak s mind Jakosith uramnak bőségesen irtam. Én édes szivem lölköm, ez világon minden gyönyörüségem, ajánllak... Ex Komárom 12. Octobris 1606.

Az te szerelmes urad,
Thurzo György.

CCCCCLXXII.

1606. Október 19.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Magam egészsége felől azt írhatom, hogy Istennek hála jó egészségben volnék egyébképen, csak hogy az lábaim fájni kezdtek vala. Félvén hogy inkább meg ne mérgesedgyék, most ágyamban nyugszom, de holnap, vagy holnapután ismét felöltözködöm és felkelek Isten segítségébül. Az török is szombaton, úgy mint holnapután, és az Bochkai uram pártján az mely urak voltak egyben gyűlvén, az békességet az törökökkel Isten segítségébül elvégezzük. Adgya Isten, hogy ez az békesség sokáig tartson. Mihent elvégeződik, én sem késém, hanem hozzád én szerelmes szivemhez lölkömhöz haza sietek. De mi legyen az oka, hogy szép irásimra és kérésimre, egészséged felől és az ott fenn való állapot felől ennyi sok üdötül fogvást semmit sem írál, nem tudhatom. Ez előtt édes szivem kérésemet nem hattad hiában, hanem gyakorta irtál én nekem. Hanem ha beteges állapotod — kit Isten ne adgyon — volna az oka, hogy ennyi sok üdötül fogvást nem irtál énnekem? Készerittetem azért ezt az Préní Gábor lovas legényét felbocsátanom; kérlek azon, mint én szerelmes szivemet és ez világon minden gyönyörűségemet, ird meg énnekem, mint és hogy vagy? úgy hogy én is sok gondolkodásomban felőled és bánatomban, megvigasztaltassam, kit tüled, mint kedvem szerint való szerelmes atyámfiatúl, igen felette jó néven veszck, és el is hittem, hogy az te énhozzám való szeretetedért egyebet nem cselekeszel, hanem lovas követedet éjjel nappal küldöd hozzám. Az urakban itt sokan vannak. Az magyarok közül: Istvánffy, Kolonits, Battyany, Erdődy, Dóci András, Dóci István, Tapolchanj vannak jelen; Ujvárbán kedig: Illésházi, Nyári Pál, Czobor Mihály uram sógo-

rom és Hoffmann György vannak. Hiszem Istent, hogy hamar való nap minden jót végezünk. Sógorom Czobor uram jó egészségben vagyon. Levelében írja, hogy szolgálattját irjam, mint szerelmes asszonyának hugának.

Ez elmúlt vasárnapon két német ur, Kaan, Illésházy né asszonyom atyafia, és Puchen (?) ezer fegyveresnek kapitánya, megrészegedvén, vécsernyén az kálvinisták szentegyházában, bementenek fegyveres kézzel, puskát is lőtenek az szentegyházban, és embereket is sebesíttetnek, kibül oly nagy zenebona támadott vala, hogy csak Isten tudgya mely nehezen szállítottuk le őket. Az hajdúság is megzendült vala két bolond miatt, csak mind fel nem bomlék az békesség. Megfogadtattuk vala őket, de most Bécsben küldtük fel őket, elhittem hogy az fejdelem keményen megbünteti őket lator cselekedetekért. Az tisztartok hogy mindenekre szorgalmatos gondot visellicnek, édes szívem, én szómval hadd meg nekik. Most nem levén egyebrül az mirül irjak... Irtam Komáromban 19. Octobris 1606.

Az te szerelmes urad,

Thurzo György.)
Czobor Erzsébet.)

CCCCCLXXIII.

1606. Október 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Tegnap adá meg énnekem szerelmes lölköm az lovas legin leveledet, melyet minemü nagy örömmel és szibül való vigasság-

gal olvastam, csak az egy Isten látta, mert két egész heti mult, hogy sem jót, sem gonoszt nem hallván felületek, elég nagy bánatban és búsulásban voltam. Hála legyen azért az Istennek, hogy én édes szívem gyermekinkkel egyetemben jó egészségben vagy. Azon jó egészséggel áldjon meg az Ur Isten ez után is benneteket, és áldjon meg minden lölki és testi jókkal. Dicsértessék az Ur Isten, én is az hitvány köszvénybül felgyógyulok. Immár fenn járok és ballagok, de bizony harmad napig ingyen az lábamra sem állhattam. Az Nagyszombati Márton doctor vagyon itt nálam ; de minthogy nem leszen immár szükséges, ismeg elbocsátom Illésházy uramhoz, minthogy ő bocsátotta volt hozzám. Az hitván hajdúkat hogy bebocsátották Trencsin vármegyében, igen bánom. Minekelőtte leveled érkezett édes lölköm, immár hiremmel vált. Azt hozza magával az gondviseletlenség ; onnét ha emberek lettek volna, által Roonahorán nem kellett volna bocsátani őket. Immár nehezebb leszen az árulókat kikergetni az vármegyébül. Mit ír Illésházy uram felőlök, nekem írt czédulájából édes lölköm megérted. Ez után is beszélek vele, és az mit legjobbnak ítélünk lenni, azt végezzük az átkozottak felől. Az mennyire lehet, jószágomat hogy óltalmazták szolgálám, irtam nekik, te is édes szívem én szómmal meghadd nekik. Irtam Osztrozith, Jakusith, és vice-ispán uraméknak, hogy az mibül megkimélhetik jószágomat, legyenek minden segítséggel, talán barátságomért megcselekeszik. Az leveleket küld meg nekik. Az török, természeti szerint, noha fortéloz, de bizonyos vagyok benne, hogy az törökekkel való békesség is véghez megyen. Holnap az Zsitva toroknál való szigetben szemben leszünk egymással. Adgya Isten, hogy országunk megmaradására minden jót végezhezzünk. Az tractátust immár félben nem hagyhatom, mert tisztességem sem mutatná, de mihent Isten segítségébül véget vetünk benne, semmit sem késem, hanem hozzád én sze-

relmes szivemhez lölkömhöz, ez világon minden gynyörüségemhez haza sietek. Adgya az Ur Isten... Irtam Komáromban 22. Octobris 1606.

Az te szerelmes urad,

GE

CCCCLXXIV.

1607. Január 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna.... Szerelmes lölköm. Tegnap napon fiam Jakosith uram ide jüvén, megadá énnékem leveledet. Az Ur Istennek szent neve legyen dicséretes és áldott érette, hogy jobb állapotban vagy egészségedben. Engedgye ő szent fölsége, szent nevének dicséretiért, hogy meggyógyulván élhess sokáig, én édes szivem, ő szent nevének dicséretire, és énnékem vigasztalásomra és örömökre. Hála legyen az Ur Istennek, én is jó egészségben vagyok. Az urak gyűltön gyűlnek, és az vármegyék követit is óránként várjuk. Az herczeg is holnapután bejün. Az Ur Isten adgya, lehessen ez mostani egybengyűlésünk hazánknak jóvára és megmaradására, azonképen csendeségére. Az mely dolog felől irt asszonyom hugom Forgach Sigmond uramnén, arra gondom leszen, hiszem is Istent, hogy minden jót végezek Osztrozith urammal sógorommal felőle. Az felföldről Czobor Mihály uramat sógoromat, Lonyai Istvánt és Mészáross Jánost, az kassait, választották követeknek ide Posonban. Az hajdúk is 12. választottanak magok közül ide. Adgya Isten, végezhecssünk minden jót és megmaradásunkra valót. Talám Pete Lászlóval is végezhetek az

sógor uram vele való dologrul, minthogy sógor uram is jelen leszén. Most én édes szerelmes lölköm, nem lévén egyébrül az mirül irjak, kérlek, mint én édes szerelmes atyámfiát, irj gyakorta énnékem egészségtek felől. Adgya az Ur Isten, hogy minden jó és kedves hireket irhass, én édes lölköm, egészségednek alapattya felől... Datum Posonban, 13. januarii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Kluchoy ide akar jünni, ha kéredzik, édes szivem, bocsásd ide, és irj egészséged felől ötüle is.

CCCCLXXV.

1607. Február 2.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna .... Dicsértessék az Ur Isten, én ma ide Poprádra jó egészségben jutottam. Az utban asszonyomat anyámat előtaláltam, és kértem ő kegyelmét, hogy betérjen hozzád, édes szivem; reá is felele ő kegyelme, hogy betér hozzád. Hozák Nyári Pál uram levelét is, írja, hogy ma viszik ki Bochkai testét Kassárrul és hogy ő maga is elkészéti, de mindazonáltal Kassát mihent oda érkezem, kézben adgyák, az több végekkel egyetemben, de kívánnják, hogy az pénz is meglegyen. Irja azt is, hogy sokan kívánnják az erdéli fejdelemséget. Nagy Albertet és Betlen Gábort megfogatta Rákóczy; mondgyák hogy azért, hogy el akarták vallni (?) az töröknek Erdélt. Mindezekről irtam ő felségének Mátyás herczeg urunknak. Kérlek, édes

szivem, az nagyszombati bírónak szőllő levelet küldgyék hamarsággal Nagy Szombatban, abban vagyon az fejdelem levele is bekötve. Holnap immár Löchére megyek. Ezeknek utánna ajánljak... Irtam Poprádon, 2. februarii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Báthori Sigmondot, írja Illésházi uram Bécből, hogy Erdélben bement volna.

P. S. Illésházy uramnak is irtam, azt küldd, édes szivem, Bitchére, onnét vigyék Trenchinben. Hozák Réwai Ferencz levelét. Az vén (?) hugomot Bakith kilopatta az házból, az hon tartották, egynehány falt törtek által és úgy vitték valahova ördögben. Latrul cselekeszik Bakith és latrul veszi hasznát. Ir sógorom Czobor Mihály uram is maga dolgarul. Arrul is ismég harmadszor irtam az herczegnek. Ezeket akarám, mint én szerelmes lölkömmek, megírnom.

CCCCCLXXVI.

1607. Február 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Akarám, szerelmes lölköm, értésedre adnom, hogy én tegnap ide érkezvén jó egészségben Eperjesre, mai napon Toposs István adá meg leveledet, melyből értvén egészségedet, szivem szerint örültem rajta, kívánván, hogy hasomló jó és kedves híreket hallhassak sok jó esztendeig felőled. Ma vártam ide Forgach Sigmond uramat sógoromat, ki dél korban érkez-

vén, immár holnap, Isten segítségével, Kassára elindulván, Budamért hálunk, és holnapután bemegyünk. Kassának kezünkben való adásából nem leszen semmi visszavonyás. Noha az testtel immár szombaton elindultanak, és az urak az testtel elmenvén, Magochy, Hoffman, Kelemeshy és Bakoss János uramékat hatták, hogy Kassát kezünkben adgyák, több végházakkal egyetemben. Nem is kell félni új feltámadástul, csak immár az erdéli fejdelemségről tudnának megalkodni. Ezeknél, most, szerelmes lölköm, egyebeket nem tudok mostanában írnom. Hanem kérlek, mint szerelmes atyámfiát, hogy te is írj gyakorta egészséged felől, és gyermekink felől, és hadd meg Gyurchanskinak, az bítchei palotának épületire gondgya legyen, az mint Danieltől megizentem, edgyütt az udvarbíróval, és egyéb jószágink és jüvedelmink gondviselésére legyen szorgalmatos gondgyok az tisztartóknak, kit ő. túlok jó néven vehessek. Az karmazinokban, kérlek édes szívem, küldgy utánnam vagy négyet. És ezeknek utánna ajánljak... Ex Eperiess, 5. februarii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCLXXVII.

1607. Február 8.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes én édes atyámfia, akarám értésedre adnom, hogy tegnapi napon érkezünk ide Kassára, jó egészségben, nagy jó kedvvel és becsületessen fogadának bennünket, de még Kassát kezünkhöz nem adták, sem az több végeket, hanem

ez jövő vasárnapon az vármegyéket ide gyűtik, és azok előtt akarják Kassát és az több végházakat is kézben adni, ki ha úgy leszen és pénzzel nem érkeznek, nem kevés vesződésünk lészen az végbeli vitézlő néppel, kirül ő fölségének is bőségesen irtunk; ha pénzt nem küld, senkire ne vessen ő fölsége, hanem magára, hogy ha kedve szerint nem szolgálhatunk. Most, én édes szivem, ez pusztá helrül egyebet nem írhatok, hanem kérlek, mint én édes szivemet, írj te is gyakorlatosággal egészséged felől énnékem. Adgya az Ur Isten, hogy minden jó hirt hallhassunk és érthessünk egymásunk felől. Leányom felől Prini Istvánné felől irtam fiam uramnak Prini Istvánnak, hogy Nagy Idára bocsássa, hogy szemben lehetnék vele. Igen betegnek mondgyák ömagát lenni, de csak leányomat bocsátná hozzám. Ha itt késésem kezd lenni, vagy akarom, vagy nem, édes szivem, ide alá hozzám kelletik jünöd, de én azon volnék inkább, hogy én mehetnék, édes lölköm, haza hozzád. Az Ur Isten jó és kegyelmes gondviselésébe ajánljak... Datum Kassán, 8. februarii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCLXXVIII.

1607. *Február 10.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az árvai ember meghozván leveledet, nagy örömmel olvastam, értvén jó egészségedet, melyben hogy az Ur Isten meg is tartson az én szerencsémre, tiszta szíbul kívánom. Az mine-mű állapotban legyen itt az dolog, az mely postát küldtem

Béchen, az fejdelemhez, avval irtam meg, és Horváth Gáspár urammal Teplára küldtem az levelet, hogy neked Árvában megküldgye. Most azért, édes szívem, egyebet nem irhatok, hanem hogy ez jövő vasárnap, avagy hétfőn válik el, adgyák kezünkben az végházakat, vagy nem. Noha biztatnak bennünket azzal, hogy kezünkben adgyák, de itt csodások az emberek. Erdéli fejdelemséget sokan kívánnák: Sigmond fejdelem, Homonai Bálint, Nyári Pál, Báthori Gábor, Betlen Gábor, Korniss, de mindezek közül az ország Sigmondot kívánja és kiáltja; inkább hiszszük, hogy ő leszen, de mindazonáltal Istenen áll az fejdelmek választása. Hogy asszonyom anyámmal szembe voltál, akarom. Itt minden felette igen drága, ha pénzt nem küldnek, bizony nem sokára költség nélkül maradunk. Most ez az hel mind Béchnél, Prágánál drágább. Kiküldtem Nagy Idára, ha szénája, abrakja, bora leszen fiamnak Prini István uramnak, meg kellett dézmálnom. Kérlek, én édes szívem, hadd meg az tisztartóknak, legyen szorgalmas gondviselések az só megvételtre és alá küldésre, azonképen egyéb jüvedelemnek megszerzésére, mert az adóságnak megfizetésére is gondunknak kellenék lenni. Egyéb dologhoz is lássanak az tisztartók, mennél jobban tudgyák. És magad is, édes szívem, kérlek, irj gyakorta egészséged felől énnékem. Adgya az Ur Isten... Datum Cassoviae 9. februarii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod, -
Thurzo György.

Post scripta. Immár, Istennek hála, az helnek megadásából semmi fogyatkozás nem leszen, hanem holnapután kezünkben adgyák az várost, ugy mint ez jövő hétfőn. Az vármegyék is, dicsértessék Isten, mindenekbül edgyet értenek velünk, és így kétség nélkül az Ur Isten immár ez sok háborút megcsendesíti, és jó s békeséges álapatra hozza országunkat. Asszonyomnak anyámnak irtam, kérlek édes löl-

köm, levelemet küldd meg ő kegyelmének. Azon kérem, hogy Nagy Idáru! borbul és egyéb konyhára valókbul, ha meg nem bántanám ő kegyelmét vele, lenne valami segítséggel. Én ez helett ott fen mást adnék ő kegyelmének, mert itt olly szűk helen vagyunk, hogy sehon semmit pénzünkért sem találunk, sőt azt irhatom, édes lölköm, hogy bizony soha életemben ennél drágább helen nem voltam; mi választot ad asszonyom anyám, kérlek, add, édes szivem, értesemre, és hogy énnékem gyakorlatossággal irj álapatotok felől, kérlek, mint szerelmes szivemet. Tökeli szegin ez elmúlt vasárnap holt meg pestisben, öt órakort reggel, feleségöt itt élteben nagy vigaságban és sirás nélkül, sőt nevetéssel telles bánatban és keserűségben hagyván utánna. Imár Illésházin és Bloenstyn (?) az szer-járás. Jakosyth uram fiunk Bodolkőben mene az sógorához, holnap megjön. Madarakat ha küldhetsz, és szerét teheted, kérlek édes szivem külgy. Cassovia, 10. februarii, 1607.

CCCCLXXIX.

1607. *Február 13.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Leveledet, édes lölköm, tegnapi napon az vajda megadá énnékem, felette nagy jó néven vettem, szerelmes szivem, hogy rólam el nem feledkezhvén, leveled által meglátogatattál és egészséged felől irtál, felette nagy jó néven vettem, és Istenemnek nagy hálákat adván kívánom, hogy ezután is nagy jó egészségben lévén, áldgyon meg az jó Isten minden lölki és testi jókkal benneteket. Istennek hála, én is jó egészségben vagyok. Az mi az mi álapatunkat illeti, felette nagy gondban és foglalatosságban vagyunk és az sok zürzavarbul támadott és szerzett

iszonyuságokat sok gonddal kell leszálítanunk és jó rendben hoznunk, de mindazonáltal vagyunk nagy jó reméségben, hogy mindenek, Isten segítségével, jó állapotban jutnak és csendeségre. Az mi az bírők dolgát illeti, addig legyen az is csendeségben, és többet nem leszen szükség, hogy felhozanak Arwában, még az Ur Isten békével haza nem viszen bennünket, akkor megláttjuk abbul is, mit kellessék cselekednünk. Im irtam Guzittnak és ott való szolgálóinknak az contradictorok felől, mihez tartsák magokat, kérlek, mint szerelmes attyámfiát, te is hadd meg nekik, hogy az szerint, az mint megirtam, mindenekbül cselekedgyenek. Az bitchei épületre hogy megirtad, édes szivem, hogy szorgalmatos gondot viseljenek, és Dánieltul való izenetemhez tartsák magokat, mint szerelmes én édes attyámfiátul, felette nagy jó néven vettem, most is kérlek, hogy otthon való nem lételemben hadd meg, hogy mindenekre jó és szorgalmatos gondot viseljenek, kit hogy ezután is jó néven vehessek túlök. Ha mind innét s mind túl az Tiszán való végházakat kezünkhöz adgyák, én is azon leszek, vagy hogy magam haza mennek, avagy hogy téged, édes lölköm, ide hozhassalak. Ar irgalmasságnak Ura és Istene adgya... Datum Cassoviae, 13. februarii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCLXXX.

1607. Február 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes én édes szivem, az te hozzád szibül való szeretetem készerít arra, hogy gyakorta irjak, jutván eszemben az te szép kérésid is. Azért most Belus atyátul lévén módom az levél elküldésben, mint szerelmes szivemnek, akarám értősedre adnom az itt való álapatunkat. Azt irhatom azért, hogy, Istennek hála, jó egészségben vagyok. Itt immár mind az egész föld az Tiszáig az ő felsége hívségéhez állott. Tiszán tul való vármegyékhez és végbeli kapitányokhoz bocsátottuk Doci András, Kelemessy és Bornemisza Miklós uramékat, hogy azok is Bochkai fejdelemnek ez világbul kimulássa után ismég az korona alá adgyák magokat; mi válaszungk leszen, az üdő megmutattya. Erdélyben az emberek nyughatatlankodnak, természetek szerint, az fejdelemséget sokan kívánnják és remélik, de csak egy lehet és nem több valaki leszen. Dolgaink szántalan sok vagyon, de csak az pénzzel érkeznének, jó véget adna az Isten mindeneknek. Addig kedig, az mig az Tiszán tul való föld kezünkben nem leszen, és az pénzzel nem érkeznek, az erdéli fejdelemség felől is bizonyost nem értünk. Sem az magam haza menetelmem felől, sem az te, édes szivem, ide hozzám jüvésed felől semmi bizonyost nem irhatok, de mindazonáltal én azon volnék, hogy ha lehetséges leszen, mennél hamarabb lehetne, ettül az gondtul megmenekedvén, haza siessek. Kérlek, édes szivem lölköm, ez világon minden gyönyörüségem, irj énnékem gyakorta egészséged felől, és az ott való dolgainkhoz szolgálunk és tisztartóink hogy szorgalmatosson hozzá lássa-

nak és gondot viselenek, hadd meg nekik. Most, én édes szívem, nem lévén egyébrül, az mirül irjak, ajánljak... Írtam Kassán, 16. februarii, anno 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCCLXXXI.

1607. Február 17.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Leveledet, én édes atyámfia és szerelmes lölköm, szeretettel és nagy örömmel vettem, értvén egészségteket, és hogy Dávid János örömen és lakodalmán jelen lévén, egészséggel onnét megtértél. Azon jó egészségből hogy az Ur Isten ezután is sok esztendeig megtartsa és minden jókval bőségesen meg is áldgjon, tiszta sziből kívánom. Hála legyen az Ur Istennek, én is az sok számtalan dolgaink és foglalatoságink között is jó egészségből vagyok, várván az Ur Istentől olly alkalmatosságot, hogy itt tiszteségesen dolgainkat elvégezvén, és jó állapotban hagyván ez földöt, mehessek hamar hozzád én lölkömhöz vígan és nagy jó egészségből, mint én szerelmes szívemhez, lölkömhöz és kedvem szerint való egyetlen egy atyámfiához. Az özvegy asszonynak úgy mint Plati Györgynének kérését és könyörgését megértettem. Minthogy az jó asszony csak jegyruhá az jószágban, ha szintén revocálná is az ellenmondást, keveset használna, más az, az mellet az több Platiak jobági is birton bírnak és járton járnának jószágainkban. Hanem hogy ha edgyütt az többivel megesmervén magokat, az contradictiót revocálják,

mint szintén azelőtt, szintén úgy ezután is szomszédságképen készek leszünk élni az jó szomszédinkkal Ha kedig kátrósnak nem látnám lenni, kérésedre, édes szívem, bizony nagy örömet megcselekedtem volna, és mindenképen kívánsága szerint cselekedtem volna, de minthogy nyilván való káronkat esmerem azbul következni, kérélek, édes lölköm, megbocsáss, hogy szintén kedved szerint nem cselekedtem. Az bizonyosság szedésre és egyéb dolgáinkra hogy szorgalmas gondot viseljenek szolgálók, hadd meg, édes szívem, és ez kötés levelet vigyék Bitchére, hogy onnét vitten vigyék Nagy Szombatban. Az itt való állapot felől egyebet nem írhatok, hanem még jó állapotban vagyunk. Ha mi olly híreim lennének, mint szerelmes attyámfiának mindgyárást értésedre adnám, az mint ezelőtt is mindeneket tudtadra adtam. Most egyébrül nem lévén, az mirül irjak ajánljak... Kassán, 17. februarii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCLXXXII.

1607. Február 18.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Noha tegnapi napon irtam, én édes lölköm, de mai napon is akarálak levelem által, mint szerelmes én édes attyámfiát, meglátogatnom, és hozzád való szeretetemet ezzel is megmutatnom, hogy az itt való török áros embereket akarván ördögben innét kiigazítanom, az mennél szcbb patyolatot találtam nálók, azt megvevén, két véggel, mint szerelmes társomnak

küldöttem, kérvén, szerelmes lölköm, ne nízdz az kis rossz ajándékot, hanem hozzád való jó akaratomat, és sziből való szeretetemet, és vedd túlem jó néven. Adgya az Ur Isten, hogy jó és szerencsés egészségben viselhessed meg. Az Ur Isten sokáig éltesse... Irtam Kassa városában február 18. napján, anno 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCCLXXXIII.

1607. *Február 21.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az te leveleidet tegnapi napon vettem, szivem, lölköm, szerelmes attyámfia, mellekbül értém magadnak és az több gyermeknek jó egészséges állapotokat, és Babuskának beteges voltát. Az Ur Isten, édes szivem, azon jó egészségben ezután is tartson meg gyermekinkkel egyetemben. Babuskát kedig, szent fiaért, meggyógyítván, éltesse az mi gyönyörűségünkre és vigasztalásunkra. Valami nevolája lehet szegínnek, talám az kő bolgattyá; ha nem előbb, de az jüvendő gyűlésben doktorokkal kelletik alapattya felől tractálni és végezni. Én, Istennek hála, itt sok szántalan dolgaim közt jó egészségben vagyok. Az galóczát és csaszár madarait, mint szerelmes én édes szivemtől és lölkömtől felette nagy jó és kedves néven vettem. Asszonyom anyám nagyidai házánál való alapattyát, az sok pusztítás és kárvallás miatt mint legyen, az maga szolgáljátul is megértettem, mindazonáltal az ő kegyelme hozzám való jó akarattyát megiszolgálom. Az herczeg dol-

gából, szerelmes lölköm, és egyéb dolgokból is valamit rendelsz, hagyom azt az te jó akaratodra, elhívén azt, bizonynyal, hogy mindent úgy rendelsz, az ki nem kárunkra, hanem hasznunkra leszen. Az Illésházy uram levelét olvasván, csodálkoztam is azon, hogy afféléket mer irogatni. Az mi ő rajta állana, úgy veszem eszemben, az maga hasznáért nem kívánná az békességet, hanem halogatná, de megbocsásd, édes szerelmes attyámfia, nem az eben áll az ló halál. Az itt való állapot felől azt irhatom, hogy, Istennek hála, még ez ideig jól procedáltak dolgaink. Itt Kassán lakozók kicsintül fogva nagyig mint magok jó akarattyokból esküdtenek meg az ő felsége hivségére és minden rendtartásinkat, parancsolatinkat becsületessen hallgatták és fogadgyák. Az Tiszán innét való végházbeliek is és kapitányok, azonképen az vármegyék és szabad városok az ő felsége hivsége alá adták magokat. Sőt az vármegyék valahon az hajdúkat kaphatták az ő felsége hivségére erőssen kötelezik és esküdtetik. Az Tiszán túl való föld és végházak felől is jó reménségünk vagyon, mert az ott való vármegyék is követeket küldtek hozzánk és ajánlják hivségeket. Az végeket is elhittük, hogy az mely comissáriusokat bocsáttunk oda Doci urammal, hogy azokat is megadgyák nekik, hanem ha az szakmári fortélozna, minthogy Erdélyé, Erdély kedig így cselekedett. Értvén, hogy az testtel had megyen be, és hogy sokan vájakodnak az ott való fejdelemségre, ők Rákóczy Sigmondot elő kapván, 12. napján februárnak az kolosvári szentegyházban megesküdtetvén, az fejdelemségre választották. Az urak, az kik az testtel voltak, nagy búsulva Várad felé mentek az testtel; hon temetik, azt immár nem tudgyuk. Elég gyalázat és heában való költség esék azokon, az kik nem várták Istentül, hanem erővel fejdelemmé akartak lenni. Az erdéliek sem sokat nyerneek választott fejdekben, de hiszük Istent, hogy jól leszen dolgunk; öröke lévén itt Magyarorszáiban Rákóczinak, nem fog merni vétetni császár és koronás királyunknak ő fölségének. Én ma irtam

Mátyás herczeg urunknak ő fölségének, hogy ha itt vég lesz en dolgainkban, ő felsége haza bocsátana, minthogy az gyűlésre is kelletik készülnöm. Választom lévén ő fölségétül, és elhívén, hogy nem tartóztat, haza menni igyekezem. Engedgye az irgalmaságnak ura és Istene, hogy szerelmes én édes lölköm, szívem és ez világon minden örömem és gyönyörűségem láthassalak vigan és jó egészségben benneteket és ti is engem. És hogy te is, édes attyámfia, írj gyakorta énnekem, kérlek... Ex Kassa, 21. februarii 1607.

Nagy-Idából még semmi válaszem nem jüve leányom, alapattya felől, minden órában várom az levelemre való választját és ha jühet-e ki hozzám, vagy nem? kit mint szerelmes attyámfiának értésedre is adok.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Illésházy uramnak és az vármegyéknek szöllő leveleinket az szerint küldgyék el, az mint az czédulában meg vagy on írva.

Post scripta. Szerelmes én édes attyámfia. Ezen órában irák meg barátink, hogy, Istennek hála, immár Tokajt is kézben adta az Ur Isten, és mind az benne való főkapitán és vitézlő nép is az hívségre megesküdtek, kiért legyen áldott és dicséretes az Urnak az ő szent neve.

CCCCCLXXXIV.

1607. Február 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Felette igen köszönöm, és felette jó néven veszem tüled, én édes egyetlen egy attyámfia, hogy egészséged felől irsz énnékem, kinél bizony soha énnékem jobb és kedvesb hirem nem lehet. Adgya az Ur Isten, hogy irhass sok esztendeig gyakorta énnékem nagy jó egészségben. Az pizstrángot is és madarakat felette nagy jó néven vettem tüled, mint én édes szerelmes szivemtül, lölkömtül. Magam felől azt irhatom, hogy hála legyen az Ur Istennek, mind enni sok szántalan dolgaim között is nagy jó egészségben vagyok, de azzal vigasztalom magamat, hogy minden dolgaink, Istennek hála, naponként jó állapotban vannak, kiért legyen áldott az Ur Istennek az ő szent neve. Tokaj immár kezünkben lévén, reménylök, hogy Szakmár és Kálló felől is jó hirt hallunk ez napokban, főképen holott azok, az kik az erdéli vajdaságot kívánták, mindenik visszatért, és így csak Czobor Mihály uram sógorom, Veselényi, Varkoch és Sioly György mentek be Erdélyben az testtel. Homonai uramék és Nyári Pál uram itthon vannak immár. Immár ezután nem tudom, mint járnak az erdéliek és mit nyernek vele az új vajdával Rákóczy Sigmond urammal. Az bitchei épületet az mi illeti, az álcsoakat hogy alá küldöted, édes szivem, igen jól cselekedted. Az több szükséges dolgokrul irtam mind Gyurchanskinak s mind az több tisztartóimnak, mihez tartsák magokat, de vélem, hogy azért kíván annit Gyurchanski, hogy ha meg nem küldik, legyen mivel menteni magát, hogy az épület véghez nem ment. Ha magának kellenék építeni, hamarabb feltalálná, honnét kellenék meglenni. Vak az, ki rosta által nem lát. Az sőt akartam volna, hogy ha vizen vihették volna alá, könnyebben esett volna az szegínségnek, de mit tehetünk édes szivem róla, ha

az üdő így hozta és Szent György napja is előttünk vagyon. Asszonyomnak anyámnak hogy az só vételből segítséggel legyenek, igen méltó és dicséretes, szükség is hogy úgy legyen. Azért hadd meg, édes szivem, hogy az szerint cselekedjenek. Az madarakat és pisztrángot, mint én édes egyetlen egy atyámfiaul, felette nagy jó néven vevém, az mint felül is megírtam. Nagyobb néven veszem azt, ha egészséged felől gyakorta irsz, édes lölköm, énnékem, kit kogy gyakorta meg is cselekedgyél, kérlek mint én édes szivemet, lölkömöt egyetlen egy szerelmes atyámfiaát. Priny István uramtul, fiamtul és leányomtul kijüvések felől még semmi hirem nem jött, hanem öcsém Prini Ferencz uram érkezék. Im neked is szálló levelet küldött leányom, mellet megküldtem. Csoda híreket beszél Prini Ferencz uram öcsém ; mondgya azt, hogy Echethben egy csufos ördög támadott, az mely az embereket igen hagyigállya oly kövekkel, az melleken kereszt vagyon kifaragvan, ő magát is Báthori Gábort úgy meghagyították, hogy elájult bele. Az haját egy szoknya vállal igen verték. Az étkeket kit kövel, kit véres ruhával undokisítottá változtatták előtte. Mi következik belőle, meghalljuk, de csoda ördögnek kell lenni, hogy az köven csinált körösztül nem fél. Az Isten hiszem hogy hamar megment ez földtül, kirül írtam ő felségének is Marsowsky Györgytül, hogy itt jó módgyával elvégezvén dolgaimat, engedgye meg hogy házamhoz mchessek. Válaszom lévén, én is haza sietek. Engedgye az irgalmaságnak ura és Istene... Datum Cassoviae, 25. februarii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCLXXXV.

1607. Márczius. 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm, noha csak im minap irtam, de az én te hozzád, mint én szerelmes lölkömhöz való szeretetem arra készerite, hogy most is, módomból lévén az levél elküldésében, el ne mulassam, hanem levelem által meglátogassalak. Istennek hála én jó egészségben vagyok, és csak óránként várom Marsoczky György Bécből való megtérését, úgy hogy ahoz képest tudgyam magamat mihez tartanom haza menetelemből, avagy magadnak, édes szívem lölköm, alá jüvésedből. Leányom még itt vagyon, holnap kimegyen Nagy Idára, elég rossz állapotban vagyon, nevelés, kit, apa lévén, keservessen szemlélek, de úgy kell lenni, az mint az jó Isten rendelte. Im egy levelet is irt nevelés, szolgálattját ajálván mint szerelmes annyának, mellet meg is küldtem. Új hírt ezt irhatom, hogy, hála legyen az Ur Istennek, minden igyekezetünk jó állapotban vagyon, holott az szakmáriak is megszáván és bánván dolgokat, hogy Szakmárt meg nem akarták adni, immár meg akarnak térni és edgyütt velünk akarnak érteni, és Szakmárt is megadni, kiért legyen áldott az Urnak az ő szent neve. Irtunk tegnap nekik, hogy olly levelet küldgyenek, melyben kössék magokat, hogy az kiket oda küldünk, különben fogadgyák, hogynem mint ezelőtt, és hogy mindekben az mi rendelésünkhöz tartják magokat; gondolom, hogy meg is cselekeszik, és így Isten segítségéből Szakmár is kezünknel leszen. Immár semmi módgyát nem látom, hogy valaki új háborút indíthasson. Az Ur Isten ezután is oltalmazzon meg bennünket és országunkat mindennemű zürzavartul és háborútul. Sógor uramat Czobor Mihály uramat, sógoromat, ma várjuk hozzánk, Nyári Pál urammal komám-

mal egyetemben. Most én édes szivem lölköm, nem lévén egyébrül az mirül írjak, kérlek, te is írj énnékem egészsséged felől. Adgya az Ur Isten... Datum Cassoviae, 9. martii 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCLXXXVI.

1607. Márczius 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Magam felől, szerelmes lölköm, azt irhatom, hogy hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok, adgya az Ur Isten, hogy felőletek is, édes szivem, hasonló jó hirt hallhassak és érthessek. Jakosith uram, az én szerelmes fiam, az sógorával Seryéni urammal menvén innét házához, nem akarám levelem nélkül hozzád, én lölkömhöz és szerelmes szivemhez, bocsátanom. Csak az Ur Isten ezen egészségben megtartsón, elhittem, hogy Marsoczki megjüvén Bechbül, én is talám utánna megyek hozzád, én szerelmes atyámfiához, ha valahogy magadat nem kelletik ide fárasztanom. Az itt való állapot felől ő kegyelmétül mindeneket, édes szivem, bizonyosan érthetsz, és azért nem kelletik azokrul most irnom, holott ez napokban való leveleimben is mindeneket értésedre adtam. Adgya az irgalmas Ur Isten... Kassán, 11. martii, 1607.

Czobor Mihály uram ide érkezett, Istennek hála jó egészségben. Ugy meghízott az jó sógorom, hogy alig esmérhettem meg.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCLXXXVII.

1607. Márczius 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes atyámfia, tegnapi napon vettem leveledet, melyben tudósítasz egészségtek felől. Legyen áldott az Ur Istennek szent neve érette, hogy jó egészségben vattok. Adgya ő szent felsége, hogy ezután is azon jó egészségben lehettek nagy sok jó esztendeig. Hála legyen az Ur Istennek, én is jó egészségben vagyok. Asszonyomnak anyámnak az adóságbul nem leszen semmi fogyatkozása, csak az Ur Isten vigyen haza jó egészségben. Mindazonáltal hogy sóbul ő kegyelme meg ne fogyatkozzék, hadd meg édes szivem, ott Árwbában, hogy mostansággal vegyenek ő kegyelme számára kétszáz forintára söt. Szálon küldgyék alá Tepliceig, onnét az szálakat alá vihetik az bichei épületre, avagy az litawaira. Az háromszázat én magam kész pénzül megadom ő kegyelmének, avagy azon is akkor söt vétethet ő kegyelme. Leányom Prini Istvánné Nagy Idán vagyon, örömetst fel menne hozzád, de az ura sem bocsáttya, és sem lova, sem szekere; mindazonáltal csak Marsoczky jünne meg, érteném miben legyen felmenetlemnek alapattya, ugy történhetik, édes szivem, hogy magadat is alá kellett hozatnom, ha az fejdelem azt kezdi parancsolni, hogy semmiképen házamhoz ne mennek, hanem az gyűlésig itt késsem. Nem vélem, hogy csak anni zabunk is legyen, az kivel vetésünket és magunk szükségét újig megérjük, mindazonáltal ha zab nem lehet is ottan, árpát adgyanak kölesön az szegínségnek vetésre való, de meglássák az tisztartók, hogy abban is annit oszszanak ki, hogy az miatt az serfőzésben ne történnyék fogyatkozás-

sunk, körül irtam Gyurchanskinak is. Az lisztet nem bánom ha az szegénység kezében osztyák uj fejében. Az épületre való fának alá küldésébül hogy én édes lölköm gondod vagyon, mint én édes szerelmes segítő társomtul nagy jó néven vettem. Bár Antonius is viselne gondot az litawai építésre, az mely még el nem végeződhetett. Az árwai udvarbirónak ha tiszta árpája nem volna vetésre való, adass édes lölköm Litawárul, avagy Bitchérül neki, vessen béven tiszta árpát. Az buzában 500 luknáig adgyon el az litawai udvarbiró, mennél jobb áron lehet, kevésse vagyok adós, ki kellenék az adóságbul feslenünk. Az prusz (?) csukát, az mellett küdtél, felette jó néven vettem és köszönöm, mint én édes szerelmes szivemnek és lölkömnek, azonképen az pisztrángot is. Az hajdúk felől mit irsz, édes lölköm, megértettem. Hogy uj háborút indithassanak, abbul immár az latroknak módgyok nem lehet. Irják, hogy Nitrát nem akarnák megadni, hanem Rédei számára esküdtetik benne az hajdúkat, de azokkal csak egy vármegye is birhat. Itt Istennek hála, mind lecsendesítettük őket. Soha bizony, szerelmes atyámfia, haza való menésemet ugy nem kívántam, mint most, de félben az jó és szent dolgot nem hagyhatom. Szakmárnak megadására vára-kozom, és ez hónap 20. napján leszen itt gyűlések az uraknak és vármegyéknek, azokat jó rendben és állapotban hagyván, azonban Marsoczki is Bécbül megérkezik, vagy felmegyek, avagy alá hozatlak, ha itt késésemnek akaratom ellen történék lenni. Az hova szólnak leveleim, kérlek, édes szivem, küldözd el őket. Az szömörösök gomba itt nagy ujság lön, mert itt hire sincsen, megfordul ez világ, holott ott előbb kaphatni, hogy nem itt az jó földön. Tegnap ebédén valánk Forgach Sigmond uramnál, Nyári Pál, Czobor Mihály uram, sógorom és Széchy György uramékkal és asszonyommal hugommal Forgach Sigmondnéval, egészségedért, édes szivem, elkölténk és ivánk is, jó egészséget és minden jót kívánván az Ur Istentül. Adgya az Ur Isten, én édes szivem, löl-

köm, hogy ezután is küldhess szép ujságokat sok esztendeig és nagy jó egészségben, és engedgye ő szent fölsége... Datum Kassán, 14. martii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Az leányomnak szöλλő leveledet, édes lölköm, megküldöttem. Illésháznak írott levelemet hamarsággal küldd meg édes szívem.

CCCCCLXXXVIII.

1607. Márczius 17.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Noha én édes lölköm, elhittem, hogy ez gonosz uton immár fáradsz ide érettem és noha inkább házunknál gazdálkodnál, de az közönséges jó és hazánk jova, megmaradása, és ő fölsége parancsolattya készerít reá, hogy még itt legyen késésem. Azért elhittem, hogy érettem és hozzám való szeretettedért minden fáradságot nagy örömet és tiszta szibül felvesesz. Azért én édes lölköm, én immár nagy vigan és nagy jó szeretettel várlak, hozzon az jó és irgalmas Uram és Istenem nagy jó egészségben. Az itt való gyűlésben itt minden jót készek végezni az emberek, noha Szakmár és Erdély felől fortéloznak némely emberek; de hiszem Istent, hogy heában való leszen akarattyok, és megcsalatkoznak igyekezetekben. Az többirül, én édes szívem lölköm, szemben lévén beszélgezzünk egymással, nem is szükség, hogy azokrul most irjak. Az Ur Isten... Kassán, 17. martii, 1607.

Az mely napon be akarnál, édes szívem, érkezni, kérelek, édes lölköm, egy nappal add az előtt értésemre, tudgyalak ide be várni. Az több levelekkel siessen az ember Arwában.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCCLXXXIX.

1607. Márczius 21.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hogy egészséged felől bizonyost irtál, mint szerelmes én édes egyetlen egy atyámfiátul, felette nagy jó néven vettem, és Istennemnek hálákat adok róla, hogy jó egészségben vattok. Én is, dicsértessék az Ur Isten, jó egészségben vagyok, és levelem szerint elhittem, hogy édes lölköm, hozzám jünni fogsz, mely jüveteledet tiszta szibül várom, kívánván, hogy az Ur Isten hozzon nagy jó egészségben, melyben látthassuk is egymást nagy sok jó esztendeig. Sógorom Czobor Mihály uram dolgát az mi illeti, minthogy te is, én édes szívem és ez világon minden gyönörüségem irtál ő kegyelme mellett, tiszta szibül munkálószom azon, hogy jó és kedves választot szerezhessenek dolgaira ő fölségétül ő kegyelmének, kirül én magam, ha az Ur Isten jó egészségben ide hoz, szöllok veled, mint én édes szerelmes atyámfiával. Egyéb dolgokrul immár nem írok mostansággal, hanem ide várlak hozzám, mint én édes kedvem szerint való egyetlen egy szívem lölköm, atyámfiát. Az

Ur Isten hozzon jó szerencsés egészségben, kinek jó és szent gondviselésében ajánljak benneteket magammal egyetemben.
Datum Kassán, 21. martii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCXC.

1607. Május 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Akarám, szerelmes én édes atyámfia, értésedre adnom, hogy én tegnapi napon érkeztem ide Prágában, hála legyen az Ur Istennek, nagy jó egészségben. Császár urunk ő fölsége és Mátyás herczeg urunk is jó egészségben vannak. Az minemő dolgért jöttem kedig ide, levelemben meg nem írhatom, de az egész keresztyénségnek és magunk nemzetének megmaradásában álló dologban készeríttettem feljünnöm. Hiszem Istent, hogy minden jót végezhetünk, kin mind mi s mind maradékink megnyughassanak, nincs is semmi kétségem abban, hogy mindenekben jó módot és jó véget ad az jó Isten. Az magam dolga az utolsó, de azbul is talám semmi sem maradékink meg nem fogyatkoznak, az minthogy jó szívvel és jó kedvvel fogadtanak is ide Prágában. Adgya Isten, legyen jó vége is és hasznos jó akarattyoknak. Nem vélem, édes lölköm, hogy itt sokáig késleljen császár urunk ő fölsége, hanem visszabocsát, minthogy az magyarországi gyűlésnek is meg kellett lenni. Adgya az Ur Isten, én édes szívem lölköm, és ez világon minden gyönörüségem, hogy találhassalak és láthassuk egymást nagy jó egészségben. Az gazdálkodáshoz és épület-

hez hogy tisztartóink jól lássanak, légy azon, édes lölköm, és írj énnékem jó egészséged felől, kinél bizony énnékem soha semmit kedvesb dolgot nem cselekedhetel. Az leveleket keddig avagy Brunóra küldgyed, az ott való tisztartó megküldi énnékem, avagy az posoni postamesternek, az is megküldi, de jobb és közelb azonképen alkalmatosb leszen, hogy ha Brunóra küldöd az levelket, édes szivem. Az leveleket az kiknek szólnak, édes lölköm, kérlek küldd el, és jutasd kezekhez. Most egyébrül nem lévén, az mirül irjak, ajánljak... Irtam Prágában, 25. maji, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCXCI.

1607. *Június 2.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes egyetlen egy atyámfia. Tegnap napon és ma két leveledet vettem, mellekbül értvén mind magad s mind gyermekink egészségét, tiszta szíbul örültem rajta, és hála-kat adtam az Ur Istennek érette, kívánván, hogy azon jó egészségben megtartván sokáig az jó Isten benneteket, meg is áldgyon minden lölki és testi jókval. Hála legyen az Ur Istennek, én is jó egészségben vagyok. Tegnap volt csásár-nál, az én kegyelmes uramnál, audientiám, minden közönséges hazánk jóvára dolgokrul és az magam alapattyárul is bőségesen szollottam ő fölségével, békeségessen és kegyelmessen meghallgatván ő fölsége, kegyelmes választot is adott minden beszédimnek czikkelire; hiszem Istent, hogy itt felette sokáig nem tartóztat ő fölsége, hanem kegyel-

messen el is bocsát. Bizony jó adta Isten, hogy feljűtem volt, mert bizony nem jól lett volna az dolog, kirűl nem is illik és nem is méltó, hogy levelemben írjak. Magam dologairul is reménlem, hogy jó és hasznos válaszom leszén, kit adgyon meg Isten. Az épűletekhez hogy jól látsz hozzá, édes szivem, köszönöm, mint én édes szerelmes attyámfiának, ha Isten haza viszen jó egészszégben, egynéhány kedves csókkal és innét vitt ajándékimmal és tulajdon magammal fizetem meg érettem való fáradságodat és jó akaratodat; kérlek édes szivem ezután is láss mindenekhez mennél jobban tudod. Homonai uram szolgálja még ide fel nem érkezett, jobban essett volna, hogy ha maga ide hozta volna az császárnak való lovát, és egyéb ajándékot, de még az szolgálját sem láttam, noha az levelet, az mellet édes szivem irtál énnökem, Zawisné asszonyom mellett ma hozták meg Bécbűl. Azért én is gondgyát viselem és levelet szerzek az morvai törvénytűv személekre, hogy ha meg nem akarnák téríteni jó szóval az elvett morhát, tehát mindgyárust törvénnnyel is haladék nélkül reá készerítsék, és azt az parancsolatot magam megviszem, ugy hogy ez jűvő árwai gyűlésben, avagy törvényeknek meglátásának ideje korán Zawisné asszonyom dolgát is elővegyék és igazság szerint meg is lássák. Értém, édes szivem, leveledbűl, hogy oda nagy derék és száraz üdők vannak, ide kedig szép essők gyakorlatosággal és meleg üdők járnak. Az Ur Isten adgyon oda is jó és szép hasznos meleg és essős üdöket, ugy hogy az vetések is jók lévén, az sok nyomoruság után az szeginség is vehesse fel magát. Az szaxóniai herceget most várja ide császár, mi dologban járjon, nem érthetem, elég nagy készűlettel és pompával várják ide. Az Bocatius dolgábul bizony itt ingyen sem merek emlékezmem, mert császárnak nagy haragjában vagyon, minthogy ládájában fellelte rűt és császár ellen való írásokat találtanak; más az, császárnak egy hercege küldte ide az impériumbul, az ki minden aféle rűt írásokat nála találván általolvasott, kit

császár igen nagy gyalázatnak tart magának; hanem ha ez jövő posoni gyűlésben az ország fog törekedni mellette, úgy mind jobb s mind hasznosb leszen. Lám immár az gyűlés is meglészen, kire csak Isten tudgya, mely nehezen vehettem itt az embereket. Az Hoszutóthy uram ezüst mivét, az mely asszonyom anyámnál vagyon, az mi illeti, arrul szóltam Hoszutóthy urammal, és azt adá válaszul, hogy itt fen nem kósik semmit is, hanem haza jü, és ha készpénzül meg nem adhattya, és ki nem válthatná az ezüst és arany mivet, tehát az mire becsülik, anniban az adósághoz számlálván, oda adgya asszonyomnak anyámnak ő kegyelmének. Asszonyomnak anyámnak ajálván szolgálatomat, az Ur Isten sokáig éltesen... Irtam Prágában, 2. junii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCXCII..

1607. *Június 8.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én édes szerelmes szívem, egészségem felől azt irhatom, hogy dicsértések az Ur Isten, jó egészségben vagyok. Mátyás herczeg urunk ő fölsége tegnapelőtt indult el innét az békeség dolgábul és egyéb dolgokbul is jó reménséggel és véggel. Én magamat ő fölsége császár urunk itt megtartóztata, reménlem nem egyébért, hanem hogy az magam kívánságiról s jó és kegyelmes válaszzsal bocsáson el ő fölsége, kirül immár is jó reménségem vagyon ő fölségétül. Az gyűlés is meglészen Posenban, az hova az Ur Isten egészséget ad, edgyütt jűjünk én édes szerelmes egyetlen egy lölköm. Az én itt való késésem felől kedig, szerelmes szívem, azt irhatom, hogy itt

immár sokáig nem késsem, hanem ez héten kétség nélkül elindulok és igyenesen Morwára megyek az derék prágai uton által. Adgya az irgalmasságnak ura és Istene, hogy jó és szerencsés egészségben járván, találhassuk egymást vigan és nagy jó egészségben. Bizony én édes szivem, szerelmes atyámfia, jó adta az Ur Isten, hogy feljöttem ide Prágában, mert bizony nem jól esett volna mind országunkkal nemzetségünknek dolga. De immár kétség nélkül mindenek jó végben és karban lesznek. Battyáni uram megházasodott, de engem menyekzőjére nem hívott. Azt hirdetik, hogy még az mostani hóban vinné haza mátkáját. Az Ur Isten áldgya meg őket az új házaságban. Kérlek én édes szivem lölköm, egyetlen egy atyámfia, küldgy egy szabadost előmben az általuton, az merre Bitchérül szoktak jární Morwára Prágában, és írj énnekem mind az magad egészséged felől, mint és hogy vagy gyermekinkkel egyetemben és az ott való álapatról is. Az építésre és gazdálkodásra és jüvedelmünknek beszédésére hogy szorgalmatos gondot viselenek tisztartóink és szolgálínk, kérlek, én édes atyámfia, mindenképen lögy azon. Itt sokan voltanak az emberekbén és vannak most is, az kik az törökekkel való békeséget fel igyekeznek bontani, de minthogy csak magok hasznát nézik azok és nem az közönséges jót és megmaradásunkat, heában való minden igyekezetek és szándékok, hanem akarattyok ellen is megadgya az Ur Isten az jó csendeséget és békeséget. Kérlek, édes szivem, asszonyom anyámnak mondd én szómval tiszta szímbül való fiui sok szolgálatomot. Leveleimet, az hova szólnak, kérlek, édes lölköm, adasd és küldeztesd el. Most, én édes szivem és ez világon minden örömem és gyönörüségem, egyébrül nem lévén az mirül írjak, ajánljak... Datum Prágában, 8. junii, ugy-mint Szentháromságnak napján, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCXCIII.

1607. *Június 12.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Istennek hála, édes szivem, az sok szántalan dolgaim, és foglalatóságim között én jó egészségben vagyok. Az közönséges dolgoknak is jó végét reménlem, csakhogy az magam dolgát az mi illeti, ki jószágban és nem kicsinben járó dolog, Béchben bocsátták informátióra, kiért postán kellették szolgálmat Toposs Bálintot Béchben bocsátanom. Gondolom, hogy hatod napra megjün, én sem késsem ezután, hanem haza megyek hozzád, én szerelmes szivemhez és kedvem szerint való atyámfiahoz. Én édes lölköm, én teneked elég gyakorta irok, de túled, édes szivem, sok üdőtül fogvást semmi levelet nem hoztanak. Kérlek, édes szivem, én rólam el nem feledkeztvén, írj gyakorta énnékem egészséged felől. Adgya az Ur Isten, hogy ne csak egymásnak gyakorta írjunk, hanem hamar való napon láthassuk egymást vígan és nagy jó szerencsés egészségben. Asszonyom anyámnak és sógor uramnak szolgálomat ajánlván, az Ur Isten éltesse... Irtam Prágában hamarsággal, 12. junii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCXCIV.

1607. *Június 17.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én édes szivem, azt irhatom, hogy én, Istennek hála, jó egészségben vagyok, csakhogy bizony bizony az prágai lakást

szintén eluntam, de itt immár semmit nem késem, hanem minden órában várom Topost Bécből, az minemő jöszágot akar jámbor szolgálatomért adni császár, annak információjáért bocsátották az dolgot Mátyás herczeg urunkra ő felségére az itt való tanács, de az mint biztatnak jó és kedves válaszzal akar bocsátani ő fölsége, kit adgyon Isten szent fiáért. Amen. Topost ma várom ide. Immár enni sok káromat, költségemet nem hagyhatom félben, hanem végére kell mennem mi kegyelmeséggel leszen császár, minthogy mind magas mind izeneti által nagy jóval és kegyelmeséggel ajánlá magát császár urunk ő felsége, de csak értsem jó ajánlását magam itt nem késem, hanem az expeditiót és levélnek írását másra bizván, magam haza sietek hozzád, én szívemhez, lölkömhöz és ez világon minden gyönyörűségemhez. Az gyűlésre való leveleket subscribálta császár, ez jövő szent Jakab napjára vagyon az napja az gyűlésnek. Az békeség dolgából és törökhöz való követet Teifellt ide hivatta császár; mindenképen azon volnánk, hogy itt ne késlelnénk, hanem hamar az portára bebocsátának. Az ott való dolgainkra hogy jó és szorgalmatos gondot visellyenek az tisztartók, kérlek, édes szívem, légy azon. És az nekem való írásban hogy ill késedelmes vagy, nem tudom mire vélnem. Én immár innét ugyan sokszor irtam, bár édes szívem, te se irtál volna többször, ill röstségedért bizony egy csókkal megbüntetlek, ha az Ur Isten egészségben haza viszen. Asszonyomnak anyámnak és sógor uramnak ajánlom tiszta szibül való sok szolgálatomat. ... Irtam hamarsággal Prágában 17. junii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCXCV.

1607. *Június 26.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok, de bizony olly búsulásban és gondolkodásban, az melyben hitemre ugyan sok üdőtül fogvást nem voltam. Oka kedig búsulásomnak ez, hogy sok leveleimre és írásimra csak egy leveledet sem láttam, mint és hogy vagy gyermekinkkel egyetemben? legutolsó levelednek, édes szivem, immár egy holnapja mult, hogy Bichérül költ. Itélheted, édes lölköm, anni sok üdőtül fogvást felöletek semmit sem hallani avagy nem érteni, minemő nagy nehézségemre és szivem fájdalmára legyen, sőt szolgálkink szolgálkinnak onnét irnak leveleket, az titulást énnekem irjak, és ha megnitom, sem magad, sem szolgálkink leveleit nem látván, mint és hogy vattok, csak meg nem fakad szivem. Bizony, édes lölköm, én ezt nem érdemlettem volna tőled, hogy ill igen elfeledkezzél felőlem de mindazonáltal; az én tchozzád való szeretetem, az mint ez ideig, szintén ezután is soha meg nem hül, nem is idegeneszik. Talám azért neheztelsz, édes szivem, hogy itt vagyok késésem. Bizony én is csak alig várnám, ha ez purgatoriumból megmentene Isten, holott immár csak Henkel Lázár fiátul 2000 forintot vettem itt fel kölesön, de urammal királommal és császárral vagyon dolgom. De immár itt nem késém, hanem az közönséges dolgok is véghez menvén, és az török követet is Teifell uramat az portára innét elbocsátván, és az magam dolgárul is ma vagy holnap jó és kedves válaszom lévén, sietve haza sietek és megyek. Csak az egy Isten tudgya, minemő zürzavar következett volna, ha ide nem jüttem volna. Immár nem tudom, ha jó néven veszi-e tülem az én édes hazám és nemzetem? Egyebekről nem irhatok, hanem ha az Ur Isten hamar való napon jó egészségben haza viszen, magam szöllok

és veled én szivemmel és lölkömmel beszélgetek. Hanem kérlek azt, én hozzám való szeretettedért, írj énnékem, édes szivem, és ha az utban talál is, küldgy egy szolgálomat élmben leveleddel, érthessem álapatotokat és egészségeket. Asszonyomnak anyámnak és sógor uramnak szolgálatomat ajánlván, ajánljak... Írtam szomorú szível búsulván, Prágában 26. junii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCXCVI.

1607. *Június 30.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Tegnap adá meg énnékem Leszenei az te leveledet, én édes szivem lölköm, ez világon minden gyönyörűségem, az mely jött ide Prágában Petroci uram dolgában. Bizony nagy örömem volt rajta, hogy édes lölköm láttam leveledet, minthogy azt írod, hogy jó egészségben vattok, minthogy soha énnékem annál kedvesb és gyönyörűségesb hirem nem lehetett, minthogy öt héttől fogvást semit sem hallottam felőled, és csak egy leveledet sem láttam, ki mely nagy búsulásomra és szivem fájdalmára volt, csak az egy Isten tudgya. Dicsértések az Ur Isten, én is jó egészségben vagyok, és immár itt nem késem, hanem hozzád, én szerelmes szivemhez és lölkömhöz, haza sietek. Minthogy immár is jó válaszom lett mind hazánk dolgában s mind az magam tulajdon kívánságimra, csakhogy császárnak kelletik eleiben adni, immár minden tanácsokon dolgom által ment. Arrul csak decretomot veszek, és másra bizom az levélnek kivételét cancellarius uramtul, én magam

haza sietek. Az török követ még sem ment el innét, de immár nem késlelik, hanem az is elmegyen. Innét, én édes szivem lölköm, semmi ollyas hireket nem írhatok, hanem magam magammal, ha az Ur Isten egészséget ad, viszem meg az hireket. Adgya az Ur Isten, én édes szivem lölköm, járhatván jó egészségben, azon jó egészségben találhassalak is mind magadat, én édes gyönörüségem, s mind szerelmes gyermekinket. Asszonyom anyámnak és sógor uramnak ajánlom szolgálatomot. Pethe László ma is panaszkodott császárnak ő kegyelme felől, hogy jószágát és pénzét is magánál tartya ő kegyelme. Én váltig mentém ő kegyelmét, de bizony sokat árt ő kegyelmének az Pethe László panaszkodássa. Jobb lett volna ő kegyelmének megalkodni vele, sőt ezután is azt adnám tanácsul, hogy azt cselekedné ő kegyelme, sok panaszkodásával ne ártana ő kegyelmének, és egyebet se untatna. Én ezeket úgy irom, mint ő kegyelmének jóakaró szolgáló attyafia. Ezeknek utánna ajánljak... Irtam Prágában, szomorú szível kívánczván hozzád, én szerelmes én édes atyámfíához, 30. junii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Szerelmes szivem, ha hamarébb voltáért ugyan Árvából elküldhetni igyenessen Nagyszombatban az leveleket, minthogy siető dolog és ő felségének szőlő levelek vannak benne, annál jobb leszén. Az bichei leveleket, édes szivem, te megküldheted és megírhatod, hogy az nagyszombathi leveleket Árvából elküldted.

CCCCXCVII.

1607. *Július 4.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Elhittem bizonyossan, én édes szívem, hogy magamat inkább látnál levelemnél, és inkább magad beszélgetnél velem, hogyan mint leveletem olvasnád, de minthogy nagy szívem fájdalmával és búsulással kell itt költenem és mulatnom, urammal és királommal lévén dolgom, nincs mit tennem, hanem tüle kell várnom, és hire nélkül, akarattya ellen, el nem merek indulnom. Im az erdéli követ is Zeniei Pongrácz tegnap érkezett ide, immár régen eliettem, hogy a miatt is egy vagy két nap itt tartóztat császár, de mindazonáltal abban vagyok bizodalmom, hogy az magyarországi gyűlés előttünk vagyok, akkorra, vagy akarják, vagy nem, hogy oda elérkezhessem, el kell becsátaniok, az mint mai napon is az titoktanács tudtomra adta. Az magam dolgaimra is jó válaszm lesz, immár csak császárnak kell referálni, mindgyárost vég lesz az dologban úgy annira, hogy nemcsak az közönséges dologbul jó és hasznos lett itt való lőtem, de az magam dolgábul is olly válaszszaal bocsát ő fölsége, ki mind magamnak és teneked is, édes szívem, és holtunk után gyermekinknek is jó és hasznos lesz. Reménlem azért bizonyossan, hogy minden okvetetlen ez héten valamely napon innét elindulhatok. Adgya az kegyelmes és irgalmas Ur Isten, hogy hamar való napon láthassuk egymást nagy vígan és jó egészségben. Az szakszóniai herceget is ez jűvő pintekre császár ide várja, nagy pompával készülnek hozzá, csak vendégségére ötvenezer forintot rendeltenek. Sok turnírokat, tüzes szerszámokat és egyéb multságokat készítenek nagy sok költséggel kedvéért, csak adná Isten, hogy addig lehetne vég minden dologban, míg az a herceg ide érkezne. Hiszem is Istent, hogy holnap és holnapután minden dolgainkban vég lévén, én is meg-

menekedhetem az prágai purgatóriumtól. Az török követ is még itt vagyon, azt sem tudhatom, mi legyen az oka, hogy enni ideig itt tartóztatván nem tudgyák elbocsátani; félős, hogy az török látván késését, valami rablást ne próbáljon, nem is hasznos gyakorta az késedelmesség. Én édes szerelmes szívem lölköm, én teneked gyakorta irok, de túled édes atyámfia azútátul fogvást, miutátul házunktul elindultam, négy levelednél többet nem vettem, sem láttam. Kérlek írj mind egészséged s mind az ott való állapot felől, kinél bizony énnékem soha kedvesb dolgot nem cselekedhetel, ha szintén az útban találunk elő is leveleiddel, mindazonáltal még is értvén jó állapototokat, jobb szívvel és jobb kedvvel sietek hozzád, én édes szerelmes atyámfiához. Asszonyom anyámnak és sógor uramnak ő kegyelmének ajánlom szolgálatomat. Ezeknek utánna... Datum in hospitio Pragensi, 4. julii, 1607.

Az gazdálkodásra, só és egyéb kereskedésre, épületekre az ott való tisztartóimot intsed, édes szívem, hogy ugy viselenek gondot, hogy haza menvén, inkább megköszönhessem nekik, hogynem mint neheztelhessek méltán reájok gondviseltenségekért. Nagy Miklósnak és Gyurchanskinak nem lészen mit köszönnöm, hogy sem az magatok állapotya felől, sem ott való jószágomnak miben legyen állapotya, semmit sem irnak; hiszem az követnek az mit adnának, nem az magokébul adnák, csak ők ehessenek, ihassanak, és fizetéseket vehessék fel, keveset gondolnak azzal, ha szintén búmban én meg is halnék, holott semmit sok üdötül fogvást nem hallok, sem érthetek felöletek. Jakosythy uramnak fiamnak írott levelemet, kérlek édes szívem, küldd meg késedelem nélkül. Az szálás szerzésért Posonban elküldgyed egy szolgálkat, édes szívem. Az Baranyai házat rendelték volt immár ezelőtt is énnékem, ő maga Baranyai uram is énnékem ajánlotta, és Istvánffy uram is apám, az ki, gondolom, hogy az szálásokat fogja osztani, örömet énnékem rendeli, de azzal az egy ház-

zal be nem kezdgyük érnei, hanem mást is kell kérni, talám az mellette valót, az kvartir mester az bétchi, ha ajándékot kellenék is neki adni, ide rendeli. Az szálás dolgának azért, édes szivem, kérlek, viseltesd gondgyát. Császár felette igen kéret, hogy erős eczetet küldgyek neki, magyarországi borbul valót. Az Istenért, az kúcsár ugy lásson hozzá, hogy küldhessünk vagy két, avagy három általaggal, mihent haza érkezem, afféle erős eczetet ő fölséginek egy kocsin, immár kétszer is izent császár felőle énnékem. Megest Istennek ajánljak magammal egyetemben, én édes szivem lölköm és ez világon minden gyönörüségem, vígaságom, örömem, és ez világon való életem.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

CCCCXCVIII.

1607. Július 19.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes atyámfia. Török Pál megadá énnékem az te leveledet, mellyet mely jó és kedves szível vettem, magad, édes szivem, megítélheted, holott egészségedet és minden jódat ugy kívánom, mint szintén tulajdon magamnak; értvén azért egészségedet, szerelmes gyermekinkkel egyetemben, nagy örömem lévén rajta, az Ur Istennek nagy hálaakat is adtam érette, kívánván, hogy azon jó egészségben megtartván nagy sok jó esztendeig, meg is áldgyon ő szent felsége minden lölki és testi jókkal, szerelmes gyermekinkkel egyetemben. Hála legyen az Ur Istennek, én jó egész-

ségben vagyok, csakhogy az itt való sok költséget és sokáig való mulatást telleséggel eluntam, főképen hogy tuled, én szerelmes szivemtől és lölkömtől és ez világon való minden gyönörüségetől ill messze, az mint magad is irod, negyven mélföldnre kell laknom. De hiszem Istent, hogy immár megment az Ur Isten az itt való lakástul, holott csak búcsút kellenék vennem császártul, immár elindulhatnék, kit reménlek, minthogy sem ma, sem tegnap senkinek sem adott császár urunk ő fölsége audientiát, vélem, hogy holnap megleszen; mihent azért az audientia megleszen és búcsút vehetek császártul, én is Isten segítségéből elindulok. Adgya az kegyelmes és irgalmas Ur Isten, hogy találhassalak, szerelmes gyermekinkkel egyetemben, nagy jó egészségben. Magam dolgaimbul is jó válaszom vagyok, csak immár az decretumot várom, hogy kezemhez jusson, azt is holnap kezemhez adgyák. Az békeségnek confirmációja is megleszen. Azért én édes szivem lölköm, ez világon minden vígaságom és gyönörüségem, kívánságod szerint nem akarom Török Pált itt sokáig késlelnem, hanem előjáróban im elbocsáttam és magam is nem késvén utánna megyek. Adgya az kegyelmes és irgalmas Ur Isten, hogy hamar való napon láthassuk egymást nagy vígan és nagy jó egészségben. Czobor Mihály uram sógorom dolgában bizony . . . semmi vég nem leszen, hanem Béchben kellek annak az herczeg előtt végének szakadni az gyűlésben, az mint azelőtt is és most is megirtam ő kegyelmének. Az gazdálkodáshoz és aratáshoz, építéshez és egyéb jüvedelmünknek hozzá való látásához és beszédéséhez hogy szorgalmatos gondviselések legyen az tisztartóknak, hadd meg, édes szivem. Ugy értem, hogy az boritalban és vígan való lakásban igen el mennek ott az emberek, talám nem jó volna itt is költségből sok kárt vallanunk, és ott is sok kárvallásunk után, az mi kevés maradott, nem kéméllenünk. Asszonyomnak anyámnak és sógor uramnak, azonképen Veselény uramnak és asszonyomnak szolgálatomat

ajálván, az kegyelmes és irgalmas Uram és Istenem jó és szent gondviselésében ajánljak... Irtam Prágában, 19. júlí, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,

Thurzo György.

Az én szerelmes Anicskámnak beteges alapattyát bizony igen bánom. Az sárgaságnak hamar kellenék cleit venni, mert félelmes, hogy nagyobb nevola ne következék belőle. Ha egyébképen cleit nem vehetné Zavissné asszonyom, talám nem ártana doktorért is küldeni.

CCCCXCIX.

1607. Júlíus 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Szerelmes én édes lölköm, mai napon és ezen órában küldte meg énnékem Bécbül Pich György az te leveledet, melyből megértettem jó egészségedet, szerelmes gyermekinkkel egyetemben, kin nagy örömem volt, és kérem az én Uramat és Istenemet, hogy azon jó egészségben tartson is meg az én Uram és Istenem nagy sok jó esztendeig. De más felől bizony nem kevés szívem fájdalmával olvastam leveledet, én édes lölköm, melyben panaszolkodol, hogy rólad elfeledkezvén nem irok egészségem felől. Elhidd, én édes lölköm, egyetlen egy szívem atyámfia, hogy azon eleitül fogvást való szerelmes urad és társod vagyok és nincs ez világon semmi olly ok, az ki az én tehozzád, én szerelmes atyámfiához való szeretetemtül elidegenitene, meg is tartom, még élek, édes szívem, azt az én hoz-

zád való szibül szeretetemet. Hogy gyakorta nem írnék, el-
hidd azt, édes szívem, hogy abbul vétkem nincsen, mert el
nem mulattam ez ideig, hanem elég gyakorta irtam, de hova
lesznek leveleim, azt nem tudom. Sőt leveleimben én magam
panaszolkodtam, hogy ritkán látom leveleidet, nincs énnékem
soha olly nagy dolgom, az ki énvelem téged, én szerelmes
atyámfiát, elfelejtetne. Hogy itt késsem és haza nem megyek,
hitemre, nem mennék, hanem repülnék, de ez átkozott udvar
és hely olly, hogy nem akkor mehet el az ember, az mikor
akarja, hanem az mikor bocsáttyák. Vagyon immár három
hete, hogy mind csak hónapoznak, és soha nem adgya
Isten, hogy elereszenek, ki minemő nehéz legyen, megítél-
heted. Immár vettem fel itt költsön Henkell Lázár fiátul
harmadfél ezer tallért. Császár elég jó akarattal vagyon és
kegyelmes uram, de az átkozott tanács miatt vagyon az
késedelem. Mindazonáltal immár vég vagyon minden dolog-
ban. Az törökhöz való követet is még az magyarországi
gyűlés előtt elbocsáttyák, bizony soha az békeség véghez
nem ment volna, hogy ha itt nem lettem volna. Császár
harminczezer forint grátiát adott ajándékon, és egyben szám-
láltatván az adósággal úgy mint a negyvenegyezer és ötszáz
forint adósággal, zálogul Tokajt adta ő fölsége, mig az summát
vagy készpénzül le nem teszi, avagy más jószágot nem ad
érette ő fölsége. Immár csak az decretumát várom. Az levél-
nek megírását és kiadását nem várom, hanem haza megyek
és minden okvetlen ez jüvő kedden, vagy szerdán innét meg-
indulok és igyenessen haza menni sietek. Adgya az irgalma-
ságnak ura és Istene, hogy láthassuk egymást hamar való
napon mind vigan s mind nagy jó szerencsés egészségben. Én
felőlem kedig, édes szívem lölköm, szerelmes egyetlen egy
társom, egyebet semmit ne ítél se vélj s ne is gondolj, hanem
hogy azon eleitül fogvást való szerelmes társod vagyok, leszek
is, az mig élek, és az én hozzád, én szívemhez való szeretetem-

bül koporsóig semmi fogyatkozás nem leszen . . . . Irtam
prágai purgatóriumban, 14. julii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

D.

1607. Július 21.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna.... Di-
csértessék az Ur Isten, én édes lölköm, hogy leveledbül, az
mellet Jakosyth uram fiam szolgájátul irtál, egészséged felől
minden jót irtál. Adgya az Ur Isten, hogy ezután is nagy sok
jó esztendeig hasomló és kedves hirt hallhassak felőled, mint
én édes szerelmes szivemről, lölkömről, azonképen szerelmes
gyermekink felől is. Hála légyen az Ur Istennek, én jó egész-
ségben vagyok, és az Ur Isten egészséget adván, ma innét
Prágából megindulok és Isten segítségével hozzád, én szerel-
mes szivemhez és lelkömhöz sietek. Adgya az jó és irgalmas
Ur Isten, hogy láthassuk egymást vigan és nagy jó egész-
ségben. Az panaszt, édes szivem, ezután elvetem rólam, és azon
leszek, hogy egymástul ill sok ideig és messze is soha se lak-
junk, hanem még Isten éltet, edgyütt éljünk és halljunk. Itt
az emberek megbódultanak, és sokat cselekesznek, kit nem
kellenék mielni az végezés ellen, de ez jüvendő gyűlésben
helére kell hoznunk, kirül ha Isten éltet, magamtul többet
értesz, édes szivem. Ajánljak az irgalmas és kegyelmes Uram
és Istenem szent gondviselésében benneteket . . . Irtam hamar-
sággal Prágában, 21. julii, 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Szerelmes szivem, im előjáróban magam képét küldtem.
Adgya Isten, hogy magamat is vihessem neked, én szivemnek,
vigan és nagy jó egészségben.

DI.

1607. Szeptember 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Ide
jutván, szerelmes én édes atyámfia Nagyszombatban, edgyik
részét az felföldieknek itt találám, kik, nem várván az gyűlésnek
jó végét, eloszoltanak. Mondgyák, hogy az költséget elunván,
és az fejdelemre való váarakodást, azért jüttenek el Posenbul,
protestáltván és leveleket vévén felöle. Én azért mégis beme-
gyek Posenban és onnét Bichben, hogy értsem, miért hivatott
legyen ő fölsége és akarván az fejdelmet is enhitenem, ne kö-
vetkezzék nagyobb zürzavar és veszedelem nyomorodott ha-
zánkban. Az mi vetést és magot adott az jó Isten, nem árt
azért kicsépeletetni és jó helre helheztetni. Én is azon leszek,
hogy sokat nem késvén, haza siessek. Az palotát és építést
véghez vinni siessenek, mert tudom, hogy Jakosyth uram,
fiam is sollicitálni fogja leányunknak hazaadását. Egészség-
tek felől irj, én édes szivem lölköm, énnékem, kérlek mint
szerelmes én édes atyámfiát. Az Ur Istennek ajánljak . . . .
Nagyszombatban irtam, 11. septembris 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DII.

1607. Szeptember 26.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna.... Szerelmes én édes szivem, hogy ismét leveled által meglátogattál, köszönöm, mint én édes egyetlen egy atyámfiaának, és az Ur Istennek nagy hálákot adok rajta, hogy jó egészségben vattok, melyben hogy sokáig meg is tartson az jó Isten benneteket, tiszta szibül kívánom. Hála legyen az Ur Istennek, én is jó egészségben vagyok, csak hogy az tanács urak későn való egybengyülések miatt volt itt eddig való késséssem, mindazonáltal ma immár minnyájan egybengyülvén, és ma holnap tanácskozáván egymással, semmit nem késvén azután, haza sietek; adgya az Ur Isten szent fiáért, hogy találhassalak mind fejeként benneteket nagy jó egészségben. Az németekben elbocsátnak, és meg is bánták, hogy heában megfogatták őket. Az békeség bizonyosan meglészen, semmi háborútul és zuzavartul nem kelletik tartani, de mindazonáltal az mit Isten adott cséppelyék ki és vigyék Litawára, jobb hogy ott legyen. Az tokaji privilégiumot ma várom Prágából, azt is, azon leszek, hogy magamhoz vévén még az szűret előtt elfoglalhasam. Az festéket én megvettem, de míg ezzel oda érkezem, Olomucz közelb lévén, onnét hozhatnának, ne mulatnák az művesek az üdőt heában. Egyéb aprólékot is, az mit itéltem szükségesnek lenni az lakodalomhoz, megvettem, és az mire kértél is, édes lölköm, azt is megvettem. Tudom azt, hogy még az gyűlés előtt haza kelletik leányunkat adnunk, azért az épülettel siessenek, elvégezvén ne kellessék sokat költenünk az művesekre is. Asszonyomnak anyámnak ajánlad, édes szivem, én szómval sok szolgálatomot. Dersffy Ferencz uramnak Zólyom felől irtam, és kétlem, hogy feljűjön az gyűlés előtt és végezzen asszonyommal ő kegyelmével. Weselényi uram is

ott vagyon nála, ő is vátig futtya, hogy feljűjön, mert szüksége vagyon az költségre. Hogy ő kegyelme most feljűjön, nem tanácsolhatom, mert sok gonosz ember vagyon, az kik az utakat állják. Most is Weseléni uramnak Dersffy Ferencz uramhoz való menetében szintén szekere előtt két szolgáját ölték meg, és azon kívül is egynehány embert ölték meg. Mindazonáltal im én nem késvén itt, haza sietek és akkor szólhatok és végezhetek ő kegyelmével az feljűvés felől, azomban talám Dersffy Ferencz uram is felérkezik. Bogadi uram ha fel nem jűtt és tovább halasztja feljűvését, nem kellettük heában az szeginséget érette többször fárasztani, hanem Gyurchanski, Zavodszki mennyenek fel, és az instructió szerint végezzék el az urbáriumot, és az lakodalomhoz való élest is intézzék el jószágunkban, ne legyen szükséges másodszor azért is szolgálkat Arwában fárasztanunk. Az halászatot, ha az Ur Isten haza viszen, akkor végezzük el. Most egyébrül nem lévén, az mirül írják, ajánljak. . . . . Datum Viena, 26. septembris 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DIII.

1607. Október 23.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Édes szerelmes lölköm, én tegnap öt óra tájon érkeztem ide estve felé, Istennek hála, jó egészségben. Azonban hozák Pongrácz Jeremiás uram levelét, Hoszutóty uram levelével egyetemben. Mit ír Hoszutóthy uram, leveléből megérted. Istennek hála, új háborútul és nagyobb veszedelemtül nem félelmes, kiért legyen áldott az Ur Istennek szent neve. Édes szívem, ha mi olly levelek érkeznek, küldd Árvában utánnam. Én az várbul pinteken igen reggel, Isten velem lévén, elindulok. Az várbeli palotában készítsenek hosszú asztalokat és székeket. Azonképen az udvarbíró és az ifjoknak való házakban, mert azokban kelletik az leányasszonyoknak és az uraimnak ételt adni. Most egyébrül nem lévén, az mirül irjak, ajánljak ... Datae in Nagyfalu, 23. octobris 1607.

Az te szerelmes urad és társod,

Thurzo György.

Ha Bichből megírja Pich, hogy az kálhákat beküldte Posenban, mingyárust Litavárul és bichei jószágunkbul az kálhákért küldgyenek szekereket, mert félek azon, hogy vétet kezdünk az kálhák miatt vallani.

DIV.

1607. Október 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . .
Akarván, édes lölköm, ezzel is hozzád tiszta szíbül való szeretetemet megmutatnom, én gyakorta irok; kívánnám, édes szívem, hogy te is gyakorta írál énnékem egészségtek felől. Én, Istennek hála, tegnap vocsora előtt jöttem ide az várban jó egészségben. Ma itt késvén, holnap Szepes felé, Isten velem lévén, megindulok. Az vén asszont az leányom számára, meghattam hogy alá vigyék. De még két inas is kelletik, az melletket vele adgyunk, azokra is, kérlek, édes szívem, viselj gondot, kik és mellek legyenek. Párna zsákot is, ha készen nem volna, csináltatni kellenék, de ugy tetszik, hogy kész uj párnazsák is vagyon. Az épülethez, kérlek, édes szívem, szorgalmatossan lássanak hozzá, azonképen az asztalok és székek csinálásához. Innét is visznek deszkákat alá, az borokért menő szekereken. Az üdö elközelget, azért jó idején hozzá kell készülni, mert majd egyéb dolgaink is lesznek, fatálat, tányért, fa és földbül való meszeleket is kelletik csináltatni, mert üveg-gel nem győzhetnénk. Én is azon leszek, hogy éjel nappal siessek, és idején haza menvén, mindenhez magam is hozzá lássak. Minden leveleket, Prágaitul és az császár és herczegétül megválva, édes lölköm, nitass meg és megolvastatván, ha szükséges leend, küldd csak ide Árvában, innét megviszik utánam. Ha Prágábül vagy Bichbül hoznának, azokat is csak ide küldgyed, én édes lölköm. Nem lévén most édes egyetlen egy atyámfia, egyébrül mirül irjak, ajánljak . . . . . Irtam Árwa várában, 25. octobris 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DV.

1607. November 15.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes attyámfia. Most egyebet nem írhatok, hanem csak azt, hogy jó egészségben vagyok. Az hajdúk hadnagya Lipai Balás irt leveleket az itt való thuróczi és liptai viceispánoknak, hogy hozzája mennének Szepes Várallyára. Én azt irtam az itt valónak, hogy el ne mennyen, de az több viceispánok elmennek-e, vagy nem, azt nem tudom. Jó zsák, az ki az kölest megtartja. Én azon volnék, hogy itt ne késném, hanem hozzád, én szívemhez, alá sietnék. Csak az Ur Isten az sok hitván hirektül mentene meg, és szolgálímban érkőznének fel. Adgya az Ur Isten szent fiáért, hogy láthassuk egymást... Datae Árvában, 15. novembris, anno 1607.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DVI.

1608. Január 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes atyámfia, akarám értésedre adnom, hogy én, Istennek hála, jó egészségben vagyok. Az lábom is gyógyul; csak azt adná az jó Isten, hogy te is jó egészségben lévén és beteges állapotodbul felgyógyulván, élhetnél énnékem ez világon való örömemre és vigasztalásomra sokáig nagy jó szerencsés egészségben. Én Bichben felmentem vala, de mint-hogy az Dunán nem mehettem által, az hidakra, mellek Bich-

nél vannak, kellették kerülnöm. Dívinnél kedig az Morván az kis szánakon, Thurzo Miklós urammal öcsémmel edgyütt, békével mentünk az jégen által, de utánunk az én szekerem, mellet az szánra kötöttek volt, beszakadt vala, minden ruháim és egyéb eszközim megázván, nem kicsin kárt vallottam, de mindazonáltal jól adta az Ur Isten, hogy senki bele nem holt, és szekerem, lovaim hogy telleséggel oda nem vesztek. Vasárnapon azért, ugy mint ez hónap 6. napján bemenvén Bichben, ott az fejdelem nagy becsülettel és szeretettel fogadott. Ott mindenekrül, ugy mint hazánknak jóvára és megmaradására való dolgokrul, tractált és tanácskozott ő fölsége velem. Holott, nem tudom mely nem jámborok tanácsából, császár az bécsi végezést meg nem akarja tartani, az török ellen hadat akar indítani, ki miatt hazánknak utolsó romlása és veszedelme következhetnék. Annak azért eleit akarván venni ő fölsége tegnap, ugymint csütörtökön, engemet előbb Bichből elbocsátván, az Dunán az jégen által jüvén, Istennek hála, érkeztem ide Posonban jó egészségben. Ó maga az fejdelem is minden okvetetlen ez jüvő hétfőn itt lészen, és hamarsággal akarván végezni az országbeliekkel, ha egyben gyűlhetnének, megmaradásunk felől, felsiet ismét Bichben. Adgya Isten, végezzünk immár egyszer valami állandót, ki lehessen mind magunknak s mind országunknak jóvára és megmaradására. Béchben, édes szivem, az magad egészsége és alapattya felől Stepanussal eleget szölettem és beszélettem, az mely az maga tetszését és tanácsát írva megadta. Orvoságokat is rendelt. Igen felelt, hogy ha az szerint élsz vele, hogy az Ur Isten megtéríti egészségedet. Azért mind azon írást, s mind az receptet, az orvoságokkal egyetemben, im édes lölköm, megküldöttem. Hogy kedig inkább megolvashassa Zavodsky és tótul fordíthassa, rút írassa lévén az doktornak leirattattam. Adgya Isten, ne legyen szükséges, de ha mégis gonoszul vagy, én édes atyámfia, lehessen ez orvoságoknak Isten áldása után anni haszna, hogy

lehessenek egészségednek jobbitására és meggyógyulására, kit engedgyen az irgalmaságnak ura és Istene, szent fiáért, az Jézus Krisztusért. Amen. Amen. Más doktorral is, ugymint az hercegeivel, ki tudós és jeles ember, szállottam. Az is tetszését írva megadta. De az orvoságokat meg nem vehettem, mert az hidegben mind elvesztek volna. Hanem ha könnyebben nem volnál, kit az Isten eltávoztasson, kérlek, add hamarsággal értésemre. Azon leszek, hogy mind doktort, s mind apothecáriust vigyek fel magammal, az ki az írások szerint tudgyanak orvoslani, de addig nem árt az ujkeresztyént és Penőczytül, édes lölköm, magadhoz hozatnod és az lábadon való eret is megvágatnod, holott az doktorok tellességesein beteges állapotodat az meg nem tisztulásnak tulajdonítyák. Talám kedig az Ur Isten azt adgya, hogy Zavisné aszszonyom által is az irgalmaságnak ura és Istene meggyógyít. Az német leánt is megszerzik és Nagyszombatig felküldik. Az vásárlást is mind megvettem és hamar való napon, hiszem Istent, magam megvizsem. Kérlek azon, én édes szivem lölköm, irj mindgyárust énnékem egészséged felől. Adgya Isten, hogy jó és kedves hirt irhass egészséged felől. Im most küldtem valami kevés olasz gyümölcsöt is, ha Isten egészséget ad, magam többet viszek. Czukor kandiját is küldtem, talám szükséges leszén, büebben valót magam viszek. Édes lölköm, hadd meg az tisztartóknak, küldgyenek le terehben, vagy szánkán, hamarsággal egynehány borjút, melesztut (?) kapant és madarakat, most megfagylalván és az borjukat is szépen bőrökben betakarván, hasznossan ide küldhetik, mert itt mindenek igen drágán taláztatnak, sőt nem is találni. Ha nyulat is küldhetnek, igen jó leszén, de hamar küldgyék, holott az fejdelem ez jövő hétfőre itt leszén és pinteknél tovább itt nem késsik. Tokaj dolgát is elvégeztem szépen, csak adna Isten egészséget és országunkban békeséget.

Hoszutóthy uram beszéllé, hogy az felesége, ki Sándorfinál volt, felette fő orvos afféle nevolák ellen, az mint te

most vagy, édes szivem. Azért nem árt megírni neki is minden állapotodat, ha az Ur Isten eddig kegyelmeségéből meg nem gyógyított. Talám onnét is, Isten után, jó tanácsos és segítséggel leszen az jó asszony. Ha lehetne, édes lölköm, véremmel és életemmel is segitenék minden nyevoláidban. Az leánya Bánfiné is volt olyan nevolában, az mint Hoszutothy uram beszéli, talám az jó asszony maga sem szánná hozzád való jüvését. Pethe László urammal sógor uram dolgárul eléggé tractáltam, gondolom addig veszteg leszen, míg szemben leszen vele sógor uram, és végez vele. Ide az a hire, hogy bizonyossan Chakinét elvette volna, ki ha úgy vagy, adgya Isten ő kegyelmének lelkének üdvőségére és ez világon való örömére. Kassára az minemű leveleket irtam, Árvából küldgyék el hamarsággal, és ha onnét is érkeznének levelek, küldgyék meg énnékem sietséggel. Ezeknek utánna ajánljak ... Irtam Posonban, 11. januarii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Császár is uj gyűlést akar hirdetni februáriusban, de csak most végezheünk valami jót és állandót, bár amaz derék gyűlés ne legyen is, nem leszen felettébb ártalmas. Az comédia felől csak egy szóval sem emlékezett senki is, az emberek nyelvének állhatatlansága sokat hirdet heában valót.

DVII.

1068. Január 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok. Én szerelmes lölköm, vettem leveledet, mellyet magad kezdeddel irtál

és Cherko Mihály hozott meg énnékem. Noha leveledben azt írod, hogy alkalmas egészségben vagy, de szolgálaim leveléből értem, hogy gyakorta gyomrodra és fejednek fájására betegeskedel, ki bizony énnékem nagy bánatomra és szomorúságomra való hir. Irtam mindazonáltal második levelemben, hogy ha szüksége kívánná, adgyad értésemre, hogy doktort és apothecáriust vigyek fel magammal. Az Ur Isten, szent fiáért, gyógyítson meg és engedgye, hogy jó és kedves hirt hallhassak egészségednek alapattya felől. Az herczeg ma Hanaburkon hál, holnap bejün jó idején, és itt sokat nem késik, hanem ismét fel siet Béchben; én sem késsem, hanem haza sietek. Az üvekre való tafotákat megveszem és magam megviszem. Derék országgyűlést 11. marcziusnak napjára hirdettette császár urunk ő fölsége. Immár az hivatalos leveleket is meghozták. Az sok szántalan gyűlésre való járásban és menetelben szintén elfogyatkozunk, az sok költséget szintén elunván. Az hajdúsággal 10 napi frigyvet végeztenek az földön. Azon vannak, hogy az idő alatt ha lehetséges lészen, leszállítsák őket, de azt kívánnák, hogy az bichi végezésben telleségessen megtartsa császár bennünket. Az Ur Isten könyörüllön, szent fiának érdemeért, rajtunk és fordítsa az nyomorodott hazánknak alapattyát jó és csendes, békeséges állapotra és tégedet is, én édes szívem lölköm, meggyógyítván, tartson meg az én szerencsémre sokáig nagy jó egészségben. Amen. Amen. Irtam Posonban, 14 januarii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Bajnóczi predikátornak irt Rewai uram egy levelet, küldgyék meg neki, és ha mi választot ír, csak énnékem küldd meg, édes szívem. Sklabinyára szöllő leveleket is hogy hamar-sággal elküldgyed, kérlek, mint édes lölkömet.

DVIII.

1608. Január 19.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm, Istennek hála, én jó egészségben vagyok. De az sok szántalan gondgyaim és dolgaim miatt csak ingyen az jó ételhez sem érkezhetem, de az neked való írást, el nem akarván mulatnom, fiam uram ő kegyelme embere menvén leányomhoz, akaralak én is, mint szerelmes atyámfiát, levelem által megtalálnom és látogatnom. Az itt való gyülekezet elég zurzavarban vagyon, mi végét adgya az Ur Isten, csak ő tudgya, de mindazonáltal minden jó véget kellek hinniünk és reménlenünk. Sógor uram is Czobor Mihály uram tegnap ide jüvén, jelenté egészségednek alapattyát, és leveledet is megadván, hálát adván az Ur Istennek róla, tiszta szibül örültem rajta, és kívánom, hogy azon jó egészségben tartson meg az Ur Isten az én jó szerencsémre ezután is nagy sok jó esztendeig. Ezeknek utánna ajánljak... Datum Posonii, 19. januarii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DIX.

1608. Január 21.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes szívem, vévén leveledet, tiszta szibül örültem rajta, értvén egészségednek jobbulássát, melyben hogy sok esztendeig tartson meg az kegyelmes Ur Isten, énnékem örömömre

Gróf Thurzo György levelei. II.

és vigasztalásomra, tiszta szibűl kívánom. Dicsértessék az Ur Isten, én is jó egészségben vagyok, és az lábam is immár hamar begyógyul. Az élést, édes lölköm, szintén jókor hozták, minthogy tegnapi napon sok fő német ur volt nálam. Haza menetelem felől, édes lölköm, semmi bizonyost nem irhatok, holott csak ma adgya ki az herczeg az propositiót. Elég zurzavarban vannak az emberek, ki egy s ki más tetszésen vagyon. Az Ur Isten adgya, hogy végezhezzünk olyat, az ki legelsőben az Ur Istennek szent nevének dicséretire, azonképen hazánkna és magunkna jóvára következhezzék, és inkább nyugodalmas és békeséges állapotunk, hogynem mint nagyobb zurzavar és veszedelem, romlás következze hazánkban belőle. Méltó, hogy az predikátorokat én szómval megintsed, hogy ők is az gyülekezetnek szerencsésen való véghez meneteleért könyörögjenek az Ur Istennek. Az mikor az Ur Isten módot ad az haza menetelben, édes lölköm, idején tudtadra adom, hogy leányommal Jakosytnéval Pruszkya, kívánságod szerint, előmben jühessetek. Aszonyomnak anyámnak ajánlom szolgálatomat és leányomnak Jakosytnénak köszönetemet. Kérlek, édes szívem, irj gyakorta énnökem egészséged felől, én is akképen cselekeszem. Az mire kértél, édes lölköm, hogy megvásárollyam, örömet megveszem, és magam, ha az Ur Isten megtart és haza viszen jó egészségben, megviszem. Ezeknek utánna ajánljak ... Datum Posonban, 21. januarii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,

Thurzo György.

DX.

1608. Január 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Szerelmes lölköm két leveledet vettem, egyiket tegnap Bohuss hozta, az másodikat az szánások, kik az borért jüttek, hozták. Legyen áldott az Urnak szent neve, hogy jó egészségben vattok, és az Ur Isten meghallván könyörgésemet, kegyelmessen megkönnyebbitett; adgya az irgalmas Ur Isten, hogy ezután is hasomló jókat hallhassak és érthessek felöletek. Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok, és az itt való egybe gyülesünk is, kétség nélkül elhittem, hogy országunknak jóvára és megmaradására következik, kit adgyon az jó Isten szent fiáért. Hogy kedig gyakorta irsz énnékem köszönöm, mint szerelmes atyámfiaának. Isten velünk lévén, talám én is hamar való napon innét megszabadulván, hozzád, én szerelmes szivemhez sietvén, elmegyek, és nemcsak levelem által, hanem magam is meglátogatlak. Az mosóczi predikátor felől irtam az rajczi predikátornak, hogy addig, míg az Ur Isten haza viszen, tartóztassa, hogy másuva ne ígérkezzék; kérlek, édes szivem, az levelet küldd meg neki; haza vivén az jó Isten, gondunk legyen reá, hogy predikátor nélkül ne legyünk, és az mellet az jó Isten rendel, azt vigyük hozzánk. Subai az tüzzel és fogcsikorgatással, jajgatással rakva lévő paradicsomban vígan tegnapelőtt ment el, valakit citáll (?) oda maga után. Forgách Mihálné asszonyom az pénzt megnyerte az Forgách uraktul, addig ki nem megyen az jószágbul, míg az ő pénze meg nem lészen. Az minemő borokat innét most felvisznek, azokat csak az bitchei pinczében vonnyák be. Az litawai udvarbiró adgyon egy hétre negyven vagy ötven szánat az bitchei udvarbirónak segítségére az fahordásra, az mint meg is irtam neki. Most,

én édes szivem, lölköm, egyébrül nem lévén az mirül irjak,
ajánljak... Datum Posonii, 22. januarii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Asszonyomnak anyámnak irtam egy levelet, sógor uram
mellett, levelemet megadván ő kegyelmének, kérlek, hogy
légy jó törekedő ő kegyelme mellett, és ajánljad ő kegyelmé-
nek és Veseléniné asszonyomnak szolgálatomat, és Jakosytt-
nénak leányomnak köszönetemet. Jakosyth uram fiam szol-
gálattyát ajánlja.

DXI.

1608. Január 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Sze-
relmes lölköm, Nagy Bálint megadá énnékem leveledet, mely-
bül megértettem jó egészségedet, szerelmes gyermekinkkel
egyetemben. Adgya az Ur Isten, hogy azon jó egészséged
felől ezután is mindenkor jókat érthessek és hallhassak. Én
is, Istennek hála, jó egészségben vagyok. Az mostani gyüle-
kezet sem tart immár sokáig, csak az hajdúk végezhetnének
minden jót megmaradásunk felől és fogadnának az leszállítás-
bul szót. Többet irnék, édes szivem, de az sok dolog miatt
nem érkezem csak az íráshoz is. Én tied vagyok, édes szivem,
és te is enim, édes lölköm. Adgya Isten... Posonban 25.
januarii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXII.

1608. Január 30.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az minemő szomorúságban hozott volt, édes szerelmes atyámfia, nekem irt ezelőtt való leveled, azon nagy örömemre való lett második, Török Páltul küldött leveled, holott értvén könynyebbségedet és egészségednek jobb alapattyát, Istenemnek hálákat adván, tiszta szibül örültem rajta. Adgya az Ur Isten, én édes szerelmes szivem atyámfia, hogy azon jó egészség és állapotod felől hasomló és jó azonképen kedves híreket hallhassak nagy sok jó esztendeig. Istennek hála, én is jó egészségben vagyok, és azon leszek, hogy ez napokban innét megindulván hozzád, én lölkömhöz, haza siessek. Bizonnyossan itélem azért, hogy ez jövő hétfőn innét mngindulván, szerdán, avagy csötörtökön, ha az Ur Isten ezen egészségben megtart, hozzád mehessek. Azért az előbbeni irásod szerint ha Pruszkya akarsz jünni, édes szivem, leányommal, és ott várni, hagyom az te jó akaratodra. Hon kedig otthon akarsz várni, avval is szabad légy; valahon talállak, adgya az Ur Isten, hogy láthassuk egymást nagy vígan és jó egészségben. Az kiknek szólnak leveleim, küldözd el, kérlek, mint szerelmes atyámfiát, és az hon leszesz és mely helen találhatlak, add idején, egy lovast küldvén előmben, tudtomra. Ajánljak ... Irtam Posonban 30. januarii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXIII.

1608. Február 28.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . .
Akarám, édes szívem, értésedre adnom, hogy az nagy gonosz
útban szekereim igen lassan járhattanak, holott még az utban
elérvén őket, még nappal érkeztem előttük majd két órával
ide Bánban nagy jó egészségben. Kérlek, édes szívem, irj te
is gyakorlatossággal énnékem egészséged felől, én is az szerint
cselekeszem. Az Ur Isten adgya . . . . Irtam Baanban, 28
februarii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

P. S. Ma hajnalban, ugymint 29. februarii, adák meg
Báthori Gábor uram leveleit. Azért im ez utban vagyok az
urakkal, főképen Illésházy urammal, minthogy ő neki is irt,
szólván, az választot megküldgyük, addig az követ ott vára-
kozzék.

DXIV.

1608. Márczius 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . . Sze-
relmes én édes lölköm, Hoszuthothy uram levelét megadák
az te leveleddel egyetemben, melyben, minthogy csak czédu-
lán volt irván, egészséged felől énnékem semmit sem irtál,
mellet én leginkább kívánnék érteném és hallanom, kérvén,
hogy az te énhozzám való szeretetedért irj énnékem egészsé-
ged és jó álapatod felől, kinél énnékem kedvesb hirt nem ir-

hatsz. Istennek hála, én is mostansággal jó egészségben vagyok. Az comissárius urak itt vannak, immár az kik arra választottanak minnyájan, de én akartam volna ha többen lehettünk volna jelen. Prajner uram, az győri kapitán, Illésházy és Kolonich uramék énvelem egyetemben vannak itt. Az török még ide nem jött, de várjuk őket, hogy bejűnek. Adgya Isten, végezhecsünk immár valaha egyszer csendet és jót. Az Hoszuthothy uram levelét im ismég oda küldtem, értse asszonyom anyám ő kegyelme minden akarattyát Hoszuthothy uramnak az ezüst mív felől. Ha mily olly hireim lesznek, édes szívem, értésedre adom. Kérlek, mint szerelmes atyámfát, ha mi ollyas levelek érkeznék, késsedelem nélkül add értésemre és küldd ide őket. De hogy főképen egészséged felől irj énnékem, kérlek, mint én édes egyetlen egy szívemet, lölkömet és kedvem szerint való atyámfát. Az Ur Isten . . . Datum in Ujvár, 3. martii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Hoszuthothy uramnak szólló levelemet csak Ujvárban küldgyed, kérlek, mint én édes atyámfát, és asszonyom anyámnak szólló levelemet küldd meg, melyben az Hoszuthothy levele is be vagyon csinálvan, kit tüled, mint lölkömtül, nagy jó néven veszek.

P. S. Ezen órában érkezett sógor uram és fiam uram levele, az mellekben irják, hogy, Istennek hála, az felföldiek subscribáltak az mostani posoni végezésnek, kit igen nagy jó kedvvel és örömmel értettünk, de Istennek hála, még az Tokaj dolgában is jó procesusban voltak, hanemha azután eséskednének az emberek. Adgya az ur Isten, édes lölköm, az itt való törökkel való végezésben is érhecsünk jó és hasznos véget. Ha valami levelek érkeznének Kassáru, kérlek, édes lölköm, küldd meg hamarsággal énnékem.

DXV.

1608. Márczius 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . . Szerelmes lölköm, tegnap késsón estve adák meg az te leveledet, az ő fölsége Mátyás herczeg uramnak és az predikátor dolgárul, azonképen Osztrozyth István uram dolgárul való levelekkel egyetemben. Hogy jobb egészségben vagy, édes szivem, örölkök, de kívánom, hogy az Ur Isten az előbbeni jó egészségedet telleségessen megtérítné. Tartson meg én és szerelmes gyermekink jó szerencséjére sokáig nagy jó egészségben. Az én szerelmes kis Anicskám betegségét szomorú szível hallottam, elhittem, hogy ha az mint semmi kétségem nincsen benne, jól bánnak vele, az Ur Isten meggyógyította; kérvén azon, mint szerelmes lölkömet, mind magad s mind az kis leányom és az több gyermekink egészsége felől irj gyakorlatossággal énnékem. Istennek hála, én is jó egészségben vagyok. Az herczeg uramnak levelére innét adtam választot. Az predikátor dolgából is irtam Beniczki és Ternoczy uraméknak, azonképen ő magának is. Irtam Kassára is; azokat az leveleket, kérlek, édes szivem, küldözd el, az kassaiakat csak Árwában vigyék, onnét mindgyárust elviszik Kassára. Az törökök bizonyosan ma elérkeznek, és azon leszünk, hogy Isten segítségéből minden jót végezzünk; de császár semmiképen nem akarja megtartani, sem az törökkel, sem mivelünk az békeséget, hadat gyűjt Munsur Tili által Morvában Znoim várasánál, de jó az Isten és az igazakat nem hadgya, és az jó császárnak is szivét jobb gondolatra fordította. Azon leszek, édes szerelmes atyámfia, hogy itt sokat nem késvén, haza siessek, de az fejdelem azt irja, hogy hamar való napon Kassa felé bocsát.

Adgya az kegyelmes és irgalmas Ur Isten . . . . Ex Ujvár, 5. martii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Az Osztrozyth István uram dolgáru! irt az asszony, ki-
nek Isten egy leánt adott, Forgach uramnak, és én is most
irtam neki, de az kassai leveleket most Filekre bocsáttam,
arra hamarabb vihetik meg.

DXVI.

1608. Márczius 8.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . .
Én édes szerelmes atyámfia, vettem leveledet, melybül meg-
érttettem, hogy most is csak alkalmas egészségben vagy, kíván-
nám tiszta szibül, hogy azt irnád, hogy nemcsak alkalmassint,
de ugyan is és kedves egészségben vagy ; ugy értem, hogy gyer-
mekink is betegeskednek az himlő miatt. Az Ur Isten szent
fiáért meggyógyítván, gyermekinkkel egyetemben, tartson meg,
én édes szivem lölköm, az ő szent nevének dicséretire, és én-
nekem minden öröömre és vigasztalásomra. Az török eljűtt
vala, de ismég visszabocsátánk, mert csak egy követet küld-
tenek volt, és annak sem volt semmi hatalma és levele, hogy
derék képen végezihessen velünk, hanem megirtuk az passának,
hogy szerdára több fő embereket és derék hatalommal bocsás-
son ide, hiszszük Istent, hogy csak egy nap is elvégezzük, ha
eljűnek, és azután én is haza sietek, mint én édes szerelmes
atyámfiához. Az minemő leveleket irtam, az kiknek szólnak,

kérlek, én édes szivem, késsedelem nélkül küldözd el. Ezeknek utánna . . . Datum Ujvarii, 8. martii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Egészségtek felől, hogy gyakorta irj énnékem, kérlek,
mint én édes szerelmes atyámfát.

DXVII.

1608. Márczius 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes én édes lölköm, tegnapelőtt mentem vala ki innét Ujvárbúl Sentére, ott tegnap predikációt hallgatván, ma ismég visszajöttem, holott az török is holnap vagy holnapután ide jüvén, azon leszünk, hogy mennél hamarébb lehet, az békességet elvégezhezzük velek, és én is hozzád, én szerelmes szivemhez, haza siessek, mert az az hire, hogy császár urunk az jó végezést nem akarván megállani, Morvában hadat gyüt; hogy azért véletlen veszedelem Morvábúl ne találja országunkat, néminemő bizonyos népet kelletik rendelnünk az végekből és vármegyéből Morvának az szélire, az kik által magunkat is megoltalmazhassuk, és Morva is ahoz képest mellénk állhasson, mely vármegyének feltámadások és népek elbocsátása felől irtam nekik. Kérlek, mint szerelmes atyámfát, az mellek oda vannak az vármegyékben, azoknak leveleimet hamarsággal küldözd el; de miért akarom, népeket hogy elbocsássák, azt nekik meg nem irtam, te is, édes lölköm, tarts magadnál titkon, mert nem jó volna, ha sokan értenék szándékunkat. Tudom, hogy mindgyárost gyűlést hirdetnek Trenchin

vármegyében és Arwában is. Jószágunk dolgából mihez tart-
sák magokat szolgálaim, megírtam nekik. Thurzo Stanislóné
asszonyom igen beteges állapotban vagyon, hasomlóképen való
nevelője vagyon, az mint te ezelőtt, kitül Isten ezután szent
fiáért oltalmazzon, voltál. Szolgálatyát ajánlván, levelet is irt
nevelés asszony betegsége felől. Most, én édes szivem lölköm,
nem lévén egyébről, az miről irjak, ajánljak . . . Ujvárban,
10. martii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXVIII.

1608. Márczius 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Sze-
relmes én édes lölköm, vettem leveledet, mellet Frivaldskytul
küldöttél; hogy mind szerelmes gyermekinkkel egyetemben
jobb állapotban vagy egészségedben, az Ur Istennek hálákat
adván róla, tiszta sziből örültem rajta. Az Ur Istenemnek
azon könyörgök, hogy bizonyában meggyógyítván, tartson meg
benneteket sokáig boldogul és nagy jó szerencsés egészségekben.
Én is, Istennek hála, jó egészségekben vagyok. Az mi az ide
való állapotot illeti, én soha nem tudom, hova lének az isten-
telen pogányok. Hanem tegnap estve hozának Esztergambul
levelet, melyben azt irják, hogy immár elgyűnek, ma avagy
holnap itt lesznek, adgya Isten végezhezzünk az békeség felől
minden jót velek. Az vármegyékre irtam volt, hogy az parti-
culáris insurrectio szerint feltámadgyanak, de jobbnak és
hasznosbnak ítéljük lenni, hogy pénzt adgyanak az vármegyék
és azon a pénzen jó és látott vitézlő népet fogadgyanak, az

kirül im én is irtam Illésházy urammal egyetemben az vármegyéknek; az melly leveleket oda küldtem, kérlek, édes szivem, küldgyék el mindgyarást. Immár megirtam vala ezt az levelet eddig, hogy érkezék Horváth Mihály, az te, édes szivem, irásoddal, és az több levelekkel egyetemben. Elhidd, édes lölköm, ha beteges volná, mindgyarást mentent mennék, de vagy akarom, vagy nem, immár az átkozott törököket meg kelletik várnom; mindazonáltal, hiszem Istent, hogy itt sokat immár nem késvén, Isten segítségével, hamar való napon hozzád, én szerelmes lölkömlöz megyek. Az mi az hajdúság dolgát illeti, az minemő hir vagyon felölök, én nem hihetem, hogy bizonyos hir legyen, holott Jakosyth uram fiam az tokaji állapot felől irván, ha ugy volna, megirta volna, és az levél is Bodolkőben 7. napján márcziusnak költ, az szepessi levél is akkor; hiszem előbb kellett volna azt tudni fiam uramnak, hogynem az szepessi nemes embernek, mindazonáltal im az lovas szolgálomban egynehányat felbocsáttam. Az kik Arwában voltak, azok mennyenek Arwában, az többi legyenek melletted; hiszem Istent, hogy én sem késsem, hanem hamar való napon utánok megyek hozzád, én szerelmes egyetlen egy szivemhez, és ez világon minden gyönörüségemhez. Az felföldre való leveleimet is oda küldtem volna, de jobbnak itélem lenni, hogy Filekre az áltadra hamarságnak okáért küldgyem őket. Homonai Bálint uram mit irjon, az másábúl, édes szivem, megérted. Ha mi olly bizonyos hireid lesznek, kérlek, mint szerelmes atyámfát, add értésemre, tudgyam magamot felmenetelemben mihez tartanom. Fiam uramnak az minemő levelet irtam, kérlek, édes szivem, küldd meg ő kegyelmének, talám eddig, az mint levelébül értém, haza érkezett. Ezeknek utánna ajánljak . . . . Irtam Ujvárban, 14. martii, hajnalban, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Az lábom ismég kifakadott ma harmadnapja, de mégis jobbnak itélem, hogy nem mint az köszvéennek fájdalma jünne reám, de nem olyan fakadott ki, az mint azelőtt.

DXIX.

1608. Márczius 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Mit írjon Hoszuthothy uram, leveleibül megértettük. Igen felette jó cselekedted, én édes szivem, hogy hamarsággal ide küldted az leveleket. Azért, Istennek hála, egyet értvén, nem leszen úgy, az mint az hitván hajdúk akarják. Mindazonáltal míg oda felérkezhethünk, megírtam Liptó és Árva vármegyéknek, mihez tartsák magokat, az leveleket hamarsággal hogy elküldgyed, kérlek, mint én édes szerelmes atyámfiát. Az török inkább hiszem, hogy csak azért késsik, hogy az hajdúkhöz bizik, de el kell jünni, és végét vetvén vele az békeségrül, alább hadgyák az hajdúk is dolgokat. Gondolom, hogy holnap immár elérkeznek az átkozott törökök is. Morva is, Istennek hála, immár edgyet ért velünk. Ezeknek utánna ajánljak... Datum Ujvárat 14. martii, 1608.

Fiam uram Jakosyth uram felől ha mi bizonyost érthetsz, kérlek, édes szivem, add értésemre.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXX.

1608. Márczius 30.⁴

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én édes szívem akarám értésedre adnom, hogy, Istennek segítségével az törökkel elvégezvén mind az frigyét, s mind az hajdúságnak leszáltatását, hozzád, mint én szerelmes lökömhöz, sietek, de úgy kell mennem, az mint az gonosz ut miatt lehet. Azért ma talám Dulnizára vontattatok, onnét jó idején megindulván és felöstökömöt Visolait evén, haza megyek, Isten velem lévén, vacsorára. Ha az Wág nem igen nagy és elmeletni, kérlek, édes lököm, küldgy Predmir arántában egy szekeret és hat lovat előmben és egy öreg csonokot vigyenek alá Predmerhez, úgy hogy ott által vitetvén magamat addig, míg az szekerek az partra kerülnek és vontatnak az váé ellenében, addig én haza menvén, mint szerelmes én édes lökömet megölelgethesselek és megcsókolgathassalak. Adgya az Ur Isten... Irtam hamarsággal Kraszna nevű faluban 30. martii, 1608.

Egy lovas jűjön előmben Besztercze felé, az ki tudgy megmondani, ha ott várnak-e Predmirnél az szekérrel. Segin hugom Forgach Sigmondné halálán vagyon, az ura Béchen vagyon.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo Grörgy.

DXXI.

1608. *Ápríl 30.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Akarám, édes szivem, értésedre adnom, hogy én mai napon, úgy mint szerdán, házamtul való megindulásom után, érkeztem ide Znoimban, Istennek hála, jó egészségben, de az fejedelmet itt nem találtam, minthogy megindult volt Prága felé, úgy mint Biskapiczra ment, ma onnét Chaszlóra megyen, és ott tractál császár urunkkal. Itt is voltak immár ő felségénél császár és Csehország követi, azonképen pápa és hispániai követek. Császár mindennel ajánlja magát, és az magyaroknak is mind az szabadságot megengedné, és az törökhöz is beküldené az követet, de ő felsége széll szóra nem akar megállani, hanem derékképen akar végezni, úgy, hogy állandó legyen, Chaszlóban. Azért immár bizonyos vagyok benne, hogy énnekem is addig el kellett mennem. Ha irsz azért, én édes szivem atyámfia, az mint kérlek is, mint lölkömet szerelmes atyáunfiát, hogy gyakorta írj énnékem, az követek Chaszló felé Csehországban igyekezzenek jünni. Az utban megértik, hon leszek. Szolgáim még mind oda hátra vannak, de azok is utánnam jünnek, ha jühetnek, minthogy az átkozott árwai udvarbiró az minemő lovakat küldött volt, csak egy sem érkezett volt Ujhelben, hogy én innét elindultam. Most egyébrül nem lévén az mirül irjak, ajánljak ... Irtam Znoimban 30. aprilis, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXXII.

1608. Május 7.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Ez napokban, édes lölköm, egynehány levelet írtam, melleket ha megvittenek-e vagy nem, azt nem tudom; de gondolom, hogy ha megviszik is, kit előbb, s kit utóbb visznek meg. Czaslóra való mentünkben itt Igló várasában adák meg mai napon szerelmes lölköm, leveledet, melyben hogy beteges állapotod felől irtál énnékem, bizony elég nagy szívem fájdalmával érttettem; nem is tetszik, hogy negyed nappal előbb szokásánál jött reád az szokott nevola. Azért mindgyárust az fejdelem doktorát, az melly azelőtt is megirta vala, mint és hogy kellesek orvoslonod, édes szívem magadat, hozzám hivatam és bőségesen szölotam vele. Ő mit mondott hozzá, im írva küldöttem. De az én kevés ítéletem szerint, minthogy azelőtt is, hogy édes lölköm beteg voltál, így járt az szokott nevola rajtad, hogy hon előbb, hon utóbb jött reád, azért jó ezzel is élni az orvosággal, holott doktor uram igen biztat, hogy használni fog, de mindazonáltal az Zawisné asszonyom orvoságát, mind az fő mosásbul, s mind az italokbul, nem jó elhadnod, holott azok azelőtt is használtanak. Mint hogy leszesz kedig, édes szívem ezután is, kérlek édes lölköm, add értésemre, mint és hogy leszesz, tudhassak én is az doktorral szöllanom felöle. Ő bizony igen biztat, csak azon kér, hogy az előbbi irások szerint az féle ételektül, az kik ott tiltván vannak, oltalmazad magadat. Bizony én is ez napokban nem igen jól voltam az hitván kő miatt, de énnékem is Isten után ezen doktor használt. Adgya az Ur Isten, én édes lölköm, hogy ezután jobb és kedvesb hireket hallhassak felöled, és te is, édes szívem, én felölem. Itt, Istennek hála, mind jó állapotban vagyunk, ellenségünk senki nincsen, mi kedig igen szöp had-

dal vagyunk. Az urak is jüttön jünek, ma küldenek postán Zrini és Szechy uramékért, hogy sietvén eljüjenek az chaslói csehek gyűlésére, ott mindeneknek jó vége leszen. Császár urunk is immár mindenhez kész. Adta volna Isten, hogy azokkal ezelőtt ajánlotta volna magát, az kikkel most ajánlja ő felsége. Ma voltak itt mind az pápa uram követe s mind kardinállya, az olomuczi püspök, ők az átkozottak zavarták fel az vizet, immár most ótanák az tüzet, ha lehetne. Holnap megindulván Német Baradra megyünk, onnét Chaszlo felé. Adgya az Ur Isten, hogy ott minden jót végezvén, térhessek hozzád, én szivemhez lölkömhöz jó és szerencsés egészségben. És én is szonképen találhassalak azon jó egészségben. Az Dersffy Ferenczné asszonyom hugom dolgában egyéb mód nincsen, hanem ha valami végezésnek kelletik közöttök lenni, bocsásd, édes szivem, oda Nagy Miklós uramat, legyen szegín özvegy asszon mellett igaz igyében én képemben. De hogy strecheni várban kelletnék szolgánkat küldeni, abban mód nincsen. Édes szivem, kérlek, irj gyakorta egészséged felől, én is az szerint cselekeszem. Ajánljak... Irtam Igló nevű morvai városban, 7. maji, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,

{ Thurzo György.
{ Czobor Örsébet.

Az apothecáriust, édes szivem, időnek előtte el ne bocsásd magadtul. Prédikátor uramnak mondd én szómval, édes szivem, szolgálatomat. Ő kegyelménél legyünk, mind én s mind te édes szivem, imádságiban commendátusok.

DXXIII.

1608. Május 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Noha édes szivem lölköm, szerelmes atyámfia, csak nem régen is irtam, módom lévén az levélnek elküldésében, el nem akarám mulatnom, hanem ismég irnom akartam, gondolván, hogy gyakorta való írással kedves dolgot cselekeszem nálad. Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok, adgya az Ur Isten, hogy felőled is, édes szivem, hasomló jó hirt hallhassak és érthessek. Az itt való álapat felől azt írhatom, hogy császár urunk követi által immár az békeségnek engedett. Magyarországot herczeg urunknak engedte ugy, hogy ha az magyarok királylyá választják, az koronát is kész megadni ő fölsége. Magyarországhoz Felső- és Alsó-Ausztriát is herczeg urunknak engedte, de Magyarország pusztá lévén magában, és sok költség lévén az végházakra, ő felsége herczeg urunk Csehországot Morvával és Slésiával kívánná segítségül, de ha Csehországot nem engedné is császár urunk, de Morva és Slésia nélkül nem lehet Magyarország, az mint hogy nem is akarnak túlünk elszakadni. És így, hiszem Istent, másfél hét alatt jó vég leszzen minden dolgunkban, holott az csehekis ad 20. maji gyűlést hirdetnek, és ugyanazon gyűlésből minden jót akarnak végezni Mátyás herczeg urunkkal ő fölségével. Ebben az jó Isten jó véget adván, immár mind magunk s mind gyermekink, az mig az jó és kegyelmes Isten akarja, nyugodalmassan és békeségessen élhettyük világunkat, kihez segitsen az szent Isten, áldott fiáért, bennünket. Holnap Kolinben megyünk, két mélföld ide, mert az hadak itt mind az várást s mind az falukat szintén elélték. Ott, Isten segitségéből, mindenekből jó vég leszzen. Édes lölköm, az építéshez lássanak szorgalmatossan az tisztartók, az Niznansky lovát is

ideje volna immár egyszer alá hozatni. Az szent iváni napra való sőt is megvén, bocsássa az ármai tisztartó alá. Gyurchansky uram praefectus lévén, úgy viseljen mindenekre gondot, hogy otthon való nem léttünkör tessék meg hív és igaz szolgálattya, kérlek, édes szivem, én szómval mondd meg neki. Tokaj dolgát jó módgyával elvégeztem herczeg urunkkal ő felségével. Arra Rákoczy uram most nem iszik. Prédikátor uramnak mondd, édes lölköm, én szómval szolgáltatomat. Az házat hogy szépen és jó módgyával megépítsék, légy azon, édes lölköm, kérlek. Ezeknek utánna ajánljak... Irtam Chaszló várasában, 13. maji, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXXIV.

1608. Május 18.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Noha csak ez minapiban irtam, de akarván hozzád, én szerelmes lölkömhöz, szibül való szeretetemet megmutatnom, most is ez levelecskémmel akartalak meglátogatnom. Hála legyen az Ur Istennek, az sok szántalan dolog közt én jó egészségben vagyok. Adgya az Ur Isten, én édes szivem lölköm, hogy te-felőled is hasomló jó és kedves hirt hallhassak és érthessek. Az itt való álapat felől azt irhatom, hogy tegnapi napon is-még császár urunk ő fölsége küldte ide követit, ugymint az olomuczai kardinált és egynehány cseh urat, az kik tracc-tályák az dolgot Mátyás herczeg urunkkal ő felségével úgy, hogy inkább szépen és szeretettel mennyen véghez minden

dolog, hogynem mint nagyobb zürzavar és vérontás következ-
zék belőle. Immár Magyarországnak az koronát minden
hozzá való eszközivel megigérte császár, és az magyarok jó
akarattjokra hadgya, hogy ha Mátyás herczeg urunkat
magyarországi királynak választják. Az Felső- és Alsó-Ausz-
triát is Magyarország mellé engedte ő fölsége, és hogy halála
után Csehországban is királlyá legyen, azt ugyan még ez
mostani csehek gyűlésében, az csehekkel el akarja ő fölsége
császár urunk végezni; kívánnya mindazonáltal azt császár,
hogy ha szintén az országokat nem bírná is, de az titulussal
hogy élhessen és magyarországi királynak nevezhesse és hiv-
hassa, irhassa magát, és hogy bizonyos adót és pénzül való
segítséget is adgyanak Magyarországbul és Austriából ő fel-
ségének, mely adózásra nehezen mehetünk, tudván országunk-
nak nyomorodott és szegín álapattyát. Morva semiképen el
nem akar szakadni Magyarországtul, császár urunk kedig
örömet Csehországhoz bírná, és ezen vagyon főképen az vi-
longás. Slésiában követinket bocsátottuk, mind Magyaror-
szág, Austria és Morva nevével. Magyarországtul Thurzo
Stanisló uramat és Aponi-Pál uramat bocsátottuk és egy
posoni káptolonbeli papot; remélnjük, hogy azok is edgyet
fognak velünk érteni. De az csehek igen megunták immár
is az hadat, mert valahon két három magyart, avagy egyéb-
féle vitézlő népet találnak, azt bizony Ábrahám kebelében
bocsáttyák; félő, hogy az miatt nagyobb zürzavar itt az or-
szágban ne következék. Mindazonáltal azon vagyunk, hogy
inkább az cseheknek jó akarattjokat vegyük, hogynem mint
magunktul elidegenítsük őket. Az mi hadunk minden nap
szaporoszik, főképen Austriából, valahon ki vagyon inkább
mind itt vannak. Az impériumi electorok is azon vannak,
hogy békeségre és jó végezésre hozzák az dolgot, az mint
hogy az saxóniai és brandeburgi electorok követi is itt volta-
nak. Tegnap voltak ebéden nálam. Az palatinus réni és mo-
guntíni elector levelek által találták meg ő fölségét. In

summa: kétség nélkül ez az mostani dolognak vége jó és hasznos békeség és országoknak való egyesége leszen, kit adgyon Isten, hogy sokára ne haladgyon, hanem hamar vége lévén, mehessek én is hozzád, én szerelmes szivemhez és én édes lölköm attyámfiához, jó egészségben, és találhassalak téged is, mind szerelmes gyermekinkkel egyetemben azon jó egészségben. Az levelek, az mellyek hova szólnak, kérlek édes szivem, küldözd el, és az praefectus és az udvarbirák mind az épületekre, s mind az majorságokra és jüvedelmünknek beszédésére visellyenek olly jó és szorgalmatos gondot, hogy haza vivén az Ur Isten, lehessen miért jó urok lennem és jó forgolódásokat megköszönnöm. Az prédikátort, édes szivem, én szómval, köszöntsed, és magam jó akarattyát ajálván neki, kérd én szómval, hogy imádságiban ne legyenek elfelejtve, hanem legyenek commendatus nála. Ezeknek utánna ajánljak... Datum Kolinban, 18. maji, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXXV.

1608. Május 28.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Ez napokban mindenekről, én édes szivem, bőségesen irtam. Most is el nem akarván alkolmatoságomat az levél elküldésében mulatnom, akaralak, mint szerelmes szivemet és én édes lölkömet, levelem által meglátogatnom. Istennek hála, én itt mostansággal jó egészségben vagyok. Az több magyarországi urak is mind jó egészségben vannak. Adgya az Ur Isten, én édes szivem, hogy felöletek is minden jó hirt érthessek és hall-

hassak. Az itt való álapat felől azt irhatom, hogy ő felsége itt Cseh-Baradban lévén, várja az csehországi gyűlésből való követeket, kik most Prágában vannak, ugymint az veszprémi püspök, Thurzo Miklós uram és Osztrozyth István uram, azonképen Slésiából Thurzo Miklós és Aponi Pál uramékat, az mely két helre több főurak is és személek mentenek Austriából és Morvából; minden reménségünk az, hogy jó válasszal jünek és mi is jó és kedves végezéssel térhetünk hazánkban, kit engedgyen az békeségnek ura és Istene, szent fiának érdemiért, mert immár Magyarország dolgából és Austriából jó vég volna, de morvaiakat nem hadhattyuk el magunktul és Slésia is szomszédságunkban vagyon, Csehország nélkül sem volna jó ellenni. Az Ur Isten, az ki ez ideig vezérlette dolgainkat, kétség nélkül jó véget is ad minden igyekezetünkben. Ezután is ha mi olly bizonyost értek, tudtodra adom, mint én édes szerelmes, kedvem szerint való szivem lölköm, én édes egyetlen egy attyámfiának. Irtam az tisztartóknak is, kérlek, mint szerelmes lölkömet, add meg nekik, és az messzebb valóknak küldd meg. Intsed is én szómval ökö, hogy szorgalmatos gondot vissellenek mind az gazdálkodásra s mind az egyéb épületekre. Ezeknek utánna ajánljak... Ex Cseh Barad 28. maji 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXXVI.

1608. Május 31.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én édes szerelmes lölköm, megadá énnékem Frywaldski leveledet, mely méltán megvigasztalta szívemet, holott azt írod, hogy hála legyen az Ur Istennek, mind magad, s mind gyermekink jó egészségben vattok. Azon jó egészségben tartson meg az megváltó kegyelmes Urunk és Istenünk nagy sok esztendeig, énnékem örömömre és vigasztalásomra, szerelmes gyermekinkkel egyetemben. Dicsértessék az Ur Istennek szent neve, én is egyébképen jó egészségben vagyok, csakhogy az lábamon való sütés még be nem gyógyult, de az is annibul könnyebbségemre vagyon, holott az hitván köszvénnnek fájdalmátul megment. Hogy az Ur Isten Priny Istvännét leányomot, egy szép fiu magzattal szerette és megáldotta, hálát adván az Ur Istennek róla, tiszta szibül örültem rajta. Az Ur Isten áldgya meg ezután is őket és adgya, hogy az több leáninknak is veled egyetemben láthassuk Istentül adatott gyermekinket és onokánkat, de bár innmár békét hadgyunk az ifju névnek. Nekem após, neked kedig, édes lölköm, anyós legyen nevünk. Irtam Prini István uramnak fiamnak és leányomnak is, de minthogy Báthori Gábor az erdéli fejdelem követe találkozott ide, attul küldtem el az leveleket. Ugyanő tőle irtam választot Tokajban, és sógor uramnak Czobor Mihálynak is. Bizony, én édes szívem, valamint járnak az követek, de ez napokban az itt való állapot felől és magam egészsége felől is gyakorta irtam. Reménlem, hogy eddig egynehány rendbeli levelemet vitték meg. Ajánlásomnak eleget akarván tennem, és szívemben mindenkor, mint szívem legdrágább kencsét, téged lölköm hordozván, lehetetlen, hogy csak egy minutában is elfeledkezném felőled. Haza meneteletem az mi, édes szívem, illeti, nem men-

nék bizony, hanem ha lehetne, repülnék hozzád, mint én szerelmes és kedvem szerint való társomhoz, de akkor mehetek, az mikor bocsátnak, és módom lehet az elmenetelben, holott még az csehországi és slésiai követek ide nem érkeztek, azokat immár meg kell várni az fejdelemnek, az magyarországi koronát is hozzá való eszközökkel egyetemben még ide meg nem hozzák, addig innét meg nem indulhat ő fölsége, mindazonáltal ez jövő hétfőig, ugymint holnaputánig kétség nélkül megtérnek az csehországi követek, azután, hiszem Istent, megmenekeszem én is az itt való purgatóriumtul. Itt bizony, édes lölköm, sok főúr vagyon, az kik szerelmes házok népétül mostansággal messze vannak. Az magyarok közül ezeket irhatom: Zrini uram öcsém, Draskowith uram sógorom, Szechy Tamás, Thurzo Stanisló, Miklós, Kristóf, Nádazdy Tamás és egyebek. Azok is nem előbb, hanem az mikor módgyok lehet benne, mehetnek szerelmes házok népéhez. Az Ur Isten meghallgatván mindkettőnk könyörgéssét, kétség nélkül megadgya, hogy hamar való napon megláttuk egymást vigan és nagy jó egészségben. Szerelmes én édes lölköm, hogy intsed az tisztartókat hivataljokban legyenek szorgalmatosok, lássanak mind építésekhez, s mind egyéb majorságokhoz és tisztekhez való gondviseléshez. Mert akkor válik az igaz szolgál, az mikor az urának szeme nem figyelmez reá, és messze vagyon tüle. Ezeknek utánna ajánljuk . . . . Irtam Cseh Baradban, májusnak utolsó napján, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Az leveleket, az kiknek szólnak, kérlek, édes szívem, küldözd el.

P. S. Az felföldre való attyafiaknak szálló leveleimet is hamarsággal, édes szívem, vigyék Arwából Kassára.

DXXVII.

1608. Június 6.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm, nagy örömmel és hálaadással olvastam, édes szívem, leveledet, értvén azt belőle, hogy, dicsértések az Ur Isten, mind szerelmes gyermekinkkel egyetemben, jó egészségben vagy. Adgya az Ur Isten, szent fiának érdemeért, hogy nagy sok jó esztendeig hasomló jó és kedves híreket hallhassak, édes szívem, mind felőled, azonképen szerelmes gyermekink felől. Hála legyen az Ur Istennek, én is jó egészségben vagyok. Csak adná az Ur Isten, hogy véget vethetvén itt dolgunkban, mehetnék immár hozzád, én szerelmes szívemhez, lölkömhöz, jó egészségben. Itt immár mindenekben jó vég volna, mert herczeg urunkat itt Csehországban királylyá választották úgy, hogy ha császárnak halála történik, mindgyárást meg is koronázzák. Az magyarországi koronát is hozzá való eszközökkel egyetemben megküldi mindgyárást császár, csak az többiben legyen jó vég. Immár kedig mind Magyarország s mind Austria, azonképen Csehország dolgábul jó vég volna, csakhogy Morva és Slésia dolgábul még semmi vég nincsen, azok semmiképen el nem akarnának túlünk szakadni. Az csehek kedig, minthogy ez ideig az ő koronájokhoz hallgattanak, nem örömet engednék ide. Most mind abban az tractátusban vannak, hogy arrul is minden jót végezhetnének, kit engedne az jó Isten, lehetne hamar és jó módgyával; menekedhetném én is meg az sok gondtul és költségtül, és mehetnék én is hozzád, én szerelmes társomhoz és szívemhez lölkömhöz jó egészségben. Az mi Dersffy Ferenczné asszonyom hugom dolgát illeti, irtam bőségesen mind Magochy uramnak, s mind Illésházy uramnak felőle, gondolom, hogy megbecsüllik írásomat és az szegim özvegy asszonnak hamis-

sat és kárt nem tesznek, de ha hamissa volna is ő kegyelmének, légyen addig vesztég ő kegyelme, és tűrjön még az Ur Isten haza viszen az több attyafiakkal egyetemben bennünket. Azon leszünk, hogy ő kegyelmét ne hadgyuk, sőt igazságában ő kegyelme mellett legyünk és megoltalmazzuk, segitsünk is ő kegyelmének, mert messze lévén most ő kegyelmétül, nehezen segíthetünk mind addig is, még Isten haza nem viszen bennünket; ő kegyelmének czeke, édes lölköm, írásod által add értésére ő kegyelmének. Igen jól cselekedted, édes szivem, hogy Nagy Miklóst melléje bocsáttad Strechenben, akarám ha szolgálhatna kedve szerint ő kegyelmének. Az süveget és tafotát, édes szivem, nagy örömet megküldtem volna az kis atyáfinak, de bizony itt olly helen voltunk, hogy nem találtam. Más az, ha találtam volna is, az utban elvették volna, holott most is az parasztság valahon kit keveset az utban találnak, kit megfosztanak, s kit megölnek; hanem azon leszek, hogy utamban haza való mentemben megvegyem és megvigyem, kívánván, hogy az Ur Isten nevellye jó egészségben

Immár megírtam vala az levelet, hogy ismég comisáriusokat választánk császár urunkhoz Slésia és Morva végett. Adgya az Ur Isten, hogy minden jót és kedves dolgot végezhessenek. Ezeknek utánna ajánljak... Írtam Cseh Baradban 6. junii, 1608.

P. S. Mátyás herczeg urunknak az minemő iveket csináltak itt Csehországban im oda küldöttem. Adgya az Ur Isten, hogy ő fölségével egyetemben térhessünk vigan hazánkban és nagy jó egészségben.

A te szerelmes urad és társad,
Thurzo György.

DXXVIII.

1608. Június 15.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én
édes szerelmes szívem, egyetlen egy attyámfia, vettem az lita-
wai embertől leveledet, melyből értém, hogy Istennek kegyel-
meségéből jó egészségben vagy. Azon jó egészségben tartson
meg az Ur Isten sokáig az én és gyermekink szerencsénkre.
Én is, dicsértessék az Ur Isten, jó egészségben vagyok. Hogy
leányunk Babuska az hideglelés miatt beteg, bizony nem örö-
mest, sőt bánatos szível értettem. Im egy czédulát irtam neki,
három miatttyánkot mondván kössék akkor az nyakára, az
mikor az hideglelés lészen rajta. Adgya isten, hogy hasz-
nálylon, és az több szerelmes gyermekinkkel egyetemben tartsa
meg jó egészségben. Hogy leveleimet meg nem vitték, csodál-
kozom rajta, holott bizony igen gyakorta irtam ez ideig, és az
itt való állapotot is mindenkor, édes lölköm, értésedre adtam;
hova lettek azért immár az követek, azt nem tudom, de gon-
dolom, hogy addig haza érkeztének benne. Az oláhoknak
megirtam, hogy ez esztendőben az báránydézsmáért való adót
ugy szedgyék, az mint ezelőtt, meggondolván szeginségeket,
főképen édes szívem, az te mellettek való töreködésedért. Az
hadra ha mi pénzt rendel az vármegye, azt kiszedgyék, de
senkinek ne adgyák az én haza való menetelemig, mert itt én-
nekem sok költségem vagyon, és az mi kevés fizetést rendelt
az fejdelem, nehezen adgyák meg hia az magam jószá-
gombul egy része meg nem tér. Jakosyth uram fiam hogy
Brunoban bement, akarom, de hogy előbb tuttam volna, nem
értettem, hanem csak leveledből, édes szívem, lett értesemre.
Az épületekre és majorsága, azonképen szent Iván katonára
való jüvedelemnek beszédésére, hogy az tisztartók szorgalma-

tos gondot viseljenek, édes lölköm, én szómvál hadd meg nekik. Az várasbeliek is az építéshez lássanak hozzá, mert idejek és esztendejek kitelvén, az ki nem épít meg, károsodik bizony, ha addig Isten éltet, érette.

Az itt való álapat felől azt irhatom, hogy császár urunk ő fölsége és az Csehország bizonyos comisáriusokat és követeket választottanak, az kik Mátyás herczeg urunk és az mellette való országok, és császár, azonképen Csehország közt valami jót végezzenek. Azonképen Mátyás herczeg urunk is mind Magyarország s mind Austria Morvabeliek közül bizonyos személeket rendelt, kik közül én is edgyik vagyok, de immár kétször gyültünk edgyüve, de semmit sem végezhattünk. Látván herczeg urunk halogatásokat, táborban szállott, ide Dubovecz nevű falu mellé, ki Prágátul csak egy mélföldön vagyon, kit látván császár és csehek, megszepe nvén rajta, holott kevés népek vagyon, tegnap ismég egyben gyűlvén az comissáriusokkal, azt végeztünk Isten segítségével, hogy Magyarországbán commendálja császár urunk az királyságra Mátyás herczeg urunkat. Az koronát hozzá való eszközökkel egyetemben ugyan most megadgya, Austriát és Morvát is ide engedte. Csehországban mihent császár urunk ez világbul kimulik, az királyságra Mátyás herczeg urunkat választják. Immár csak Slésia és Lusácia vagyon előttünk. Az csehek nem örömet engednék ide, mi kedig kívánnjuk, hogy ugyan most ide adgyák. Holott kedig Prága még ide igen nagy magyarországi egy mélföld, végezte azt ő fölsége tanácsival, hogy ma félmélfölddel innét Prágátul szálljunk táborban, ugy, hogy egy nap kétszer is egyben mehessünk az comissáriusokkal, és Isten segítségével hamar véget vetvén ez tractátusban, Isten velünk lévén, haza mehessünk. Adgya az Ur Isten, hogy jól végezvén, én édes szívem, lölköm és ez világon minden gyönörüségem, láthassuk egymást... Irtam 15. junii

Duhovecz falu mellett való táborban egymást szintén az mikor induló félben volnánk, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

Édes lölköm, Trenchynben való szálló levelet és az tisz-
tartókat késedelem nélkül küldözd el.

DXXIX.

1608. *Június 19.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szer-
elmes szívem, én édes atyámfia, vettem Kristóf által küldött
leveledet, kin nem kevésbé megszorodván, értvén beteges
álatodat, könyörgök az Ur Istennek, hogy szent fiáért
megtartsa jó egészségben, és meggyógyítván, élhess sokáig
énnékem és szerelmes gyermekinknek örömünkre és jovunkra
nagy sok jó esztendeig. Istennek hála, én jó egészségben
vagyok. Homonai uramnak az új keresztyén barbélak való
alá küldéséből hogy segítséggel voltál, édes lölköm, igen ked-
vem szerint cselekedtél. Im irtam az felföldre leveleket, kér-
lek édes szívem, küldgyék Árwából Kassára; az több leveleket
is, az kiknek szólnak, adasd és küldgyék meg. Strechen vá-
rát és jószágát én meg nem kértem, holott Mátyás herczeg
urunk nem koronás királ, és nem adhat jószágot. Nem is
szorultam arra, hogy más árvák jószágát szomjhoznám; hogy
az emberek szokások szerint rágalmaznak és hazudnak, nem
csodálom, de az, ki énfelőlem elhinné, főképen attyafi lévén,
elég alkalmatlan és heában való dolog. Ám szállyanak és
hazudgyanak az emberek, csak igaz ne legyen, nem gondolok

vele. Az itt való álapat felől azt írhatom, hogy immár nagyobb részét minden dolgoknak az császár és Csehország comissáriusival, azonképen pápa, hispániai királ és Albert herczeg követivel elvégeztünk, még öt articulus vagyon előttünk. Első Slésia dolga, kiknek követek ma itt lesznek, de azokat nem vélem, hogy Magyarországhoz kapcsolhassuk. Második, hogy herczeg urunk csehországi választott királynak nevezhesse és írhasssa magát. Harmadik, hogy ha Mátyás herczeg urunknak halála történik, Austria hogy császárra szálljon, nem akarják, hanem az öcseire hogy szálljon, nem bányják. Negyedik, Magyarországtul császár 100 ezer aranyat és Morvátul 70 ezer tallért kíván, de semit sem ígérnek. Ötödik, hogy mindkét felől, az ki mit császár ellen vétett, avagy herczeg urunknak, megengedtéssék és el legyen feledvén. Kinskinék is megengedtek az morvaiak, de Berkanak nem akarják megengedni. Mindezekről, hiszem Istent, az mai tractátusban vég lészen, és azután nem késvén, csak az leveleket megírván, haza felé indulok. Adgya az Ur Isten, hogy jól végezvén, mehessek és találhassalak, édes szívem lölköm, tégedet és szerelmes gyermekinkkel egyetemben nagy jó egészségben. Ez ideig hogy haza nem mehettam, édes lölköm, semmi idegenségre ne magyarázzad; nem mennék bizony, hanem repülnék, ha mehetnék, de innét sohon senkit sem bocsátnak haza, sem magyarországit, sem austriait, sem morvait, keveses sem juthat, mert az paraszt emberek, elunván ez nagy inséget, valahon kit találnak, megölnék az utban, de az mint felől is megírtam, hiszem Istent, hogy itt minden jót végezvén, hamar való napon haza mehetek. Adgya az irlgalmaságnak ura és Istene... Datum Prágán innét egy kis mélföldön levő táborban, 19. junii, 1608.

Prini Istvánné leányom irt egy levelet, mellet, édes szívem, im megküldtem régen költ válaszom hordozták, nem akaratommal megnitottam, elhittem, édes lölköm, hogy nem bánod. Ha Jakosyth uramnak fiamnak volnék, Brunobul az mit

elvihetnék kivinném, és az mig lehetne az jószágot birdogálnám, kirül irtam ő kegyelmének.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXXX.

1608. *Június* 28.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én édes szerelmes lölköm, attyámfia, akarám értésedre adnom, hogy, Istennek hála, én jó egészségben vagyok, és Istennek kegyelmeségébül minden dolgokat jó módgyával véghez vitünk. Az koronát is tegnap adák meg minden hozzá való eszközökkel egyetemben. És így mindeneknek jó vége lévén, az török békeség is véghez menvén, immár békeségessen és nyugodalmassan élhetünk ez nyomorodott létünkben. Isten segítségébül, én is holnapután, ugymint ez jövő hétfőn, az magyar hadnak edgyik részével innét haza felé megindulok, és az mit ez levelemben kellenék megírnom, azt, Isten jó egészségben haza vivén, megölelvén és szépen, gyönörüségessen megcsókolván, magam beszéllem meg. Tegnapelőtt küldött volt az fejdelem Prágában, ott hálván és az koronával edgyütt tegnap jöttem ki. Császár is jó kedvvel vagyon hozzám és ez több magyarokhoz is. Adgya az Ur Isten... Irtam Prágán innét való táborban 28. junii, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo György.

DXXXI.

1608. Október 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes attyámfia azt irhatom, hogy ide fiam uramhoz Imriskóval egyetemben minnyáján jó egészségben jutottunk. Leányom, mint olly beteges ember, alkolmasint vagyon. Isten után benned vagyon minden reménsége, hogy nevolájában mellette leszesz. Az minemő levelet hoztak volt Thurzo Miklósné asszonyomtul, tudom ellened, édes szivem, nincsen, hogy megolvastam, tegnap megküldtem. Adgya az Ur Isten, hogy innét ismét megindulván, jó egészségben jár hassunk, és felőled is, én édes lölköm, minden jót hallhassak és érthessek, kinek jó és szent gondviselésében ajánljak szerelmes gyermekkel egyetemben. Datum Pruszkyn 14. octobris, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
Thurzo Ggörgy.

DXXXII.

1608. Október 27.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én édes szerelmes attyámfia, vettem leveledet, mellett Lehoczkytul küldtél, melybül és az prédikátor és doktor uraim leveleibül értém, hogy az Ur Isten meghallgatván hozzá való imádságimat és foházkodásimat, betegségedbül kegyelmessen megkönnyebbitett, kiért áldott legyen az ő szent neve és dicséretes

mindörökké. Immár én is jobb kedvvel és vigabb szível tractálhatok az országnak dolgai és szabadságinknak megnyerése felől. Kérlek, édes szívem, ezután is irj gyakorta énnékem egészséged és álapatod felől. Adgya az Ur Isten, hogy irhass jó és kedves híreket énnékem, és hogy az Ur Isten, édes lölköm, sokáig éltesse az én szerencsémre, és minden lölki és testi áldásával megáldgjon, szibül kívánom. Én is, Istennek hála, Imriskóval egyetemben, jó egészségben vagyok. Elég sok társam vagyon, Nádazdi Pál és egyebek, ők is tractálnak, de nem vélem, hogy articulusban írják végezéseket. Mostansággal arrul vagyon az disputatio, hogy az fejdelem azt kívánja, hogy előbb az király választasék, azután osztán az palatinus, avagy nándorispán, de az ország az nándorispánt akarja elsőben választani; de ezt is az vilongást, hiszem Istent, még ma egyben hozzuk és bizonyost végezzünk fölöle. Il-lésházy erőssen kívánná azt az tisztet, ki ha lenne, noha nem árthatna, de bizony bánnám. Annak kell lenni, az kit az Isten arra rendel és az ország választ. Az erdéli követek is megérkeztenek: Senyei Miklós, Rédei Ferencz, Korniss Sigmund és Bornemisza. Adgya Isten, hogy azok is edgyet értsenek velünk mindenekben. Homonai Bálint uram az Horváth György leányát krácsonban haza viszi. Jobb hogy hitinek és fogadásának eleget tegyen, hogynem azt megszégvén, Istennek haragját és büntetését vonnya magára. Az austriai dolgot is még nem végezte el ő fölsége, de méltán az ország nem hadgya őket, és így ő fölségének is meg kell engedni, lehessen azoknak is hitekben és vallásokban szabadságok. Most én édes szívem lölköm és ez világon minden gyönörűségem, nem lévén egyébrül az mirül irjak, ajánljak... Datum Posonban, 27. octobris, 1608.

Kérlek, édes szívem, ird meg, mikor méggy leányomhoz, Jakosythnéhez. Asszonyomnak anyámnak mondd én szómval

sok szolgálatomot és leányomnak Jakosytnénak köszönetet.

Az te szerelmes urad és társod,
G. Thurzo György.

DXXXIII.

1608. November 6.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hála legyen az Ur Istennek én Imriskóval egyetemben jó egészségben vagyok. Az austriai háborúság miatt, ha eleit nem vennénk, csak az Isten tudgya, mikor lenne vége az gyűlésnek. Látván azért mind ő fölsége s mind az magyarországi urak, hogy ez tűz ha idején meg nem ótatnék, olly láng következhetnék belőle, ki mind ez egész keresztyénségnek nagy károokra és veszedelmekre következhetnék, és csak az töröknek szerzenénk hasznot vele; azért nagy sok kéréssel vevének reá, hogy fel, menvén Bichben Maximiliánus herczeg urunkkal békeségre és egészségre vigyem az dolgot. Azért mellém adván az pápisták közül Doci Andrást, az nemes uraim közül Barkóczy Lászlót és az várasbeliek közül Rainert, ma indulok, Isten segítségül csak postakocsikon Béchben. Adgya az Ur Isten, hogy vihessem békeségre az dolgot, mert semmi jó nem következnek belőle. Imriskót bízam Czobor Mihály uramra sógoromra. Ő kegyelme ugyan itt szálásomon edgyütt leszen vele, míg megtérek, fő ember szolgálomot is hattam mellette jó módgyával. Ott két napnál tovább nem késsem. Az országnak neheztelésit és gravámenit bizony elég bőségesen megírván, tegnap adtuk be ő fölségének. Azon leszen mit rágniok, míg Bichbül megtérek. Kérlek, édes szívem lölköm,

irj gyakorta énnékem egészséged felől. Fiam uramnak mondd szolgálatomat és leányomnak köszönetemet. Adgya Isten, hallhassunk egymásunk felől jó és kedves híreket. Ezeknek utánna... Posonban hamarsággal, 6. novembris, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
G. Thurzo György.

DXXXIV.

1608. November 24.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Édes szivem lölköm, magam felől azt irhatom, hogy egyébképen jó egészségben volnék, csakhogy mégis az koronázaton való fáradság miatt mégis fájdalmassak az lábaim, de immár, Istennek hála, azbul is könnyebben vagyok. El héten az fejdelem is elmegyen, én is, Isten velem lévén, mihent az fejdelem elmegyen, haza sietek. Adgya az Ur Isten, én édes szivem lölköm, hogy találhassalak nagy jó egészségben. Itt immár is megunták az palatinuságot. Forgach Sigmond uramtul elvonták az judex curiaeséget, adták Homonai Bálint uramnak; Erdeódi uramtul az tárnokmesterséget, adták Forgach Sigmondnak; Kolonicztul az lovászmesterséget, adták Bottyáni uramnak. Csak Isten tudgya minemű zurzavarban vannak az emberek. Ez ideig még semmi tisztet nem vettem magamra. Ezután is azon leszek, hogy tiszt nélkül maradván, nyugodalmassan rendellyem veled egyetemben, édes szivem, életemet ez világon. Most egyébrül nem lévén, az mirül irjak, az Ur Isten adgya... Datum Posonii, 24. novembris, 1608.

Az te szerelmes urad és társod,
G. Thurzo György.

Asszonyomnak anyámnak ajánlom szolgálatomat. Im-
risko igen jól és frissen vagyok.

DXXXV.

1609. Február 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én
édes szívem, lölköm, egyetlen egy attyámfia. Az szívem fáj
rajta holott értém beteges állapotodat és fejednek fájdalmas
voltát. Az Istenért kérlek Zavisné asszonyom az mint ez
előtt izadással, főmosással, és füvekkel az fejedre való raká-
sokval orvosított, most se hadgyad, hanem áll vele, mert igen
tartok tüle, hogy ismég az elébbeni nagy főfájás és nevola ne
jűjön reád, kitül oltalmazzon az Ur Isten szent fiáért az Jé-
zus Krisztusért. Más az, küldgyél, édes szívem, az nagy szom-
bathi doktorért, avagy az Fabriciusért, az ki most is ugy
értem, hogy Bajnoczban vagyok, legyen edgyike mégis mel-
letted addig, míg az Ur Isten haza viszen. Orvoságokat is
küldtem vala. Adná az Ur Isten, lenne hasznos. Engem, édes
lökköm, azbul semmit se kémélly, se költségemet, hanem ho-
zasd magadhoz még is, ha szükségesnek ítéled lenni, az dok-
tort, és énnékem írj állapotod felől, hiszem Istent, hogy enge-
met is hamar megment innét az purgatóriumból az jó Isten.
Itt az hitetlen áruló, az ki gonoszakarónk mind Tokaj s
mind egyéb dolgokbul, ugy felzavarta vala az dolgot, hogy
mind Tokajnak s mind írünk és szelenczénk oda lenne, ha itt
nem volnék. Ill iszonyu karban nem hagyhatom mind maga-
mat s mind maradékomat, hanem nagy szívem fájdalmával
és sok költségemmel, főképpen értvén beteges állapotodat, édes
szívem, itt kelletik késnem. Ma is busulásomban az királynak

ugy eleibon adtam az dolgot, hogy eszében vehette ő fölsége szivem fájdalmából következett beszédemet lenni. Az austriai békeség dolga is tartóztatta ő fölségét, hogy nem végezett velem, de az is immár békeségre menvén és az császáruk is királyunkkal megbékélvén, nem itélem, hogy immár itt sokáig tartóztasson ő fölsége, hanem véget vetvén minden velem dolgokban, Isten segítségéből én is haza sietek. Maximilianus herczeg urunk is holnap megyen el innét, holnapután Leopoldus herczeg is, ki császártul jött, elmegyen innét. Czobor Mihály uram dolga énnékem csak egy csepnire sem tetszik, hogy asszonyomot úgy busittyá, lássa ki tanácsából cselekeszi, hiszem az jó asszonyom anyám házaságából ha mi gonoszt cselekeszik magával, avagy jót, azt ő kegyelme tudja, és senkinek sem tulajdoníthattya, sem köszönheti, ha jól, avagy gonoszul leszen dolga ő kegyelmének, hanem magának, minthogy mi tanácsunkkal nem élt ő kegyelme. Megirtam az jó sógoromnak, hogy ne busítsa annyát, ő kegyelmén áll fogadgya-e, avagy nem. Tokajban is irtam, kérlek, édes lölköm, ne késlellyed leveleimet, tudgyák magokat mihez tartani. Én is itt, édes szivem, bizony beteges alapattal vagyok. Az bal lábom kifakadott, nem kicsin fájdalmot szenvedek miatta, ez előtt az hitván kő is nyomorgatott. Attul megmenekedtem immár. Csak az Isten adná, lehetne egyszer vége dolgaimnak, és ne következnek kára maradékimnak, jobb volna otthon veszteg ülni, Istent szolgálni és embernek dolgaihoz látni, hogy nem mint itt heában kinzódni és ezekkel veszekedni. Az árwai udvarbirónak megirtam mihez tartsa magát. Ugy veszem eszemben, hogy ő nekik az kássát is meg kellenék elsőben rágni, és úgy rakni szájokban, még úgy sem tudnák elnelni. Hiszem az Ur Istent, én édes lölköm, hogy mindenben, az ördögnek és az gonosz akaróinknak akarattyok ellen is, jó véget ad az Ur Isten, csak bánom és szivem fáj rajta, hogy beteges állapotodkorán melletted, én édes szivem, és ez világon minden örömem, nem lehetek. Légy egészségben, én édes

szivem lölköm, oly sokáig jó egészségben az én szerencsémre és az mi szerelmes magzatinknak jovokra, és minden nevelé-
idbul gyógyítson meg és tartson meg minden lelki és testi
jókban, szerelmes gyermekinkkel egyetemben, kinek jó és
szent gondviselésében ajánljak... Datum Vieniae, in domo
comitum a Zrinio, 11. februarii, 1609.

Az te szerelmes urad és társod,
G. Thurzo György.

DXXXVI.

1609. Márczius 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Mai
napon vettem, édes szerelmes szivem, leveledet, melybül ér-
tém, hogy az fejed fájdalma miatt nem jól érzed magadat, kin
mind bánatom s mind nem kevés szivem fájdalma vagon. Az-
előtt is értettem vala beteges állapotodat, nem annira magad
levelébül, mint az udvarbíró irásából, ahoz képest mindgyá-
rast én is az doktorokkal szólván, az minemű legkönnyebb
orvoságot találhattanak, olyat küldöttem. Adgya az Ur Isten,
édes szivem, ne legyen szükséges, ha kedig élsz vele, légyen
hasznodra és jódra, egészségednek helére való hozására. Noha
Zavisné asszonyom orvosága is nem kevésbé használt ez ideig,
ezután is ezféle főfájásban, tudom, hogy el nem veted jó taná-
csát és orvoságát. Az én dolgom minthogy nem kevésben is
jár, csak sok tanácskozásban vagon, és derékképen nem
tudnak mit végezni felöle, immár ismég magyar tanácsot hi-
vatnak ide. Így lévén az dolog, noha sok költségemben vagon,
nincs mit tennem, hanem által kelletik egyszer, Isten segít-

ségébül, dolgomban mennem, csak az Ur Isten adna jó egészséget addig, édes szivem, teneked, és azután is nagy sok jó esztendeig. Az császárral való békeséget reménlik az emberek; ez jövő pintekre várják ide Leopold herczeget és gróf Sulczót Prágából. Althan előbb jött, ki most is itt vagyon. Az austriaikkal váltig tractállják az morvaiak által az békeséget, de csak heában fáradtak még ez ideig, mert edgyik rész ide, az másodika amoda vonson. Biznak mindazonáltal az békeséghez, mert sem irek, sem szelenczék az hadakozáshoz. Ide most, édes lölköm, egyéb hírünk nincsen, hanem egyéb Istentől nagyobb kívánságom nem volna, mint hogy ha az Ur Isten hamar innét jó válaszszaal megmentene, és engedné szent fiáért, hogy hamar való napon láthatnánk egymást vigan és nagy jó egészségben, kinek jó és szent gondviselésében ajánljak . . . . Irtam Béchben, 5. martii, 1609.

Az mint ez ideig, hogy ezután is gyakorlatossággal irj énnékem, kérlek, mint szerelmes attyámfiát, és asszonyom anyámnak szöllő levelemet is küldd meg.

Az te szerelmes urad és társod,

Gr. Thurzo György.

P. S. Semmi hírét nem hallhattam Toposs Bálintnak, hova lön. Az borokat is felküldte-e, vagy nem, kérlek, édes szivem, első leveled által add értésemre, ha mi bizonyost értettél felőle.

DXXXVII.

1610. Május 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes szivem akarám adni értésedre, hogy tegnap késsőn estve érkeztem ide Kállóban, Istennek hála, jó egészségben. Az utban találtam vala valami szegín prédikátorra és áros emberekre, az kiket az hajdúk megfosztottanak, utánok küldvén, kettőt fogtak el bennük, kik ha bünösök lesznek, meg kell őket büntetni egyebek példájára is. Az erdéli fejdelem hadat gyűt és táborban szállittya népét, mi végre, még nem tudom, noha azt írják az erdéliek, hogy Erdélnek oltalmazására, de az üdő megmutattya mi végre cselekeszik. Érkezett az erdéli fejdelem levele is, erőssen ajánlja magát, de Forgach Sigmond uram sógorom felől felette rútul ír. Isten velem lévén, azon leszek, hogy békeséges és csendes álapatra hozzam az dolgot. Királyunk ő felségének az Kassa posta leveléhez kötött leveleket és Forgach Sigmond uramnak szőlőkat az viczekapitán hamarsággal küldgye el Kassára; kérlek, édes szivem, hadd meg én szómmal neki, és énnékem írj egészségtek felől. Adgya az Ur Isten, hogy te is mi felőlünk és mi is felöletek minden jó és kedves hireket hallhassunk és érthessünk. Ezeknek utánna . . . Datum in Kálló 9. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,

G. Thurzo György.

DXXXVIII.

1610. Május 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes én édes atyámfia azt irhatom, hogy alkalmas egészségben vagyok, és ugyan jól volnék, ha ez sok gond és fáradtság nem volna rajtam, mert itt is Kállóban elég sok vesződéssem vagyon az vitézlő néppel az fizetés felől, de azbul is jó véget ad az Ur Isten. Az erdéli fejdelem táborban szállittya népét, úgy értem, hogy az havasalföldi vajdátul tart, de nem árt minékünk is vigyáznunk. Kérlek, édes szivem, irj gyakorta énnékem egészséged felől, kinél kedvesb dolgot soha énnékem, édes lölköm, nem cselekedhetel. Most egyebet, édes szivem, nem lévén, az mirül irjak, az Ur Isten sokáig éltesen . . . .
Datum Kállón 10. maji 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
G. Thurzo György.

DXXXIX.

1610. Május 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én édes szivem, akarám értésedre adnom, hogy hála legyen az Ur Istennek, én ide Szakmárban érkeztem jó egészségben. Ide várom immár az követeket, az mellyeket az erdéli fejdelemhez küldöttem, hogy az naprul és helrül végezhesünk, hon lehessünk szemben egymással. Noha mind az erdéliek táborban vannak, s mind az havasalföldiek és moldvaiak is,

mi végre, még bizonyos nem vagyok benne, de hiszem Istent, hogy mindeneknek jó végét adgya az Ur Isten. Kérlek, édes szerelmes atyámfia, írj énnékem egészséged és álapatod felől gyakorlatossággal. Én is azon leszek, hogy gyakorta irjak. Az Ur Isten adgya . . . Datum Szakmárban 14. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DXL.

1610. Május 15.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Istennek szent neve dicsértessék, én jó egészségben vagyok. Hogy édes lölköm te is immár jobban vagy, azt nagy örömmel értettem leveledből. Adgya az Ur Isten, hogy egészségtek felől ezután is minden jó és kedves híreket hallhassak és érthessek, nagy sok jó esztendeig. Az rakomazi halászatot az mi illeti, minthogy csak munkád sem tért meg, édes szívem, bánom, de ha az czevekrül megszabadulhatnak az ha'ak, és az fürül helekre az halászó vizekben mehetnek, talám azután hasznosb leszén halászatod. Ugy veszem eszemben, hogy, édes szívem, úgy jártál az halászáttal, mint az hajdú az menyegzőre való készülettel és házaságával, ő is noha megházasodott de feleség nélkül maradott, és az mint az vőlegin heával volt, azonképen menyasszony heával is történt az lakodalom. Azért én magam sem lévén otthon, nem méltó, hogy egy hajdúnak jobban lenné dolga, hanem várakozanak haza való menetelemig az jámborok, akkor sem az vőleginből, sem az menyasszonbul nem leszén az lakodalomban való fogyatkozás. Ezeket azért írom.

édes szivem, hogy legyen mit nevetned. Énnékem nagy bizodalomom vagyon, hogy az Ur Isten minden jó végét adgya fáradtságomnak, és itt való munkámnak. Az jószágomban való levelekre választot irván, kérlek, édes szivem, bocsásd el az zaskói birót, válasza vagyon, megérti az udvarbiró akaratomat. Az Ur Isten jó és szent gondviselésében ajánljak, édes szivem . . . Datum in Szakmár, 15. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DXLI.

1610. Május 19.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Mint-hogy édes lölköm, az te hozzám való szeretetedből egészséged felől irsz énnékem, én is azon tiszta szibül való szeretetemből akaralak egészségem felől tudósitanom. Istennek hála, az szemem fájdalmából immár jobban vagyok. Tegnap az szakmári és némethi polgárok hitak vala ebédre, ott szeretettel és vigan lakván, ital közben te rólad is volt, édes szivem, emlékezetem, hiszem Istent, hogy egészségedért szibül való italom volt hasznodra. Kérlek azért, édes szivem, irj te is egészséged felől gyakorta énnékem. Az egyik kezemben az köszvént is érzetem, de az doktor azt mondgya, hogy az szememről szállott az kezemben, de nem igen fáj, az mint írásombul is eszedben veheted, édes szivem, de az is immár elmulik. Az erdéli fejdelemmel szemben lévén, rakomazi részérül el nem feledkezem, az ladániaknak is, Lelkess Lászlótul az földet kíválsuk. Most

egyébrül nem lévén, az mirül irjak. Az Ur Isten . . . Ex Szakmar, 19. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DXLII.

1610. Május 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Édes lölköm, magam felől azt irhatom, hogy mind az kezem fájdalmából s mind az szemem jobban vagyom, reménlem azt, hogy csak két nap mulva is telleségeslen elmulik. Az erdéli fejdelem, édes lölköm, hogy ill későre leszen szemben velem, értém leveledbül, édes lölköm, hogy bánod; bizony énékem sincsen kedvem szerint, de immár azt is megvárom, csak adgya Isten jó végét, kiben kétségem sincsen, minthogy az hajdúságot, az ki táborban volt, mind elbocsátatta hadai által, hogy annál inkább ne legyen semmi kétségem ő felségéhez, hogy minden jót nem akarna velem végezni. Szerelmes én édes lölköm, im ujságul cseresnét küldöttem. Adgya az Ur Isten, hogy sok esztendeig hassomló ujságokat ehess nagy jó egészségben szerelmes gyermekinkkel egyetemben. Itt az szakmári gyalogsággal sok vesződésim voltanak, sőt olly latrul cselekedtek volt, hogy pusztán hagyván az várat, mind kimentenek volt belőle, de ismég bejűttenek, de én is bizony egynehányat törvénnyel megbüntetek benne. Kérlek, édes szívem, mond meg Marsoczky Györgynek, hogy nem bánom, ha az lovakban füre bocsátat, de ugy, hogy nappal befogassa őket, mert az hatóságban inkább el kíváncsoznának, hanem használt fűet hor-

dasson napalra nekik. Most egyébrül nem lévén, az mirül irjak.
Az Ur Isten... Datum Szakmárt 22. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,

Gróf Thurzo György.

Édes szivem az mi jószágunkbul való szegín embert
bocsásd el, neki adván az oda való szöllő leveleket.

DXLIII.

1610. Május 24.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm, mai napon vettem leveledet, melyet Tokajban irtál ez hónap 21. napján. Dicsértessék az Ur Istennek szent neve felőle, hogy jó egészségben vagytok, melyben hogy az Ur Isten sok esztendeig boldogul meg is tartson beneteket, szíbüil kívánom. Istennek hála, én is mind szemem, s mind kezem fájdalmibul immár jobban vagyok, gondolom, hogy holnap, avagy egy nappal az után, az tafotát is elvetethem. Adgya az Ur Isten, hogy ezután is egymásunk felől minden jó és kedves híreket hallhassunk és érthessünk. Hogy édes lölköm mulatni kimégy Szadara és Zerini uramhoz, azonképen Paczoltné asszonyomhoz, nem bánom, sőt akarom, hogy vagyon módod az üdőnek elmulatásában, és uj ég vételben. Áldgya meg az Ur Isten minden járásidat és mulatságidat. Jakosith uram fiam levelére választot irtam, azonképen az otthon való szolgálaink és egyéb emberek leveleikre választot téven megküldtem, édes szivem ne tartóztasd az szegín embert, hanem bocsásd el. Megirtam az ott fen való szolgál-

inknak, hogy az szegín embereket levelekkel ide alá ill meszsze földre ne fárasztzák, hanem csak Bajnóczban küldgyék, onnét az priigyei postára adván, hamarabb elhozzák az leveleket és gyakrabban is irhatnak, az szegín emberre is nem kelletik költeni. Te is, édes lölköm, ird meg nekik, hogy hasomlóképen cselekedgyenek, ha mit te neked is irnának. Az erdéli fejdelem az hajdúságot immár táborban nem szálittya, és ő maga is nem sokad magával jün ki. Minden reménységem az, hogy mindenekben jó véget ad az Ur Isten. Az havasalföldi és moldvai vajdák követi is hozzám jünek, ők is edgyütt akarnak az magyarokkal érteni, és az magyar nemzettel confederátusok akarnak lenni, kiért legyen áldott az Ur Istennek szent neve. Most egyébrül nem lévén, az mirül irjak. Az Ur Isten... Datum 24. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DXLIV.

1610. Május 27.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes lölköm magam felől azt irhatom, hogy hála legyen az Ur Istennek jó egészségben vagyok, kit felőled is, édes szivem hogy sok esztendeig hallhassak és érthessek, szíbüd kívánom. Most akarám, édes szivem, értésedre adnom, hogy Prépostváriné asszonyom, ki azelőtt Gyulaffy László uramnál volt, Schechy uram leánya, mint attyafiát akar meglátogatni és oda Tokajban hozzád menni, azért idején akarám, édes szerelmes attyámfia, értésedre adnom, hogy tudgyad várni ő ke-

gyelmét. Abaffy uram megjött az erdéli fejdelemtül, de ismét bizonyos okokért Chuthy uramot kellett hozzá bocsátanom. Tegnap napon indult meg Fejervárbul, hiszem Istent, hogy jó végét adgya az Ur Isten ez tractátusnak, kit engedgyen meg az jó Isten. Most egyébrül nem lévén az mirül irjak, az Ur Istennek jó és szent gondviselésében ajánlak... Irtam Szakmárt, 27. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DXLV.

1610. Május 29.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes szívem, Lölköss László megadá leveledet, melybül értvén jó egészségedet, Istenemnek hálákat adván érette tiszta szibül örültem rajta, kívánván, hogy sok jó esztendeig hassomló jó és kedves hirt hallhassak egészségtek felől. Hála legyen az Ur Istennek, én is jó egészségben vagyok, és ide várván az több urakat és főembereket, az erdéli fejdelemmel való szemben lételre készülünk. Adgya az Ur Isten, hogy minden jót végezhezzünk egymással. Hogy egynehány becsületes helen voltál, és Magochy uramnál is, nem bánom, sőt akarom, mert anélkül is az jó pusztá tokaji házunkban tisztán elunnád magadat; elhitem, hogy az becsületes úr, és becsületes házánál becsületessen fogadott és látott. Én is, elvégezvén az erdéli fejedelemmel való dolgokat, szemben leszek ő kegyelmével, meg is irtam ő kegyelmének, hogy addig sehova se mennyen. Ha az asszony, az mint irod, édes

szivem, hozzád megyen Tokajban, noha becsületesen fogadhatod, de tartásbul, nem tudom lehet-e becsületesen, az hel is kedig, minthogy elég pusztá és romlott, kellenék ha becsületesb volna, de ha derekasson és voltaképen megépíthetnénk, és az szent Isten hozzá segít bennünket az jószágának kiváltássára, azután jobban leszen. Az ujságot, édes szivem, nagy jó néven vettem tüled. Adgya az Ur Isten, hogy sok szép ujságokat küldhess sok esztendeig, nagy jó egészségben. Az borsót, édes szivem, egészségedért elkölttyük, az szekfüet kedig megviselem. Azon kérlek, édes lölköm, irj gyakorta egészséged felől, és az itt való formán ha levelet irok is, tudom, hogy kedves leszen nálad. Az Ur Isten adgyon sok pönközsd napját jó és szerencsés egészségben érned, szerelmes gyermekinkkel egyetemben, ki engedgye... Datum in Zakmar, 29. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DXLVI.

1610. Május 30.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes lölköm atyámfia, noha csak tegnapi napon irtam, de az én tehozzád, szivemhez való szeretetem arra viszen, hogy módom lévén az levelem elküldésében el ne mulassam, hanem gyakorta levelemmel meglátogassalak, miglen az jó Isten ismég egyben juttat bennünket. Hála legyen az Ur Istennek, én jó egészségben vagyok, mellet az Ur Istentül neked is, mint én szerelmes atyámfiának szibül kívánok. Forgach Sigmond uramot az több urakkal egyetem-

ben holnap várom ide hozzám. Az erdéli fejdelem immár Kolosvárat vagyon. Im irtam az árvai tisztartónak, hogy valami szálokat szerzettessen Rosemberken, az kin alá mehes-sünk, ha visszatérünk. Azért, édes szívem, kérlek, az tokai postának adasd az levelet, hogy az kassainak küldgye, mi megirtuk az kassainak, hogy Rosemberkre küldgye, és az rosemberki Dulovára, hogy onnét Árwában vihessék. Adgya az Ur Isten... Datum in Szakmar, 30. maji, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

P. S. Immár megirtam vala az levelet, hogy érkezék Pete László uram, és megadá, édes szívem, leveledet. Az mi az szemem fájdalmát illeti, bár az jámbor külömb hirt mon-dott volna felőlem, és azzal ne busított volna. Azért, Isten-nek hála, én jól vagyok, az szemem noha valamennire fáj, de immár meggyógyult. Az Ur Isten adgyon neked is jó egész-séget és minden jót.

DXLVII.

1610. Június 2.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hogy az Ur Isten jó egészséggel áldott meg, szerelmes gyermekink-
kel egyetemben, tiszta szibül örülöm. Én is, Istennek hála, jó egészségben vagyok. Az Ur Isten engedgye, szerelmes én édes szívem, hogy egymásunk felől hassomló jó híreket hall-hassunk gyakorlatosággal, és adgya, hogy hamar való napon láthassuk egymást vigan és azon jó egészségben.

Az prédikátorok és superintendensek felől mit iratott legyen az Vöröss pap, régen híremmel volt, mert az nyomtatott rágalmazó irását is megküldték volt. Igen nehéz az békának az dér és ördögnek az termény, de válasza leszen, gondom vagyon reá. Arra való az eb, hogy ugasson. Chuthy Gáspár az erdéli fejdelemtül tegnap érkezék ide, Istennek hála, minden jó válaszsza; az mint izent mindenekrül nincs semmi kétségem benne, hogy az Ur Isten jó végét adgya minden tractátusunknak, én is, Isten egészségemet adván, az jövő pinteken avagy szombaton kimegyek Darosz nevü faluban, sok ur és sok főember vagyon velem, bizony egy magyarországi gyűlésben nem sokkal több főember lehetne.

Czobor Mihály uramnak sógoromnak, az leveleket meg nem adhattam, mert az fiacskája igen megbetegedett. Tegnap mene el haza az doktor is, elvivén magával, de ha az Ur Isten az fiát megkönyebiti, ismét megjün ez héten.

Prépostváriné asszonyomnak hozzád való menése, ugy veszem eszemben, hogy nemcsak az jó akaratért és attyafiúságért vagyon, hanem az erdéli fejdelemtül való feltekben jünnek ki az emberek; ha meg nem tér az jó fejdelem, bizony büntetés nélkül nem hadgya az Ur Isten.

Az ott fen való jószágunkra szöllő leveleimet csak az postára adgyad, édes szívem, ha bizonyos ember onnét nem jött volna. Ezeknek utánna... Ex Szakmar, 2. junii, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,

Gróf Thurzo György.

DXLVIII.

1610. Június 7.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes szívem, vettem leveledet, melybül értvén gyermekinkkel egyetemben való jó egészségedet tiszta szibül örültem rajta. Adgya az Ur Isten, hogy ez után is hasomló jó és kedves híreket halhassak és érthessek egészségetek felől. Istennek hála, én is jó egészségben vagyok. Most kedig, édes lölköm, egyebet nem irhatok, hanem hogy tegnap estve érkeztem ide Szakmárbul Darócz nevü faluban, sok urakkal és főemberekkel és vitézlő néppel. Az erdéli fejdelem Tasnádon vagyon, egy mélföld ide, ő is az mint mondgyák, sokan vagyon úgy mint négy vagy öt ezeren, holnap szemben leszünk egymással, török, havasalföldi és moldvai követek is vannak vele. Adgya Isten, végezhesünk minden jót. Tegnap küldte volt hozzám követségben és hogy köszöntsön Rédei, Prépostvári uramékat, én is ma Zríni, Homonai György és Chuty Gáspár uramékat küldtem hozzá, úgy hogy én szómval köszöntvén és sok jókat kívánván neki, az helyrül, holott lehessünk szemben egymással, végezenek. Itt elvégezvén, Isten segítségébül, az dolgot, schon nem késem, hanem hozzád, én szívemhez és lölkömhez Tokajban sietek. Adgya az Ur Isten... Datum in Darocz, 7. junii, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DXLIX.

1610. *Június 11.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes én édes szívem, vettem leveledet, melyből értvén jó egészségedet, tiszta szibül örültem rajta. Az Ur Isten ezután is adgya, hogy hasomló jó és kedves híreket hallhasunk egymásunk egészségünk felől. Istennek hála, én is jó egészségben vagyok. Az mi az én ritkán való irásomat illeti, ne adgya azt az Ur Isten, én édes lölköm, hogy én azért nem irtam volna, hogy réád, én lölkömre, neheztelvén, azért nem irtam volna. Mert bizony az mint arra okot nem adtál, szintén én is, miért neheztelnék reád, semmi oka nincsen. Ne itéld azért, édes szívem, semmi idegenségre, hogy ez napokban olly gyakran nem irhattam, mint egyébha, de mindazonáltal csak tegnapelőtt is irtam; reménlem, hogy eddig kezedhez jutott levelem. Bizony, én édes szerelmes lölköm, egyebet nem irhatok, hanem annyi sok dolgom és fáradságom vagyok, hogy soha egyszer annyi nem volt; csoda emberekkel is vagyok dolgom, kikhez hasomlókkal soha nem énnékem, kétséges vagyok is benne, hogy úgy, az mint kívántatnék, mehetne véghez az tractátus. Az Ur Isten mindazonáltal jobban adhattya, hogy nem mint mi itélnénk. Immár itt nem sokára halad az dolog, itélem, két vagy három nap mulván vagy végleszen dolgunkban, avagy elválunk egymástul. Most egyébrül nem lévén az mirül irjak, az Ur Isten... Datum in Darocz, 11. junii, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,

Gróf Thurzo György.

DL.

1610. *Június 14.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Édes szivem, akarám tudásodra adnom, hogy az erdéli fejdelemmel egyebet nem tudok végezni, hanem hogy csak abban akar megmaradni, az mit Illésházy urammal végezett, azt is kedig sok dolgokban meg nem álotta. És így enni ideig való itt késésem csak heában lett annibul, úgy mint az erdéli fejdelemmel való végezésbül, noha az végek dolgát, Istennek hála, jó állapotban hoztam. Immár itt nem késvén, én is hozzád, én szerelmes szivemhez elsietek. Adgya az Ur Isten, találhassalak jó egészségben, szerelmes gyermekinkkel egyetemben. Melly nap érkezhessem oda Tokajban, bizonyossan nem tudom, de én itt immár nem késsem sohon. Itélem, hogy négy avagy öt nap alatt oda jutok Tokajban, leányomot Prini Istvánnét, ha akkorra oda akarod hivatni, hagyom jó akaratodra. Most egyébrül nem lévén, az mirül irjak, az Ur Isten . . . Datum in Darocz, 14. junii, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLI.

1610. *Június 14.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . . Akarám, édes szivem, értésedre adnom, hogy én ma, Istennek hála, ide Zakmárra érkeztem jó egészségben, itt holnapnál

tovább nem késsem, hanem hozzád, én szerelmes lölkömhöz, Tokajban sietek. Adgya az Ur Isten, találhassalak nagy jó egészségben. Minthogy kedig ő felsége, az mi kegyelmes urunk és királyunk Cesar Gall uramot hozzám küldötte néminemő fő dolgokért, megirtam vala neki, hogy Kallóban jűjön előmben, de én magam sem kezdek arra menni, azért vigyáztass reá, édes szivem és ne bocsásd tovább Tokajnál, hanem várjon ott, én is negyed napra holnaptul számlálván, avagy legfeljebb ötöd napra ott leszek Tokajban, ha valami oly gonosz hír meg nem tartóztatna. Adgya az Ur Isten, én édes szivem lölköm, hogy jó egészségben menvén, találhassalak szerelmes gyermekinkkel egyetemben nagy jó egészségben, kinek jó és szent gondviselésében ajánljak szerelmes gyermekinkkel és magammal egyetemben. Kérlek, édes szivem, írj te is egészségtek felől, ha az utban találnak is leveleddel, annál kedvesb leszen, hogy érthetem álapatotokat. Ex Szakmar, 14. junii, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLII.

1610. Jūnius 26.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Istennek hála, én ide Onodban jó egészségben jutottam. Itt sokáig nem késsem, minthogy az török követek elérkeztenek, azokkal ma és holnap végezvén, és az vitézlő népnek fizetéseket megadván, hétfőn az Ur Isten egészségemet adván Szadara akarok ebédre mennem, és ott halásztatnom; ha jó akaratod vagyon hozzá, édes lölköm, és oda akarsz mulatságnak okáért

jünni, szeretettel látlak, mint szerelmes atyámfiát; ha kedig ott akarsz estvére Tokajban várni, hadgyom azt is, édes szívem, jó akaratodra. Most egyebet nem irhatok, hanem hogy az hajdúk igen gyülekeznek, mi akarattyok, azt nem tudhatom, ha mind ebben kezdnek elmenni, ennek én is másképen kellek fognom az dologhoz, tégedet, édes szívem, oda fel házunkhoz bocsátván; de még mit kellesék cselekednünk, az üdő megtanít. Az Ur Isten . . . Ex Onod, 26. junii, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLIII.

1610. Július 21.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes szívem, noha immár egynehány levelet irtam és az prögyei postára küldöttem, de mai napon vévén két leveledet, melynek edgyikét Lötchérül, az másodikat Hibérül irtad, nem akarám elmulatnom, hanem mégis levelemmel akaralak, mint szerelmes atyámfiát, meglátogatnom. Istennek legyen nagy hála, hogy jó egészségben vagy, és hogy az fiunk is jobban vagyon. Az mestereket bánom, hogy meg nem gyógyult, csak meg ne halna nevolás, hasomlót nehezen kaphatna az ember. Istennek hála, én is egyébképen jó egészségben volnék, csak hogy az edgyik lábomban estve és éjel mégis benne vagyon az fájdalom, de azt is meggyógyította az Ur Isten. Az szarvas gombát noha nem láttam, mindazonáltal tüled, mint szívemtől és jó akaratodért nagy jó néven vettem. Forgach uram jól vagyon, de az asszony igen beteges alapattal vagyon, azulta

nem láttam, miulta Szepesbül megtért. Bécbül írják, hogy az békeség véghez megyen császárral, kit engedgyen az Ur Isten. Itt, Istennek hála, egyébképen csendes állapotban volnánk, mellyet tartson meg az Ur Isten sokáig. Kérlek, édes szivem, irj gyakorta egészséged felől, én is szerint cselekeszem. Ezeknek utánna . . . Datum Cassoviae, 21. julii, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLIV.

1610. *Július 22.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én édes szerelmes szivem, mai napon vettem leveledet, melyet irtál Rosomberken, ennek az hónap 19. napján. Dicsértessék az Ur Isten érette, hogy jó egészségben jutottál Rosomberkre ; hiszem az Ur Istent, hogy szintén házunk is az ő szent angyali által vezérelvén, jó egészségben vitt az jó Isten benneket. Én is, Istennek hála, mostansággal alkalmas egészségben vagyok, és holnapután Szenderőben megyek. Az fiunk hogy jobban vagyon, örülöm. Zriny az öcsém, hogy el nem kerülhetette az hideglelést, im értém, bizony itt is kevesen vannak, az kik elkerülhették volna, de az mint az többit, ezeket is meggyógyította az Ur Isten. Kérlek, édes lölköm, légy azon, hogy prédikátor uram rendellyen egy tudós ifju legint az fiam és Zriny mellé, hadd tanítsa őket az ide való sétálásban, és az mesterek betegsége miatt nem keveset mulattak el tanulásokban, kirül én is irtam prédikátor uramnak. Az bűnös embernek életit megengedtem törekedésedre, édes szivem.

csakhogymások példájokra másképen büntessék meg, kirül irtam Guzith uramnak is. Az Illésházy né asszonyom stankovani jobbádgyi, csodálkozom, hogy az veszekedő helt ismég bevetették volt, de hir nélkül nem kellett volna elkaszáltatni. Légy azon, édes lölköm, hogy mennyenek ki és végezzék el, bizony én az jó asszonynyal nem örömet veszekedném. Az magamét sem engedhetem másnak. Irj te is, édes lölköm, Illésházy né asszonyomnak ő kegyelmének felőle, mennyenek ki és végezzék el, mert bizony énnékem nem kell senkivel való veszekedés, anélkül is anni dolgom és gondom vagyon, ki miatt ingyen sem tudom néha, hon járok. Most egyébrül nem lévén, az mirül irjak, az Ur Isten... Ex Cassa, 22. julii, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLV.

1610. Augusztus 1.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Nagy örömmel vettem, szívem én édes attyámfia, tegnapi napon estve leányomnál Prini Istvánnénál Bitchérül irt leveledet, hogy magad jó egészségben jutottál házunkhoz és az betegek is jobb állapotban vannak; dicsértessék az Ur Istennek szent neve érette. Én is, Istennek hála, alkalmas egészségben vagyok. Innét Szenderőben mentem vala az elmúlt szombaton, vasárnap ott későn és hétfőn is, ott jó rendben hagyván az dolgot, Putnokra mentem kedden, szerdán Szadavárában, csötörtökön estvére Nagy Idára, és pinteken, úgy mint ma érkeztem Forgach Sigmond urammal egyetemben ide Kassára.

Az itt való sok dolgok és ez gyűlésben való traktátusok lesznek immár elélttem. Az Ur Isten segítségével elhitttem, hogy itt is minden jót végezek, ki ez földnek csendeségére és megmaradására következik. Noha most az hajdúság ismég Tiszán túl gyülekezik, egynehány tolvaj lator lévén előttök, de azokra is reá küldtem, és azon leszek, hogy eloszlassam őket. Doci András uram itt vagyon, erősön futtya az szakmári kapitányságot, úgy megárthat az jó urnak az a tiszt mint némellyeknek az felettébb való méz étel.

Az istálókat az patak mellett hadd meg, édes szivem, úgy csinállyák, hogy az várbul való várasra tekintetét el ne vegye, jobb semit ott nem építeni, avagy csak félhajra csináltatni, hogy nem az várnak tekinteti elvétessék. Az több épületekre és gazdálkodásra hogy szorgalmatos gondgyok legyen az tisztartóknak, kérlek, hadd meg.

Hleniczkinék im én is irtam az malom felől, ha el viteti onnét jó jóval, hon nem jobb reá menni és el hányatni, hogynem nagyobb kárunk következék belőle; holott az ország törvénye és végezése is azt tartya, hogy más ember kárával maga határán se legyen akárkinek is malmot csináltatni.

Az tesini herczeg népét nem jó játékra venni. Im irattam egy levelet neki, küldgyék neki leveletem, és az választot küldgyék meg, az ember kedig, az ki oda megyen, vigyázzon és tudakozzék minden álapatokrul és szándékokrul. Trenchin vármegyének is irtam, hogy vigyázásban legyenek, Túróczczal és Nitrával egyetemben, az leveleket küldgyék meg nekik.

Czobor uram sógorom dolgát az ott fen való emberek azt találták, hogy meg lehet fogyatkozás nélkül, és senki engedelme nem is szükséges, én sem tartok ellent benne, gondolom, hogy ez jövő gyűlésben vég leszen az dologban. Az Ur Isten áldgya meg őket. Most, édes szivem, nem lévén, az

mirül egyébrül irjak, az Ur Isten jó szent gondviselésében ajánljak... Datum Cassoviae, 1. augusti, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

Az prögyei postára késsén jün és megyen levelünk, mert még Prögyére viszik és ismég vissza Bitchére, két három nap mulik abban. Hanem az leveleket küldgyék igyenesen Nagyfaluban Árvában, és onnét Rosomberkre az postára. Az innét való leveleket kedig az rosomberki posta küldgye Nagyfaluban, Nagyfalubul vigyék Zazrivára, és onnét Bitchére; ugy az levelek elküldesse alkalmatosb és hamarabb leszen, de igen meg kell hadni, hogy az nagyfalusiak és zazrivaik ne késlellyék az leveleket.

DLVI.

1610. Augusztus 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hogy mostansággal jó egészségben vagy, édes szivem, és hogy az gyermekek is meggyógyulnak, leveledbül édes lölköm, értém, kin nagy szivem szerint örültem. Adgya az Ur Isten, hogy ezután is egymásunk felől minden jó és kedves híreket érthessünk és hallhassunk. Én magam égyébképen jó egészségben volnék, csakhogy az lábam fájdalmátul főképen éjel még sem menekedhetem meg, vátig élek az anyánk csinált orvoságokkal is, de még ez ideig nem sokat használt, talám ezután Isten áldásából használni fog. Itt most ez mostani gyűlésünkben elég sok gonddal és fáradsággal vártatunk;

talám az Isten azt adgya, hogy hasznos leszen egyben való gyűlésünk. Az erdéli vajda is igen megszeppent, gondolom, hogy az ő vele való tractátusnak is immár valaha jó vége leszen, és én is megmenekedhetem az itten való lakástul és sok költségtül. Irják Bécbül, hogy az császárral való királyunk békeségének is jó vége leszen, ugy osztán a tesini herczeg hadának is nyaka szakad. Hogy az építésre és egyéb gazdálkodásra és pénzbeli jüvedelemre, hogy az adósokat contentálhassuk, az tisztartóknak szorgalmatos gondgyok legyen, én szómval, édes szivem, mondd meg nekik. Az árvai bünös ember felől ird meg, édes szivem, hogy legyen addig fogságban, mig Isten haza viszen, akkor osztán az mit legjobbnak itélünk, az miellyük és végezzük alapattya felől. Most egyébrül nem lévén az mirül irjak, az Ur Isten... Kasán, 3. augusti, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLVII.

1610. Augusztus 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én édes szerelmes lölköm, vettem leveledet mind az Niklspurgbul küldött orvoságokkal egyetemben, melleket hogy megküldötél, mint szerelmes atyámfiátul felette nagy jó néven vettem Egészségem felől azt irhatom, hogy egyébkint jó egészségben volnék, csakhogy az lábom főképen éjel igen fáj, nappal is még jobban vagyok; váltig éltem az nekem küldött orvoságokkal, de még ez ideig nem sokat használt. Istennek legyen

nagy hála, hogy jó egészségben vattok. Énnékem is az Ur Isten az előbeni egészségemet kegyelmesen megtéríti, és az lábom fájdalmát elveszi. Hogy kívánságod szerint olly gyakran nem irtam, két dolognak tulajdonítsad, édes szívem: egyiknek, hogy itthon nem voltam, hanem az Tiszán innét való végházakat kellették eljárnom, ugymint Szenderőt, Szádvárat és Putnokot, más az ez mostani gyűlés miatt való sok szántalan dolgaimat. Holott az erdéli vajda ismég, valahon ki lator és hajdú vagyon, felvevén, ismég hadat gyűjt és maga is táborban akar szállani. Ahoz képest az ország is az gyűlésben azt végezték, hogy tizednap alatt minden ember, mind ur s mind nemes ember táborban szállyon és az erdéli vajda gonosz szándéka és igyekezeti ellen oltalmazták magokat, sőt az ki magyar vagyon mellette, hogy az is eljűjön mellőle, az ki azt nem cselekedné, jószágát veszesse el; kit eszében vévén az vajda, immár könyörgésre vette az dolgot, Imrefi is azonképen, és immár készek, hogy szépen végezzenek velünk, az mint comissáriusokat is választottak. Én is 10 napot hatam nekik, hogy ide jűjenek és attyafiképen végezzenek, ha végeznek jó jóval, én sem késsem itt, hanem felmegyek, hon nem végeznénk, másképen kellettik hozzá fognunk; de hiszem Istent, hogy ők sem veszik tréfára az dolgot, hanem mindent végeznek, és így az ide való földnek alapattyát is, Isten velem lévén, jó karban hagyhatom.

Az Ur Isten az idei buzából az minemő áldásával látogatott meg bennünket, jó néven és hálaadással kell vennünk, egyebütt is ez esztendőben nem igen bően termett, de borunk mindenütt sok és jó leszén.

Az égetőktől szükséges oltalmazkodni, jó meghadni mindenütt jószágomban, hogy szorgalmatos vigyázásban legyenek, mind falukon s mind városokon.

Az gazdálkodásra, építésre és egyéb ott való dolgokra, az tisztartók hogy gondot viseljenek hadd meg, édes szívem, én szómmal nekik. Most egyébrül nem lévén, az mirül írjak,

édes lölköm, szerelmes egyetlen egy atyámfia, kérlek, irj te is énnékem gyakorta egészséged felől, én is hasomlóképen gyakorta irok, és azon leszek, hogy magam is itt sokat nem késvén, hozzád, mint én szerelmes társomhoz, Isten segítségével felmennyeek. Adgya az Ur Isten . . . Datum Kassán, 5. augusti, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,

Gróf Thurzo György.

P. S. Az francia királyt mint ölték meg, Prágából megküldték, az mellet neked, mint szerelmes lölkömnek im oda küldtem. Ha oly hatalmas király meg nem menekedhetett, hanem megölték, gondolkodhatnék az erdéli vajda is, hogy öneki is végét érheti az latorság.

DLVIII.

1610. Augusztus 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Magam felől, szerelmes lölköm, azt irhatom, hogy ez napokban nem igen jó egészségem volt, mert nagy lévség volt rajtam, és az lábam szára is felette igen fájt, de hála legyen az Ur Istennek, az eret megvágatván és az lerohai (?) doktort magamhoz hivatván, imár egészségemben jobban vagyok, de az lábom még is fájdalmas, főképen éjel, de azt is elveszi rólam az Ur Isten. Az itt való állapot felől azt irhatom, hogy az erdéliek az hajdúságot mind fellázagtották volt, az mint az előtt való levelemben megirtam. Ha ugy akartam volna, mint ők, iszonyú nagy romlás és vérontás következett volna országunkban, de izenvén nekik, és az itt való ország nevével is irván, hogy ne

bolondoskodgyanak, ám imár ez jövő csötörtökön követek jünnek ide, ugy mint Imreffy, Zenicy Miklós és Prépostváry, egyéb fő emberekkel; hiszem Istent, hogy minden jót végezek velek, de azalatt készen is leszek, hogy csaláldságokkal meg ne csalljanak. Elvégezvén itt az dolgot, semmit nem késsem, hanem oda fel hozzád, én lölkömhöz fel sietek, elég egyszer immár az itt való lakásban. Adgya az Úr Isten, hogy láthassuk egymást nagy jó egészségben. Forgach Sigmondné asszonyomat én azutátul fogvást, hogy innét elmentél, édes lölköm, nem láttam, de ételbül, főképen hogy ez napokban beteges voltam ő kegyelme erőssen gazdálkodott; méltó hogy édes szivem, minthogy azt izeni, hogy az te parancsolatodra cselekeszi, hogy leveled által ő kegyelmének megköszönjed, én is megszolgálom ő kegyelmének. Ezeknek utánna . . . Datum Kassán, 10. augusti, 1610.

Az te szerelmes urad és társod.

Gróf Thurzo György.

DLIX.

1610. Augusztus 12.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes én édes szivem, tegnap vettem leveledet, mely költ az mostani hónap 8. napján; hogy magad jó egészségben vagy, örömmel értettem, és Istenemnek hálákat adtam érte, de hogy az mi szerelmes Imrénk olly gonoszul volt, az mint irod. szivem fájdalmával értettem, hiszem Istent, hogy ő szent fölsége kegyelmeségébül megkönyebíti és gyógyította, és az több szerelmes gyermekinkkel egyetemben jó egészségben megtartya. Hogy az természet magátul ugy megpurgálta, immár az

Ur Isten ezután jobb egészséggel megáldgya. Én is az napokban az mint az előbeni levelemben megírtam, nem igen jól voltam, de az Ur Isten naponként az előbeni egészségemet megtéríti és kegyelmeségéből megadgya. Az morvai kapitán levelét, nem árt, édes lölköm, hogy megnitottad, és az mi kedves secretáriusunkkal megolvastattad. Nincs olly dolgom nekem, az kit, édes lölköm, túled eltitkolni akarnék. Felmenetelem felől azt írhatom, hogy ma várom ide az erdéli fejdelem követit. Isten segítségéből azon leszek, hogy az hajdúságnak feltámadását fegyver nélkül leszállítsam, és békeségre hozzam, és ha lehetséges leszen valami álandót végezhessek az erdéliekkel, mely dologban vég lévén, itt nem leszen osztán miért kellenék tovább késnem, hanem hozzád, én szerelmes egyetlen egy attyámfiához, felsietek. Adgya az Ur Isten, hogy itt minden csendes és jó álapatra hozván az dolgot, láthassuk egymást vigan és nagy jó egészségben. Forgachné asszonyomnak magam az követséget megmondottam volna, de én bizony azulta fogva, édes szívem, hogy innét elmentél, nem láttam, noha ételből gazdálkodik ő kegyelme, hanem izentem ő kegyelmének írássod felől, reménlem, hogy ír is ő kegyelme. Priny Istvánnét lányomot az hitván hajdúságnak feltámadássa miatt Nyalabban (?) bocsátám, félvén attul, hogy Priny György az minemő hitván erkölcső attyánkfia, ez háború alatt, morhácskájában és költségében bele ne kapjon, ha ő maga ott jelen nem lenne; más az, hogy Nagy Idán nincsen háza, az hon békeségessen és bizvást, hogy ha az háborúság, kit Isten ne adgyon, le nem szállana, az hon megmaradhatna. Az morvai kapitán levelére im választot írtam, küldgyék Meznichre Omasztának, ő mindgyárást megküldi neki. Minthogy kedig immár én itt nem örömet sokáig késném, hadd meg, édes szívem, az udvarbiráknak, hogy mindenféle konyhabeli és lovaimkért való éléssel készen várjanak, ne legyen valamiből fogyatkozásunk. Elhitem, értvén haza való jüvetelünket, sok jámbor keressi meg házunkat. Az mi pénzbeli jüvedelemnek

és menél többnek szerét tehetik, és egyéb gazdálkodásra és épületre szorgalmatos gondot viselyenek. Eligéthessük meg barátinkat, az kiktől kölcsön pénzt szedtünk volt fel, hihesse nek ezután is. Most egyébrül, én édes szivem lölköm, nem lévén, az mirül irjak, ajánljak ... Datum Kassán, 12. augusti 1610.

Az te jó akaró urad és társod:
Gróf Thurzo György.

Prédikátor uramnak, édes szivem, mondd én szómmal köszönetemet, igen feledkezett rólam ő kegyelme, sok üdőtül fogvást semmit sem irván.

P. S. Szerelmes szivem, immár megirtam vala az levelet, hogy érkezék egy leveled, melyben panaszkodol, édes lölköm, hogy gyakorta nem irok; bizony el nem mulatom, hanem valamikor az fejdelemnek irok, neked is akkor irok, valahova lesznek az levelek, ezután is azon leszek, hogy gyakorta irjak. Judex Curiae uram és asszonyom szolgálattyokat ajánlják. Az kertész szemfájástul való vízben, kérlek édes szivem, külgy mennél hamarább lehet; egynehány szolgáltnak fáj az szemek. Az árvai lator felől irtam, mihez tartsák magokat, nem jó elszenvedni, mert felette nagy gonoszság, az kit mielt.

DLX.

1610. Augusztus 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Hogy édes szívem jó egészségben vagy, és Imrisko is jobban vagyon, és az több szerelmes gyermekink jól vannak, Istenemnek hálát adván érette, szíbüln örültem rajta, és kívánom, hogy ezután is sok esztendeig hassomló jó és kedves híreket hallhassunk egymásunk felől. Én is Istennek hála, egyébkint jó egészségben volnék, csak hogy az lábam és száram fájdalma miatt, főképen éjél nyughatatlan vagyok, nappal ismég jobban vagyok, csak Isten tudgya immár mivel nem próbáltam gyógyulássát, de még ez ideig orvoságát nem találtam. Az Ur Isten kegyelmeségébül azt is, az mikor kegyelmes akarattya leszen, elveszi rólam. Az itt való állapot felől egyebet nem írhatok, hanem hogy az erdéliekkal tegnap kezdtük el az tractátust, mi leszen az vége, azt még nem tudgyuk, azon leszek, Isten segítségébül, hogy békességre és csendes állapotra hozhassam az dolgot, kihez segítsen az jó Isten. Imreffy féltébe nem jütt ide, hanem Tiszán túl egy faluban várja az mi tractátusunknak végét. Zenyey Miklós, Prépostvári, Frater István és egyebek vannak itt. Az Illésházy né asszonyom neked édes szívem irt levelet, az árwai szolgálóinknak küldöttem és megírtam nekik, mihez tartsák magokat; bizony hír nélkül nem kellett volna elkaszálni az vetést. Immár lássák, ha nem leszen elég bizonyosságok, hogy enim az határ, mind énnékem s mind az szeginségnek elég kárt tehetnek vele, de ezekről bőséggessen írtam nekik.

Énnékem is azt írják Bécbül, hogy az békesség császár urunk és király urunk ő felségek közt véghez ment volna, kit adgya az Ur Isten, hogy igaz legyen. Most egyébrül nem

lévén, az mirül irjak, az Ur Isten. . Ex Kassa, 14. augusti, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

P. S. Az békeség, hiszem Istent, és az hajdúk leszálitása, véghez megyen. Az hajdúság, az minemő Tokajhoz való puszta telekeket bir, az helett Rakomaznak felét, Tedeynek (?) felét, és Szent Mihályt, és Bödben való részt adák Tokajhoz. Én azért, édes szívem, ma jól jártam. Adgya az Ur Isten, végezhesünk egyéb dolgokban is minden jót. Az barom Árwában igen kezdett betegeskedni. Az mondgyák, hogy bizonyos és fő orvoság, hogy az tabaka nevü füet adgyák két szellet kenyér között, megszóván az kenyeret, az baromnak, hogy mind meggyógyulnak; jó azért megpróbálni.

DLXI.

1610. *Augusztus 15.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én egyébképen jól volnék, csak hogy az lábom miatt mégis gonoszul vagyok néha éjel, de azt is immár meggyógyította az Ur Isten az... doktor által, ki valami flastromot csinálván reá, ezelőtt három éjel sem aludtam annit, amennit az elmúlt éjel. Reménlem, hogy megáldgya az Ur Isten orvoságát. Az békeségnek és egyeségnek tractátusa az erdéliekkal ma mene, Istennek hála, véghez, szépen és csendessen. Az hajdúságot ők is mindgyárást leszálittyák, én is az hadakat eloszlatom. Adgya az Ur Isten, lehessünk immár sok esztendeig csendes és békességes álapathan, noha az Tiszán túl csak immár is

sok gonoszságokat cselekedtenek az istentelen hajdúk. Egynehány ur nemes ember kastélokra és házakra mentek, mindent feldúltanak, az nemességben sokat meg is öltenek; de ha le nem csendesítettem volna, nagyobbra gerjedett volna ez az tűz; legyen áldott az Urnak szent neve, az ki az békeségnek és egyeségnek véghez vitelére hozzá segített. Ma itt örömet lőttem, és az szentegyházban Te Deum laudámust énekeltünk. Ezért késtem itt ezen ez földön, hogy csendes állapotban hagyhassam. Én is immár nem késsem, hanem nyolcz nap... és az hajdúk eloszolyanak. Innét, Isten egészségemet adván megindulok. Adgya az Ur Isten... Datum Cassoviae 15. augusti, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György. *)

DLXII.

1610. Augusztus 18.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna...! Vettem, én édes szivem, leveledet, melyből értém, hogy beteges állapotomat szörnyebben irták volna meg, hogynem mint lett volna, kit bizony nem örömet értettem, hogy édes lölköm azzal busítottanak és szomorítottanak, holott ha olly nyevolám lett volna, kinek inkább, mint teneked, édes lölköm, jelentettem volna meg? Volt, ugy vagyon, valamennire való betegeskedésem, de, Istennek hála, immár jobban vagyok, sőt ugyan jó egészségem volna, ha az lábom nem fájna, de az is

---

*) A levél egy része elrongyollott, és két helyen olvashatlan.

immár napról napra jobban vagyok. Jó néven vettem azért tőled, mint szerelmes atyámfiatul, hogy kész volnál alá járni, de immár nem szükséges, mert, Istennek hála, mindeneket itt jó békeséges állapotban hagyván, és minden zürzavart békeséges állapotban hozván, azonképen az hajdúságot is leszálítván, és egyéb hadakat is eloszlátván, ez jövő hétfőn vagy kedden innét hozzád, én szerelmes szívemhez, elindulok, utamban talám Árvában, meglátogatásnak okáért, ha jó üdö és ut leszen, betérek. Adgya az Ur Isten, hogy találhassalak nagy jó és kedves egészségben, szerelmes gyermekinkkel egyetemben. Az orvoságot, mint én édes lölkömnek, köszönöm, de immár az sem szükséges énnékem, hanem más jámbornak talám kelletik. Én édes szívem, most immár nem akarván több dolgok-rul írnom, holott magamat is hamar való napon hozzád, én lölkömhöz, az Ur Isten jóvoltából megviszen. Az Ur Isten jó és szent gondviselésében ajánljak... Datum in Kassa, 18. augusti, 1610.

A te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

Erdődiné asszonyomnak, édes lölköm, megirhatod, hogy, Isten egészségemet adván, innét ez jövő hétfőn vagy kedden megindulok. Árvában kedig, ha úgy történnék is, hogy utamban oda térnék, két napnál tovább nem késsem, de ha látom, hogy késsedelmes volna, talám oda sem térek, hanem egyenessen haza sietek.

DLXIII.

1610. Augusztus 20.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Noha, Isten velem lévén, ez jövő hétfőn vagy kedden, hogy ha hét-főig némelly levelek ez erdéléiektől meg nem érkeznének, akarok oda hozzád, én lölkönhöz, innét Kassátul elindulnom, mindazonáltal most is akarván ezzel is hozzád való tiszta szíbul szeretetemet megmutatnom, akaralak ez levelecském-mel meglátogatnom. Istennek hála, én jól volnék. Az lábom fájdalma hol könnyebben vagyon, hol ismég fájdalmasb, az üdőhöz alkalmaztattya magát, az mint veszem eszemben. Isten velem lévén, haza menvén egynéhány napra az rayczy hévizben megyek, talám Isten után fog használni. Itt, Istennek hála, mindenek jó és csendes állapotban vannak, hanem Bereg vármegyében az parasztság támadott az nemességre, eleit kellett venni, mert azbul egy keresztes had támadna. Prini Istvánné leányom nagy szerencsén ment be Nyalabban, kin Gáspárnéra találtak az hajduk, azt felvervén és pénzt, morhát, háromezzer forintáránál többet elvonván, mig ott veszekedtenek, addig haladott el az leányom; ha arra az nem-asszonyra nem találtak volna, leányomon történt volna az szerencsétlenség, az Isten így oltalmazta meg. Az minemő levelet ir neked és Jakossittnének leányomnak, im megküldtem. Adgya az Ur Isten ... Datum Kassán, 20. augusti, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLXIV.

1610. Augusztus 27.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Édes lölköm, akarám értésedre adnom, hogy mai napon, úgy mint pinteken, érkeztem estvére ide Szent Miklóstra jó egészségben. Noha mégis az lábom szára fájdalmas, de az is könnyebben vagyon, hogynem mint azelőtt. Holnap Rosomberken evén ebédet, Isten segítségéből ott szálakra költözöm, és azon leszek, hogy még holnap Kralowánra mehessek. Vasárnap azért, Isten velem lévén, estvére igyekezem hozzád, én lölkömhöz, sietnem. Azért az Vág parton várjanak szekerekkel akorban. Engedgye az Ur Isten... Irtam Szent Miklóst hamarsággal, 27. augusti, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLXV.

1610. Szeptember 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Istennek hála, én jobbadon érzem magamat, éjél is immár jobban allhatom, hiszem Istent, hogy immár ő szent fölsége megkönyebbitvén, az előbbi egészségemet megtéríti. Erdődy Kristóf uramtul hozának ma egy levelet, és neked is egyet, gondolom, hogy asszonyom az anyja írja, az mellet im megküldöttem, Egészséged felől írj, édes szívem, gyakorta énnékem, én is az szerint cselkeszem. Fiam uramnak mondd, édes lölköm, szol-

gálatomat és leányomnak köszönetemet. Adgya az Ur Isten, hogy minden jó és kedves híreket hallhassak felőletek. Az Ur Isten . . . Rayczi hévizben, 16. septembris, 1610.

Az réteseket, mint én édes szivemtül, szeretettel és nagy jó néven vettem tüled.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLXVI.

1610. Szeptember 16.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes édes szivem, hogy jó egészségben jutottál Ilawára, örülöm, és hogy asszonyomat anyámat leányunkkal és az több attyafiakkal egyetemben jó egészségben találtad, igen akarom. Az Ur Isten ezután is adgya, hogy jó szerencsével és jó egészségben járhas mindenütt. Dicsértesék az Ur Isten, én is naponként mind jobban érzem magamat. Hiszem Istent, hogy egészségemnek megtérésére leszen ez mostani fürdéssem; még ez jövő szerdáig, egészségemet adván az Ur Isten, itt leszek. Azután Litawára megyek és onnét Bichére, és az béchi utra készülök. Adgya az Ur Isten . . . Datum az raiczi hévizben, 16. septembris, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLXVII.

1610. Szeptember 19.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utána . . . Szerelmes én édes szívem, fiam uram mai napon adta meg leveledet; hogy jó egészségben jutottatok Pruszkira szibül örülöm, és hogy hasomló jó kedves híreket írhatta ezután is énnékem, szibül kívánom. Istennek hála, én naponként mind jobban vagyok; hiszem Istent, hogy ez fördésem hasznomra és jó egészségemre leszen, kit engedgyen az Ur Isten. Az mi Erdődyné asszonyom irását és izenetit illeti, hogy bizonyossan tudhatnám indulásomnak idejét Béchben, nem tudhatom, mert mikorra adgya meg az Ur Isten leányomnak az ő áldásából való megígért ajándékát, nem tudhatom, és te is, édes lölköm, mikor jühetsz el onnét. Más az, hogy tegnap estve érkezék Erdélyből Imrefytül levelem, melyben azt írja, hogy az erdéli követek még ezután tizenkét nappal ha érkezhetnek hozzám, azokat is immár meg kellett várnom. Ha asszonyom ő kegyelme megvárja Bichben való menetelemet és egészségem leszen, én magam is kész leszek betérnem ő kegyelméhez; honkedig valamint úgy történnék, hogy magam ő kegyelméhez nem mehetnék, téged oda bocsátlak; ez szerint, édes szívem, írhat sz ő kegyelmének. Herman Márton házását értettem, Isten áldgya meg őket házasságokban; örömet látom, mint járja el az tánczot, kit lifflinek (?) hív. Ő azt tudta, ez házassága hogy igen titkon vagyon, de lám immár mindennél nyilván vagyon, kit ő, az mint értem, igen fog bánni. Fiunk, Imre, jól vagyon, de az Zrinit minden harmad napon ismég borzogattya az hideg. Adgya az Ur Isten, hogy leányunk alapattya felől minden jó és kedves hirt írhatta. Mond én szómmal köszönetet, mint szerelmes leányomnak. Az Ur Isten . . . Írtam az rayczy hévizben, 19. septembris, 1610.

Fiam uramat örömet zálogul befogadtam. Adgya Isten, hogy kedves hirt izenvén, avagy irván ő kegyelmének, hamar való napon, nagy vígan bocsáthassam haza ő kegyelmét.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLXVIII.

1610. Szeptember 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Noha tegnapi napon, édes szívem, irtam mind magunk egészsége felől s mind az Béchben való menetelem felől, de mégis nem akarám fiam uramat levelem nélkül hozzád, mint én édes szerelmes attyámfiához, bocsátanom. Most is kívánván tüled értenem, hogy ha eljühetsze-e velem Béchben, avagy utamban hon legyünk szembe egymással? Én úgy rendeltem volna, hogy két vagy három szekérrel hétfőn estvére betérnék hozzád Pruszkýra, az többit Plawára küldeném. Az minemü olasz gyümölcsöt hozának Béchbül, im azbul részt küldtem, mint szerelmes lölkömnek. Adgya az Ur Isten jó egészségben elköltened. Én, Istennek hála, egyébképen jó volnék, csak hogy az lábaim estve fájdalmassok, én félek attul, hogy az sok fürdés ne hozza lábaimba az köszvént, kitül oltalmazzon az Ur Isten. Istennek hála, Imrisko is jó egészségben vagyon, és minnyájan jó egészségben jöttünk ma ide Bitchére. Leányomnak, édes szívem, mondd köszönetemet. Az Ur Isten éltesen... Datum Bitchén, 25. septembris, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

Marianka és az kis Weseléni, azt izené az vén asszony, hogy, Istennek hála, jó egészségben vannak.

DLXIX.

1610. Szeptember 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Im-már megírtam vala az levelet, hogy érkezék, édes szívem, levelemre való válaszd. Nem tagadom, hogy elég sápolódás-ban vagyok. Leányomot sem hadnám örömet szükségében, akarnám, ha mellette lehetnél, magammal is hogy edgyütt lehetnél, szíbul kívánnám sok okokért. Imriskét is magammal el nem vihetem, mert csak idejét mulattya heában. Az mes-tere kedig olly beteg, hogy mind keze lába elesett; kit had-gyak mellette, az ki tanítsa és mellette legyen, azon is gon-dolkodom. Mindazonáltal azt találám magamban, hogy sze-keredet és ruhádat elhozzam magammal, és ez jövő hétfőn éstvére oda mennyek hozzátok Pruszkya; talám azonban az Ur Isten az uj vendéget megadgya, ha nem ott szólván egy-mással, ha el kelletik velem jünöd, abban se legyen fogyatko-zás, ha kedig leányom mellett akarsz maradni, könnyü az szekeret és lovakat egyéb aprólékkal visszabocsátani. Mind-azonáltal akarnám, tanácslanám is, hogy Zavisné asszonyo-mot hivatnád leányomhoz; ha eljünnél velem, maradna leá-nyom mellett, lenne mellette. Isten után szolgálhatna is leá-nyom nevelájában. Az leveleket asszonyomnak anyámnak megküldöttem. Adgya az Ur Isten . . . Datum Bitchén, 25. septembris, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,
Gróf Thurzo György.

DLXX.

1610. Deczember 30.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Szerelmes szívem, én ide érkeztem tegnap este Ujhelyben, Istennek hála, jó egészségben. Nádazdinét megfogattam és most viszik az várban. Az kinzó és az ártatlanok ölü gonosznékot, egy ifju legínnyel edgyütt, melly segítője volt az sok gonoszságnak, im felküldtem. Nagy őrizet és erős fogság alatt legyenek, míg Isten felviszen, és törvén szolgáltatik felölök. Az asszonyemberek az városban lehetnek, az ifju legin az várban fogságban. Az mikor az csejtei kastélban mentek volna be arra rendelt emberink és szolgálaink, akkor is egy leánt halva találtnak az háznál, és második az sok sebek és kinzások miatt halálán volt. Azonképen egy asszonyember is kínozza és sebesedve ült, az többi erős fogságban az kiket jüvendő kinzásra tart az átkozott asszony. Csak azt várom, hogy az várban vigyék fel az átkozott asszont, és helére helheztessek. Én is mindgyárust megindulok, és ha az ut szenvedí, holnap haza verekedem. Adgya az Ur Isten... Irtam nagy hamar-sággal 30. decembris Ujhelyben, 1610.

Az te szerelmes urad és társod,

Gróf Thurzo György.

DLXXI.

1611. Február 19.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Istennek hála, én fiam nrammal egyetemben jó egészségben vagyok. Adgya az Ur Isten hogy azon jó egészségben láthassunk benneteket is mind fejenként nagy sok jó esztendeig. Akarám édes szivem értésedre adnom, hogy Isten egészségemet adván, holnap prédikációt hallván és ebédünket elvégezvén, szálon innét megindulunk. Vocsorára Bajchy hivatott. Sok hívására oda megyek, és ott hálunk. Hétfőn az mennyire mehetünk az vizen addig igyekezünk Isten segítségéből mennünk. Kedden jó idején otthon lehetünk, de ebédre nem érkezhetünk, hanem idején vacsora előtt haza érkezhetünk. Adgya az Ur Isten, hogy édes lölköm találhassalak és láthassuk egymást nagy jó egészségben... Datum in Árva 19. februarii 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXII.

1611. Május 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Mai napon vettem édes szivem leveledet, mely költ Bicsén ez hónapnak 18. napján, és így nyolczad napra hozták ide leveledet. Hogy az Ur Isten jó egészségben vitt benneteket Bicsére igen örülöm, és Istenemnek hálákat adtam rajta. Én is alkalmas és jobb egészségben vagyok, hogy nem mint ennekelőtte voltam, dicsértessék az Ur Isten érette. Itt való állapotunk

ebben vagyon ; egyik része országunknak itt ezen az földön erősen perel, az második része Tiszán túl az hajdúság miatt nagy nyomorúságot és szenvedhetetlen károkat szenved. Azon leszek édes szivem, Isten velem lévén, hogy az igazságnak szolgáltatás is véghez menvén, és az hajdúságtúl is meg menthesük az Tiszán túl való vármegyeket. Az urak immár nagyobb részre be jüttek, Forgách uram is tegnap jütt be. Az erdélyi követek is, kik immár Szakmártt voltak, minden órában ide érkeznek. Thurzo Kristof uramat öcsémet, ma az táblán ülvén, az kórság kiütötte, most is nyavalyásan vagyon szegény öcsém. Nem jó hitit embernek akárki kedveért is megtagadni, mert nem gyakorta vagyon azoknak szerencsés kimulások ez világbul. Az tokaji udvarbirónak édes lölköm leveledet megküldöm, és magam is az szappan megvétele felől írok. Ide egy levelet hoztak az mely Jakossithnének, az második Borisnak szól ; azért az jó és szerelmes leányimnak, az kiknek szólhuak, édes lölköm, add meg és küld meg . . . Irtam Eperjesen 25. máj 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXIII.

1611. *Június 29.*

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Imét egyéb hírt édes szerelmes atyámfia nem irhatok, hanem hogy az hajduság elárulván és cserbenhagyván az erdélyi fejedelmet, mindenestül kijütt erővel, akarhatja ellen. Okait mondják lenni az élcsnek fogyatkozását, fizetetlenséget, és hogy ők oly istentelen fejdelemmel nem akarnak hadakozni. Illyen az hajdú barátság, és csak annyira kell nekik hinni, az mint csak haj-

dúknak. Itt is immár látván és vévén eszekben kész hadainkat, nem tudnak hova lenni. Az erdélyi fejdelemhez sem bízhatnak, innét is félnek. Az mely parasztságot magokhoz litegettek volt az vármegyékből, azokat magok közül jobbágy-ságra az urakhoz kikergetik. Az mint az kémek hozzák, kegyelmet akarnak kérni, és követeket hozzám küldeni. Azon leszek hogy Isten segítségéből az jó alkalmatosságot látván, úgy leszállítsam és meghajtsam őket vérontás nélkül, hogy ez után nyughassam miattok, és ez az föld is megmenekedgyék sok istentelenségektől. Forgách uramat ma indítom ki innét. Akartam volna, hogy ha még ez előtt egynéhány nappal indullatott volna meg, de késedelmeselek vagyunk néha dolgainkban. Az ott való gondviselést, és minden ott való dolgaimat, Isten után édes szivem te reád hagytam, mint én édes szerelmes segítő társomra. Ezeknek utánna . . . Datum Cassoviae in festo Petri et Pauli 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXIV.

1611. Július 9.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes szivem, egészségem felől azt irhatom, hogy Istennek hála, jó egészségben vagyok, de most nem keves búsodalommal, holott akarván írásom szerint haza mennem, megadván az Úr Isten az hajdúsággal való csendes állapotot, Forgách Zsigmond uram oly vakokat mielt az táborban, sőt oly dolgot akar indítani én akaratom ellen, kívül nem békesség, hanem nagyobb tűz és zürzavar támadna, kinek vagy akarom vagy nem, eleit kell vennem. Az mint ez mai napon Tokajban sietséggel

menvén, és az tanács-urakban is oda híván ez jövő hétfőre, ő maga is Forgách uram ott jelen lévén, oly állapotra kelletik hoznom az dolgot, hogy ne következék nagyobb zürzavar és veszedelmes állapot belőle. Ő az hajdúságban annyi reménységét vetette, hogy mind Váradot, az itt kin Erdélyhez tartozandó vármegyékkel, sőt Erdélyt is meg akarja venni velek, meg nem gondolván, hogy az mely eb egyszer általusza az Dunát, másszor is megpróbálja. Az hajdúk is egynehányszor hiteket megszegvén, most is könnyen hátra vethetik hiteket és esküvéseket. Jó útban igazítván azért ott Tokajban az tábor dolgát, ez jövő kedden vagy szerdán általán fogvást, Isten egészségemet adván, ismég ide Kassára térek. Itt is jó állapotban hagyván az dolgot, nem késem, hanem haza, hozzád én szerelmes szivemhez, elsietek; ezeket azért nem kicsiny boszondóssal akarám, mint szerelmes lölkömnek, értésedre adnom. Leányom Czobor Mihályné ma ide akar jünni hozzám, de nem sokáig beszélgethetünk egymással, minthogy ebéd után sietséggel Tokajban kelletik mennem. Csuthy Gáspárt is elbocsátám haza, mert az felesége oly nehezen volt, hogy életét senki sem reménlette . . . Datum Kassán 9. julii 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXV.

1611. Augusztus 27.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Tudván azt bizonyosan hogy az itt való állapotot örömet hallanád és értenéd, de én is mindenképen azon vagyok, hogy gyakorta írjak, az mennyire sok számtalan dolgaimért érkeztem.

Az hajdúság innét az Tiszától mind elment Szakmár fele; úgy ítéljük két okért, egyikért hogy hallották az lengyel kózákoknak itt kin való lételeket, másikért, hogy gondolják azt, hogy az mi táborunk Erdélyből kiindulván, valamit kapdoshatnak rajtok. Széchy uram az ő lovassival hétfőn megindult, várván az vármegyék segítségét is ha jünnének. Hétfői gyűlésünk megmutattya mi leszen akarattyok. Az szégyenvallott végbeliek most hulladoznak haza fele, csak szégyenség az mint jártak. Az szófogadatlanság és vigyázatlanság szerzette nekik az szégyenvallást, ki mindnyájunknak elég ártalmas. Kérlek én édes szívem irj te is gyakorta ... Kassán 27. augusti 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

Én felőlem édes lölköm sokat ne gondolkodgyál, és ne törd magadat, mind jobban adgya az Ur Isten. Az sok gondolkodással kedig énnekem nem használsz és magadnak ártasz, betegségedet érvén avval, nagyobb sápolódásom következik kitül oltalmazzon meg az Ur Isten.

DLXXVI.

1611. Augusztus 31.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az vármegyék követi mind itt voltanak nálam. Azt végezték, hogy mind fejenként personaliter felüljenek, de nem más mellett, hanem az én személyem mellett. Széchy uram is megfogadta az lovasokat, az mint írja. Azon leszek, Isten velem lévén, hogy tehetségem szerint hazánknek szolgálván, ezt az tüzet eloltsam. Erdélyben való táborunk nem igen jó állapot-

ban vagyok, mert pénzt sem küldhetünk nekik, ki nélkül igen szükölködnek. Az áruló Nagy András is az hajdúsággal azon vagyok, hogy az táborra mennyen, az mint immár el is indult, minthogy eszével vagyok mind Radull vajdának s mind Forgách uramnak; talán ugy adgya az Ur Isten, hogy ott szakad nyakok, ha készen várják és vigyáznak. Az Várad körül való kastélok és erősségek most is ide vannak hivséggel. Ez itt való állapot felől édes szívem csak ezeket írhatom. Gyurchánszky és az bicsei udvarbiró, nem tudom ki akarattyából egyben gyűjtven az szegénységet, azt certáltak, mint oly szeginyek akarván azzal magát némely közülök megmenteni, hogy az ő kereskedése miatt nincsen semmi bántása az szegínségnek. Az szegénység okot vevén abbul, minemű levelet írtanak énnekem im oda küldtem, és efféle mód nélkül való szegénységnek egyben gyütésekkel okra indították őket, hogy ugy az mint ők kívánnják, csak semmi jövedelemem lenne jószágombul, és azok kereskedvén, magok hasznát és nem az enyémet futnák. Megmond az rosz embereknek édes lölköm, hogy efféle czigánságokat és mód nélkül való praktikájokat jó néven nem veszem ezután is túlök. Az szegény kis unokámnak ez világbul való kimulását Jakosith uram fiam adta értésemre. Az Isten akaratja ellen senki sem állhat, sőt jobb hogy oly navalyás gyermek lévén, magához választotta az jó Isten. Az ott való jószágunknak és egyéb ott való dolgaimnak gondviselését és terhét, Isten után, te reád, mint szerelmes atyámfára, vetvén, kérlek, az mint jobban tudod ugy viseld édes szívem gondgyát, mig az Ur Isten ezt az uj zürzavart meg cselapittya, és enmagam is gondot viselhetek dolgaimra. Most ebben hagyván írásomat... Datum Cassoviae 31. augusti 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

Az minemű leveleket ide hoztak, édes lölköm teneked szólókat, azokat im ismeg vissza küldtem.

DLXXVII.

1611. Szeptember 8.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az itt való állapot felől azt irhatom, hogy az vármegyék igen lassan gyűlnek, az ottfen való vármegyéktől várnak, azokhoz kedig én igen keveset bízom, hanem az magok kívánságokra irtam mind Lengyelországban s mind az confoederátus országoknak, hogy segítséget küldgyenek. Erdélybül sehon semmi bizonyos hirt nem hallhatok. Az hitetlen áruló Nagy András általment az Meszesen Erdélyben. Az Ur Isten kétség nélkül az hitetlenséget megszegyeniti. Az mely hitetlen hajdúk az Tiszán tul vannak, azok dúlnak, fosztanak, kóborlanak. (Szech)y uramat, Bosnyákot, Forgách Miklóst és egyebeket szállítottam mintegy ezer lóval Szerencshez az hiveknek oltalmazásaért, és az mibül árthatnának azoknak az istentelen árulóknak, hogy ártsanak. Enmagam is örömet szállanék Tokajhoz, ha volna kivel. Kérlek, én édes szerelmes kedvem szerint való egyetlen egy atyámfia, az otthon való dolgokra viseltess ugy gondot az mennél jobban tudod és érted, én bizony azoknak gondviselésére most nem érkezhetem, és irj énnekem gyakorta egészséged felől ; én is az szerint cselekszem. Ezeknek utánna . . . Kassán, kis-asszony napján, az az 8. septembris 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXVIII.

1611. Szeptember 17.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Im értem édes szivem leveledbül, hogy az emberek igen megháborodtanak, minthogy valami német fegyveresek érkeztenek volna Komáromhoz. Csodálkozom az emberek sok különbözőféle ítéleteken. Ott az mitül az emberek rettegnek, itt azt az nemesség főképen ohajtással és nagy buzgó szívvvel kívánnák ; mert ily nagy nyomorúságban lévén az hajdúságtul szegények, hova forduljanak, hova legyenek, holott az vármegyék segíteni késedelmeseek. Az mi azért az németek bejüvéseket illeti, ha bejűnnek is Magyarországbán, de azok minemű ok alatt jűjjenek be, ő felségének, azonképen az vármegyéknek is megírtam. Nem szükség azért kevesestül tartani, mert azokkal mindenkör birhat egy ország. Nem szükség azért azrul édes lölköm búsulnod, se felettébb törnöd magadat ; mindazonáltal hiszem az Ur Istent, hogy hamar való napon ezek mind megcsendesednek, és jobb karban lesznek, az mint immár is jó és alkalmas módot adott az Ur Isten benne, kirül most levelemben nem írhatok. Én édes szerelmes lölköm, most egyebrül nem levén az mirül irjak... Datum Cassoviae 17. septembris, 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXIX.

1611. Szeptember 29.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Mai napon, édes szívem, két leveledet vettem, melyeknek egyike ez hónap 22., az másdika 23. költ Bicsén. Hála legyen az Ur Istennek, hogy jó egészségben vagytok. Én is, dicsértessék az Ur Isten, jó egészségben vagyok. Az majorsághoz, vetéshez és építéshez hogy szorgalmatosan édes lölköm hozzá látsz, köszönöm, mint én édes egyetlen egy atyámfának. Adgya az Ur Isten, hogy ezután is sok esztendeig gazdálkodhassál nagy jó egészségben. Az halászat ha meg leszen, semmi halat el nem kell adni, hanem adgyák tudtomra, minemü hal, mennyi leszen, én azután tanuságot adok felőle, kellett-e valamit eladni benne, vagy nem. Az hajdúság vesztegséggel vagyon Debreczenben, mink is innét az Tiszán apronként gyülekezünk, de az vármegyék igen lassan ballagnak rák háton. Trencsin és Liptó, Thuróc és Árva immár itt vannak. Az többi mikor gyűlhetnek ide azt csak ők tudják, talán valaha Isten azokat is elhozza. Az ifju urak hogy csak vendégségben mennek el im értem ; lássák az jámborok, talán jobb volna nekik is ide tekinteni, és az országot oltalmazni... Datum Cassovia, Szent-Mihály napján 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXX.

1611. Október 17.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Istennek hála én immár jó egészségben vagyok az kezem is meggyógyult, az mint irásombul is édes lölköm megitélheted. Az tornyot azzal kelletik megfestetni, az ki kevesebb pénzért festi meg, csak hogy állandó legyen ; de az képiró képtelent kíván, lehetetlen is, hogy annyiban kellenék állani. Antonius tudna hozzá szólani; de azt melegben és szép időben kell megfesteni, ha azt akarnánk hogy állandó lenne. Kluchoyinak én örömet veszem szolgálatját, ha az szerint és azon fizetésért szolgál az mint az előtt, de annyit hogy én fizessek neki, az mint írja hogy Kardinál uram ad neki, az lehetetlen, a fejében, bár soha sem hagyná el, ha azt gondolná, hogy más is annyit fizetne neki. Azért édes lölköm, tudtára adhatod akaratomat és levelére való válaszomat. Az erdélyi állapot felül csak Isten tudgya, az minemű hírek folynak, de bizonyos dolog, hogy Erdélyből kijüttek, de merre jönnek ki, azt még nem tudhattuk. Ha az Ur Isten ki hozza őket békével, könnyebb módunk leszen osztán benne, hogy minden dolgot jó és csendes állapotra hozhassunk. Valaminemű bizonyos hírem érkezik, mindgyárást édes szivem tudásodra adom. Felémethyt az királyhoz küldtem hogy ő felsége gondot viseljen az országban, találjon módot benne, hogy csendes állapotra hozhassuk ez mostani zürzavart. Én igazán és hiven mindeneket értésére adtam ő fölségének, gondolom hogy ő fölsége is az jó békességre hajol. Erősen hivat ő fölsége az bécsi vigan való lakásra, mely az jövő holnapnak 13. napján leszen. Ha az itt való állapot megengedné, bizony inkább oda mennék, hogy nem mint itt kinzódnam. Hiszem az Ur Istent, hogy az purgatóriumból kegyelmessen jó módgyával

és hamar való napon megment ő szent fölsége. Most egyeb-
rül nem lévén az mirül irjak... Datum Kassán, 7. octobris
1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

Az Trencsin vármegyének szóló leveletem kérlek édes
szivem késedelem nélkül küld az vice-ispán kezében, mint-
hogy ő fölsége is irt az vármegyének.

DLXXXI.

1611. Október 25.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Di-
csértessék az Ur Isten én... jó egészségben vagyok. Az mi
az szent-mihályi kántornak jövedelmét illeti, hogy azokat be
szedetted, lölköm, azbul való fáradságotat köszönöm, mint én
édes szerelmes atyámfának. Nem árt hogy ha az tisztartók
az korcsmákra mustot hozatnak, de derekasképen bort ez után
kell állandót venni Szent Márton után. Nyitra táján mondgyák
hogy felette jóizú és sok bor termett, olcsó is. Abrak-bornak
jó volna ott is szerezni és venni. Az ó-borokat igen jó meg-
kémélleni, mert ez idén nem lesznek oly jó borok mint tavaly.
Itt is keves lett, mert kit az jegeső rontott el, kit kedig az
vitézlő nép hordott és ett meg szőlőjében. De ezeknek gond-
viselését, minthogy én reá nem érkezhetem. Isten után, te reád
hattam édes szivem. Az tisztartók is ugy forgolódjanak, hogy,
Isten haza vivén, megköszönhessük nekik. Az bicsei szőlőnek
jó termését örömet hallottam, de fiam uramnak nem jó volna
azzal az borral, ha szintén vörös is, kedveskedni; hanem fiu-
gyermekeknek hogy azzal iegessük, (?) és részéges embereknek

hogy az bort megutáltassuk velek, ha isznak benne, tartsuk. Az mint az mi emberünk kívánná haza való menetelemet, bizony én is talán még inkább akarnám és kívánnám, ha haza mehetnék. Az Ur Isten megáldván minden igyekezetimet, az mint ezen levelemből megérted, és Forgách uram is kikerkezvén Moldvábul, kit minden órában várok, elhitem hogy hamar való napon haza viszen Isten, kit engedgye ő szent fölsége szent fiáért.

Az halászatot az mi illeti, bizony keves, de amnyit kell jó néven vennünk az Ur Istentől, az mennyit áldásából ad ő szent fölsége. Kétség nélkül az csukák ették meg, minthogy feles is az csuka. Pénzen nem kell semmit is eladni benne, ez után is mindenkor eladhatni; jobb hogy legyen az előttünk lévő szükségre, hogynemmint akkor pénzen vennünk. Hanem az bicsei tót meg kell tisztíttatni, az ivadékot kifogni és másuva tenni, és az öregében az pontynak és csukának abban kell bebocsátani. Az csukáknak apró halat vessenek bele, az öreg pontyot úgy nem bánttya. Az többit az létavai haltarókban tartsák, de úgy, hogy sűrön ne legyenek, mert mind meghalnak, főképen téiben az jég alatt. Az kertben való haltartókat is jó volna megcsináltatni, az mint Czoborné leányom menyegzőjekort volt csinálva. Gyurtsánszky tudgya mint volt, még ez ősszel kellenék megcsináltatni.

Én is, édes lölköm, innét ily hirt irhatok. Az áruló Nagy András egynehány száz törökkel Kállót vitatta, noha az budai passa meghatta volt az törököknek, hogy király urunk birodalmában ne jűjjenek, és vissza is híván őket, de az leve-tet az hitiszegett Nagy András eltitkolta tőlök; meg is (vette) volna immár Kállót, de az Ur Istent híván segítségül, csak csata módon bocsáttam vőlt Zechy Tamás uramat lovassal és gyaloggal, mintegy három ezeren. Tegnapelőtt estve által költötetvén őket az Tiszán, noha strázsája volt Nagy Andrásnak egy néhány száz lovas, itt körülünk túl az Tiszán, de az sem vette észében; tegnap hajnalban azért megütven az haj-

dúk Kálló alatt való táborát az mieink, nekünk atta az Ur Isten az diadalmat, és táborokat felvervén, lövő szármokot elnyerték, Kállót megszabadították, sok hajdút, törökök levágván és rabbá tevén, az mieinkben csak tiz vagy tizenkettő az szegény legényekben veszvén, főember egyéb senki nem veszett, hanem Mladesovithnak az öcsese, azt is az ráczok ölték meg, azt vélvén hogy hajdú. Az többi békével tértek meg ez éjje, és holnap általkelvén az Tiszán; kiért legyen áldott dicséretes az Urnak szent neve mind örökké. Méltó hogy az szent-egyházakban is hálákat adgyanak az Ur Istennek érte. Nagy András elszaladt az áruló, még el nem jött volt órája veszedelmének, de őtet is megveri az Ur Isten. Megjüvén Forgách uram az urakkal, és immár hajdú uraimnak Isten segítségébül kétszer megütvén az orrokat, elhittem hogy állandóbb és jobb békességet végezhetünk, kit adgyon meg az Ur Isten. Az morvai kapitán levelét hogy megküldted nagy jó néven vettem tüled, mint lölkömtül. Ezeknek utánna... Irtam Tokaj várában 25. octobris későn estve 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXXII.

1611. November 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Most ...csak azt akarám értésedre adnom, hogy fiam uram Czobor Mihály jó egészségben megérkezett Szerednyére, az mint leveléből is megérted. Forgách uram is az több urakkal és hadakkal, az mint maga írja, ez jövő vasárnapra Kassára érkezik. Azoknak egy cseppnyire nem kellenék az bekesség, csak

az mint Czobor uram is fiam ír. Forgách uram pennig annál szörnyebben ír. Én kedig immár az békességnek tractátusához kezdettem, jó módomból és alkalmatosságomból is volna az dologban, ha az emberek nem impediálnának, és által nem állanának dolgaimban, de ha az ország az békességet kívánja és akarja, csak heában igyekeznek azok az kik az háborút akarják és szomjuhozzák, mert az ország ha mellettek nem leszén, nem tudom kivel hadakozzanak. Ha kedig Forgách uram még is örüli és kívánja az ló-húst és búdosást, ám lássa; én felkelek, és Isten velem levén, haza megyek. Az morvai kapitánynak im irtam egy levelet, édes szívem kérlek küld hamar-sággal Mezeritsre, hogy onnét megvigyék ő kegyelmének. Most egyébrül nem levén az mirül irjak . . . Datum in castris ad Tokaj positis 14. novembris 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXXIII.

1611. Deczember 6.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Az bor-vételre és sáfrány-szerzésére, hogy szorgalmatos gondod vagyon édes lölköm, mint én édes atyámfiátul, nagy jó néven vettem, adgya az Úr Isten, hogy mind az sáfrányos étekben s mind az megvett borban ehessünk és ihassunk nagy jó egészségben. Az udvarbirót igen akarnám, ha addig míg haza érkezhelném édes szívem megmaraszthatnád, mert gyakorta tisztartót változtatni nem hasznos, sőt káros. Im én is irtam neki, ha nem akarna megmaradni, csak addig kell megmarasztani, míg Isten haza viszen, talán megmaraszthatom. Az korcsmárosok miatt ha kárt vallott, maga vétke, és nem

énnekem tulajdoníthatja, és nem méltó hogy azért az én szolgálatomtól idegen legyen. Ha megmaraszthatod azért édes szivem, igen akarom. Az itt való állapotrul második leveledben mit irsz, szerelmes szivem, megértettem; énnekem is bizony, üdvösségemtül megváltván, semmihez nagyobb kívánságom nem vólna, mint az békességhez, az mint Báthorihoz követinket is bocsátottuk minden instructióval, ez minapi levelemben megirtam. Addig irtam az királynak is felőle, hogy az mint tegnap egy postája érkezett ő fölségének és írja levelében, nem idegen ő fölsége is az békességtől. Azon is lesznek tehetségem szerint, hogy Isten segítségül, véghez is vigyem. Könyörgök is ő szent fölségének, hogy módot, erőt és alkalmatosságot adgyon hozzá, ugy hogy szerencsésen véghez vivén, annál vígabbban mehessek hozzád, mint szerelmes atyámfiahoz. Czobor uram fiam Czecken (?) vagyon; az sok lóhús étel után, és egyéb nyughatatlansági után, beteges, de nem annyira, hogy egészsége felül jó reménység nem vólna. Az neki és leányomnak szóló leveleket megküldöttem. Az létavai épület hogy megkészült igen akarom, az Ur Isten csak az békességet adgya meg, a több dolgainkban is meg áld az Ur Isten . . . Datum Tokaj városában 6. decembris 1611.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

Forgách Zsigmond uram ide indult volt hozzám, Gönczig jüvén érkezett asszonyom az felesége, utánna küldvén mindgyarást visszatért, mentvén magát előttem. De szerdára ide várom, akorra talán ide érkeznek az Báthorihoz küldött követink is.

DLXXXIV.

1611. Deczember 30.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Én, . . . dicsértessék az Ur Isten, nagy hidegben és hallhatatlan gonosz utban, ma estve fele érkeztem ide Kassára. Nagy örömmel és becsülettel fogadtanak mindnyájan, örülvén az békességnek. De minemü néven veszik Bécsben, azt immár nem tudom, de bizony volna min örülniök azoknak is, és jó néven vehetnék fáradságomat; mert bizonyos, ha békességre nem hoztam volna az dolgot, ez az egész föld elhasonlott volna ő fölségétül, mind Fátiráig. Én elég hálákat nem adhatok az Ur Istennek érte, hogy véghez vihettem ezt az szent békességet. Az Ur Isten kezében lévén az fejdelemnek is szíve, megesmérteti vele, hogy nem keveset szolgálván ő fölségének és házammak, jól cselekedtem, Isten segítségével, hogy egyeségre és csendességre hoztam ez dolgot. Itt jó állapotban hagyván minden dolgot, ez jövő hétfőn megindulok, és az mennél inkább siethetek az nagy hidegségben és gonosz utban, elsietek oda Árvában; az koledát is kész leszek megadnom, csak adjon Isten jó egészséget, melyben hogy láthassuk hamarsággal egymást engedgye az Ur Isten. Az morvai kapitán levelét hogy megküldted, jó néven vettem, mint én édes szerelmes atyámfiátul. Ezeknek utánna . . . Irtam hamarsággal Kassán 30. decembris 1611.

Azon volnék, ha az gonosz ut megengedné, hogy vizkörösz napján Szent-Miklóstt legyek. Merre kell onnét Árvában mennem, akarnám ha előmben küldene az tisztartó.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXXV.

1612. Július 11.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Ma hajnalban vettem édes szivem leveledet. Istennek hála, hogy az Ur Isten ezt bocsátta reá, szenvedgyen az jó leányom hálaadással és békével, sőt adgyon hálát az Ur Istennek érette, hogy az szent keresztséget megérte, és önmagát is életben megtartotta; azon immár nem szükség búsulni, én szómval is intsed édes lölköm leányomat. Heában azon búsulnunk és tördödnünk az mirül nem tehetünk. Az lovakat im elküldtem; az malobichei ¹⁾ hid is készen leszen; nem szükség édes lölköm az oldalásra fáradnod. Én, Istennek hála, valamennyire jobbadan vagyok; holnap estére haza várlak édes szivem. Az Ur Isten hozzon meg nagy jó egészségben. Fiam uramnak mond én szómval szolgálatomat és leányomnak köszönetemet. Az Ur Isten sokáig éltesen . . . Datum Bitche 11 Julii 1612.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXXVI.

1612. November 13.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Szerelmes én édes atyámfia. Vettem leveledet, egyszersmind kettőt, melynek egyikét irtad Bitchén ez hónap első napján, az másodikat kedig Pruszkín, harmadikán. Hála legyen az Ur

¹⁾ Kis-bicséi.

Istennek, hogy jó egészségben vagy gyermekinkkel egyetemben; én is, dicsértessék az Ur Isten, jó egészségben vagyok; leányom is, hogy az mostani nyavalyájában könnyebben legyen, és a szülést is könnyen, békével adta az Ur Isten, legyen áldott az Ur Istennek szent neve érte. Az himlőben betegeskedőt is meggyógyítja az Ur Isten. Az boroknak megszerzését édes szívem te reád és utánnad a tisztartókra hagytam; elhittem, hogy abban nem leszén foglalkozás. Az bítchei udvarbíró írja, hogy borralaló pénze nincsen; úgy veszem eszemben, hogy ha soha haza nem mennék is, és én reám semmit nem költenének is, de azzal nem szaporodnék jövedelmem. Hogy azért foglalkozás ne következék dolgainkban az bor miatt, adass édes szívem a tárházból annyi pénzt neki, hogy számot adván róla, és mód nélkül drágán bort ne vegyen, hanem mind fő, s mind asztalhoz való bort vétessen és hozasson. Az szekerek dolgábul is segítsen Árvábul és Lítavábul, mert több bor kelletik Bitchén, mint másütt. Fűes ¹⁾ borokat is az kuchar ²⁾ csinállyon. Az sáfránt is, ha 25 ft megvehetni igen jó, mert magyarországi egy font jobb bécsinél háromnál. Annak is édes szívem viseld gondját, hogy vagy 8 fontot szörözhessen Prechinszky; az árát is adasd meg neki.

Itt való állapot felül egyebet nem írhatok, hanem hogy Báthory Gábor Debrecenben akar jünni, de semmi had nincsen vele, az ki vagyon is nem egyéb hanem gázság és az hitván hajdúságból áll. Török 400 több nincs vele, az nem marad mellette, mert azt is megbánta az Passa, az kit mellé küldöttek vólt. Azon leszek, hogy Isten segítségébül békességre hozzam az dolgot, ha nem tovább is, hanem az gyűlésig, hogy mind a két fél legyen csendességben. Az ország osztán fel találja, mit kellessék együtt királyunkkal ő felségével egye-

¹⁾ Fűszeres.

²⁾ Kuchar = szakács.

temben cselekedni. Most egyebről nem levén az miről írjak...
Irtam Tokaj mellett való táborban 13. Novembris 1612.

Leányomnak Jakosytnénak édes szivem, mond én
szómmal köszönetemet mint szerelmes leányomnak. Forgách
uramat az urakkal és több néppel minden órában ide házam-
ban várjuk, hozza Isten őket jó egészségben.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXXVII.

1613. *Augustus 17.*

Köszönetemnek és magom ajánlásának utánna... Az
gazdálkodásra hogy szorgalmatos gondod vagyon, köszönöm,
mint én édes szerelmes atyámfiaának. Én is, az mint immár
két levelemben is megirtam, holnapután innét megindulván,
Kardinál uram is Nyitráig együtt lévén és járván velem, úgy
mint hétfőn Semptére megyünk, Thurzo Stanisló uramöcsém-
hez, kedden Nyitrára Kardinál urammal Cancellárius uram-
hoz. Ott elváltván Kardinál uramtul, szerdán Szent-Benedekre
megyek, csütörtökön Szent-Keresztre, pénteken Zarnoczára,
szombaton Beszterczebányára, ott remélem, hogy négy nap
alatt az dolgaimat elvégezvén, és immár nem tudom bizonyo-
san, ha Thuróczra avagy Liptóra Rosenberkre mehetek ki,
szálakon osztán alá megyek hozzád édes lölköm Bitchére,
adgya az Ur Isten hogy találhassalak mind fejenként benne-
teket nagy jó egészségben. Az modori és szent-györgyi pénz fe-
lől gondom leszen; hiszem Istent, hogy megoltalmaz minden
gonosztul bennünket. Ezeknek utánna... Nagyszombatban
17. augusti 1613.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzó György.

P. S. Édes szivem, egy német levelet hozának neked küld-
tem. Én azt hiszem, hogy valamely szolgáló leányodnak szól.

DLXXXVIII.

1613. Október 3.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én még mind itt Sopornin késsem, az vármegyéknek későn való pénznek megküldések miatt. Némely vice-ispányok otthon lógattyák lábokat, és semmire nem viselnek gondot, nem gondolván azt, hogy én itt költök, és az vitézlő népnek fizetetlenségek miatt nem keves búsodalmam vagyon. Noha még Ülley János felül semmi hírem, szintén hova lett légyen, és nem is tudom akarnak-e az pogány török ebek tractálni vagy nem az hódultság felől, hirdetik mindazonáltal, hogy az a vezér is, az melynek Budára kellett volna menni, hogy az is Erdélyre ment volna hadával. Most édes szívem, egyébrül nem lévén az mirül irjak... Soporniu 3. octobris 1613.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DLXXXIX.

1613. Október 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Én még is itt Sopornin vagyok, nem kevés költséggemmel, az vármegyék pénzének későn való kezemhez jutása miatt, noha az vitézlő népből nem volna semmi fogyatkozás. Az Ülley vezértől való megtérése felől is semmi hírem nincsen, kívül azt itélem, hogy az töröknek az hódultságrul való tractáláshoz nincsen igen nagy kedve. Mihez tartsuk azért ez után magunkat, az idő megtanít, és főképen az jó Isten módot mutat benne.

Fiunk Erdődy uram most itt vagyok nálam, Istennek hála jó egészségben, tegnapelőtt estve jött ide hozzám. Bán uramnak most iratok levelet az szamobori jószág felől. Illésházy uram is jó egészségben vagyok. Az árvai tisztartónak irtam egy levelet, kérek édes szívem hamarsággal küld meg neki. Az otthon való dolgokat, Isten után, édes szívem te reád hagytam. Adgya az Ur Isten hogy láthassuk egymást . . . Irtam Sopornin 5. octobris 1613.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DXC.

1613. Október 6.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az vármegyéknek pénzből való segítségeknek késedelmes küldések miatt itt kell késnem, noha mind ez ideig is az töröknek akarattya felől, akar-e az hódultság felől tractálni vagy nem, Ülley felől is, semmit nem értvén, semmi bizonyost nem tudhatok. Az császár-madarakat és az fajtot, mint szerelmes lölkömtül, nagy jó néven vettem, és egészségédért, Isten egészséget adván, el is költjük. Erdély felül sokféle hírek folynak, ha mi bizonyost érthetek tudtadra adom. Adgya az Ur Isten, hallhassunk kedves híreket felölök. Trencsin vármegye küldte volt hozzám Köszegit valami vitézlő népnek fogadására való pénzzel, ajánlá magát, hogy az sáfránynak olcsóbban való megvételében — minthogy igen jó módgya is volna hozzá — örömet szolgálna és kedveskednék. Azért édes szívem, találd meg felőle, talán olcsóbban szerezheti meg egyebeknél, minthogy derékképen az beczkói jószágban terem az sáfrány ; jobb is idején szerezni, hogy nem az után későbbben

drágábban hozzájutni. Az árát avagy az tárházból veszed, avagy másünnnet rendeled, szabad légy édes lölköm vele. Most egyébrül nem levén az mirül írjak... Datum Sopornin 6. octobris 1613.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DXCI.

1613. Október 14.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Az fiunk beteges állapotjához képest, most sem irhatok jobbat, hanem hogy doctor Márton uramat Nagyszombatbul viteds fel édes szivem. Az mint ez előtt való két levelemben is megírtam, holott az orvos lévén, és látván az beteget is, jobb tanácssal s mind orvoslással lehet, hogynem mint messze lévén, és ugy tanácsot adván. Mindazonáltal cselekedd azt édes szivem, az mit jobbnak ítélsz lenni. Az erdélyi hírek, az mint Forgách Zsigmond uram írása tartja — az mint levelébül megértetted — felette szörnyűk és gonoszak voltak, de nem szinten annyira vagyon az mint írják, noha most is nem jovalhatom Erdélynek állapottyát, mert az erdélyi fejdelem Erdélybül nagyobb rész hadával kijött, de hadát az török meg nem verte dereképen, hanem nem lévén az földet és mezőt Erdélyben ki oltalmazni, az török és tatár égeti és rabolja az szegénységet. Az segítséget váltig sollicitálja Báthory Gábor. De honnét és mint leszén, csak Isten tudja, holott még most sem hozták meg az vármegyék az vitézlő népre való pénzt. Mindazonáltal az tanács-urakkal szólván Galgóczon 19. napján ez mostani hónap, ha Isten addig éltet, az mit legjobbnak, és hazánk javára hasznosbnak itélünk

lenni, azt cselekeszem. Erdődy uram fiam ismeg ide jött volt hozzám Alaghy kedvéért, de míg ide érkezett, addig Alaghy, mátkájához sietvén, elment. Elvégeztem Alaghy urammal, hogy csak adgyák meg hamar az mátkáját, Magyarókerekről is haza viszi. Megmondám Erdődy uramnak hogy szintén el ne feledkezzék felesége és fia felől, itt semmit nem késett, ma ismeg vissza ment házához. Mondá hogy emberét küldte fel leányomhoz. Illésházy uram jó egészségben vagyon, menne örömet Bicsé fele, de ha nem bocsátták, mit tehet róla ... Datum Sopornin 14. octobris 1613.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DXCII.

1614. Október 20.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Akarám ez irásommal is hozzád, mint én édes szerelmes atyámfiához eleitül való szeretetemet megmutatnom, magam egészsége felől azt irhatom, hogy ez elmúlt szombaton érkeztem jó idején ide Nagyszombatban, Istennek hála, jó egészségben, itt találván Molard uram levelét, az melyben azt írja, hogy bizonyosan értette volna, hogy itt Nagyszombatban felette igen halnának. Nem akarván azért sem ő felségét, minthogy udvarában lakván mellette forgolódik, sem penig ő magát szerencsétlenni, ide nem akarna jünni, hanem hogy vagy Pozsonban, vagy Szent-Györgyben menjek, és ott várjam, ő oda mingyárást eljő, csak irjam meg neki hon leszek. Megírák neki hogy szerete m én is életemet úgy mint ő kegyelme, azért a felől eljöhett volna, mert itt egészségesek az embe-

rek, és semmi döghalál nincsen, az mint, Istennek hála, úgy is vagyon. Ha azért el akar jünni kedig, noha elég költségemmel vagyon, megvárom, ha addig el nem érkezik én is ismeg házamhoz térek. Azért ma és holnap még itt várom, ha eljön jó jóval, ha nem én is szerdán, Isten egészségemet adván, haza térek.

Czobor Mihály uram, mind leányommal egyetemben, tegnap itt voltak nálam. Ő maga igen beteges állapottal vagyon, leányom kedig jól vagyon. Bécsben mennek, úgy hogy Stupanessal gyógyítassa magát, hogy az én házamnál szállhasson Bécsben, kit örömet meg is engedtem, de úgy, hogy kárt és pusztítást az háznál ne tegyenek. Szóla az éleskői jószág felől is, hogy az vára soha osztályba nem volt. Akar-nám ha Beniczkyt utamban elő talál-nám, adhatnék neki in-formátiót felőle. Thurzó Stanisló is itt volt nálam, ő is igen beteges állapottal vagyon ; ma ismeg be jő hozzám. Kardinál uramnál voltam tegnap ebéden, jó egészségben vagyon és szeretettel tartott. Császár urunk ő felsége nincsen Bécsben, hanem Ebersdorfon vadász. Tized napig ott mulat. Az gyarmati palánk mindenestül gondviseletlenség miatt megégett ... Datum Tirnaviae 20. octobris 1614.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DXCIII.

1614. Október 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna ... Magam egészsége felől azt írhatom, édes lölköm, hogy egyebként alkalmas egészségben vólnék, de rakva vagyok boszusággal. Szombattul fogvást itt vártam Molard uramat, tegnap estve érkezék ismét két levele, melyben azt írja, hogy örömet ide jött volna, de császár urunknak valaki azt írta, hogy itt igen halnának és azért meghatta neki ő fölsége, hogy itt szemben ne legyen velem, hanem Modoron, Szent-Györgyben, Bazinban avagy Pozsonban. Azért im ezen órában indulok el Modorban, Molart is ma oda érkezik. Így költetnek velem heában, és ide s tova hurczolnak. Azon leszek, hogy mennél hamarébb lehet megmenekedgyem tüle és haza siessek. Leveledet édes szívem vettem, ki irattatott Bicsén 18 octóbris, tegnap estve adták meg; hogy jó egészségben vagy, az Ur Istennek hálát adván, szívbül örültem rajta. Az Gyuricsko betegségét szívbül bánom. Gyógyítsa meg az Ur Isten, és mindnyájatokat éltesen sokáig jó egészségben. András mester urammal, szólottam az éleskői jószág felől mihez tartsa magát, ha Beniczky Imrét elő nem találнам is, de vétek talán nem leszen az dologban... Tirnaviac 22. octob. 1614.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DXCIV.

1615. Május 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Istennek hála, én fiunkkal egyetemben jó egészségben vagyok. Az hévizet az tisztartó jámborul és emberül megcsináltatta, mind melegsége s mind mélysége elegendő vagyon, úgy annyira hogy gyönyörűséges fürödni benne. Az Ur Isten szent fiának érdemeért édes szivem térítse meg jó egészségedet, és adja hogy te is ide jüvén, hamar való napon láthassuk egymást nagy jó egészségben, és áldjon meg minden jókkal leányinkkal egyetemben. Armprustert ma bocsáttam Bécsben. Bossányi Jánosné asszonyom vélvén hogy te is itt vagy, ludfiakat küldött, és levelet is irt, melyeket édes szivem oda küldtem Bicsére. Itt nem üresednek dolgaim, hanem inkább szaporodnak. Tegnap, ma is csak Isten tudja honnét nem voltak követek és főemberek. Az mint tülem lehet, én sem késlelem, hanem választot adván, elbocsátom egymás után őket. Kérlek édes szivem, minthogy nem irhatsz, ottan minden nap izenj egészséged állapotja felől... Irtam az rajczi hévizből való ki költöm után, 22. maji 1615.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DXCV.

1615. Május 22.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Noha csak ez előtt egy órával irtam, de érkezvén levelem Bécsből és neked szóló Petendyné asszonyomtól, noha megnyitottam

és megolvastam, akartam mindazonáltal megküldenem az orvossággal egyetemben, az melyet küldött. Az mely doctort dicsért, azt én is esmerem Pyselius nevű ; azt írja Sculteti, de most közsvényben fekszik. Az mint írja oly hévizet dicsérne az doctor, az melyben sok kénkö volna és kevés timsó, és hogy mennél melegeb volna, annál hasznosb lenne. Az Ur Isten meghallván könyörgésünket, talán doctorok és hévizek nélkül is megkönnyebbit, kit adjon meg ő szent fölsége szent fiáért. Császárné tegnapelőtt mult egy hete hogy Bécsből Csehországba megindult, császár kedig ez elmúlt vasárnapon indult utánna. Az török császár követe Amhet tihája, bemutatta az ajándékot. Hat főlovat szerszámostul, igen szép kolesag tollat, ambrákat és bezvas (?) köveket, persiai szép szőnyeget, és igen szép varrott keszkenyőket. Klessell, Molard és főkmornyik uraméknak lovakat küldött. Nagy becsületesen és pompával fogadták be az császár portátui való követét. Klessell uram is ír, nem tetszik neki, hogy az csehekkal az magyarokkal confoederátiojok legyen. De ezt most abban hagyom... Datum in thermis Rajeczensibus 22. máji 1615.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

DXCVI.

1616. Május 10.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Mai napon küldte meg leányom Jakosithné édes szivem leveledet. Hogy jó egészséggel vagytok, és az én Gyuriczám is jobban vagyon, nagy örömmel hallottam. Azon jó egészséget adgyon az Ur Isten ez után is, és áldja meg föredésteket. Isten-

nek hála, én is jobban vagyok, az szemem is immár meggyógyult. Az ujságot, ugymint az lud-fiat, nagy jó néven vettem, mint én édes szerelmes atyámfiatul. Adja Isten, hogy hasonló ujságokat küldhess sok esztendeig nagy jó egészségben. Én is nagy örömet küldenék, ha kaphatnék oly ujságot, de itt az hideg és derek miatt semmi oly ujságot nem kaphatni. Thurzó Sztaniszló uram öcsém miben gyönyörködgyék, levedbül édes lölköm értem. Bár az jó öcsém nagy ur és gyermekes levén, békét hagyna afféle ferdők meglátogatásának; efféle dolgaival Istent haragította magára, és gyalázatos hirt nevet szerez az embereknél magának. Sárközy alá megyen ez napokban az battyát meglátogatni. Az minemű aprólékot hozott Prágából, azokat magamnál tartom, az te édes lölköm hozzám való jüveteledig. Innét ujságot szerelmes atyámfia egyebet nem írhatok, hanem az felföldön, az mint Forgách Sigmond uram írja, felette nagy zsbogásban és rettegésben vannak az emberek Homonay György hadban való készületjeért és Radull vajdának arra az földre való meneteleért. Ez elmúlt napokban minemű dolgok történtenek, az levélnek az másábúl, melyet oda küldtem, édes szívem megérted. Az Ur Isten ugyan megmutattya, hogy mind kezdeti s mind vége nem jó leszen ez felfuvalkodó emberek igyekezeteknek. Én irtam elég bőven, értvén bizonyosan immár az dolgot, Császár uramék ő fölségének és Cardinálnak Klesellnek. Nem tudom az igaz írásnak minemű foganattya leszen, én tisztetemnek azbul is meg akartam felelnem.

Egy főember volt tegnap nálam maga dolgában, Pathaj Máté nevű, két hete hogy kijött Váradrul, azt mondgya, hogy ott és Erdélyben is nagy békességben vannak, semmi gonoszt nem remélvén magokra, ugy bizván és támaszkodván az ő fölsége assecuratioihoz és leveleihez, mint az erős kő falhoz.

Tattay még sem érkezett meg, ez elmúlt szerdán volt kézfogása Zagyvaynéval. Az árvai oláhok kedig mind Lucsiv-

nán várják. Nem tudta elébbre vagy utóbbra hagyni házasságát. Csak heáiban költet az árvai szeginséggel. Immár idején csak irta volna meg. Az én Gabriskom felől azt írják Bicsérül, hogy Istennek hála igen jól vagyon, engemet gyakorta emleget. Leányomnak Erdődynének, mint szerelmes leányomnak, mond édes szívem én szómval köszönetemet. Ezeknek utánna... Irtam az rayczi hévizben 10. máji 1616.

Az te szerelmes urad,
Gr. Thurzo György.

DXCVII.

1616. Július 31.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Minek előtte innét Arvából megindultam volna, akarálak édes szívem ez levelemmel meglátogatnalak. Istenek hála én alkalmasint vagyok, fiunk kedig jó egészségben vagyon. Ma ebéd után innét, Isten segítségébül, megindulván, egy Puczó nevű faluban menvén, ott hálok. Holnap az Zmeskalokkal való háttarra megyek, adná Isten, végezhetném azt is el jó módgyával. Ebédet Kubinban eszem, vacsorára vagy Pásniczára avagy Zázrivára megyek, és Isten velem lévén onnét Bicsére. Adja az Ur Isten hallhassak felületek is és egészségtek felől jó és kedves hirt. Thurzo Staniszló uram tegnapi reggel mene el innét Bajmócz felé, itt vígan és szeretettel lakék az egy nap úgy mint pinteken. Vesselény uram és Pongráczné asszonyom levelek által erősen hívnak az kézfogásra, ugymint augustusnak 14. napjára, fiunkat kedig az vőfélségre. Semmi bizonyos választot nem tudtunk adni ő kegyelmének, minthogy még ez ideig az várandó vendéget, melyet az Ur Isten szent fiáért adgyon meg

szerencsésen és békevel, meg nem adta leányunknak ő szent fölsége. Az felföldről egyéb hírem nincsen, hanem hogy az erdélyi vajda Szeben felé igyekeznék hadával, minthogy Szkender passát hadastul igen megverték volna Havasalföldében az lengyelek, és hogy Szkender passa segítséget kérne az erdélyi vajdától. Más az, hogy Radull vajda is be ment volna Havasalföldébe, és hogy azért is igyekeznék az vajda Szeben felé sietni. Ezeket az nagybányaiak írják Dóczi uramnak, igaz-e vagy nem, az üdö meg mutattya. Most egyébrül nem levén az mirül irjak . . . Irtam Árva várában 31. julii 1616.

Az te szerelmes urad,
Gr. Thurzo György.

Ugy értem hogy Erdődy uram fiam, leányunkkal egyetemben ott volna, ő kegyelmének és Illésházy uramnak szolgálatomat, leányomnak kedig köszönetemet mond édes szívem.

DXCVIII.

1616. Augustus 4.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna . . . Istennek hála én alkalkmasint, fiunk kedig jó egészségben vagyok. Adná az Ur Isten hogy felöletek, és az én Gabriskóm gyógyulása felül jó és kedves hirt hallhassak. Az doctort és az apothecáriust im oda küldöttem. Adgya Isten használhasanak. Keczy Gáspár az hopmester mond egy próbált orvosságot az vérhas ellen, azt is im jegyezvén egy czédulában oda küldtem. Édes szívem az trencsényi ötvösnél, Dávidnál, egy öreg ezüst tál vagyok, ha megcsinálta váltsd ki, én osztán

megtéritem, és küld meg, hanem szorgalmaztatni kell, hogy megcsinálja. Talán azt akarná, hogy örökké oda maradna. Leányimnak édes lölköm mond köszönetemet . . . Datum Bitsac 4. augusti 1616.

Az te szerelmes urad,
G. Thurzo György.

DXCIX.

1616. Augusztus 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánná . . . Vettem lölköm leveledet, melyet Trenchin várából írtál ez mostani hónap harmadik napján. Hogy fiam urammal és leányimmal egyetemben, jó egészségben vagy édes lölköm, azt örömmel olvastam, de szánakodom az édes Gabriskómnak nevoláján. De minthogy az vér megállott és más színű székei vannak, bizodalمام vagy az Ur Istenben hogy meggyógyítja. Az doctort az apothecáriussal edgyütt küldtem oda Trenchinben; remélem hogy eddig ott vannak. Az útban egy szekeres lovat ölték meg; de azon muljék el minden gonosz szerencsénk. Fiunk Imre neked mint szerelmes asszonyának anyjának alázatos szolgálattját, azonképen leányimnak is szolgálattját ajánlja. Én is fiam uramnak szolgálatomat, és leányimnak köszönetemet ajánlom. Adgya az Ur Isten édes lölköm, hogy mind magatok felől, s mind az új vendég felől azonképen az én Gáborkámnak gyógyulása felől minden jó és kedves hirt irhass énnekem . . . Írtam Bichén augusztusnak 5. napján 1616.

Az te szerelmes urad,
Gr. Thurzo György.

DC.

1616. Augusztus 5.

Köszönetemnek és magam ajánlásának utánna... Noha csak ma reggel irtam, mindazonáltal érkezvén édes szívem ez mostani hónap 4. napján Trenchinből való írott leveled, Vitenczérül való dinyékkal egyetemben, akarék ismét mint szívennek egynehány szót írnom. Jó egészségteket azért tartsa meg az jó Isten és áldgjon meg minden jóval, fiam urammal és szerelmes leánnyal egyetemben. Az én szerelmes onokámat kedig Gabricskót vigasztalja meg ő szent fölsége, és gyógyítsa meg, és tartsa meg mindnyájunknak vigasztalására bátyjával az én Gyuriczámmal egyetemben; bizom is hozzá, hogy meghallgatván az Ur Isten könyörgésünket, szent fiaért meggyógyítja. Én is Istennek hála alkalmas egészségben vagyok, fiunk kedig jól vagyon, az minemű levelet írt neked édes szívem, im megküldöttem. Az dinnyéket édes lölköm mint tüled, s mint az én szerelmes leányomtól Erdődynétől, felette nagy jó néven vettem. Adgya az Ur Isten, küldhesselek ezután is sok esztendeig jó egészségben. Itt is, nem emlitem, hogy oly szép öreg dinnyék, és oly jók lettek volna, mint most, küldenék is örömet oda, de talán nem jó Dunában vizet hordani, és csak az egy heával vagyunk, hogy te édes lölköm jelen volnál, és te is kostolnád az jó bichei dinnyéket, kit adgjon meg szerencsésen hamar való napon az Ur Isten. Néminemű leveleket irtam Révay Péter és Czobor Mihály sógorom és fiam leveleikre válaszul, kérem az én szerelmes leányomat Erdődynét ha valaki szomolyáni- avagy vitenczei ember találkozáván, elküldvén oda az leveleket, onnét küldjék meg ő kegyelmeknek. Az Ur Isten kegyelmes oltalmában és gondviselésében ajánlván benneteket... Datum Bitchae 5. Augusti 1616.

Az te szerelmes urad,
Gróf Thurzo György.

Értelemzavaró sajtóhibák.

2. lap, alulról 11. sor : »a mindegy s máskülönb« helyett olvasd :
 »a ... mind egy s mind más, különben lás-
 son hozzá.«
16. » » 12. » »lethaniátul« kimarad.
38. » Az e lapon foglalt levél utó-irata (P. S.) az 1611. év szeptem-
 ber elejéről való.
62. » felülről 2. sor : pizast helyett olvasd : paizst.
73. » alulról 9. » fiainak » » fiainnak.
86. » felülről 10—11. sor derék h. » derek.
111. » » 2. sor : seres helyett » sérés.
131. » alulról 3. » nagy » » vagy.
133. » Az e lapon foglalt levél az 1608-ik évből való.
160. » Az e lapon foglalt levél az 1608-ik évből való.
222. » alulról 10. sor váé helyett olvasd : Vág.
235. » » 2. » katonára h. » kántorára.
257. » felülről 7. » Dulovára » » Dubovára.
271. » » 2. » Zenicy » » Zeniey.
300. » alulról 15. » hazámnak » » hazámnak.
301. » A D4XXXVI. számú levél az 1611-ik évből való.

